

The Manuscripts of the *De Sensu* and the *De Memoria*. Preliminary Texts and Full Collations

David Bloch

This article presents the data obtained in the preparation of critical editions of Aristotle's *De Sensu* and *De Memoria*. Thus, the purpose is to provide scholars with full collations of all extant manuscripts written in the period 10th-14th centuries (there are none earlier). In addition, the Medieval Latin translations of both texts as well as the old editions of Aldus Manutius (1497), Erasmus of Rotterdam (1531)¹ and Fr. Sylburg (1587)² of the *De Sensu* have been collated; a few interesting variant readings found in Casaubon (1590) have also been recorded. Furthermore, Alexander of Aphrodisias (on the *De Sensu*) and Michael of Ephesus (on the *De Memoria*) have been thoroughly collated. These collations are all presented below and constitute the main part of the article. The rest of the article consists of my preliminary editions of the two texts. It must, however, be stressed that the editions are not yet completed, and they are printed here in order to facilitate the use of the collations.

The present article will focus on presenting the data. Thus, in the following part of this introduction I will only briefly explain the basis of the texts and comment superficially on the manuscripts. A detailed analysis of the manuscripts and the stemmatic relationships is forthcoming in another article.

THE EDITIONS

The principles of the textual editing have been worked out carefully and will be presented elsewhere along with the completed editions. The texts are based primarily on the β family (see sigla below), but a number of places have been emended against the archetypal reading. The

¹ I have used only the third edition (1550), and thus I have not been able to examine the claim of Buhle, Io. T. (ed.), *Aristotelis Opera Omnia Graece*, vol. I (Biponti 1791) 219-20, that this edition differs in some respects from the earlier *Basilienses*-editions.

² I have used the second edition (1596).

manuscripts are not, of course, all equal in value; the most important members of the β family are LH^aXy (ρ), but UO^dSW (μ) are also valuable. The manuscripts C^aVNvZ^a (ι) are generally more corrupt; C^a is sometimes interesting for its individual readings. As regards the other family, *viz.* α , E is the ancestor of the entire extant tradition, and thus the remaining manuscripts are only textually interesting as concerns their conjectures on the text.

The Latin translations (Γ^1 and Γ^2) are not textually very important, but in a few passages (e.g. 440a26 and 449a26) one or both apparently contain the correct reading against the Greek manuscripts.³

The early printed editions are textually irrelevant. The Aldine originates directly from the extant manuscript L, and all later editions are based to a large extent on this Aldine edition.

Finally, the commentators are not valued as highly as has been usual, in particular as regards Alexander. All the variant readings of Alexander and Michael have, however, been presented, since scholars disagree about their value.⁴ The other Byzantine commentators and writers of paraphrases (Sophonias, Theodoros Metochites, Georgios Pachymeres, Gennadios Scholarios) have also been examined but they all have their origin, directly or indirectly, in Michael, and they have not been collated.⁵

³ The *translatio antiqua* of *De Sensu* (Γ^1) has been collated from a still unpublished edition prepared by Dr. Ludwig Peeters for the Aristoteles Latinus, with which he generously supplied me. The *translatio antiqua* of the *De Memoria* (Γ^1) was collated from the manuscript Avranches, Bibl. Municipale, 221. The *translationes novae* (Γ^2) were both collated using R. A. Gauthier (ed.), *Sancti Thomae de Aquino, Opera Omnia*, Tomus XLV,2: *Sentencia Libri De Sensu et Sensato cuius secundus tractatus est De Memoria et Reminiscentia*, Roma & Paris 1985. I am grateful to Dr. Pieter de Leemans and to the late Prof. Jozef Bräm for advice on the translations.

⁴ Alexander was collated from the *Commentaria in Aristotelem Graeca*, III.1, Ed. P. Wendland (Berolini 1901). Michael was collated from *Commentaria in Aristotelem Graeca*, XXII.1, Ed. P. Wendland (Berolini 1903).

⁵ For Sophonias I have used the *Commentaria in Aristotelem Graeca*, V.6, Ed. P. Wendland (Berolini 1903); for Metochites the two manuscripts Vat. gr. 303 (olim 665) & Marc. gr. 239; for Pachymeres the autograph manuscript Berlin, Hamilton 512; for Scholarios I have used M. Jugie et al. (eds.), *Oeuvres Complètes de Gennade Scholarios*, Tome VII (Paris 1936) 455-7. I owe thanks to Dr. Börje Bydén for advice and help with the Metochites-manuscripts.

THE COLLATIONS

All 21 Greek manuscripts have been collated with the use of microfilm. In the apparatus they are mentioned in the order in which they are listed below.⁶ However, the collective sigla (α , β , ρ , σ , μ , ι) are always mentioned before the sigla signifying individual manuscripts.

Concerning the individual manuscripts, the sigla are used in accordance with tradition. But as regards the collective sigla, only α and β are used similarly by other editors; the remaining are my own and necessitated by my views on the manuscript tradition. This will be substantiated by arguments in a forthcoming paper on the stemmatic relationships.

In some instances I have not been able to tell if a correction was written by the original hand or by a later hand. This has always been indicated in the apparatus by adding a suprascript x (e.g. E^x = the original or a later hand in the manuscript E).

A few manuscripts are sometimes illegible. If all other manuscripts agree, this has not been recorded. However, if the passage contains textual variants in the other manuscripts, the uncertainty of the given manuscripts has been noted by writing *incertum* and the appropriate siglum. In particular the manuscript O^d has been badly damaged at the top of every page.

I have not generally recorded scholia, but if a scholion has (or may have) somehow influenced the textual tradition, it has been recorded. Even when none of the manuscripts considered here have been affected by a particular scholion I have in a few cases recorded its occurrence if it could be thought particularly likely to influence the later tradition. Thus, scholars working with the manuscripts postdating the 14th century might find it useful.

ABBREVIATIONS AND CRITICAL SIGNS

{ ω/o } = littera o supra ω scripta est.

... = litterae illegibiles.

⁶ With the exception of V. In the first part of the *De Sensu* (436a1-442b26) it is closely connected with N and is cited just before this manuscript. In the second part and in the *De Memoria* (442b27-453b11) it belongs to the α family and is cited in accordance with the order presented below.

- <***> = lacuna ab editore statuta.
 <αἰσθησις> = αἰσθησις addendum est.
 [αἰσθησις] = αἰσθησις delendum est.
 †αἰσθησις† = verbum αἰσθησις corruptum esse puto.
 a.c. = ante correcturam.
 cens. = censuit.
 cf. = confer, conferend-us/a/um etc.
 comp. = compendium.
 coni. = coniecit.
 corr. = correxit.
 def. = defendit.
 del. = delevit.
 eras. = erasit *vel* eras-us/a/-um etc.
 fort. = fortasse.
 in marg. = in margine.
 in ras. = in rasura.
 ins. = inseruit.
 lac. = lacuna.
 om. = omisit.
 p.c. = post correcturam.
 prob. = probavit.
 s.l. = supra lineam.
 ut v. = ut videtur.
 v.l. = varia lectio.

CONSPECTUS SIGLORUM

- $\alpha.$ EYbV(442b27-453b11)C^cMi
- $\beta.$ LH^aXyUO^dSWC^aV(436a1-442b26)NvZ^am
- $\rho.$ LH^aXy
- $\vartheta.$ UO^dSWC^aV(436a1-442b26)NvZ^a
- $\mu.$ UO^dSW
- $\zeta.$ C^aV(436a1-442b26)NvZ^a

- E** (Par. gr. 1853). s. x.
- Y** (Vat. gr. 261). s. xiii-xiv.
- b** (Par. gr. 1859). s. xiv. Contains only the *De Memoria*.
- V** (Vat. gr. 266). s. xiii-xiv.

C ^c	(Par. Suppl. gr. 314). s. xiv.
M	(Urb. gr. 37). s. xiv.
i	(Par. gr. 2032). s. xiv.
L	(Vat. gr. 253). s. xiv.
H ^a	(Marc. gr. Z 214). s. xiii-xiv.
X	(Ambr. 435, H 50 Sup). s. xii-xiii.
y	(Par. gr. 2034). s. xiii. Contains only the <i>De Sensu</i> .
U	(Vat. gr. 260). s. xii.
O ^d	(Marc. gr. Z 209). s. xii-xiii.
S	(Laur. Plut. 81.1). s. xii-xiii.
W	(Vat. gr. 1026). s. xiii-xiv. Contains only the <i>De Sensu</i> .
C ^a	(Laur. Plut. 87.4). s. xii-xiii. Contains only the <i>De Sensu</i> .
N	(Vat. gr. 258). s. xiii-xiv.
v	(Laur. Plut. 87.20) s. xiv.
Z ^a	(Laur. Plut. 87.21). s. xiv.
m	(Par. gr. 1921). s. xiv. Contains the <i>De Sensu</i> twice.
P	(Vat. gr. 1339). s. xiv.

Γ ¹	(<i>Sens.</i>). s. xii. Latin <i>translatio antiqua</i> . Anonymous.
Γ ²	(<i>Sens.</i>). s. xiii. Latin <i>translatio nova</i> . William of Moerbeke.
Γ ¹	(<i>Mem.</i>). s. xii. Latin <i>translatio antiqua</i> . James of Venice.
Γ ²	(<i>Mem.</i>). s. xiii. Latin <i>translatio nova</i> . William of Moerbeke.

Ald.	Aldus Manutius (1497).
Eras.	Erasmus of Rotterdam (1531/1550).
Sylb.	Fr. Sylburg (1587/1596).
Cas.	I. Casaubon (1590).

Alex ^l .	Alexander's lemma.
Alex ^c .	Alexander's citation.
Alex ^p .	Alexander's paraphrase.
Alex ^v .	Alexander mentions an alternative reading (<i>varia lectio</i>).

Mich ^l .	Michael's lemma.
Mich ^c .	Michael's citation.
Mich ^p .	Michael's paraphrase.
Mich ^v .	Michael mentions an alternative reading (<i>varia lectio</i>).

ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ

ι. Ἐπεὶ δὲ περὶ ψυχῆς καθ' αὐτὴν διώρισται πρότερον καὶ περὶ τῶν δυνάμεων ἐκάστης κατὰ μόριον αὐτῆς, ἔχόμενόν ἐστι ποιήσασθαι τὴν ἐπίσκεψιν περὶ τῶν ζώων καὶ τῶν ζωὴν ἔχοντων ἀπάντων, τίνες εἰσὸν ἴδιαι καὶ τίνες κοιναὶ πράξεις αὐτῶν.

τὰ μὲν οὖν εἰρημένα περὶ ψυχῆς ὑποκείσθω, περὶ δὲ τῶν λοιπῶν λέγωμεν, καὶ πρῶτον περὶ τῶν πρώτων. φαίνεται δὲ τὰ μέγιστα, καὶ τὰ κοινὰ καὶ τὰ ἴδια τῶν ζώων, κοινὰ τῆς ψυχῆς ὅντα καὶ τοῦ σώματος, οἷον αἴσθησις καὶ μνήμη καὶ θυμὸς καὶ ἐπιθυμία καὶ ὅλως ὅρεξις, καὶ πρὸς τούτοις ἡδονὴ καὶ λύπη· καὶ γὰρ ταῦτα σχεδὸν ὑπάρχει πᾶσι τοῖς ζώοις. πρὸς δὲ τούτοις τὰ μὲν πάντων ἐστὶ τῶν μετεχόντων ζωὴς κοινά, τὰ δὲ τῶν ζώων ἐνίοις. τυγχάνουσι δὲ τούτων τὰ μέγιστα τέτταρες οὖσαι συζυγίαι τὸν ἀριθμόν, οἷον ἐγρήγορσις καὶ ὑπνος, καὶ νεότης καὶ γηρας, καὶ ἀναπνοὴ καὶ ἐκπνοή, καὶ ζωὴ καὶ θάνατος περὶ ᾧν θεωρητέον, τί τε ἔκαστον αὐτῶν, καὶ διὰ τίνας αἰτίας συμβαίνει.

φυσικοῦ δὲ καὶ περὶ ὑγείας καὶ νόσου τὰς πρώτας ἰδεῖν ἀρχάς οὔτε γὰρ ὑγείαν οὔτε νόσον οἶόν τε γίγνεσθαι τοῖς ἐστερημένοις ζωῆς. διὸ τῶν τε περὶ φύσεως οἱ πλεῖστοι καὶ τῶν ἱατρῶν οἱ φιλοσοφωτέρως τὴν τέχνην μετιόντες, οἱ μὲν τελευτῶσιν εἰς τὰ περὶ ἱατρικῆς, οἱ δ' ἐκ τῶν περὶ φύσεως ἄρχονται [περὶ τῆς ἱατρικῆς].

ὅτι
δὲ τὰ λεχθέντα κοινὰ τῆς τε ψυχῆς ἐστι καὶ τοῦ σώματος, οὐκ ἄδηλον. πάντα γὰρ τὰ μὲν μετ' αἴσθησεως συμβαίνει, τὰ δὲ δι' αἴσθησεως ἔνια δὲ τὰ μὲν πάθη ταύτης ὅντα τυγχάνει, τὰ δ' ἔξεις, τὰ δὲ φυλακαὶ καὶ σωτηρίαι, τὰ δὲ φθοραὶ καὶ στερήσεις. ἡ δ' αἴσθησις ὅτι διὰ σώματος γίγνεται τῇ ψυχῇ, δῆλον καὶ διὰ τοῦ λόγου καὶ

436a

5

5

10

15

17

17

20

436b

1

5

τοῦ λόγου χωρίς.

8

ἀλλὰ περὶ μὲν αἰσθήσεως καὶ τοῦ αἰσθάνεσθαι, τί ἔστι καὶ διὰ τί συμβαίνει τοῖς ζῷοις τοῦτο τὸ πάθος, εἴρηται πρότερον ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς. τοῖς δὲ ζῷοις, ἦ μὲν ζῶον ἔκαστον, ἀνάγκη ὑπάρχειν αἰσθήσιν· τούτῳ γὰρ τὸ ζῶον εἶναι καὶ μὴ ζῶον διορίζομεν. ἵδια δ' ἥδη καθ' ἔκαστον ἡ μὲν ἀφὴ καὶ γεῦσις ἀκολουθεῖ πᾶσιν ἐξ ἀνάγκης, ἡ μὲν ἀφὴ διὰ τὴν εἰρημένην αἵτιαν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, ἡ δὲ γεῦσις διὰ τὴν τροφήν· τὸ γὰρ ἥδὺ διακρίνει αὕτη καὶ τὸ λυπηρὸν περὶ τὴν τροφήν, ὥστε τὸ μὲν φεύγειν τὸ δὲ διώκειν, καὶ δόλως ὁ χυμός ἔστι τοῦ θρεπτικοῦ πάθος. αἱ δὲ διὰ τῶν ἔξωθεν αἰσθήσεις τοῖς πορευτικοῖς αὐτῶν, οἷον ὅσφρησις καὶ ἀκοὴ καὶ δψις, πᾶσι μὲν τοῖς ἔχουσι σωτηρίας ἔνεκεν ὑπάρχουσιν, ὅπως διώκωσί τε προαισθανόμενα τὴν τροφὴν καὶ τὰ φαῦλα καὶ τὰ φθαρτικὰ φεύγωσι, τοῖς δὲ καὶ φρονήσεως τυγχάνουσι τοῦ εὗ ἔνεκα πολλὰς γὰρ εἰσαγγέλλουσι διαφοράς, ἐξ ᾧ η τε τῶν νοητῶν ἐγγίγνεται φρόνησις καὶ η τῶν πρακτῶν.

8

10

15

20

437a

3

3

5

αὐτῶν δὲ τούτων πρὸς μὲν τὰ ἀναγκαῖα κρείττων η δψις καὶ καθ' αὐτήν,

πρὸς δὲ νοῦν καὶ κατὰ συμβεβηκός η ἀκοή. διαφορὰς μὲν γὰρ πολλὰς εἰσαγγέλλει καὶ παντοδαπὰς η τῆς δψεως δύναμις διὰ τὸ πάντα τὰ σώματα μετέχειν χρώματος, ὥστε καὶ τὰ κοινὰ διὰ ταύτης αἰσθάνεσθαι μάλιστα (λέγω δὲ κοινὰ σχῆμα, μέγεθος, κίνησιν, ἀριθμόν). η δ' ἀκοὴ τὰς τοῦ ψόφου διαφορὰς μόνον, δλίγοις δὲ καὶ τὰς τῆς φωνῆς. κατὰ συμβεβηκός δ' εἰς φρόνησιν η ἀκοὴ πλεῖστον συμβάλλεται μέρος. ὁ γὰρ λόγος αἵτιος ἔστι τῆς μαθήσεως ἀκουστὸς ᾧ, οὐ καθ' αὐτὸν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός ἐξ ὀνομάτων γὰρ σύγκειται, τῶν δ' ὀνομάτων ἔκαστον σύμβολόν ἔστιν. διόπερ φρονιμώτεροι τῶν ἐκ γενετῆς ἔστερημένων εἰσὶν ἐκατέρας τῆς αἰσθήσεως οἱ τυφλοὶ τῶν ἐνεῶν καὶ κωφῶν.

10

15

17

2. Περὶ μὲν οὖν τῆς δυνάμεως ἦν ἔχει τῶν αἰ-
σθήσεων ἐκάστη, πρότερον εἴρηται. 17
 τοῦ δὲ σώματος ἐν οἷς ἐγγίγνεσθαι πέφυκεν αἰσθητη-
ρίοις, ἔνιοι μὲν ζητοῦσι κατὰ τὰ στοιχεῖα τῶν σωμάτων οὐκ
εὔποροῦντες δὲ πρὸς τέτταρα πέντ' οὕσας συνάγειν γλίχον-
ται περὶ τῆς πέμπτης. 20
 ποιοῦσι δὲ πάντες τὴν ὄψιν πυρὸς
διὰ τὸ πάθους τινὸς ἀγνοεῖν τὴν αἰτίαν· θλιβομένου γὰρ καὶ
κινουμένου τοῦ ὀφθαλμοῦ φαίνεται πῦρ ἐκλάμπειν· τοῦτο δ' ἐν
τῷ σκότει πέφυκε συμβαίνειν, ἢ τῶν βλεφάρων ἐπικεκα-
λυμμένων· γίγνεται γὰρ καὶ τότε σκότος. 22
 ἔχει δ' ἀπορίαν 25
 τοῦτο καὶ ἔτεραν. εἰ γὰρ μὴ ἔστι λανθάνειν αἰσθανόμενον
καὶ ὅρῶντα ὅρώμενόν τι, ἀνάγκη ἄρ' αὐτὸν ἔαυτὸν ὅρᾶν
τὸν ὀφθαλμόν. διὰ τί οὖν ἡρεμοῦντι τοῦτ' οὐ συμβαίνει; τὰ
δ' αἴτια τούτου, καὶ τῆς ἀπορίας καὶ τοῦ δοκεῖν πῦρ εἶναι
τὴν ὄψιν, ἐντεῦθεν ληπτέον. τὰ γὰρ λεῖα πέφυκεν ἐν τῷ
σκότει λάμπειν, οὐ μέντοι φῶς γε ποιεῖν, τοῦ δ' ὀφθαλμοῦ
τὸ καλούμενον μέλαν καὶ μέσον λεῖον <ὄν> φαίνεται. φαίνεται
δὲ τοῦτο κινουμένου τοῦ ὅμματος διὰ τὸ συμβαίνειν ὥσπερ
δύο γίγνεσθαι τὸ ἔν. τοῦτο δ' ἡ ταχυτής ποιεῖ τῆς κινήσεως,
ώστε δοκεῖν ἔτερον εἶναι τὸ ὅρῶν καὶ τὸ ὅρώμενον. διὸ καὶ
οὐ γίγνεται, ἐὰν μὴ ταχέως καὶ ἐν σκότει τοῦτο συμβῇ· τὸ
γὰρ λεῖον ἐν τῷ σκότει πέφυκε λάμπειν, οἷον κεφαλαὶ
ἰχθύων τινῶν καὶ ὁ τῆς σηπίας θολός· καὶ βραδέως μετα-
βάλλοντος τοῦ ὅμματος οὐ συμβαίνει ώστε δοκεῖν ἄμα ἐν
καὶ δύο εἶναι τὸ θ' ὅρῶν καὶ τὸ ὅρώμενον. 437b 5
 ἐκείνως δ' αὐτὸς
 αὐτὸν ὅρᾳ ὁ ὀφθαλμός, ὥσπερ καὶ ἐν τῇ ἀνακλάσει· ἐπεὶ
εἴ γε πῦρ ἦν, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησὶ καὶ ἐν τῷ Τι-
μαίῳ γέγραπται, καὶ συνέβαινε τὸ ὅρᾶν ἐξιόντος ὥσπερ
ἐκ λαμπτῆρος τοῦ φωτός, διὰ τί οὐ καὶ ἐν τῷ σκότει
ἔώρα ἂν ἡ ὄψις; τὸ δ' ἀποσβέννυσθαι φάναι ἐν τῷ σκότει
ἐξιοῦσαν, ώσπερ ὁ Τίμαιος λέγει, κενόν ἐστι παντελῶς τίς 9
 9
 10
 15

γὰρ ἀπόσβεσις φωτός ἔστιν; σβέννυται γὰρ ἡ ὑγρῷ ἡ ψυχρῷ τὸ θερμὸν καὶ ξηρόν (οἶον δοκεῖ τό τ' ἐν τοῖς ἀνθρακώδεσιν εἶναι πῦρ καὶ ἡ φλόξ), ὅν τῷ φωτὶ οὐδέτερον φαίνεται ὑπάρχειν. εἰ δ' ἄρα ὑπάρχει μὲν ἀλλὰ διὰ τὸ ἡρέμα λανθάνει ἡμᾶς, ἔδει μεθ' ἡμέραν γε καὶ ἐν τῷ ὕδατι ἀποσβέννυσθαι τὸ φῶς καὶ ἐν τοῖς πάγοις μᾶλλον γίγνεσθαι σκότον· ἡ γοῦν φλὸξ καὶ τὰ πεπυρωμένα σώματα πάσχει τοῦτο· νῦν δ' οὐδὲν συμβαίνει τοιοῦτον.

'Ἐμ-

πεδοκλῆς δ' ἔστικε νομίζοντι ὅτε μὲν ἔξιόντος τοῦ φωτός, ὥσπερ εἴρηται πρότερον, βλέπειν λέγει γοῦν οὕτως.

25

ώς δ' ὅτε τις πρόοδον νοέων ὠπλίσσατο λύχνον,
χειμερίην διὰ νύκτα πυρὸς σέλας αἰδομένοιο,
ἄψας παντοίων ἀνέμων λαμπτῆρας ἀμουργούς,
οἵτ' ἀνέμων μὲν πνεῦμα διασκιδνᾶσιν ἀέντων,
πῦρ δ' ἔξω διαδρῶσκον, ὃσον ταναύτερον ἦεν,
λάμπεσκεν κατὰ βηλὸν ἀτειρέσιν ἀκτίνεσσιν·
ώς δὲ τότ' ἐν μήνιγξιν ἐεργμένον ὡγύγιον πῦρ
λεπτῆσιν <τ> ὁδόνησι λοχεύσατο κύκλοπα κούρην
αἱ δ' ὕδατος μὲν βένθος ἀπέστεγον ἀμφινάοντος,
πῦρ δ' ἔξω διαδρῶσκον, ὃσον ταναύτερον ἦεν —

30

ὅτε μὲν οὖν οὕτως ὄρāν φησίν, ὅτε δὲ ταῖς ἀπορροίαις ταῖς
ἀπὸ τῶν ὄρωμένων. <***>

5

Δημόκριτος δ' ὅτι μὲν ὕδωρ εἶναί φησι,
λέγει καλῶς, ὅτι δ' οἴεται τὸ ὄρāν εἶναι τὴν ἔμφασιν, οὐ
καλῶς τοῦτο μὲν γὰρ συμβαίνει ὅτι τὸ ὅμμα λεῖον, καὶ
ἔστιν οὐκ ἐν ἐκείνῳ ἄλλ' ἐν τῷ ὄρῶντι ἀνάκλασις γὰρ τὸ
πάθος. ἄλλὰ καθόλου περὶ τῶν ἔμφαινομένων καὶ ἀνακλά-
σεως οὐδέ πω δῆλον ἦν αὐτῷ, ὡς ἔστικεν. ἄτοπον δὲ καὶ τὸ μὴ
ἐπελθεῖν αὐτῷ ἀπορῆσαι διὰ τί ὁ ὀφθαλμὸς ὄρᾶ μόνον,
τῶν δ' ἄλλων οὐδὲν ἐν οἷς ἔμφαινεται τὰ εἴδωλα.

5

οὖν τὴν ὄψιν εἶναι ὕδατος ἀληθὲς μέν, οὐ μέντοι συμβαί-
νει τὸ ὄρāν ἢ ὕδωρ ἄλλ' ἢ διαφανές ὃ καὶ ἐπὶ τοῦ ἀέ-

10

12

12

τὸ μὲν

ρος κοινόν ἐστιν. ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ ἐναποληπτότερον τὸ
ῦδωρ τοῦ ἀέρος· διόπερ ἡ κόρη καὶ τὸ ὅμμα ὕδατός ἐστιν.
τοῦτο δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἔργων δῆλον· φαίνεται γάρ
ῦδωρ τὸ ἐκρέον διαφθειρομένων, καὶ ἐν γε τοῖς πάμπαν
ἔμβρύοις τῇ ψυχρότητι ὑπερβάλλον καὶ τῇ λαμπρότητι.
καὶ τὸ λευκὸν τοῦ ὅμματος ἐν τοῖς ἔχουσιν αἷμα πίον καὶ
λιπαρόν, ὅπερ διὰ τοῦτ' ἐστί, πρὸς τὸ διαμένειν τὸ ὑγρὸν
ἄπηκτον, καὶ διὰ τοῦτο τοῦ σώματος ἀρριγότατον ὁ ὀφθαλ-
μός ἐστιν· οὐδεὶς γάρ πω τὸ ἐντὸς τῶν βλεφάρων ἐρρίγω-
σεν. τῶν δ' ἀναίμων σκληρόδερμοι οἱ ὀφθαλμοί εἰσι, καὶ
τοῦτο ποιεῖ τὴν σκέπην.

15

20

25

25

ἄλογον δὲ ὅλως τὸ ἔξιόντι τινὶ τὴν
ὅψιν ὄρᾶν, καὶ ἀποτείνεσθαι μέχρι τῶν ἄστρων, ἢ μέχρι
τινὸς ἔξιοῦσαν συμφύεσθαι, καθάπερ λέγουσί τινες. τούτου
μὲν γάρ βέλτιον τὸ ἐν <τῇ> ἀρχῇ συμφύεσθαι τοῦ ὅμματος.
ἀλλὰ καὶ τοῦτο εὔηθες· τό τε γάρ συμφύεσθαι τί ἐστι
φωτὶ πρὸς φῶς; ἢ πῶς οἶον θ' ὑπάρχειν; οὐ γάρ τῷ τυ-
χόντι συμφύεται τὸ τυχόν. τό τ' ἐντὸς τῷ ἐκτὸς πῶς; ἢ
γάρ μηνιγξ μεταξύ ἐστιν.

30

438b

2

2

5

περὶ μὲν οὖν τοῦ ἄνευ φωτὸς
μὴ ὄρᾶν εἴρηται ἐν ἄλλοις. ἀλλ' εἴτε φῶς εἴτ' ἀήρ ἐστι
τὸ μεταξὺ τοῦ ὄρωμένου καὶ τοῦ ὅμματος, ἢ διὰ τούτου
κίνησίς ἐστιν ἢ ποιοῦσα τὸ ὄρᾶν. καὶ εὐλόγως τὸ ἐντός ἐστιν
ὕδατος· διαφανὲς γάρ τὸ ὕδωρ. ὄρᾶται δὲ ὥσπερ καὶ
ἔξω οὐκ ἄνευ φωτός, οὕτω καὶ ἐντός διαφανὲς ἄρα δεῖ
εἶναι. καὶ ἀνάγκη ὕδωρ εἶναι, ἐπειδὴ οὐκ ἀήρ. τού γάρ ἐπὶ[†]
τοῦ ἐσχάτου ὅμματος ἢ ψυχὴ ἢ τῆς ψυχῆς τὸ αἰσθητικόν
ἐστιν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἐντός. διόπερ ἀνάγκη διαφανὲς εἶναι
καὶ δεκτικὸν φωτὸς τὸ ἐντὸς τοῦ ὅμματος, καὶ τοῦτο καὶ
ἐπὶ τῶν συμβαινόντων δῆλον· ἥδη γάρ τισι πληγεῖσιν ἐν
πολέμῳ παρὰ τὸν κρόταφον οὕτως ὥστ' ἀποτμηθῆναι τοὺς
πόρους τοῦ ὅμματος, ἔδοξε γενέσθαι σκότος ὥσπερ λύχνου
ἀποσβεσθέντος, διὰ τὸ οἶον λαμπτῆρά τινα ἀποτμηθῆναι
τὸ διαφανές, τὴν καλουμένην κόρην.

10

15

16

ώστ' εἴπερ ἐπὶ τούτων 16

συμβαίνει, καθάπερ λέγομεν, φανερὸν ὡς εἰ δεῖ τοῦτον τὸν
τρόπον ἀποδιδόναι καὶ προσάπτειν ἔκαστον τῶν αἰσθητηρίων
ἐνὶ τῶν στοιχείων, τοῦ μὲν ὅμματος τὸ δρατικὸν ὕδατος
ὑποληπτέον, ἀέρος δὲ τὸ τῶν ψόφων αἰσθητικόν, πυρὸς δὲ
τὴν ὁσφρησιν. (δὲ γὰρ ἐνεργείᾳ ή ὁσφρησις, τοῦτο δυνάμει
τὸ ὀσφραντικόν· τὸ γὰρ αἰσθητὸν ἐνεργεῖν ποιεῖ τὴν αἴ-
σθησιν, ὥσθ' ὑπάρχειν ἀναγκαῖον αὐτὴν ὃ δυνάμει πρότερον.
ή δ' ὀσμὴ καπνώδης τίς ἐστιν ἀναθυμίασις, ή δ' ἀναθυ-
μίασις ή καπνώδης ἐκ πυρός. διὸ καὶ τῷ περὶ τὸν ἐγκέ-
φαλον τόπῳ τὸ τῆς ὁσφρήσεως αἰσθητήριον ἐστιν ἴδιον· δυ-
νάμει γὰρ θερμὴ ή τοῦ ψυχροῦ ὄλη ἐστίν. καὶ ή τοῦ ὅμμα-
τος γένεσις τὸν αὐτὸν ἔχει τρόπον· ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου γὰρ
συνέστηκεν οὗτος γὰρ ὑγρότατος καὶ ψυχρότατος τῶν ἐν
τῷ σώματι μορίων ἐστίν.) τὸ δ' ἀπτικὸν γῆς, τὸ δὲ γευστι-
κὸν εἶδός τι ἀφῆς ἐστίν. καὶ διὰ τοῦτο πρὸς τῇ καρδίᾳ τὸ
αἰσθητήριον αὐτῶν, τῆς τε γεύσεως καὶ τῆς ἀφῆς ἀντί-
κειται γὰρ τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῇ, καὶ ἔστι θερμότατον τῶν
μορίων.

καὶ περὶ μὲν τῶν αἰσθητικῶν τοῦ σώματος μορίων 4
ἔστω τοῦτον τὸν τρόπον διωρισμένα. 4
5

3. Περὶ δὲ τῶν αἰσθητῶν τῶν καθ' ἔκαστον αἰσθητήριον,
οἷον λέγω χρώματος καὶ ψόφου καὶ ὀσμῆς καὶ χυμοῦ καὶ
ἀφῆς, καθόλου μὲν εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς, τί τὸ ἔρ-
γον αὐτῶν καὶ τί τὸ ἐνεργεῖν καθ' ἔκαστον τῶν αἰσθητηρίων·
τί δέ ποτε δεῖ λέγειν διτοῦν αὐτῶν, οἷον τί χρῶμα ή τί
ψόφον ή τί ὀσμὴν ή χυμόν, ὁμοίως δὲ καὶ περὶ ἀφῆς,
ἐπισκεπτέον, καὶ πρῶτον περὶ χρώματος.

ἔστι μὲν οὖν ἔκα- 12
στον διχῶς λεγόμενον, τὸ μὲν ἐνεργείᾳ τὸ δὲ δυνάμει. τὸ
μὲν οὖν ἐνεργείᾳ χρῶμα καὶ ὁ ψόφος πῶς ἔστι τὸ αὐτὸ-
ν ἔτερον ταῖς κατ' ἐνέργειαν αἰσθήσεσιν, οἷον ὄράσει καὶ
ἀκούσει, εἴρηται ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς τί δὲ ἔκαστον αὐτῶν

ὅν ποιήσει τὴν αἴσθησιν καὶ τὴν ἐνέργειαν, νῦν λέγωμεν.

ῶσπερ οὖν εἴρηται περὶ φωτὸς ἐν ἑκείνοις, ὅτι ἐστὶ χρῶμα τοῦ διαφανοῦς κατὰ συμβεβηκός — ὅταν γάρ ἐνῇ τι πυρῶδες ἐν τῷ διαφανεῖ, ἡ μὲν παρουσία φῶς, ἡ δὲ στέρησίς ἐστι σκότος. ὃ δὲ λέγομεν διαφανές, οὐκ ἔστιν ἴδιον ἀέρος ἢ ὕδατος οὐδ' ἄλλου τῶν οὕτω λεγομένων σωμάτων, ἀλλὰ τίς ἐστι κοινὴ φύσις καὶ δύναμις, ἡ χωριστὴ μὲν οὐκ ἔστιν, ἐν τούτοις δ' ἐστί, καὶ τοῖς ἄλλοις σώμασιν ἐνυπάρχει, τοῖς μὲν μᾶλλον τοῖς δ' ἥπτον. 20 ὑσπερ οὖν καὶ τῶν σωμάτων ἀνάγκη τι εἶναι ἔσχατον, καὶ ταύτης. ἡ μὲν οὖν τοῦ φωτὸς φύσις ἐν ἀορίστῳ τῷ διαφανεῖ ἐστίν· τοῦ δ' ἐν τοῖς σώμασι διαφανοῦς τὸ ἔσχατον, ὅτι μὲν εἴη ἂν τι, δῆλον, ὅτι δὲ τοῦτ' ἐστὶ τὸ χρῶμα, ἐκ τῶν συμβαινόντων φανερόν. τὸ γάρ χρῶμα ἐν τῷ πέρατι ἐστιν ἢ πέρας (διὸ καὶ οἱ Πυθαγόρειοι τὴν ἐπιφάνειαν χροιὰν ἐκάλουν)· ἔστι μὲν γάρ ἐν τῷ τοῦ σώματος πέρατι, ἀλλ' οὐ τὸ τοῦ σώματος πέρας, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν φύσιν δεῖ νομίζειν, ἥπερ καὶ ἔξω χρωματίζεται, ταύτην καὶ ἐντός.

25

25

30

439b

1

φαίνεται δὲ καὶ ἀήρ καὶ ὕδωρ χρωματίζομενα· καὶ γάρ ἡ αὐγὴ τοιοῦτόν ἐστιν. ἀλλ' ἔκεī μὲν διὰ τὸ ἐν ἀορίστῳ <εἶναι> οὐ τὴν αὐτὴν ἐγγύθεν καὶ προσιοῦσι καὶ πόρρωθεν ἔχει χροιὰν οὐδ' ὁ ἀήρ οὐδ' ἡ θάλαττα· ἐν δὲ τοῖς σώμασιν ἔὰν μὴ τὸ περιέχον ποιῆ μεταβάλλειν, ὥρισται καὶ ἡ φαντασία τῆς χρόας. δῆλον ἄρα ὅτι τὸ αὐτὸ κάκει κάνθάδε δεκτικὸν τῆς χρόας ἐστίν. τὸ ἄρα διαφανὲς καθ' ὅσον ὑπάρχει ἐν τοῖς σώμασιν (ὑπάρχει δὲ μᾶλλον καὶ ἥπτον ἐν πᾶσι) χρώματος ποιεῖ μετέχειν. ἐπεὶ δ' ἐν πέρατι ἡ χρόα, τούτου ἂν ἐν πέρατι εἴη. ὑστε χρῶμα ἂν εἴη τὸ τοῦ διαφανοῦς ἐν σώματι ὥρισμένῳ πέρας. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν διαφανῶν, οἷον ὕδατος καὶ εἴ τι ἄλλο τοιοῦτον, καὶ ὅσοις φαίνεται χρῶμα ἴδιον ὑπάρχειν κατὰ τὸ ἔσχατον, ὅμοίως πᾶσιν ὑπάρχει. ἔστι μὲν οὖν ἐνεῖναι ἐν τῷ διαφανεῖ τοῦδ' ὅπερ καὶ ἐν τῷ ἀέρι ποιεῖ φῶς, ἔστι δὲ μή, ἀλλ' ἐστερησθαι. 10 ὑσπερ οὖν ἔκεī τὸ μὲν

5

10

15

φῶς τὸ δὲ σκότος, οὕτως ἐν τοῖς σώμασιν ἐγγίγνεται τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν. περὶ δὲ τῶν ἄλλων χρωμάτων ἥδη διελομένους ποσαχῶς ἐνδέχεται γίγνεσθαι λεκτέον.

19

ἐνδέ-

19

χεται μὲν γὰρ παρ' ἄλληλα τιθέμενα τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ὡσδ' ἐκάτερον μὲν ἀόρατον εἶναι διὰ σμικρότητα, τὸ δ' ἐξ ἀμφοῖν ὁρατόν, οὕτω γίγνεσθαι τοῦτο γὰρ οὔτε λευκὸν οἴον τε φαίνεσθαι οὔτε μέλαν. ἐπεὶ δ' ἀνάγκη μέν τι ἔχειν χρῶμα, τούτων δ' οὐδέτερον δυνατόν, ἀνάγκη μικτόν τι εἶναι καὶ εἰδός τι χρόας ἔτερον. ἔστι μὲν οὖν οὕτως ὑπολαβεῖν πλείους εἶναι χρόας παρὰ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, πολλὰς δὲ τῷ λόγῳ (τρία γὰρ πρὸς δύο, καὶ τρία πρὸς τέτταρα, καὶ κατ' ἄλλους ἀριθμοὺς ἔστι παρ' ἄλληλα κεῖσθαι, τὰ δ' ὅλως κατὰ μὲν λόγον μηδένα, καθ' ὑπεροχὴν δέ τινα καὶ ἔλλειψιν ἀσύμμετρον), καὶ τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον ἔχειν ταῦτα ταῖς συμφωνίαις τὰ μὲν γὰρ ἐν ἀριθμοῖς εὐλογίστοις χρώματα, καθάπερ ἐκεῖ τὰς συμφωνίας, τὰ ἡδιστα τῶν χρωμάτων εἶναι δοκοῦντα, οἷον τὸ ἀλουργὸν καὶ τὸ φοινικοῦν καὶ ὀλίγ' ἄπτα τοιαῦτα (δι' ἥνπερ αἰτίαν καὶ αἱ συμφωνίαι ὀλίγαι), τὰ δὲ μὴ ἐν ἀριθμοῖς τὰλλα χρώματα· ἦ καὶ τάσας τὰς χρόας ἐν ἀριθμοῖς εἶναι, τὰς μὲν τεταγμένας τὰς δὲ ἀτάκτους, καὶ αὐτὰς ταύτας, ὅταν μὴ καθαρὰ ὢσι, διὰ τὸ μὴ ἐν ἀριθμοῖς εἶναι τοιαύτας γίγνεσθαι.

20

εἰς μὲν οὖν τρόπος τῆς γενέσεως τῶν χρωμάτων οὗτος, εῖς δὲ τὸ φαίνεσθαι δι' ἄλλήλων, οἷον ἐνίοτε οἱ γραφεῖς ποιοῦσιν, ἐτέραν χρόαν ἐφ' ἐτέραν ἐναργεστέραν ἐπαλείφοντες, ὡσπερ ὅταν ἐν ὕδατί τι ἦ ἐν ἀέρι βούλωνται ποιῆσαι φαινόμενον, καὶ οἷον ὁ ἥλιος καθ' αὐτὸν μὲν λευκὸς φαίνεται, διὰ δ' ἀχλύος καὶ καπνοῦ φοινικοῦς. πολλαὶ δὲ καὶ οὕτως ἔσονται χρόαι τὸν αὐτὸν τρόπον τῷ πρότερον εἰρημένῳ λόγῳ γὰρ ἀν εἴη τις τῶν ἐπιπολῆς πρὸς τὰ ἐν βάθει, τὰ δὲ καὶ ὅλως οὐκ ἐν λόγῳ.

25

30

440a

5

6

6

10

15

τὸ μὲν οὖν, ὥσπερ οἱ ἀρχαῖοι, λέγειν ἀπορροίας εἶναι τὰς χρόας καὶ ὁρᾶσθαι διὰ τοιαύτην αἰτίαν ἄτοπον πάντως γὰρ δι' ἀφῆς ἀναγκαῖον αὐτοῖς ποιεῖν τὴν αἰσθησιν, ὡστ' εὐθὺς κρείττον φάναι τῷ κινεῖσθαι τὸ μεταξὺ τῆς αἰσθήσεως ὑπὸ τοῦ αἰσθητοῦ γίγνεσθαι τὴν αἰσθησιν, ἀφῆ καὶ μὴ ταῖς ἀπορροίαις.

15

ἐπὶ μὲν οὖν τῶν παρ' ἄλληλα κειμένων ἀνάγκη ὥσπερ καὶ μέγεθος λαμβάνειν ἀόρατον, οὕτω καὶ χρόνον ἀναίσθητον, ἵνα λάθωσιν αἱ κινήσεις ἀφικνούμεναι καὶ ἐν δοκῇ εἶναι διὰ τὸ ἄμα φαίνεσθαι. ἐνταῦθα δὲ οὐδεμίᾳ ἀνάγκη, ἀλλὰ τὸ ἐπιπολῆς χρῶμα ἀκίνητον ὃν καὶ κινούμενον ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου οὐχ ὅμοίαν ποιήσει τὴν κίνησιν. διὸ καὶ ἔτερον φαίνεται καὶ οὔτε λευκὸν οὔτε μέλαν. ὥστε <καὶ> εἰ μὴ ἐνδέχεται μηδὲν εἶναι μέγεθος ἀόρατον, ἀλλὰ πᾶν ἐκ τίνος ἀποστήματος ὁρατόν, καὶ αὕτη τις ἀν εἴη χρωμάτων μίξις. κάκείνως δ' οὐδὲν κωλύει φαίνεσθαι τίνα χρόαν κοινὴν τοῖς πόρρωθεν· ὅτι γὰρ οὐκ ἔστιν οὐδὲν μέγεθος ἀόρατον, ἐν τοῖς ὕστερον ἐπισκεπτέον.

20

20

εἰ δ' ἔστι μίξις τῶν σωμάτων μὴ μόνον τὸν τρόπον τοῦτον ὅντερ οἴονταί τινες, παρ' ἄλληλα τῶν ἐλαχίστων τιθεμένων ἀδίλων δ' ἡμῖν διὰ τὴν αἰσθησιν, ἀλλ' ὅλως πάντῃ πάντως, ὥσπερ ἐν τοῖς περὶ μίξεως εἴρηται καθόλου περὶ πάντων (έκείνως μὲν γὰρ μίγνυται ταῦτα μόνον ὅσα ἐνδέχεται διελεῖν εἰς τὰ ἐλάχιστα, καθάπερ ἀνθρώπους <ἢ> ἵππους ἢ τὰ σπέρματα· τῶν μὲν γὰρ ἀνθρώπων ἀνθρωπος ἐλάχιστον, τῶν δ' ἵππων ἵππος· ὥστε τῇ τούτων παρ' ἄλληλα θέσει τὸ πλῆθος μέμικται τῶν συναμφοτέρων· ἀνθρωπον δ' ἔνα ἐνὶ ἵππῳ οὐ λέγομεν μεμῖχθαι. ὅσα δὲ μὴ διαιρεῖται εἰς τὰ ἐλάχιστα, τούτων οὐκ ἐνδέχεται μίξιν γενέσθαι τὸν τρόπον τοῦτον ἀλλὰ τῷ πάντῃ μεμῖχθαι, ἅπερ καὶ μάλιστα μίγνυσθαι πέφυκεν. πῶς δὲ τοῦτο γίγνεσθαι δυνατόν, ἐν τοῖς περὶ μίξεως εἴρηται πρότερον) — ἀλλ' ὅτι ἀνάγκη μιγνυμένων καὶ τὰς χρόας μίγνυσθαι, δῆλον, καὶ ταύτην τὴν αἰτίαν εἶναι κυρίαν τοῦ πολλὰς εἶναι χρόας,

25

30

31

31

44ob

5

10

15

ἀλλὰ μὴ τὴν ἐπιπόλασιν μηδὲ τὴν παρ' ἄλληλα θέσιν οὐ γάρ πόρρωθεν μὲν ἐγγύθεν δ' οὐ φαίνεται μία χρόα τῶν μεμιγμένων, ἀλλὰ πάντοθεν.

πολλαὶ δ' ἔσονται χρόαι διὰ τὸ κατὰ πολλοὺς λόγους ἐνδέχεσθαι μίγνυσθαι ἄλλήλοις τὰ μιγνύμενα, καὶ τὰ μὲν ἐν ἀριθμοῖς τὰ δὲ καθ' ὑπεροχὴν μόνον. καὶ τᾶλλα δὴ τὸν αὐτὸν τρόπον ὅνπερ ἐπὶ τῶν παρ' ἄλληλα τιθεμένων χρωμάτων ἡ ἐπιπολῆς, ἐνδέχεται λέγειν καὶ περὶ τῶν μιγνυμένων διὰ τίνα δ' αἰτίαν εἴδη τῶν χρωμάτων ἔστιν ὥρισμένα καὶ οὐκ ἄπειρα, καὶ χυμῶν καὶ ψόφων, ὕστερον ἐροῦμεν.

4. Τί μὲν οὖν ἔστι χρῶμα καὶ διὰ τίν' αἰτίαν πολλαὶ χροιαί εἰσιν, εἴρηται· [περὶ δὲ ψόφου καὶ φωνῆς εἴρηται πρότερον ἐν τοῖς περὶ ψυχῆς] περὶ δ' ὁσμῆς καὶ χυμοῦ νῦν λέκτεον. σχεδὸν γάρ ἔστι τὸ αὐτὸν πάθος, οὐκ ἐν τοῖς αὐτοῖς δ' ἔστιν ἐκάτερον αὐτῶν, ἐναργέστερον δ' ἡμῖν ἔστιν τὸ τῶν χυμῶν γένος ἡ τὸ τῆς ὁσμῆς. τούτου δ' αἴτιον ὅτι χειρίστην ἔχομεν τῶν ἄλλων ζώων τὴν ὁσφρησιν καὶ τῶν ἐν ἡμῖν αὐτοῖς αἰσθήσεων, τὴν δ' ἀφὴν ἀκριβεστάτην τῶν ἄλλων ζώων, ἡ δὲ γεῦσις ἀφῇ τις ἔστιν.

ἡ μὲν οὖν τοῦ ὕδατος φύσις βούλεται ἄχυμος εἶναι ἀνάγκη δ' ἡ ἐν αὐτῷ τὸ ὕδωρ ἔχειν τὰ γένη τῶν χυμῶν ἀναίσθητα διὰ μικρότητα, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησίν, ἡ ὥλην τοιαύτην εἶναι οἷον πανσπερμίαν χυμῶν, καὶ ἀπαντα μὲν ἐξ ὕδατος γίγνεσθαι, ἄλλα δ' ἐξ ἄλλου μέρους, ἡ μηδεμίαν ἔχοντος διαφορὰν τοῦ ὕδατος τὸ ποιοῦν αἴτιον εἶναι, οἷον εἰ τὸ θερμὸν καὶ τὸν ἥλιον φαίη τις.

τούτων δ', ὡς μὲν Ἐμπεδοκλῆς λέγει, λίαν εὔσύνοπτον τὸ ψεῦδος δρῶμεν γάρ μεταβάλλοντας ὑπὸ τοῦ θερμοῦ τοὺς χυμοὺς ἀφαιρουμένων τῶν περικαρπίων εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρουμένων, ὡς οὐ τῷ ἐκ τοῦ ὕδατος ἐλκειν τοιούτους γιγνομένους, ἀλλ' ἐν αὐτῷ τῷ περικαρπίῳ μεταβάλλοντας, καὶ ἐξικμα-

18

18

20

25

30

441a

3

3

5

10

10

ζομένους δὲ καὶ κινουμένους διὰ τὸν χρόνον αὐστηρὸὺς ἐκ γλυκέων καὶ πικρούς/καὶ παντοδαποὺς γιγνομένους, καὶ ἐψομένους εἰς πάντα τὰ γένη [τῶν χυμῶν] ὡς εἰπεῖν μεταβάλλοντας.

δομοίως δὲ καὶ τὸ πανσπερμίας εἶναι τὸ ὕδωρ ὅλην ἀδύνατον· ἐκ τοῦ αὐτοῦ γάρ ὁρῶμεν ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς τροφῆς γιγνομένους ἑτέρους χυμούς.

λείπεται δὴ τῷ πάσχειν τι τὸ ὕδωρ μεταβάλλειν. ὅτι μὲν τοίνυν οὐχ ὑπὸ τῆς τοῦ θερμοῦ δυνάμεως λαμβάνει ταύτην τὴν δύναμιν ἣν καλοῦμεν χυμόν, φανερόν· λεπτότατον γάρ πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ ὕδωρ ἔστι, καὶ αὐτοῦ τοῦ ἔλαιον. ἀλλ’ ἐπεκτείνεται ἐπὶ πλέον τοῦ ὕδατος τὸ ἔλαιον διὰ τὴν γλισχρότητα, τὸ δ’ ὕδωρ ψαθυρόν ἔστι (διὸ καὶ χαλεπώτερον φυλάξαι ἐν τῇ χειρὶ ὕδωρ ἥπερ ἔλαιον). ἐπεὶ δὲ θερμαινόμενον οὐδὲν φαίνεται παχυνόμενον τὸ ὕδωρ αὐτὸ μόνον, δῆλον ὅτι ἑτέρα τις ἀν εἴη αἰτίᾳ· οἱ γάρ χυμοὶ πάντες πάχος ἔχουσι μᾶλλον· τὸ δὲ θερμὸν συναίτιον.

φαίνονται δ’ οἱ χυμοὶ ὄσοιπερ καὶ ἐν τοῖς περικαρπίοις, οὗτοι ὑπάρχοντες καὶ ἐν τῇ γῇ. διὸ καὶ πολλοί φασι τῶν ἀρχαίων φυσιολόγων τοιοῦτον εἶναι τὸ ὕδωρ δί’ οἵας ἀν γῆς πορεύηται. καὶ τοῦτο δῆλόν ἔστιν· ἐπὶ τῶν ἀλμυρῶν ὑδάτων μάλιστα· οἱ γάρ ἄλλες γῆς τι εἰδός εἰσιν. διὸ καὶ τὰ διὰ τῆς τέφρας διηθούμενα πικρᾶς οὕσης πικρὸν ποιεῖ τὸν χυμόν, εἰσί τε κρῆναι πολλαὶ αἱ μὲν πικραί, αἱ δ’ ὀξεῖαι, αἱ δὲ παντοδαποὺς ἔχουσαι χυμοὺς ἄλλους.

διὸ εὐλόγως ἐν τοῖς φυομένοις τὸ τῶν χυμῶν γίγνεται γένος μάλιστα· πάσχειν γάρ πέφυκε τὸ ὑγρόν [ῶσπερ καὶ τάλλα] ὑπὸ τοῦ ἐναντίου· ἐναντίον δὲ τὸ ξηρόν. διὸ καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς πάσχει τι· ξηρὰ γάρ ἡ τοῦ πυρὸς φύσις. ἀλλ’ ἵδιον τοῦ πυρὸς τὸ θερμόν ἔστι, γῆς δὲ τὸ ξηρόν, ὕσπερ εἴρηται ἐν τοῖς περὶ στοιχείων. ἢ μὲν οὖν πῦρ καὶ ἢ γῆ, οὐδὲν πέφυκε ποιεῖν ἢ πάσχειν, οὐδ’ ἄλλο οὐδέν· ἢ δ’ ὑπάρχει ἐναντιότης ἐν ἐκάστῳ, ταύτῃ πάντα καὶ ποιοῦσι καὶ πάσχουσιν.

ῶσπερ οὖν οἱ ἐναποπλύνοντες ἐν τῷ

15

20
20

25

30
441b

5

7

7

10

15

15

ύγρῳ τὰ χρώματα καὶ τοὺς χυμοὺς τοιοῦτον ποιοῦσι ἔχειν τὸ
ὑδωρ, οὕτω καὶ ἡ φύσις τὸ ξηρὸν καὶ τὸ γεῶδες, καὶ διὰ τοῦ
ξηροῦ καὶ γεῶδους διηθοῦσα καὶ κινοῦσα τῷ θερμῷ ποιόν τι τὸ
ύγρὸν παρασκευάζει. καὶ ἔστι τοῦτο χυμὸς τὸ γιγνόμενον
ὑπὸ τοῦ εἰρημένου ξηροῦ πάθος ἐν τῷ ύγρῷ τῆς γεύσεως τῆς 20
κατὰ δύναμιν ἀλλοιωτικὸν <ὅν> εἰς ἐνέργειαν· ἄγει γάρ τὸ αἰ-
σθητικὸν εἰς τοῦτο δυνάμει προϋπάρχον· οὐ γάρ κατὰ τὸ
μανθάνειν ἀλλὰ κατὰ τὸ θεωρεῖν ἔστι τὸ αἰσθάνεσθαι.

23

23

οὐ παντὸς ξηροῦ ἀλλὰ τοῦ τροφίμου οἱ χυμοὶ ἥπαθος εἰσὶν
ἥ στέρησις, δεῖ λαβεῖν ἐντεῦθεν, ὅτι οὕτε τὸ ξηρὸν ἄνευ τοῦ
ύγρου οὔτε τὸ ύγρὸν ἄνευ τοῦ ξηροῦ· τροφὴ γάρ οὐδὲν αὐτῶν
τοῖς ζῷοις, ἀλλὰ τὸ μεμιγμένον. καὶ ἔστι τῆς προσφερο-
μένης τροφῆς τοῖς ζῷοις τὰ μὲν ἀπτὰ τῶν αἰσθητῶν αὐ-
ξησιν ποιοῦντα καὶ φθίσιν (τούτων μὲν γάρ αἴτιον ἥ θερμὸν
καὶ ψυχρὸν τὸ προσφερόμενον· ταῦτα γάρ ποιεῖ καὶ αὐ-
ξησιν καὶ φθίσιν), τρέφει δὲ τῇ γευστὸν τὸ προσφερόμενοντ
(πάντα γάρ τρέφεται τῷ γλυκεῖ, ἥ ἀπλῶς ἥ μεμιγμένῳ).

δεῖ μὲν οὖν διορίζειν περὶ τούτων ἐν τοῖς περὶ γενέσεως, νῦν
δ' ὅσον ἀναγκαῖον ἄψασθαι αὐτῶν. τὸ γάρ θερμὸν αὐξά-
νει καὶ δημιουργεῖ τὴν τροφήν, καὶ τὸ μὲν κοῦφον ἐλκει,
τὸ δ' ἀλμυρὸν καὶ πικρὸν καταλείπει διὰ τὸ βάρος. ὃ δὴ ἐν
τοῖς ἔξω σώμασι ποιεῖ τὸ [ἔξω] θερμόν, τοῦτο ἐν τῇ φύσει
τῶν ζώων καὶ φυτῶν. διὸ τρέφεται τῷ γλυκεῖ, συμμί-
γνυνται δ' οἱ ἄλλοι χυμοὶ εἰς τὴν τροφὴν τὸν αὐτὸν τρό-
πον τῷ ἀλμυρῷ καὶ δξεῖ, ἀντὶ ἡδύσματος· ταῦτα δὲ διὰ
τὸ ἀντισπᾶν τῷ λίαν τρόφιμον εἶναι τὸ γλυκὺ καὶ ἐπι-
πολαστικόν.

ῶσπερ δὲ τὰ χρώματα ἐκ λευκοῦ καὶ μέλα-
νος μίξεώς ἔστιν, οὕτως οἱ χυμοὶ ἐκ γλυκέος καὶ πικροῦ. καὶ
κατὰ λόγον δὴ τῷ μᾶλλον καὶ ἥπτον ἔκαστοί εἰσιν, εἴτε
κατ' ἀριθμούς τινας τῆς μίξεως καὶ κινήσεως, εἴτε καὶ ἀο-
ρίστως, οἵ δὲ τὴν ἡδονὴν ποιοῦντες μιγνύμενοι, οὗτοι ἐν ἀριθ-
μοῖς μόνον.

12

12

15

17

δ' μὲν οὗν λιπαρὸς τοῦ γλυκέος ἐστὶ χυμός, τὸ
δ' ἄλμυρὸν καὶ <τὸ> πικρὸν σχεδὸν τὸ αὐτό, ὁ δὲ δριμὺς καὶ
αὐστηρὸς καὶ στρυφνὸς καὶ ὀξὺς ἀνὰ μέσον. σχεδὸν γὰρ ἵσα
καὶ τὰ τῶν χυμῶν εἶδη καὶ τὰ τῶν χρωμάτων ἐστίν. ἐπιτὰ
γὰρ ἀμφοτέρων εἶδη, ἃν τις τιθῇ, ὥσπερ εὔλογον, τὸ
φαιὸν μέλαν τι εἶναι (λείπεται γὰρ τὸ ξανθὸν [μὲν] τοῦ λευ-
κοῦ εἶναι ὥσπερ τὸ λιπαρὸν τοῦ γλυκέος), τὸ φοινικοῦν δὲ
καὶ ἀλουργὸν καὶ πράσινον καὶ κυανοῦν μεταξὺ τοῦ λευκοῦ
καὶ μέλανος, τὰ δ' ἄλλα μικτὰ ἐκ τούτων. καὶ ὥσπερ τὸ
μέλαν στέρησις ἐν τῷ διαφανεῖ τοῦ λευκοῦ, οὕτω τὸ ἄλμυρὸν
καὶ τὸ πικρὸν τοῦ γλυκέος ἐν τῷ τροφίμῳ ύγρῳ. διὸ καὶ ἡ
τέφρα τῶν κατακαιομένων πικρὰ πάντων ἔξικμασται γὰρ
τὸ πότιμον ἔξι αὐτῶν.

Δημόκριτος δὲ καὶ οἱ πλεῖστοι τῶν
φυσιολόγων, ὅσοι λέγουσι περὶ αἰσθήσεως, ἀτοπώτατόν τι
ποιοῦσιν πάντα γὰρ τὰ αἰσθητὰ ἀπτὰ ποιοῦσιν. καίτοι εἰ
οὕτω τοῦτ' ἔχει, δῆλον ὡς καὶ τῶν ἄλλων αἰσθήσεων ἐκάστη
ἀφή τις ἐστίν τοῦτο δ' ὅτι ἐστὶν ἀδύνατον, οὐ χαλεπὸν συνιδεῖν.
ἔτι δὲ τοῖς κοινοῖς τῶν αἰσθήσεων πασῶν χρῶνται ὡς ἴδι-
οις μέγεθος γὰρ καὶ σχῆμα καὶ τὸ τραχὺ καὶ τὸ λεῖον,
ἔτι δὲ τὸ ὀξὺ καὶ τὸ ἀμβλὺ τὸ ἐν τοῖς ὅγκοις, κοινὰ τῶν
αἰσθήσεών ἐστιν, εἰ δὲ μὴ πασῶν, ἀλλ' ὅψεώς γε καὶ ἀφῆς.
διὸ καὶ περὶ τούτων ἀπατῶνται, περὶ δὲ τῶν ἴδιων οὐκ
ἀπατῶνται, οἷον ὅψις περὶ χρώματος καὶ ἀκοὴ περὶ ψό-
φων. οἱ δὲ τὰ ἴδια εἰς ταῦτα ἀνάγουσιν, ὥσπερ Δημόκρι-
τος τὸ γὰρ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν τὸ μὲν τραχύ φησιν
εἶναι τὸ δὲ λεῖον, εἰς δὲ τὰ σχήματα ἀνάγει τοὺς χυμούς.
καίτοι ἡ οὐδεμιᾶς ἡ μᾶλλον τῆς ὅψεως τὰ κοινὰ γνωρίζειν.
εἰ δ' ἄρα τῆς γεύσεως μᾶλλον, τὰ γοῦν ἐλάχιστα τῆς ἀκρι-
βεστάτης ἐστὶν αἰσθήσεως διακρίνειν περὶ ἕκαστον γένος, ὥστε
ἐχρῆν τὴν γεῦσιν καὶ τῶν ἄλλων κοινῶν αἰσθάνεσθαι μά-
λιστα καὶ τῶν ἄλλων σχημάτων εἶναι κριτικωτάτην. ᔾτι τὰ μὲν
αἰσθητὰ πάντα ἔχει ἐναντίωσιν (οἷον ἐν χρώματι τῷ μέ-
λανι τὸ λευκὸν καὶ ἐν χυμοῖς τῷ γλυκεῖ τὸ πικρόν), σχῆ-

17

20

25

29

29

30

442b

5

10

15

μα δὲ σχήματι οὐ δοκεῖ εἶναι ἐναντίον· τίνι γὰρ τῶν πολυγώνων τὸ περιφερὲς ἐναντίον; ἔτι ἀπείρων ὅντων τῶν σχημάτων ἀναγκαῖον καὶ τοὺς χυμοὺς εἶναι ἀπείρους· διὰ τί γὰρ ὁ μὲν ἀν ποιήσειν αἴσθησιν, ὁ δὲ οὐκ ἀν ποιήσειν; καὶ περὶ μὲν τοῦ γευστοῦ καὶ χυμοῦ εἴρηται· τὰ γὰρ ἄλλα πάθη τῶν χυμῶν οἰκείαν ἔχει τὴν σκέψιν ἐν τῇ φυσιολογίᾳ τῇ περὶ τῶν φυτῶν.

20

25

5. Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον δεῖ νοῆσαι καὶ περὶ τὰς ὁσμάς ὅπερ γὰρ ποιεῖ ἐν τῷ ὑγρῷ τὸ ξηρόν, τοῦτο ποιεῖ ἐν ἄλλῳ [γένει] τὸ ἔγχυμον ὑγρὸν ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι δμοίως. (κοινὸν δὲ κατὰ τούτων νῦν μὲν λέγομεν τὸ διαφανές, ἔστι δὲ ὁσφραντὸν οὐχ ἢ διαφανές, ἀλλ' ἢ πλυτικὸν καὶ ρυπτικὸν ἔγχυμου ξηρότητος.) οὐ γὰρ μόνον ἐν ἀέρι ἀλλὰ καὶ ἐν ὕδατι τὸ τῆς ὁσφρήσεώς ἔστιν. δῆλον δὲ ἐπὶ τῶν ἰχθύων καὶ τῶν ὁστρακοδέρμων φαίνονται γὰρ ὁσφραίνομενα οὔτε ἀέρος ὅντος ἐν τῷ ὕδατι (ἐπιπολάζει γὰρ ὁ ἀήρ, ὅταν ἐγγένηται) οὔτε αὐτὰ ἀναπνέοντα. εἰ οὖν τις θείη καὶ τὸν ἀέρα καὶ τὸ ὕδωρ ἄμφω ὑγρά, εἴη ἀν ἡ ἐν ὑγρῷ τοῦ ἔγχυμου ξηροῦ φύσις ὁσμή, καὶ ὁσφραντὸν τὸ τοιοῦτον.

30

443a

5

8

8

10

15

20

21

ὅτι δὲ ἀπ' ἔγχυμου ἔστι τὸ πάθος, δῆλον ἐκ τῶν ἔχόντων καὶ μὴ ἔχόντων ὁσμήν· τά τε γὰρ στοιχεῖα ἄοσμα, οἷον πῦρ ὕδωρ ἀήρ γῆ, διὰ τὸ τά τε ξηρὰ αὐτῶν καὶ τὰ ὑγρὰ ἄχυμα εἶναι, ἐὰν μή τι μιγνύμενον ποιῇ. διὸ καὶ ἡ θάλαττα ἔχει ὁσμήν (ἔχει γὰρ χυμὸν καὶ ξηρότητα), καὶ ἄλλες μᾶλλον νίτρου ὁσμώδεις (δῆλοι δὲ τὸ ἔξικμαζόμενον ἔξι αὐτῶν ἔλαιον), τὸ δὲ νίτρον γῆς ἔστι μᾶλλον. ἔτι λίθος μὲν ἄοσμον (ἄχυμον γάρ), τὰ δὲ ξύλα ὁσμώδη (ἔγχυμα γάρ)· καὶ τούτων τὰ ὕδατώδη ἥπτον. ἔτι ἐπὶ τῶν μεταλλευομένων χρυσὸς ἄοσμον (ἄχυμον γάρ), ὁ δὲ χαλκὸς καὶ ὁ σίδηρος ὁσμώδη. ὅταν δὲ ἐκκαυθῇ τὸ ὑγρόν, ἀοσμότεραι αἱ σκωρίαι γίγνονται πάντων. ἄργυρος δὲ καὶ καπτίτερος τῶν μὲν μᾶλλον ὁσμώδη τῶν δὲ ἥπτον (ὕδατώδη γάρ).

δοκεῖ δ' ἐνίοις ἡ καπνώδης ἀναθυμίασις εἶναι ὁσμή,
οὗσα κοινὴ γῆς καὶ ἀέρος. [καὶ πάντες ἐπιφέρονται ἐπὶ²¹
τοῦτο περὶ ὁσμῆς] διὸ καὶ Ἡράκλειτος οὕτως εἴρηκεν, ὡς εἰ
πάντα τὰ ὅντα καπνὸς γένοιτο, ὥστες ἂν διαγνοῖεν, <καὶ πάντες
ἐπιφέρονται ἐπὶ τοῦτο περὶ ὁσμῆς>, οἱ μὲν ὡς ἀτμίδα, οἱ δ' ὡς
ἀναθυμίασιν, οἱ δ' ὡς ἄμφω ταῦτα. ἔστι δ' ἡ μὲν ἀτμὶς
ὑγρότης τις, ἡ δὲ καπνώδης ἀναθυμίασις, ὥσπερ εἴρηται,
κοινὴ ἀέρος καὶ γῆς καὶ συνίσταται ἐκ μὲν ἐκείνης ὕδωρ, ἐκ
δὲ ταύτης γῆς τι εἶδος. ἀλλ' οὐδέτερον τούτων ἔοικεν ἡ μὲν
γὰρ ἀτμὶς ἔστιν ὕδατος, ἡ δὲ καπνώδης ἀναθυμίασις ἀδύ-
νατος ἐν ὕδατι γενέσθαι. ὁσμᾶται δὲ καὶ τὰ ἐν τῷ ὕδατι,
καθάπερ εἴρηται πρότερον. ἔτι δὲ ἡ ἀναθυμίασις ὅμοίως λέγεται
ταῖς ἀπορροίαις, εἰ οὖν μηδὲ ἐκείνη καλῶς, οὐδὲ αὕτη καλῶς.²⁵

ὅτι μὲν οὖν ἐνδέχεται ἀπολαύειν τὸ ύγρόν, καὶ τὸ ἐν τῷ
πνεύματι καὶ τὸ ἐν τῷ ὕδατι, καὶ πάσχειν τι ὑπὸ τῆς ἐγ-
χύμου ξηρότητος, οὐκ ἄδηλον [καὶ γὰρ ὁ ἀὴρ ύγρὸν τὴν
φύσιν ἔστιν]. ἔτι δ' εἴπερ ὅμοίως ἐν τοῖς ύγροῖς ποιεῖ καὶ ἐν τῷ
ἀέρι οἷον ἀποπλυνόμενον τὸ ξηρόν, φανερόν ὅτι δεῖ ἀνά-
λογον εἶναι τὰς ὀσμὰς τοῖς χυμοῖς.³⁰

ἀλλὰ μὴν τοῦτο γε ἐπ'^{443b}
ἐνίων συμβέβηκεν· καὶ γὰρ δριμεῖαι καὶ γλυκεῖαι εἰσιν ὀ-
σμαὶ καὶ αὐστηραὶ καὶ στρυφναὶ καὶ λιπαραί, καὶ τοῖς πι-
κροῖς τὰ σαπρὰ ἄν τις ἀνάλογον εἴποι. διὸ ὥσπερ ἐκεῖνα
δυσκατάποτα, τὰ σαπρὰ δυσανάπνευστά ἔστιν. δῆλον ἄρα
ὅτι ὅπερ ἐν τῷ ὕδατι ὁ χυμός, τοῦτ' ἐν τῷ ἀέρι καὶ ὕδατι
ἡ ὁσμή. καὶ διὰ τοῦτο τὸ ψυχρὸν καὶ ἡ πηξίς καὶ τοὺς χυ-
μοὺς ἀμβλύνει καὶ τὰς ὀσμὰς ἀφανίζει· τὸ γὰρ θερμὸν τὸ
κινοῦν καὶ δημιουργοῦν ἀφανίζουσιν ἡ ψύξις καὶ ἡ πηξίς.⁵

εἴδη⁸

δὲ τοῦ ὁσφραντοῦ δύο ἔστιν· οὐ γὰρ ὥσπερ φασί τινες, οὐκ
ἔστιν εἴδη τοῦ ὁσφραντοῦ, ἀλλ' ἔστιν. διοριστέον δὲ πῶς ἔστι καὶ
πῶς οὐκ ἔστιν.¹⁰

τὸ μὲν γάρ ἔστι κατὰ τοὺς χυμοὺς τεταγμένον
αὐτῶν, ὥσπερ εἴπομεν, καὶ τὸ ἥδυ καὶ τὸ λυπηρὸν κατὰ¹⁵
αὐτῶν, ὥσπερ εἴπομεν, καὶ τὸ ἥδυ καὶ τὸ λυπηρὸν κατὰ¹⁶

συμβεβηκὸς ἔχουσιν διὰ γὰρ τὸ τοῦ θρεπτικοῦ πάθη εἶναι, ἐπιθυμούντων μὲν ἡδεῖαι αἱ ὁσμαὶ τούτων εἰσί, πεπληρωμένοις δὲ καὶ μηδὲν δεομένοις οὐχ ἡδεῖαι, οὐδὲν δοσοις μὴ καὶ ἡ τροφὴ ἡ ἔχουσα τὰς ὁσμὰς ἡδεῖα, οὐδὲ τούτοις. ὥστε αὗται μέν, ὥσπερ εἴπομεν, κατὰ συμβεβηκὸς ἔχουσι τὸ ἡδὺ καὶ λυπηρόν (διὸ καὶ πάντων εἰσὶ κοιναὶ τῶν ζώων), αἱ δὲ καθ' αὐτὰς ἡδεῖαι τῶν ὁσμῶν εἰσίν, οἷον αἱ τῶν ἀνθῶν οὐδὲν γὰρ μᾶλλον οὐδὲν ἡττον πρὸς τὴν τροφὴν παρακαλοῦσιν, οὐδὲ συμβάλλονται πρὸς ἐπιθυμίαν οὐδέν, ἀλλὰ τούναντίον μᾶλλον· ἀληθὲς γὰρ ὅπερ Εὐριπίδην σκώπτων εἶπε Στράττις, "ὅταν φακῆν ἔψητε, μὴ 'πιχεῖν μύρον.' οἱ δὲ νῦν μιγνύντες εἰς τὰ πόματα τὰς τοιαύτας δυνάμεις βιάζονται τῇ συνηθείᾳ τὴν ἡδονήν, ἔως ἂν ἐκ δύ' αἰσθήσεων γένηται τὸ ἡδὺ ὡς ἐν καὶ ἀπὸ μιᾶς.

τοῦτο μὲν οὖν τὸ ὁσφραντὸν ἴδιον ἀνθρώπου ἔστιν, ἡ δὲ κατὰ τοὺς χυμοὺς τεταγμένη καὶ τῶν ἄλλων ζώων, ὥσπερ εἴρηται πρότερον κάκείνων μέν, διὰ τὸ κατὰ συμβεβηκὸς ἔχειν τὸ ἡδύ, διήρηται τὰ εἴδη κατὰ τοὺς χυμούς, ταύτης δ' οὐκέτι, διὰ τὸ τὴν φύσιν αὐτῆς εἶναι καθ' αὐτὴν ἡδεῖαν ἡ λυπηράν.

αἵτιον δὲ τοῦ ἴδιον εἶναι ἀνθρώπου τὴν τοιαύτην ὁσμὴν διὰ τὴν ψῦξιν τὴν περὶ τὸν ἐγκέφαλον. ψυχροῦ γὰρ ὅντος τὴν φύσιν τοῦ ἐγκεφάλου, καὶ τοῦ αἵματος τοῦ περὶ αὐτὸν ἐν τοῖς φλεβίοις ὅντος λεπτοῦ μὲν καὶ καθαροῦ, εὐψύκτου δέ (διὸ καὶ ἡ τῆς τροφῆς ἀναθυμίασις ψυχομένη διὰ τὸν τόπον τὰ νοσηματικὰ ρέύματα ποιεῖ), τοῖς ἀνθρώποις πρὸς βοήθειαν ύγειας γέγονε τὸ τοιοῦτον εἴδος τῆς ὁσμῆς· οὐδὲν γὰρ ἄλλο ἔργον ἔστιν αὐτῆς ἡ τοῦτο.

τοῦτο δὲ ποιεῖ φανερῶς· ἡ μὲν γὰρ τροφὴ ἡδεῖα οὖσα, καὶ ἡ ξηρὰ καὶ ἡ ύγρα, πολλάκις νοσώδης ἔστιν, ἡ δ' ἀπὸ τοῦ εὐώδους ὁσμὴ ἡ καθ' ἑαυτὴν ἡδεῖα ὁπωσοῦν ἔχουσιν ὠφέλιμος ὡς εἰπεῖν ἀεί. καὶ διὰ τοῦτο γίγνεται διὰ τῆς ἀναπνοῆς, οὐ πᾶσιν ἀλλὰ τοῖς ἀνθρώποις καὶ τῶν ἐναίμων οἷον τοῖς τετράποσι καὶ ὅσα μετέχει μᾶλλον τῆς τοῦ ἀέρος φύ-

σεως· ἀναφερομένων γάρ τῶν ὁσμῶν πρὸς τὸν ἐγκέφαλον διὰ τὴν ἐν αὐταῖς τῆς θερμότητος κουφότητα, ὑγιεινοτέρως ἔχει τὰ περὶ τὸν τόπον τοῦτον· ἡ γάρ τῆς ὁσμῆς δύναμις θερμὴ τὴν φύσιν ἐστίν.

25

κατακέχονται δ' ἡ φύσις τῇ ἀναπνοῇ ἐπὶ δύο, ὡς ἔργω μὲν ἐπὶ τὴν εἰς τὸν θώρακα βοήθειαν, ὡς παρέργῳ δ' ἐπὶ τὴν ὁσμήν ἀναπνέοντος γάρ ὥσπερ ἐκ παρόδου ποιεῖται διὰ τῶν μυκτήρων τὴν κίνησιν.

25

ἴδιον

28

δὲ τῆς τοῦ ἀνθρώπου φύσεως τὸ τῆς ὁσμῆς τῆς τοιαύτης γένος διὰ τὸ πλεῖστον ἐγκέφαλον καὶ ὑγρότατον ἔχειν τῶν ζώων ὡς κατὰ μέγεθος διὰ γάρ τοῦτο καὶ μόνον ὡς εἰπεῖν αἰσθάνεται τῶν ζώων ἄνθρωπος καὶ χαίρει ταῖς τῶν ἀνθῶν καὶ ταῖς τῶν τοιούτων ὁσμαῖς σύμμετρος γάρ αὐτῶν ἡ θερμότης καὶ ἡ κίνησις πρὸς τὴν ὑπερβολὴν τῆς ἐν τῷ τόπῳ ὑγρότητος καὶ ψυχρότητός ἐστιν. τοῖς δ' ἄλλοις ὅσα πνεύμονα ἔχει διὰ τοῦ ἀναπνεῖν τοῦ ἑτέρου γένους τῆς ὁσμῆς τὴν αἰσθήσιν ἀποδέδωκεν ἡ φύσις, ὅπως μὴ δύο [αἰσθητήρια] ποιῇ· ἀπόχρη γάρ, ἐπείπερ καὶ ὡς ἀναπνέουσιν, ὥσπερ τοῖς ἀνθρώποις ἀμφοτέρων τῶν ὁσφραντῶν, τούτοις τῶν ἑτέρων μόνων ὑπάρχουσα ἡ αἰσθήσις. τὰ δὲ μὴ ἀναπνέοντα ὅτι μὲν ἔχει αἰσθήσιν τοῦ ὁσφραντοῦ, φανερόν. (καὶ γάρ ἵχθυες καὶ τὸ τῶν ἐντόμων γένος πᾶν ἀκριβῶς καὶ πόρρωθεν αἰσθάνεται, διὰ τὸ θρεπτικὸν εἶδος τῆς ὁσμῆς, ἀπέχοντα πολὺ τῆς οἰκείας τροφῆς, οἷον αἱ τε μέλιτται ποιοῦσι πρὸς τὸ μέλι καὶ τὸ τῶν μικρῶν μυρμήκων γένος, οὓς καλοῦσί τινες κνηπιας, καὶ τῶν θαλαττίων αἱ πορφύραι, καὶ πολλὰ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ζώων ὁξέως αἰσθάνεται τῆς τροφῆς διὰ τὴν ὁσμήν.) ὅτῳ δὲ αἰσθάνεται, οὐχ ὅμοιώς φανερόν.

5

10

διὸ κἄν

15

ἀπορήσειέ τις τίνι αἰσθάνονται τῆς ὁσμῆς, εἴπερ ἀναπνέουσι μὲν γίγνεται τὸ ὁσμᾶσθαι μοναχῶς (τοῦτο γάρ φαίνεται ἐπὶ τῶν ἀναπνεόντων συμβαῖνον πάντων), ἐκείνων δ' οὐδὲν ἀναπνεῖ, αἰσθάνεται μέντοι, εἰ μή τις παρὰ τὰς πέντε αἰσθήσεις ἑτε-

20

25

28

28

30

445a

4

4

5

10

15

16

16

ρα. τοῦτο δ' ἀδύνατον· τοῦ γὰρ ὁσφραντοῦ ὕσφρησις, ἐκεῖνα
δὲ τούτου αἰσθάνεται, ἀλλ' οὐ τὸν αὐτὸν ἵσως τρόπον, ἀλλὰ
τοῖς μὲν ἀναπνέουσι τὸ πνεῦμα ἀφαιρεῖ τὸ ἐπικείμενον ὥσ-
περ πῶμά τι (διὸ οὐκ αἰσθάνεται μὴ ἀναπνέοντα), τοῖς δὲ
μὴ ἀναπνέουσιν ἀφῆρηται τοῦτο, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὄφθαλ-
μῶν τὰ μὲν ἔχει βλέφαρα τῶν ζῷων, ὃν μὴ ἀνακαλυ-
φθέντων οὐ δύναται ὅρāν, τὰ δὲ σκληρόφθαλμα οὐκ ἔχει,
διόπερ οὐ προσδεῖται οὐδενὸς τοῦ ἀνακαλύψοντος, ἀλλ' ὅρᾳ ἐκ
τοῦ δυνατοῦ ὅρᾶν αὐτοῖς εὔθυς.

ὅμοίως δὲ καὶ τῶν ἄλλων

ζῷων ὅτιοῦν οὐδὲν δυσχεραίνει τῶν καθ' αὐτὰ δυσωδῶν τὴν
ὸσμήν, ἂν μή τι τύχῃ φθαρτικὸν ὅν. ὑπὸ τούτων δ' ὅμοίως
φθείρεται, <καὶ> καθάπερ καὶ οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τῆς τῶν ἀνθράκων
ἀτμίδος καρηβαροῦσι καὶ φθείρονται πολλάκις, οὕτως ὑπὸ
τῆς τοῦ θείου δυνάμεως καὶ τῶν ἀσφαλτωδῶν φθείρεται
τὰλλα ζῷα, καὶ φεύγει διὰ τὸ πάθος. αὐτῆς δὲ τῆς καθ' αὐ-
τὴν δυσωδίας οὐδὲν φροντίζουσιν (καίτοι πολλὰ φυό-
μενα δυσώδεις ἔχει τὰς ὀσμάς), ἂν μή τι συμβάλληται
πρὸς τὴν γεῦσιν ἢ τὴν ἐδωδὴν αὐτοῖς.

ἔοικε δ' ἡ αἴσθησις ἢ

τοῦ ὁσφραίνεσθαι, περιττῶν ούσῶν τῶν αἰσθήσεων καὶ τοῦ ἀ-
ριθμοῦ ἔχοντος μέσον τοῦ περιττοῦ, καὶ αὐτὴ μέση εἶναι τῶν
τε ἀπτικῶν (οἷον ἀφῆς καὶ γεύσεως), καὶ τῶν δι' ἄλλου αἰ-
σθητικῶν (οἷον ὅψεως καὶ ἀκοῆς). διὸ καὶ τὸ ὁσφραντὸν τῶν
θρεπτικῶν ἐστὶ πάθος τι (ταῦτα δ' ἐν τῷ ἀπτῷ γένει), καὶ
τοῦ ἀκουστοῦ δὲ καὶ τοῦ ὀρατοῦ διὸ καὶ ἐν ἀέρι καὶ ὕδατι
ὸσμῶνται. ὥστ' ἐστὶ τὸ ὁσφραντὸν κοινόν τι τούτων ἀμφοτέ-
ρων, ὃ καὶ τῷ ἀπτῷ ὑπάρχει καὶ τῷ ἀκουστῷ καὶ τῷ
διαφανεῖ· διὸ καὶ εὐλόγως παρείκασται ξηρότητος ἐν ὑγρῷ καὶ
χυτῷ οἷον βαφῆ τις εἶναι καὶ πλύσις. πῶς μὲν οὖν εἴδη
δεῖ λέγειν καὶ πῶς οὐ δεῖ τοῦ ὁσφραντοῦ, ἐπὶ τοσοῦτον εἰρή-
σθω.

Ὄ δὲ λέγουσί τινες τῶν Πυθαγορείων, οὐκ ἔστιν εὔλογον,
τρέφεσθαι φάσκοντες ἔνια ταῖς ὀσμαῖς. πρῶτον μὲν

γάρ ὁρῶμεν ὅτι τὴν τροφὴν δεῖ εἶναι συνθετήν. (καὶ γὰρ τὰ τρεφόμενα οὐχ ἀπλᾶ ἔστιν, διὸ καὶ περιττώματα γίγνεται τῆς τροφῆς, ἡ ἐν αὐτοῖς ἡ ἔξω, ὥσπερ τοῖς φυτοῖς, ἐπεὶ δ' οὐδὲ τὸ ὕδωρ ἐθέλει αὐτὸ μόνον ἄμικτον ὃν τρέφειν — σωματῶδες γάρ τι δεῖ εἶναι τὸ συστησόμενον — ἔτι πολὺ ἦττον εὐλογὸν τὸν ἀέρα σωματοῦσθαι.) πρὸς δὲ τούτοις, ὅτι πᾶσιν ἔστι τοῖς ζῷοις τόπος δεκτικὸς τῆς τροφῆς, ἐξ οὗ ἐλκον λαμβάνει τὸ σῶμα· τοῦ δ' ὁσφραντοῦ ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ αἰσθητήριον, καὶ μετὰ πνευματώδους εἰσέρχεται ἀναθυμιάσεως, ὥστ' εἰς τὸν ἀναπνευστικὸν ἄν βαδίζοι τόπον.

ὅτι μὲν

οὗν οὐ συμβάλλεται εἰς τροφὴν τὸ ὁσφραντόν, ἢ ὁσφραντόν, δῆλον· ὅτι μέντοι εἰς ὑγείαν, καὶ ἐκ τῆς αἰσθήσεως καὶ ἐκ τῶν εἰρημένων φανερόν, ὥστε ὅπερ ὁ χυμὸς ἐν τῷ θρεπτικῷ καὶ πρὸς τὰ τρεφόμενα, τοῦτ' ἔστι πρὸς ὑγείαν τὸ ὁσφραντόν.

καθ' ἕκαστον μὲν οὗν αἰσθητήριον διωρίσθω τὸν τρόπον τοῦτον.

6. Ἀπορήσειε δ' ἂν τις, εἰ πᾶν σῶμα εἰς ἄπειρον διαιρεῖται, ἄρα καὶ τὰ παθήματα τὰ αἰσθητά, οἷον χρῶμα καὶ χυμὸς καὶ ὀσμὴ [καὶ βάρος] καὶ ψόφος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν <καὶ βαρὺ> καὶ κοῦφον καὶ σκληρὸν καὶ μαλακόν; ἢ ἀδύνατον; ποιητικὸν γάρ ἔστιν ἕκαστον αὐτῶν τῆς αἰσθήσεως· τῷ δύνασθαι γὰρ κινεῖν αὐτὴν λέγεται πάντα. ὥστ' ἀνάγκη, εἰ ἡ δύναμις, καὶ τὴν αἰσθησιν εἰς ἄπειρα διαιρεῖσθαι καὶ πᾶν εἶναι μέγεθος αἰσθητόν (ἀδύνατον γὰρ λευκὸν μὲν ὁρᾶν, μὴ ποσὸν δέ). εἰ γὰρ μὴ οὕτως, ἐνδέχοιτ' ἂν εἶναι τι σῶμα μηδὲν ἔχον χρῶμα μηδὲ βάρος μηδ' ἄλλο τι τοιοῦτον πάθος, ὥστ', εἰ μὴ αἰσθητὸν, τὸ δόλον [ταῦτα γὰρ τὰ αἰσθητά, τὸ ἄρ' αἰσθητὸν] ἔσται συγκείμενον οὐκ ἐξ αἰσθητῶν. ἀλλ' ἀναγκαῖον οὐ γὰρ δὴ ἔκ γε τῶν μαθηματικῶν. ἔτι τίνι κρινοῦμεν ταῦτα καὶ γνωσόμεθα; ἡ τῷ νῷ; ἀλλ' οὐ νοητά, οὐδὲ νοεῖ ὁ νοῦς τὰ ἐκτὸς μὴ μετ' αἰσθήσεως ὄντα. ἀλλ' εἰ ταῦτ' ἔχει οὕτως,

20

25

27

27

30

445b

1

5

10

15

ἔσικε μαρτυρεῖν τοῖς τὰ ἄτομα ποιοῦσι μεγέθη· οὕτω γάρ ἀν
λύοιτο ὁ λόγος. ἀλλ' ἀδύνατα εἴρηται δὲ περὶ αὐτῶν ἐν
τοῖς λόγοις τοῖς περὶ κινήσεως.

20

περὶ δὲ τῆς λύσεως αὐτῶν ἄμα δῆλον ἔσται καὶ διὰ τί πεπέρανται τὰ εἴδη καὶ χρώματος καὶ χυμοῦ καὶ φθόγγων καὶ τῶν ἄλλων αἰσθητῶν. ὃν μὲν γάρ ἔστιν ἔσχατα, ἀνάγκη πεπεράνθαι τὰ ἐντός, τὰ δ' ἐναντία ἔσχατα, πᾶν δὲ τὸ αἰσθητὸν ἔχει ἐναντίωσιν, οἷον ἐν χρώματι λευκὸν καὶ μέλαν, ἐν χυμοῖς γλυκὺ καὶ πικρόν· καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις δὴ πᾶσιν ἔστιν ἔσχατα τὰ ἐναντία. τὸ μὲν οὖν συνεχὲς εἰς ἄπειρα τέμνεται ἄνισα, εἰς δ' ἵσα πεπερασμένα· τὸ δὲ μὴ καθ' αὐτὸ συνεχὲς εἰς πεπερασμένα εἴδη. ἐπεὶ οὖν τὰ μὲν πάθη ὡς εἴδη λεκτέον, ὑπάρχει δὲ συνέχεια ἀεὶ ἐν τούτοις, ληπτέον ὅτι τὸ δυνάμει καὶ τὸ ἐνεργείᾳ ἔτερον· καὶ διὰ τοῦτο τὸ μυριοστημόριον λανθάνει τῆς κέγχρου δρωμένης, καίτοι ἡ ὅψις ἐπελήλυθεν, καὶ ὁ ἐν τῇ διέσει φθόγγος λανθάνει, καίτοι συνεχοῦς ὄντος ἀκούει τοῦ μέλους παντός. τὸ δὲ διάστημα τὸ τοῦ μεταξὺ πρὸς τοὺς ἔσχάτους λανθάνει. ὅμοιώς δὲ καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις αἰσθητοῖς τὰ μικρὰ πάμπαν δυνάμει γάρ δρατά, ἐνεργείᾳ δ' οὐ, ὅταν μὴ χωρὶς ἥ (καὶ γάρ ἐνυπάρχει δυνάμει ἡ ποδιαία τῇ δίποδι, ἐνεργείᾳ δ' ἥδη ἀφαιρεθεῖσα). χωριζόμεναι δ' αἱ τηλικαῦται ὑπεροχαὶ εὐλόγως μὲν ἀν καὶ διαλύοιντο εἰς τὰ περιέχοντα, ὕσπειρ καὶ ὁ ἀκαριαῖος χυμὸς εἰς τὴν θάλατταν ἐκχυθεῖς. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπειδὴ οὐδὲ ἡ τῆς αἰσθήσεως ὑπεροχὴ καθ' αὐτὴν αἰσθητὴ οὐδὲ χωριστή (δυνάμει γάρ ἐνυπάρχει ἐν τῇ ἀκριβεστέρᾳ ἡ ὑπεροχή), οὐδὲ τὸ τηλικοῦτον αἰσθητὸν χωριστὸν ἔσται ἐνεργείᾳ αἰσθεσθαι, ἀλλ' ὅμως ἔσται αἰσθητὸν δυνάμει τε γάρ ἔστιν ἥδη, καὶ ἐνεργείᾳ ἔσται προσγενόμενον.

25

ὅτι μὲν οὖν ἔνια μεγέθη καὶ πάθη λανθάνει, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν, καὶ πῶς αἰσθητὰ καὶ πῶς οὐ, εἴρηται. ὅταν δὲ δὴ τένυπάρχῃ τούτῳ τοσαῦτα ὕστε καὶ ἐνεργείᾳ αἰσθητὰ εἶναι — καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ ὅλῳ ἀλλὰ καὶ χωρὶς —

30

44ba

5

10

15

15

πεπερασμένα ἀνάγκη εἶναι τὸν ἀριθμὸν καὶ χρώματα καὶ χυμοὺς καὶ φθόγγους.

ἀπορήσειε δ' ἂν τις, ἄρ' ἀφικνοῦνται ἡ τὰ αἰσθητὰ ἡ αἱ κινήσεις αἱ ἀπὸ τῶν αἰσθητῶν (όποτέρως ποτὲ γίγνεται ἡ αἴσθησις), ὅταν ἐνεργῶσιν, εἰς τὸ μέσον πρῶτον, οἷον ἡ τε ὀσμὴ φαίνεται ποιοῦσα καὶ ὁ ψόφος πρότερον γάρ ὁ ἔγγυς αἰσθάνεται τῆς ὀσμῆς, καὶ ὁ ψόφος ὕστερον ἀφικνεῖται τῆς πληγῆς. ἄρ' οὖν οὕτω καὶ τὸ ὄρώμενον καὶ τὸ φῶς, καθάπερ Ἐμπεδοκλῆς φησὶν ἀφικνεῖσθαι πρότερον τὸ τοῦ ἥλιου φῶς εἰς τὸ μεταξὺ πρὶν πρὸς τὴν ὄψιν ἡ ἐπὶ τὴν γῆν; δόξειε δ' ἂν εὐλόγως τοῦτο συμβαίνειν· τὸ γάρ κινούμενον κινεῖται ποδέν ποι, ὥστ' ἀνάγκη εἶναι τίνα καὶ χρόνον ἐν ᾧ κινεῖται ἐκ θατέρου πρὸς θάτερον. ὁ δὲ χρόνος πᾶς διαιρετός, ὥστε ἦν ὅτε οὔπω ἐωρᾶτο ἀλλ' ἔτ' ἐφέρετο ἡ ἀκτὶς ἐν τῷ μεταξύ. καὶ εἰ ἄπαν ἄμα ἀκούει καὶ ἀκήκοε, καὶ δλῶς αἰσθάνεται καὶ ἥσθηται, καὶ μή ἔστι γένεσις αὐτῶν, ἀλλ' εἰσὶν ἄνευ τοῦ γίγνεσθαι, ὅμως οὐδὲν ἤτον, ὥσπερ ὁ ψόφος ἥδη γεγενημένης τῆς πληγῆς οὔπω πρὸς τῇ ἀκοῇ (δηλοῖ δὲ τοῦτο καὶ ἡ τῶν γραμμάτων μετασχημάτισις, ὡς γιγνομένης τῆς φορᾶς ἐν τῷ μεταξύ· οὐ γάρ τὸ λεχθὲν φαίνονται ἀκηκοότες διὰ τὸ μετασχηματίζεσθαι φερόμενον τὸν ἀέρα). ἄρ' οὖν οὕτω καὶ τὸ χρῶμα καὶ τὸ φῶς; οὐ γάρ δὴ τῷ πιστεῖν τὸ μὲν ὄρα τὸ δ' ὄρᾶται, ὥσπερ ἵσα ἔστιν οὐδὲν γάρ ἔδει που ἐκάτερον εἶναι· τοῖς γάρ ἵσοις γιγνομένοις οὐδὲν διαφέρει ἡ ἔγγυς ἡ πόρρω ἀλλήλων εἶναι.

ἡ περὶ μὲν τὸν ψόφον καὶ τὴν ὀσμὴν τοῦτο συμβαίνειν εὐλογον· ὥσπερ γάρ ὁ ἀήρ καὶ τὸ ὕδωρ, συνεχῆ μέν, ἀλλ' ὅμως μεμέρισται ἀμφοτέρων ἡ κίνησις. διὸ καὶ ἔστι μὲν ὡς τὸ αὐτὸ ἀκούει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ὕστερος καὶ ὁ σφραίνεται, ἔστι δ' ὡς οὗ. δοκεῖ δέ τισιν εἶναι ἀπορία καὶ περὶ τούτων ἀδύνατον γάρ, φασί τινες, ἄλλον ἄλλω τὸ αὐτὸ ἀκούειν ἡ ὄρᾶν ἡ ὁσφραίνεσθαι· οὐ γάρ οἶον τ' εἶναι πολλοὺς καὶ χωρὶς ὄντας ἀκούειν ἡ ὁσφραίνεσθαι· τὸ γάρ ἐν

20

20

25

30

446b

5

10

13

13

15

20

χωρὶς ἂν αὐτὸς αὐτοῦ εἶναι. ἢ τοῦ μὲν κινήσαντος πρώτου,
οὗτον τῆς κώδωνος ἢ λιβανωτοῦ ἢ πυρός, τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐνὸς
ἀριθμῷ αἰσθάνονται πάντες, τοῦ δὲ δὴ ιδίου ἑτέρου ἀριθμῷ,
εἴδει δὲ τοῦ αὐτοῦ — διὸ ἄμα πολλοὶ ὁρῶσι καὶ ὀσμῶνται καὶ
ἀκούουσιν; ἔστι δ' οὕτε σώματα ταῦτα (ἄλλα πάθος καὶ κί-
νησίς τις οὐ γάρ ἂν τοῦτο συνέβαινεν), οὕτ' ἄνευ σώματος.
περὶ δὲ τοῦ φωτὸς ἄλλος λόγος· τῷ ἐνεῖναι γάρ τι τὸ φῶς ἐστίν,
ἄλλ' οὐ κίνησίς τις.

25

28

28

30

447a

5

8

8

10

15

20

ὅλως δὲ οὐδὲ ὅμοίως ἐπί τε ἄλλοιώσεως
ἔχει καὶ φορᾶς αἱ μὲν γὰρ φοραὶ εὐλόγως εἰς τὸ με-
ταξὺ πρῶτον ἀφικνοῦνται (δοκεῖ δ' ὁ ψόφος εἶναι φερομένου
τινὸς κίνησις), ὅσα δ' ἄλλοιοῦται, οὐκέτι ὅμοίως ἐνδέχεται
γὰρ ἀθρόον ἄλλοιοῦσθαι, καὶ μὴ τὸ ἥμισυ πρότερον, οὗτον τὸ
ὑδωρ ἄμα πᾶν πήγνυσθαι. οὐ μὴν ἄλλ' ἐνίοτε ἂν ἢ πολὺ τὸ θερ-
μαινόμενον ἢ πηγνύμενον, τὸ ἔχομενον ὑπὸ τοῦ ἔχομένου
πάσχει, τὸ δὲ πρῶτον ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ἄλλοιοῦντος μεταβάλ-
λει καὶ ἀνάγκη ἄμα ἄλλοιοῦσθαι καὶ ἀθρόον. ἢν δ' ἂν
καὶ τὸ γεύεσθαι ὡσπερ ἡ ὁσμή, εἰ ἐν ὑγρῷ ἥμεν καὶ πορ-
ρωτέρωθεν ἔτι πρὶν θιγεῖν αὐτοῦ ἥσθανόμεθα.

εὐλόγως δὴ ὃν ἐστὶ

μεταξὺ τοῦ αἰσθητηρίου, οὐχ ἄμα πάντα πάσχει, πλὴν ἐπὶ τοῦ φωτὸς διὰ τὸ εἰρημένον. διὰ τὸ αὐτὸς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὁρᾶν· τὸ γὰρ φῶς ποιεῖ τὸ ὁρᾶν.

7. "Ἐστι δέ ἀπορία καὶ ἄλλη τις τοιάδε περὶ τὰς αἰσθήσεις,
πότερον ἐνδέχεται δυεῖν ἄμα αἰσθάνεσθαι ἐν τῷ αὐτῷ καὶ
ἀτόμῳ χρόνῳ, ἢ οὔ, εἰ δὴ ἀεὶ ἡ μείζων κίνησις τὴν ἐλάττω
ἐκκρούει (διὸ ὑποφερομένων ὑπὸ τὰ ὅμματα οὐκ αἰσθάνονται,
ἄν τύχωσι σφόδρα τι ἐννοοῦντες ἢ φοβούμενοι ἢ ἀκούοντες
πολὺν ψόφον). τοῦτο δὴ ὑποκείσθω, καὶ ὅτι ἐκάστου μᾶλλον
ἔστιν αἰσθάνεσθαι ἀπλοῦ ὄντος ἢ κεκραμένου, οὗτον οὖν άκράτου
ἢ κεκραμένου, καὶ μέλιτος, καὶ χρόας, καὶ τῆς νήτης μό-
νης ἢ ἐν τῇ διὰ πασῶν, διὰ τὸ ἀφανίζειν ἄλληλα. τοῦτο
δὲ ποιεῖ ἔξ ὃν ἐν τι γίγνεται. εἰ δὴ ἡ μείζων τὴν ἐλάττω

κίνησιν ἐκκρούει, ἀνάγκη, ἂν ἄμα ὡσι, καὶ αὐτὴν ἥττον αἰσθητὴν εἶναι ἡ εἰ μόνη ἥν ἀφαιρεῖται γάρ τι ἡ ἐλάττων μιγνυμένη, εἴπερ ἄπαντα τὰ ἀπλᾶ μᾶλλον αἰσθητά ἔστιν. ἂν δ' ἄρα ἵσαι ὡσιν ἔτεραι οὖσαι, οὐδετέρας ἔσται αἰσθησις ἀφανιεῖ γάρ ἡ ἔτερα ὁμοίως τὴν ἔτεραν, ἀπλῆς δ' οὐκ ἔσται αἰσθεσθαι. ὥστε ἡ οὐδεμία ἔσται αἰσθησις ἡ ἄλλη ἐξ ἄμφοιν ὅπερ καὶ γίγνεσθαι δοκεῖ ἐπὶ τῶν κεραννυμένων ἐν ᾧ ἂν μιχθῶσιν.

ἐπεὶ οὖν ἐκ μὲν ἐνίων γίγνεται τι, ἐκ δ' ἐνίων οὐ γίγνεται, τοιαῦτα δὲ τὰ ὑφ' ἔτεραν αἰσθησιν (μίγνυνται γὰρ ὃν τὰ ἔσχατα ἐναντία· οὐκ ἔστι δ' ἐκ λευκοῦ καὶ ὀξέος ἐν γίγνεσθαι ἀλλ' ἡ κατὰ συμβεβηκός, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐξ ὀξέος καὶ βαρέος συμφωνία), οὐκ ἄρα οὐδ' αἰσθάνεσθαι ἐνδέχεται αὐτῶν ἄμα. ἵσαι μὲν γὰρ οὖσαι αἱ κινήσεις ἀφανίζουσιν ἄλληλας, ἐπεὶ μία οὐ γίγνεται ἐξ αὐτῶν· ἐὰν δ' ἄνισοι, ἡ κρείττων αἰσθησιν ἐμποιήσει. ἔτι μᾶλλον ἄμα δυοῖν αἰσθοιτ' ἂν ἡ ψυχὴ τῇ μιᾷ αἰσθήσει ὃν μία αἰσθησις, οἷον ὀξέος καὶ βαρέος (μᾶλλον γὰρ ἄμα ἡ κίνησις τῆς μιᾶς αὐτῇ αὐτῇ ἡ τοῖν δυοῖν, οἷον ὄψεως καὶ ἀκοῆς), τῇ μιᾳ δὲ ἄμα δυοῖν οὐκ ἔστιν αἰσθάνεσθαι ἂν μὴ μιχθῇ (τὸ γὰρ μῆγμα ἐν βούλεται εἶναι, τοῦ δ' ἐνὸς μία αἰσθησις, ἡ δὲ μία ἄμα αὐτῇ), ὡστ' ἐξ ἀνάγκης τῶν μεμιγμένων ἄμα αἰσθάνεται, ὅτι μιᾳ αἰσθήσει κατ' ἐνέργειαν αἰσθάνεται· ἐνὸς μὲν γὰρ ἀριθμῷ ἡ κατ' ἐνέργειαν μία, εἴδει δὲ ἡ κατὰ δύναμιν μία· καὶ εἰ μία τοίνυν ἡ αἰσθησις ἡ κατ' ἐνέργειαν, ἐν ἐκεīνα ἐρεῖ. μεμιχθαι ἄρα ἀνάγκη αὐτά. ὅταν ἄρα μὴ ἡ μεμιγμένα, δύο ἔσονται αἰσθήσεις αἱ κατ' ἐνέργειαν. ἀλλὰ κατὰ μίαν δύναμιν καὶ ἄτομον χρόνον μίαν ἀνάγκη εἶναι τὴν ἐνέργειαν μιᾶς γὰρ ἡ εἰσάπαξ μία χρῆσις καὶ κίνησις, μία δὲ ἡ δύναμις. οὐκ ἄρα ἐνδέχεται δυοῖν ἄμα αἰσθάνεσθαι τῇ μιᾳ αἰσθήσει.

ἀλλὰ μὴν εἰ τὰ ὑπὸ τὴν αὐτὴν αἰσθησιν ἄμα ἀδύνατον, ἐὰν ἡ δύο, δῆλον ὅτι ἥττον ἔτι τὰ κατὰ δύο αἰσθήσεις ἐνδέχεται ἄμα αἰσθάνεσθαι, οἷον λευκὸν καὶ

25

29

29

30

447b

5

10

15

20

21

21

γλυκύ. φαίνεται γάρ τὸ μὲν τῷ ἀριθμῷ ἐν ἡ ψυχὴ οὐδενὶ ἔτερῳ λέγειν ἀλλ' ἡ τῷ ἄμα, τὸ δὲ τῷ εἶδει ἐν τῇ κρινούσῃ αἰσθήσει καὶ τῷ τρόπῳ. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἵσως τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν, ἔτερον τῷ εἶδει ὅν, ἡ αὐτὴ κρίνει, καὶ τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν, ἡ αὐτὴ μὲν ἑαυτῇ, ἐκείνης δ' ἄλλη, ἀλλ' ἔτερως ἐκάτερον τῶν ἐναντίων, ὡς δ' αὐτῶς ἑαυταῖς τὰ σύστοιχα, οἷον ὡς ἡ γεῦσις τὸ γλυκύ, οὔτως ἡ ὄψις τὸ λευκόν ὡς δ' αὕτη τὸ μέλαν, οὔτως ἐκείνη τὸ πικρόν.

25

30

448a

1

τῶν ἐναντίων κινήσεις ἐναντίαι, ἄμα δὲ τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ καὶ ἀτόμῳ οὐκ ἐνδέχεται ὑπάρχειν, ὑπὸ δὲ τὴν αἰσθήσιν τὴν μίαν ἐναντία ἐστίν (οἷον γλυκὺ πικρῷ), τούτων οὐκ ἐνδέχοιτο ἂν αἰσθάνεσθαι ἄμα. ὅμοίως δὲ δῆλον ὅτι οὐδὲ τὰ μὴ ἐναντία τὰ μὲν γάρ τοῦ λευκοῦ τὰ δὲ τοῦ μέλανος ἐστιν, καὶ ἐν τοῖς ἄλλοις ὅμοίως (οἷον τῶν χυμῶν οἱ μὲν τοῦ γλυκέος οἱ δὲ τοῦ πικροῦ). οὐδὲ τὰ μεμιγμένα ἄμα (λόγοι γάρ εἰσιν ἀντικειμένων, οἷον τὸ διὰ πασῶν καὶ τὸ διὰ πέντε), ἐὰν μὴ ὡς ἐν αἰσθάνηται· οὕτω δ' εἰς λόγος ὁ τῶν ἄκρων γίγνεται, ἄλλως δ' οὐ· ἔσται γάρ ἄμα ὁ μὲν πολλοῦ πρὸς ὀλίγον ἡ περιττοῦ πρὸς ἄρτιον, ὁ δ' ὀλίγου πρὸς πολὺ ἡ ἄρτιον πρὸς περιττόν. εἰ οὖν πλεῖον ἀπέχει ἔτι ἀλλήλων καὶ διαφέρει τὰ συστοίχως μὲν λεγόμενα ἐν ἄλλῳ δὲ γένει τῶν ἐν τῷ αὐτῷ γένει (λέγω δ' οἷον τὸ γλυκὺ καὶ τὸ λευκὸν καλῶ σύστοιχα, γένει δ' ἔτερα τὸ γλυκὺ δὲ τοῦ λευκοῦ πλεῖον ἔτι τῷ εἶδει διαφέρει ἡ τὸ μέλαν), ἔτι ἂν ἥπτον ἄμα ἐνδέχοιτο αὐτὰ αἰσθάνεσθαι ἡ τὰ τῷ γένει ταῦτα. ὥστ' εἰ μὴ ταῦτα, οὐδὲ ἐκεῖνα.

5

10

15

19

19

20

25

ὅ δὲ λέγουσί τινες τῶν περὶ τὰς συμφωνίας, ὅτι οὐχ ἄμα μὲν ἀφικνοῦνται οἱ ψόφοι, φαίνονται δέ, καὶ λανθάνει, ὅταν ὁ χρόνος ἡ ἀναίσθητος, πότερον ὄρθῶς λέγεται ἡ οὐ; τάχα γάρ ἂν φαίη τις καὶ νῦν παρὰ τοῦτο δοκεῖν ἄμα ὄραν καὶ ἀκούειν, ὅτι οἱ μεταξὺ χρόνοι λανθάνουσιν. ἡ τοῦτ' οὐκ ἀληθές, οὐδὲ ἐνδέχεται χρόνον εἶναι ἀναίσθητον οὐδένα οὐδὲ λανθάνειν, ἀλλὰ παντὸς ἐνδέχε-

ται αἰσθάνεσθαι. εἰ γὰρ ὅτε αὐτὸς ἔαυτοῦ τις αἰσθάνεται ή ἄλλου ἐν συνεχεῖ χρόνῳ, μὴ ἐνδέχεται τότε λανθάνειν ὅτι ἔστιν, ἔστι δέ τις ἐν τῷ συνεχεῖ καὶ τοσοῦτος ὅσος ὅλως ἀναίσθητός ἔστι, δῆλον ὅτι τότε λανθάνοι ἀν εἰ ἔστιν αὐτὸς αὐτόν, καὶ εἰ ὁρᾷ καὶ αἰσθάνεται· καὶ εἰ αἰσθάνεται ἔτι, οὐκ ἀν εἴη οὔτε χρόνος οὔτε πρᾶγμα οὐδὲν ὃ αἰσθάνεται ή ἐν ᾧ, εἰ μὴ οὕτως, ὅτι ἐν τούτου τινὶ ή ὅτι τούτου τι ὁρᾷ, εἴπερ ἔστι τι μέγεθος καὶ χρόνου καὶ πράγματος ἀναίσθητον ὅλως διὰ μικρότητα· εἰ γὰρ τὴν ὅλην ὁρᾷ, καὶ αἰσθάνεται τὸν αὐτὸν συνέχῶς χρόνον, οὕτως, τῷ ἐν τούτου τινὶ, ἀφηρήσθω τὸ ΓΒ, ἐν ᾧ οὐκ ἡσθάνετο. οὐκοῦν ἐν ταύτης τινὶ ή ταύτης τι, ὥσπερ τὴν γῆν ὁρᾷ ὅλην, ὅτι τοδὶ αὐτῆς, καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ βαδίζει, ὅτι ἐν τῷδε τῷ μέρει αὐτοῦ. ἀλλὰ μὴν ἐν τῷ ΒΓ οὐδὲν αἰσθάνεται. τῷ ἄρα ἐν τούτου τινὶ τοῦ ΑΒ αἰσθάνεσθαι λέγεται τοῦ ὅλου αἰσθάνεσθαι καὶ τὴν ὅλην. ὃ δ' αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῆς ΑΓ· αἱὲι γὰρ ἐν τινὶ καὶ τινός, ὅλου δ' οὐκ ἔστιν αἰσθάνεσθαι.

ἄπαντα μὲν οὖν αἰσθητά ἔστιν, ἀλλ' οὐ φαίνεται ὅσα ἔστιν. τοῦ γὰρ ἡλίου τὸ μέγεθος ὁρᾷ καὶ τὸ τετράπηχυ πόρρωθεν, ἀλλ' οὐ φαίνεται ὅσον, ἀλλ' ἐνίοτε ἀδιαιρετον, <ὅ> ὁρᾷ δ' οὐκ ἀδιαιρετον. ή δ' αἵτια εἴρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν περὶ τούτου.

ὅτι μὲν οὖν οὐκ ἔστι χρόνος ἀναίσθητος, ἐκ τούτων φανερόν, περὶ δὲ τῆς πρότερον λεχθείσης ἀπορίας σκεπτέον, πότερον ἐνδέχεται ἄμα πλειόνων αἰσθάνεσθαι ή οὐκ ἐνδέχεται (τὸ δ' ἄμα λέγω ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ χρόνῳ πρὸς ἄλληλα).

πρῶτον μὲν οὖν ἄρ' ᾖδ' ἐνδέχεται, ἄμα μέν, ἐτέρῳ δὲ τῆς ψυχῆς αἰσθάνεσθαι, καν [οὐ τῷ ἀτόμῳ] οὕτως ἀτόμῳ ὡς παντὶ ὅντι συνεχεῖ; τῇ ὅτι πρῶτον μὲν κατὰ τὴν μίαν αἰσθησιν (οἷον λέγω ὅψιν), εἰ ἔσται ἄλλῳ αἰσθανομένῃ ἄλλου καὶ ἄλλου χρώματος, πλείω τε μέρη ἔξει εἴδει ταύτα; καὶ γὰρ ἂ αἰσθάνεται, ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἔστιν. εἰ δὲ καὶ ὅτι ὡς δύο ὅμματα φαίη τις οὐδὲν κωλύειν, οὕτω καὶ

30
448b

5

10

12
1215
1620
20

25

ἐν τῇ ψυχῇ, ὅτι τὸ σῶμα ἐκ μὲν τούτων ἔν τι γίγνεται καὶ μία ἡ ἐνέργεια αὐτῶν ἐκεῖ δέ, εἰ μὲν ἐν τὸ ἐξ ἀμφοῖν, ἐκεῖνο τὸ αἰσθανόμενον ἔσται, εἰ δὲ χωρίς, οὐχ ὁμοίως ἔξει.	29
ἔπι	29
αἰσθήσεις αἱ αὐταὶ πλείους ἔσονται, ὥσπερ εἴ τις ἐπιστήμας διαφόρους φαίη οὕτε γάρ ή ἐνέργεια ἄνευ τῆς καθ' αὐτὴν ἔσται δυνάμεως, οὕτ' ἄνευ ταύτης αἰσθησις ἔσται.	30
εἰ δὲ τούτων	449a
ἐν ἐνὶ καὶ ἀτόμῳ <μὴ> αἰσθάνεται, δῆλον ὅτι καὶ τῶν ἄλλων μᾶλλον γάρ ἐνεδέχετο τούτων ἄμα πλειόνων ἢ τῶν τῷ γένει έτερων. εἰ δὲ δὴ ἄλλῳ μὲν γλυκέος ἄλλῳ δὲ λευκοῦ αἰ- σθάνεται ή ψυχὴ μέρει, ἦτοι τὸ ἐκ τούτων ἔν τι ἔστιν ή οὐχ ἔν. ἀλλ' ἀνάγκη ἔν· ἐν γάρ τι τὸ αἰσθητικόν ἔστι μέρος. τίνος οὖν ἐκεῖνο ἐνός; οὐδὲν γάρ ἐκ τούτων ἔν. ἀνάγκη ἄρα ἔν τι εἶναι τῆς ψυχῆς, ὡς ἄπαντα αἰσθάνεται, καθάπερ εἴρη- ται πρότερον, ἄλλο δὲ γένος δι' ἄλλου. ἄρ' οὖν ή μὲν ἀδιά- ρετόν ἔστι κατ' ἐνέργειαν, ἐν τί ἔστι τὸ αἰσθητικὸν γλυκέος καὶ λευκοῦ, ὅταν δὲ διαιρετὸν γένηται κατ' ἐνέργειαν, ἔτε- ρον; ή ὥσπερ ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἐνεδέχεται, οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς; τὸ γάρ αὐτὸ καὶ ἐν ἀριθμῷ λευκὸν καὶ γλυκύ ἔστι, καὶ ἄλλα πολλά· εἰ γάρ μὴ χωριστὰ τὰ πάθη ἄλλήλων, ἄλλὰ τὸ εἶναι ἔτερον ἐκάστω. ὁμοίως τοίνυν θετέον καὶ ἐπὶ τῆς ψυχῆς τὸ αὐτὸ καὶ ἐν εἶναι ἀριθμῷ τὸ αἰσθη- τικὸν πάντων, τὸ μέντοι εἶναι ἔτερον — καὶ ἔτερον τῶν μὲν γέ- νει τῶν δὲ εἶδει. ὥστε καὶ αἰσθάνοιτ' ἂν ἄμα τῷ αὐτῷ καὶ ἐνί, λόγω δ' οὐ τῷ αὐτῷ.	5
οἵτινες	10
ὅτι δὲ τὸ αἰσθητὸν πᾶν ἔστι μέ- γεθος καὶ οὐκ ἔστιν ἀδιαιρέτον αἰσθητόν, δῆλον. ἔστι γάρ ὅθεν μὲν οὐκ ἂν ὀφθείη, ἄπειρον τὸ ἀπόστημα, ὅθεν δὲ ὀρᾶται, πεπερασμένον. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ὀσφραντὸν καὶ ἀκουστὸν καὶ ὅσων μὴ αὐτῶν ἀπτόμενοι αἰσθάνονται. ἔστι δή τι ἔσχατον τοῦ ἀποστήματος ὅθεν οὐχ ὀρᾶται, καὶ πρῶτον ὅθεν ὀρᾶται. τοῦτο δὲ ἀνάγκη ἀδιαιρέτον εἶναι, οὗ ἐν μὲν τῷ ἐπέκεινα οὐκ ἐνδέχεται αἰσθάνεσθαι ὅντος, ἐν δὲ τῷ ἐπὶ τάδε ἀνάγκη	15
οἵτινες	20
οἵτινες	20
οἵτινες	25

αἰσθάνεσθαι. εἰ δή τί ἐστιν ἀδιαιρέτον αἰσθητόν, ὅταν τεθῇ
ἐπὶ τῷ ἐσχάτῳ ὅθεν ἐστὶν ὕστατον μὲν οὐκ αἰσθητὸν πρῶτον
δ' αἰσθητόν, ἅμα συμβήσεται ὄρατὸν εἶναι καὶ ἀόρατον·
τοῦτο δ' ἀδύνατον.

περὶ μὲν οὖν τῶν αἰσθητηρίων καὶ τῶν αἰσθητῶν τίνα
τρόπον ἔχει καὶ κοινῇ καὶ καθ' ἕκαστον αἰσθητήριον εἴρη-
ται. τῶν δὲ λοιπῶν πρῶτον σκεπτέον περὶ μνήμης.

30

31

449b

3

ΠΕΡΙ ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΩΣ

I.	<p>Περὶ μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν λεκτέον, τί ἔστι, καὶ διὰ τίν' αἰτίαν γίγνεται, καὶ τίνι τῶν τῆς ψυχῆς μορίων συμβαίνει τοῦτο τὸ πάθος, καὶ τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι· οὐ γάρ οἱ αὐτοί εἰσι μνημονικοὶ καὶ ἀναμνηστικοί, ἀλλ' ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μνημονικώτεροι μὲν οἱ βραδεῖς, ἀναμνηστικώτεροι δὲ οἱ ταχεῖς καὶ εὔμαθεῖς.</p>	4 4 5
	<p>πρῶτον μὲν οὖν σκεπτέον ποιά ἔστι τὰ μνημονευτά· πολ- λάκις γάρ ἔξαπατῷ τοῦτο. οὔτε γάρ τὸ μέλλον ἐνδέχε- ται μνημονεύειν, ἀλλ' ἔστι δοξαστὸν καὶ ἐλπιστόν (εἴη δ' ἂν καὶ ἐπιστήμη τις ἐλπιστική, καθάπερ τινές φασι τὴν μαντι- κήν), οὔτε τοῦ παρόντος, ἀλλ' αἴσθησις ταύτη γάρ οὔτε τὸ μέλλον οὔτε τὸ γενόμενον γνωρίζομεν, ἀλλὰ τὸ παρὸν μό- νον. ἡ δὲ μνήμη τοῦ γενομένου τὸ δὲ παρὸν ὅτε πάρεστιν, οἶον τοδὶ τὸ λευκὸν ὅτε ὁρᾷ, οὐδεὶς ἂν φαίη μνημονεύειν, οὐδὲ τὸ θεωρούμενον, θεωρῶν καὶ ἐννοῶν· ἀλλὰ τὸ μὲν αἰσθάνεσθαι φησι, τὸ δ' ἐπίστασθαι μόνον ὅταν δ' ἄνευ τῶν ἔργων σχῆ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν αἴσθησιν, οὕτω μέμνηται [τὰς τοῦ τριγώνου ὅτι δύο ὁρθαῖς ἴσαι], τὸ μὲν ὅτι ἔμαθεν ἢ ἐθεώρησεν, τὸ δὲ ὅτι ἥκουσεν ἢ εἶδεν ἢ τι τοιοῦ- τον· ἀεὶ γάρ ὅταν ἐνεργῇ κατὰ τὸ μνημονεύειν, οὕτως ἐν τῇ ψυχῇ λέγει, ὅτι πρότερον τοῦτο ἥκουσεν ἢ ἥσθετο ἢ ἐνόησεν.</p>	10 15
	<p>ἔστι μὲν οὖν ἡ μνήμη οὔτε αἴσθησις οὔτε ὑπόληψις, ἀλλὰ τού- των τινὸς ἔξις ἢ πάθος, ὅταν γένηται χρόνος. τοῦ δὲ νῦν ἐν τῷ νῦν οὐκ ἔστι μνήμη, καθάπερ εἴρηται. ἔστι γάρ τοῦ μὲν παρόντος αἴσθησις, τοῦ δὲ μέλλοντος ἐλπίς, τοῦ δὲ γενομένου μνήμη. διὸ μετὰ χρόνου πᾶσα μνήμη. ὕσθ' ὅσα χρόνου αἰσθάνεται, ταῦτα μόνα τῶν ζώων μνημονεύει, καὶ τούτῳ ᾖ αἰσθάνεται.</p>	20 25
	<p>ἐπεὶ δὲ περὶ φαντασίας εἴρηται πρότε- ρον ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, καὶ νοεῖν οὐκ ἔστιν ἄνευ φαντάσμα- τος — συμβαίνει γάρ τὸ αὐτὸ πάθος ἐν τῷ νοεῖν ὅπερ καὶ ἐν</p>	30 30 450a

τῷ διαγράφειν· ἔκει τε γὰρ οὐδὲν προσχρώμενοι τῷ τὸ πο-
σὸν ὡρισμένον εἶναι τοῦ τριγώνου, ὅμως γράφομεν ὡρισμένον
κατὰ τὸ ποσόν· καὶ ὁ νοῶν ὡσαύτως, κἄν μὴ ποσὸν νοῆι,
τίθεται πρὸ δημάτων ποσόν, νοεῖ δ' οὐχ ἦ τοσόν. ἀν δ' ἡ
φύσις ἦ τῶν ποσῶν, ἀορίστων δέ, τίθεται μὲν ποσὸν ὡρισμέ-
νον, νοεῖ δ' ἦ ποσὸν μόνον — διὰ τίνα μὲν οὖν αἰτίαν οὐκ ἐνδέ-
χεται νοεῖν οὐδὲν ἄνευ συνεχοῦς, οὐδ' ἄνευ χρόνου τὰ μὴ
ἐν χρόνῳ ὅντα, ἄλλος λόγος. μέγεθος δ' ἀναγκαῖον γνωρί-
ζειν καὶ κίνησιν ὥς καὶ χρόνον, καὶ τὸ φάντασμα τῆς κοι-
νῆς αἰσθήσεως πάθος ἐστίν, ὥστε φανερὸν ὅτι τῷ πρώτῳ αἰ-
σθητικῷ τούτων ἡ γνῶσίς ἐστιν. ἡ δὲ μνήμη, καὶ ἡ τῶν νοη-
τῶν, οὐκ ἄνευ φαντάσματός ἐστιν. ὥστε τοῦ νοῦ μὲν κατὰ
συμβεβηκὸς ἀν εἴη, καθ' αὐτὸ δὲ τοῦ πρώτου αἰσθητικοῦ.
διὸ καὶ ἑτέροις τισὶν ὑπάρχει τῶν ζώων, καὶ οὐ μόνον ἀν-
θρώπῳ καὶ τοῖς ἔχουσι δόξαν ἦ φρόνησιν. εἰ δὲ τῶν νοη-
τικῶν τι μορίων ἦν, οὐκ ἀν ὑπῆρχε πολλοῖς τῶν ἄλλων
ζώων (ίσως δ' οὐδενὶ τῶν θνητῶν), ἐπεὶ οὐδὲ νῦν πᾶσι διὰ τὸ
μὴ πάντα χρόνου αἰσθησιν ἔχειν· ἀεὶ γὰρ ὅταν ἐνεργῇ τῇ
μνήμῃ, καθάπερ καὶ πρότερον εἴπομεν, ὅτι εἰδε τοῦτο ἦ
ἥκουσεν ἦ ἔμαθε, προσαισθάνεται ὅτι πρότερον· τὸ δὲ πρό-
τερον καὶ ὕστερον ἐν χρόνῳ ἐστίν.

τίνος μὲν οὖν τῶν τῆς ψυ-
χῆς ἐστὶν μνήμη, φανερόν, ὅτι οὕτερ καὶ φαντασίᾳ· καὶ
ἔστι μνημονευτὰ καθ' αὐτὰ μὲν ὡν ἔστι φαντασία, κατὰ
συμβεβηκὸς δὲ ὅσα μὴ ἄνευ φαντασίας.

ἀπορήσειε δ' ἀν
τις πῶς ποτὲ τοῦ μὲν πάθους παρόντος τοῦ δὲ πράγματος
ἀπόντος μνημονεύει τὸ μὴ παρόν. δῆλον γὰρ ὅτι δεῖ νοῆ-
σαι τοιοῦτον τὸ γιγνόμενον διὰ τῆς αἰσθήσεως ἐν τῇ ψυχῇ
καὶ τῷ μορίῳ τοῦ σώματος τῷ ἔχοντι αὐτήν, οἷον ζωγρά-
φημά τι [τὸ πάθος], οὗ φαμὲν τὴν ἔξιν εἶναι μνήμην· ἡ γὰρ
γιγνομένη κίνησις ἐνσημαίνεται οἷον τύπον τινὰ τοῦ αἰσθήμα-
τος, καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις. διὸ καὶ τοῖς
μὲν ἐν κινήσει πολλῇ διὰ πάθος ἦ δι' ἡλικίαν οὖσιν οὐ γίγνε-

5

10

15

20

22

22

25

25

30

45οβ

ται μνήμη, καθάπερ ἂν εἰς ὕδωρ ρέον ἐμπιπτούσης τῆς κινήσεως καὶ τῆς σφραγῖδος τοῖς δὲ διὰ τὸ ψήχεσθαι, καθάπερ τὰ παλαιὰ τῶν οἰκοδομημάτων, καὶ διὰ σκληρότητα τοῦ δεχομένου τὸ πάθος οὐκ ἐγγίγνεται ὁ τύπος. διόπερ
 5 οἴ τε σφόδρα νέοι καὶ οἱ γέροντες ἀμνήμονές εἰσιν ρέουσι γάρ οἱ μὲν διὰ τὴν αὔξησιν, οἱ δὲ διὰ τὴν φθίσιν. δομοίως δὲ καὶ οἱ λίαν ταχεῖς καὶ οἱ λίαν βραδεῖς οὐδέτεροι φαίνονται μνήμονες· οἱ μὲν γάρ εἰσιν ὑγρότεροι τοῦ δέοντος, οἱ δὲ σκληρότεροι· τοῖς μὲν οὖν οὐ μένει τὸ φάντασμα ἐν τῇ ψυχῇ, τῶν δ' οὐχ ἄπτεται.

ἀλλ' εἰ δὴ τοιοῦτόν ἐστι τὸ συμβαῖνον περὶ τὴν μνήμην, πότερον τοῦτο μνημονεύει τὸ πάθος,
 10 ἢ ἐκεῖνο ἀφ' οὗ ἐγένετο; εἰ μὲν γάρ τοῦτο, τῶν ἀπόντων οὐδὲν ἂν μνημονεύοιμεν· εἰ δ' ἐκεῖνο, πῶς αἰσθανόμενοι τούτου μνημονεύομεν, οὗ μὴ αἰσθανόμεθα, τὸ ἀπόν; εἴ τ' ἐστὶν ὅμοιον ὥσπερ τύπος ἢ γραφὴ ἐν ἡμῖν, ἢ τούτου [αὐτοῦ] αἴσθησις διὰ τί ἂν εἴη μνήμη ἑτέρου, ἀλλ' οὐκ αὐτοῦ τούτου; διὸ γάρ ἐνεργῶν τῇ μνήμῃ θεωρεῖ τὸ πάθος τοῦτο καὶ αἰσθάνεται τούτου.

11 πῶς οὖν
 15

τὸ μὴ παρὸν μνημονεύσει; εἴη γάρ ἂν καὶ ὀρᾶν τὸ μὴ παρὸν καὶ ἀκούειν. ἢ ἔστιν ὡς ἐνδέχεται καὶ συμβαίνει τοῦτο; οἷον γάρ τὸ ἐν τῷ πίνακι γεγραμμένον ζῶον καὶ ζῶόν ἐστι καὶ εἰκών, καὶ τὸ αὐτὸν καὶ ἐν τοῦτ' ἐστὶν ἄμφω, τὸ μέντοι εἶναι οὐ ταύτὸν ἀμφοῖν, καὶ ἔστι θεωρεῖν καὶ ὡς ζῶον καὶ ὡς εἰκόνα, οὕτω καὶ τὸ ἐν ἡμῖν φάντασμα δεῖ ὑπολαβεῖν καὶ αὐτό τι καθ' αὐτὸν εἶναι καὶ ἄλλου [φάντασμα]. ἢ
 20 μὲν οὖν καθ' αὐτό, θεώρημα ἢ φάντασμά ἐστιν, ἢ δ' ἄλλου, οἷον εἰκὼν καὶ μνημόνευμα. ὥστε καὶ ὅταν ἐνεργῇ ἡ κίνησις αὐτοῦ, ἂν μὲν ἢ καθ' αὐτό ἐστι ταύτῃ αἰσθάνηται ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, οἷον νόημά τι ἢ φάντασμα φαίνεται ἐπελθεῖν· ἂν δ'
 25 ἢ ἄλλου καὶ ὥσπερ ἐν τῇ γραφῇ ὡς εἰκόνα θεωρεῖ καί, μὴ ἐωρακώς τὸν Κορίσκον, ὡς Κορίσκου, ἐνταῦθα τε ἄλλο τὸ πάθος τῆς θεωρίας ταύτης καὶ ὅταν ὡς ζῶον γεγραμμένον θεωρῇ, ἐν τε τῇ ψυχῇ τὸ μὲν γίγνεται ὥσπερ νόημα μόνον,

30
 451a

τὸ δ' ὡς ἔκεī ὅτι εἰκών, μνημόνευμα. καὶ διὰ τοῦτο ἐνίοτε⁵
οὐκ ἴσμεν, ἐγγιγνομένων ἡμῖν ἐν τῇ ψυχῇ τοιούτων κινήσεων
ἀπὸ τοῦ αἰσθάνεσθαι πρότερον, εἰ κατὰ τὸ ἡσθῆσθαι συμβαί-
νει, καὶ εἰ ἔστι μνήμη ἥ οὖ διστάζομεν ἐνίοτε· δὲ δὲ συμβαίνει
ἐννοησαι καὶ ἀναμνησθῆναι ὅτι ἡκούσαμέν τι πρότερον ἥ
εἴδομεν· τοῦτο δὲ συμβαίνει, ὅταν θεωρῶν ὡς αὐτὸ μετα-
βάλλῃ καὶ θεωρῇ ὡς ἄλλου.

γίγνεται δ' ἐνίοτε καὶ τούναντίον, οἷον
συνέβη Ἀντιφέροντι τῷ Ὁρείτῃ καὶ ἄλλοις ἔξισταμένοις⁸
τὰ γὰρ φαντάσματα ἔλεγον ὡς γενόμενα καὶ ὡς μνημο-
νεύοντες. τοῦτο δὲ γίγνεται, ὅταν τις τὴν μὴ εἰκόνα ὡς εἰ-
κόνα θεωρῇ.¹⁰

αἱ δὲ μελέται τὴν μνήμην σώζουσι τῷ ἐπανα-
μιμνήσκειν· τοῦτο δ' ἔστιν οὐδὲν ἔτερον ἥ τὸ θεωρεῖν πολλά-
κις ὡς εἰκόνα καὶ μὴ ὡς καθ' αὐτό.¹²

τί μὲν οὖν ἔστι μνήμη¹⁴
καὶ τὸ μνημονεύειν, εἴρηται, ὅτι φαντάσματος, ὡς εἰκόνος¹⁴
οὗ φάντασμα, ἔξις, καὶ τίνος μορίου τῶν ἐν ἡμῖν, ὅτι τοῦ¹⁵
πρώτου αἰσθητικοῦ καὶ ὡς χρόνου αἰσθανόμεθα.

2. Περὶ δὲ τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι λοιπὸν εἰπεῖν. πρῶτον μὲν
οὖν δσα ἐν τοῖς ἐπιχειρηματικοῖς λόγοις ἔστιν ἀληθῆ, δεῖ τι-
θέναι ὡς ὑπάρχοντα. οὔτε γὰρ μνήμης ἔστιν ἀνάληψις ἥ
ἀνάμνησις οὔτε λῆψις ὅταν γὰρ τὸ πρῶτον ἥ μάθη ἥ πά-
θη, οὔτ' ἀναλαμβάνει μνήμην οὐδεμίαν (οὐδεμίᾳ γὰρ προγέ-
γονεν) οὔτ' ἔξ ἀρχῆς λαμβάνει· ὅταν δὲ ἐγγένηται ἥ ἔξις²⁰
ἥ τὸ πάθος, τότε μνήμη ἔστιν. ὥστε μετὰ τοῦ πάθους ἐγ-
γιγνομένου οὐκ ἐγγίγνεται. ἔτι δ' ὅτε τὸ πρῶτον ἐγγέγονε τῷ
ἀτόμῳ καὶ ἐσχάτῳ, τὸ μὲν πάθος ἐνυπάρχει ἥδη τῷ πα-
θόντι καὶ ἥ ἐπιστήμη (εἰ δεῖ καλεῖν ἐπιστήμην τὴν ἔξιν ἥ τὸ²⁵
πάθος — οὐδὲν δὲ κωλύει κατὰ συμβεβήκος καὶ μνημονεύειν
ἔνια ὡν ἐπιστάμεθα)· τὸ δὲ μνημονεύειν καθ' αὐτὸ οὐχ ὑπάρ-
χει πρὶν χρονισθῆναι· μνημονεύει γὰρ νῦν ὃ εἶδεν ἥ ἐπαθε³⁰
πρότερον, οὐχ ὃ νῦν ἐπαθε, νῦν μνημονεύει.³¹

ἔτι δὲ φανερὸν 31
 ὅτι μνημονεύειν ἔστι μὴ νῦν ἀναμνησθέντα, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς
 αἰσθόμενον ἢ παθόντα. ἀλλ' ὅταν ἀναλαμβάνῃ ἦν πρότερον
 εἶχεν ἐπιστήμην ἢ αἴσθησιν ἢ οὗ ποτὲ τὴν ἔξιν ἐλέγομεν
 μνήμην, τοῦτ' ἔστι καὶ τότε τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι τῶν εἰ-
 ρημένων τι, τὸ δὲ μνημονεύειν συμβαίνει καὶ μνήμη ἀκο-
 λουθεῖ. τὸ οὐδὲ δὴ ταῦτα ἀπλῶς, ἐὰν ἐμπροσθεν ὑπάρξαντα πά-
 λιν ἐγγίγνηται, ἀλλ' ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὕ. δὶς γὰρ μαθεῖν
 καὶ εὑρεῖν ἐνδέχεται τὸν αὐτὸν τὸ αὐτό· δεῖ οὖν διαφέρειν
 τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι τούτων, καὶ ἐνούσης πλείονος ἀρχῆς ἢ ἐξ
 ἣς μανθάνουσιν ἀναμιμνήσκεσθαι.

συμβαίνουσι δ' αἱ ἀναμνή-
 σεις, ἐπειδὴ πέφυκεν ἡ κίνησις ἥδε γενέσθαι μετὰ τήνδε· εἰ
 μὲν ἐξ ἀνάγκης, δῆλον ὡς ὅταν ἐκείνην κινηθῇ, τήνδε κινη-
 θήσεται· εἰ δὲ μὴ ἐξ ἀνάγκης ἀλλ' ἔθει, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
 κινηθήσεται. συμβαίνει δ' ἐνίας ἄπαξ ἐθισθῆναι μᾶλλον ἢ
 ἐτέρας πολλάκις κινουμένους· διὸ ἐνια ἄπαξ ἴδοντες μᾶλλον
 μνημονεύομεν ἢ ἐτέρα πολλάκις. ὅταν οὖν ἀναμιμνησκώμε-
 θα, κινούμεθα τῶν προτέρων τινὰ κινήσεων, ἔως ἂν κινηθῶ-
 μεν μεθ' ἣν ἐκείνη εἴωθεν. διὸ καὶ τὸ ἐφεξῆς θηρεύομεν νοή-
 σαντες ἀπὸ τοῦ νῦν ἢ ἄλλου τινός, καὶ ἀφ' ὅμοίου ἢ ἐναντίου ἢ
 τοῦ σύνεγγυς. διὰ τοῦτο γίγνεται ἡ ἀνάμνησις· αἱ γὰρ κινή-
 σεις τούτων τῶν μὲν αἱ αὐταί, τῶν δ' ἄμα, τῶν δὲ μέρος
 ἔχουσιν, ὥστε τὸ λοιπὸν μικρὸν ὃ ἐκινήθη μετ' ἐκεῖνο.

ζητοῦσι 22
 μὲν οὖν οὔτω, καὶ μὴ ζητοῦντες δ' οὔτως ἀναμιμνήσκονται, ὅταν
 μεθ' ἐτέραν κίνησιν ἐκείνη γίγνηται· ὡς δὲ τὰ πολλὰ ἐτέρων
 γενομένων κινήσεων οἵων εἴπομεν, ἐγένετο ἐκείνη. οὐδὲν δὲ δεῖ
 σκοπεῖν τὰ πόρωρ, πῶς μεμνήμεθα, ἀλλὰ τὰ σύνεγγυς·
 δῆλον γὰρ ὡς ὁ αὐτός ἐστι τρόπος πιὼν, τλέγει δὲ τὸ ἐφεξῆς, οὐ
 προζητήσας οὐδὲ ἀναμνησθείστ. τῷ γὰρ ἔθει ἀκολουθοῦσιν αἱ
 κινήσεις ἀλλήλαις, ἥδε μετὰ τήνδε. καὶ ὅταν τοίνυν ἀνα-
 μιμνήσκεσθαι βούληται, τοῦτο ποιήσει· ζητήσει λαβεῖν ἀρχὴν
 κινήσεως, μεθ' ἣν ἐκείνη ἔσται. διὸ τάχιστα καὶ κάλλιστα γίγ-

νονται ἀπ' ἀρχῆς αἱ ἀναμνήσεις· ὡς γὰρ ἔχουσι τὰ πράγματα πρὸς ἄλληλα τῷ ἐφεξῆς, οὕτω καὶ αἱ κινήσεις. καὶ ἔστιν εὔμνημόνευτα ὅσα τάξιν τινὰ ἔχει, ὥσπερ τὰ μαθήματα τὰ δὲ φαύλως καὶ χαλεπῶς.

452a

καὶ τούτῳ διαφέρει τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι τοῦ πάλιν μανδάνειν, ὅτι δυνήσεται πως δι' αὐτοῦ κινηθῆναι ἐπὶ τὸ μετὰ τὴν ἀρχήν. ὅταν δὲ μή, ἀλλὰ δι' ἄλλου, οὐκέτι μέμνηται. πολλάκις δ' ἥδη μὲν ἀδυνατεῖ ἀναμνησθῆναι, ζητεῖν δὲ δύναται καὶ εὔρισκει. τοῦτο δὲ γίγνεται κινοῦντι πολλά, ἔως ἂν τοιαύτην κινήσῃ κίνησιν ἢ ἀκολουθήσει τὸ πρᾶγμα. τὸ γὰρ μεμνῆσθαι ἔστι τὸ ἐνεῖναι δύναμιν τὴν κινοῦσαν· τοῦτο δέ, ὥστ' ἐξ αὐτοῦ καὶ ὃν ἔχει κινήσεων κινηθῆναι, ὥσπερ εἴρηται.

4

4

5

δεῖ δὲ λαβέσθαι ἀρχῆς. διὸ ἀπὸ τόπων δοκοῦσιν ἀναμιμνήσκεσθαι ἐνίστε. τὸ δ' αἴτιον ὅτι ταχὺ ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο ἔρχονται, οἷον ἀπὸ γάλακτος ἐπὶ λευκόν, ἀπὸ λευκοῦ δ' ἐπ' ἄέρα, καὶ ἀπὸ τούτου ἐφ' ὑγρόν, ἀφ' οὗ ἐμνήσθη μετοπώρου, ταύτην ἐπιζητῶν τὴν ὥραν.

10

12

12

15

ἔοικε δὴ καθόλου ἀρχὴ καὶ τὸ μέσον πάντων· εἰ γὰρ μή πρότερον, ὅταν ἐπὶ τοῦτο ἔλθῃ, μνησθήσεται, ἢ οὐκέτ' οὐδὲ ἄλλοθεν, οἷον εἴ τις νοήσειεν ἐφ' ὃν ΑΒΓΔΕΖΗΘ· εἰ γὰρ μὴ ἐπὶ τοῦ Θ μέμνηται, ἐπὶ τοῦ Ζ μνησθήσεται· ἐντεῦθεν γὰρ ἐπ' ἄμφω κινηθῆναι ἐνδέχεται, καὶ ἐπὶ τὸ Η καὶ ἐπὶ τὸ Ε. εἰ δὲ μὴ τούτων τι ἐπιζητεῖ, ἐπὶ τὸ Γ ἔλθὼν μνησθήσεται, εἰ τὸ Δ ἢ τὸ Β ἐπιζητεῖ. εἰ δὲ μή, ἐπί γε τὸ Α· καὶ οὕτως ἀεί. τοῦ δ' ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐνίστε μὲν μνησθῆναι, ἐνίστε δὲ μή, αἴτιον ὅτι ἐπὶ πλείω ἐνδέχεται κινηθῆναι ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἀρχῆς, οἷον ἀπὸ τοῦ Γ ἐπὶ τὸ Ζ ἢ τὸ Δ. ἐὰν οὖν διὰ παλαιοῦ κινηται, ἐπὶ τὸ συνημέστερον κινεῖται· ὥσπερ γὰρ φύσις ἥδη τὸ ἔθος. διὸ ἂν πολλάκις ἐννοοῦμεν, ταχὺ ἀναμιμνησκόμεθα· ὥσπερ γὰρ φύσει τόδε μετὰ τόδε ἐστίν, οὕτω καὶ συνηθεῖς· τὸ δὲ πολλάκις φύσιν ποιεῖ. ἐπεὶ δ' ὥσπερ ἐν τοῖς φύσει γίγνεται καὶ παρὰ φύσιν καὶ ἀπὸ τύχης, ἔτι μᾶλλον ἐν τοῖς δι' ἔθος, οἷς ἡ φύσις γε μὴ ὄμοιώς ὑπ-

20

25

30

452b

άρχει, ὥστε κινηθῆναι ἐνίοτε κάκεῖ καὶ ἄλλως, ἄλλως τε καὶ ὅταν ἀφέλκη <τι> ἐκεῖθεν αὐτόσε πη, διὰ τοῦτο καὶ ὅταν δέη ὄνομα μνημονεῦσαι, παρόμοιον μέν, εἰς δ' ἐκεῖνο σολοικίζομεν.

5
6
6

τὸ μὲν οὖν ἀναμιμνήσκεσθαι τοῦτον συμβαίνει τὸν τρόπον. τὸ δὲ μέγιστον, γνωρίζειν δεῖ τὸν χρόνον, ἢ μέτρῳ ἢ ἀορίστῳ. ἔστω δέ τι ὡς κρίνει τὸν πλείω καὶ ἐλάττῳ εὔλογον δ' ὥσπερ τὰ μεγέθη· νοεῖ γὰρ τὰ μεγάλα καὶ πόρρω οὐ τῷ ἀποτείνειν ἐκεῖ τὴν διάνοιαν, ὥσπερ τὴν ὄψιν φασί τινες (καὶ γὰρ μὴ ὄντων ὁμοίως νοήσει), ἀλλὰ τῇ ἀνάλογον κινήσει· ἔστι γὰρ ἐν αὐτῇ τὰ ὄμοια σχήματα καὶ κινήσεις. τίνι οὖν διοίσει, ὅταν τὰ μείζω νοῇ, ὅτι ἐκεῖνα νοεῖ, ἢ τὰ ἐλάττω; πάντα γὰρ τὰ ἐντὸς ἐλάττω, καὶ ἀνάλογον [καὶ τὰ ἑκτός].

10
15
15

ἔστι δ' ἵσως ὥσπερ καὶ τοῖς εἴδεσιν ἀνάλογον λαβεῖν ἄλλο ἐν αὐτῷ, οὕτω καὶ τοῖς ἀποστήμασιν. τῶσπερ οὖν εἰ τὴν AB BE κινεῖται, ποιεῖ τὴν ΓΔ· ἀνάλογον γὰρ ἡ AG καὶ ΓΔ. τί οὖν μᾶλλον τὴν ΓΔ ἢ τὴν ZH ποιεῖ; ἢ ὡς ἡ AG πρὸς τὴν AB ἔχει, οὕτως ἡ Θ πρὸς τὴν I ἔχει. ταύτας οὖν ἄμα καὶ κινεῖται. ἂν δὲ τὴν ZH βούληται νοῆσαι, τὴν μὲν BE ὁμοίως νοεῖ, ἀντὶ δὲ τῶν ΘΙ τὰς ΚΛ νοεῖ· αὗται γὰρ ἔχουσιν ὡς ZA πρὸς BA.†

20
25

ὅταν οὖν ἄμα ἡ τε τοῦ πράγματος γίγνηται κίνησις καὶ ἡ τοῦ χρόνου, τότε τῇ μνήμῃ ἐνεργεῖ. ἂν δ' ὅηται μὴ ποιῶν, οἴεται μνημονεύειν· οὐδὲν γὰρ κωλύει διαψευσθῆναι τίνα καὶ δοκεῖν μνημονεύειν μὴ μνημονεύοντα. ἐνεργοῦντα δὲ τῇ μνήμῃ μὴ οἴεσθαι ἀλλὰ λανθάνειν μεμνημένον οὐκ ἔστιν· τοῦτο γὰρ ἦν αὐτὸ τὸ μεμνῆσθαι. ἀλλ' ἐὰν ἡ τοῦ πράγματος γένηται χωρὶς τῆς τοῦ χρόνου ἡ αὕτη ἐκείνης, οὐ μέμνηται.

29
29
30
453a

ἡ δὲ τοῦ χρόνου διττή ἔστιν· ὅτε μὲν γὰρ μέτρῳ οὐ μέμνηται αὐτόν, οἷον ὅτι τρίτην ἡμέραν ὀδήποτε ἐποίησεν, ὅτε δὲ καὶ μέτρῳ· ἀλλὰ μέμνηται καὶ ἐὰν μὴ μέτρῳ εἰώθασι δὲ λέγειν ὅτι μέμνηνται μέν, <τὸ> πότε μέντοι οὐκ ἴσασιν, ὅταν

μὴ γνωρίζωσι τοῦτο [πότε] τὸ ποσὸν μέτρῳ.

ὅτι μὲν οὖν οὐχ οἱ αὐ-

τοὶ μνημονικοὶ καὶ ἀναμνηστικοί, ἐν τοῖς πρότερον εἴρηται.
διαφέρει δὲ τὸ μνημονεύειν τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι οὐ [μόνον]
κατὰ τὸν χρόνον, ἀλλ' ὅτι τοῦ μὲν μνημονεύειν καὶ τῶν ἄλ-
λων ζώων μετέχει πολλά, τοῦ δ' ἀναμιμνήσκεσθαι οὐδὲν ὡς
εἰπεῖν τῶν γνωριζομένων ζώων, πλὴν ἄνθρωπος. αἴτιον δ' ὅτι
τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι ἔστιν οἷον συλλογισμός τις· ὅτι γὰρ
πρότερον εἶδεν ἢ ἤκουσεν ἢ τι τοιοῦτον ἔπαθε, συλλογίζεται ὁ
ἀναμιμνησκόμενος, καὶ ἔστιν οἷον ζήτησίς τις. τοῦτο δ' οἶς καὶ
τὸ βουλευτικὸν ὑπάρχει, φύσει μόνοις συμβέβηκεν· καὶ γὰρ
τὸ βουλεύεσθαι συλλογισμός τίς ἔστιν.

ὅτι δὲ σωματικόν τι

τὸ πάθος καὶ ἡ ἀνάμνησις ζήτησις ἐν τοιούτῳ φαντάσμα-
τος, σημεῖον τὸ παρενοχλεῖν ἐνίους, ἐπειδὰν μὴ δύνωνται
ἀναμνησθῆναι καὶ πάνυ ἐπέχοντες τὴν διάνοιαν, καὶ οὐκέτ'
ἐπιχειροῦντας ἀναμιμνήσκεσθαι οὐδὲν ἥττον, καὶ μάλιστα
τοὺς μελαγχολικούς· τούτους γὰρ φαντάσματα κινεῖ μάλιστα.
αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἐπ' αὐτοῖς εἶναι τὸ ἀναμιμνήσκεσθαι, ὅτι
καθάπερ τοῖς βάλλουσιν οὐκέτι ἐπ' αὐτοῖς τὸ στῆσαι, οὕτω καὶ
ὁ ἀναμιμνησκόμενος καὶ θηρεύων σωματικόν τι κινεῖ, ἐν ᾧ
τὸ πάθος. μάλιστα δ' ἐνοχλοῦνται οἵς ἂν ὑγρότης τύχῃ ὑπ-
άρχουσα περὶ τὸν αἰσθητικὸν τόπον· οὐ γὰρ ῥᾳδίως παύεται
κινηθεῖσα, ἔως ἂν ἐπέλθῃ τὸ ζητούμενον καὶ εὐθυπορήσῃ ἡ
κίνησις. διὸ καὶ ὄργαι καὶ φόβοι, ὅταν τι κινήσωσιν, ἀντι-
κινούντων πάλιν τούτων οὐ καθίστανται, ἀλλ' ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἀντι-
κινοῦσι. καὶ ἔοικε τὸ πάθος τοῖς ὄνόμασι καὶ μέλεσι καὶ
λόγοις, ὅταν διὰ στόματός τι αὐτῶν γένηται σφόδρα· παυ-
σαμένοις γὰρ καὶ οὐ βουλομένοις ἐπέρχεται πάλιν ἄδειν ἢ
λέγειν.

εἰσὶ δὲ καὶ οἱ τὰ ἄνω μείζω ἔχοντες καὶ οἱ νανώ-
δεις ἀμνημονέστεροι τῶν ἐναντίων διὰ τὸ πολὺ βάρος ἔχειν
ἐπὶ τῷ αἰσθητικῷ, καὶ μήτ' ἐξ ἀρχῆς τὰς κινήσεις δύνα-
σθαι ἐμμένειν ἀλλὰ διαλύεσθαι, μήτ' ἐν τῷ ἀναμιμνήσκε-

4

4

5

10

14

14

15

20

25

30

31

31

453b

σθαι ράδίως εύθυπορεῖν. οἱ δὲ πάμπαν νέοι καὶ <οἱ> λίαν γέροντες ἀμνήμονες διὰ τὴν κίνησιν (οἱ μὲν γὰρ ἐν φθίσει, οἱ δ’ ἐν αὐξήσει πολλῇ)· ἔτι δὲ τά γε παιδία καὶ νανώδη ἔστι μέχρι πόρρω τῆς ἡλικίας.

Περὶ μὲν οὖν μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν, τίς ἡ φύσις αὐτῶν καὶ τίνι τῶν τῆς ψυχῆς μνημονεύει τὰ ζῶα, καὶ περὶ τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι, τί ἔστι καὶ πῶς γίγνεται καὶ διὰ τίν’ αἰτίαν, εἴρηται.

5

10

11

Critical Apparatus. Sens.

Tit. ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΙΕΩΣ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ] $\rho E^3 Y U O^d C^a N v P$ Eras. Sylb. Cas. Alex^c : ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ $E^l M S W C^c i V Z^a m^a m^b$ (ex ΑΙΣΘΗΣΙΕΩΣ corr.) : ΠΕΡΙ ΑΙΣΘΗΤΗΡΙΩΝ ΚΑΙ ΑΙΣΘΗΤΩΝ $L(s.l.)$ Cas. (v.l. in marg.) || 436a1. Ἐπεὶ δὲ] $i E^c M i L X U O^d S m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : Ἐπειδὴ $Y w$: Ἐπεὶ δὴ H^a : Quoniam $\Gamma^l \Gamma^2$ || καθ' αὐτὴν] $\alpha p i U O^d S m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : καθ' ἔαυτὴν W || πρότερον] βP Ald. Eras. Sylb. : om. $\alpha \Gamma^l \Gamma^2$ || 436a2. δυνάμεων ἐκάστης] $\alpha p \mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : μορίων ἐκάστης δυνάμεων Z^a || αὐτῆς, ἔχόμενον] $\alpha p \mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἔχόμενον αὐτῆς Z^a || ἐστι] $\alpha p \mu C^a V N Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἔτι ν || 436a2-3. ποιήσασθαι τὴν ἐπίσκεψιν] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τὴν ἐπίσκεψιν ποιήσασθαι Alex^c (paraphr.?) || 436a3. καὶ] $\alpha p i U O^d S m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ περὶ W || 436a3-4. ἔχόντων ἀπάντων] $\alpha p \mu C^a v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πάντων ἔχόντων V || 436a5. μὲν οὖν] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μὲν Alex^c || εἰρημένα] $\alpha p \mu C^a V N Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : εἴρηται ν || ὑποκείσθω] $\alpha p \mu C^a v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ὑποκείσθω ταυτί V : ὑποκείσθω ταύτῃ N (sed γράφεται ὑποκείσθω in marg.) : incertum Z^a || 436a6. λοιπῶν] $\beta E Y C^c i P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : κοινῶν M || λέγωμεν] $\rho C^c M i U O^d S C^a v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : λέγομεν $E Y V N$: λέγ{οω}μεν W : incertum Z^a || περὶ] $\alpha p i$ (incertum Z^a) $U O^d S m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : καὶ περὶ W || 436a7. τὰ₃] $\alpha W m^a m^b$ Alex^c : om. ρi (incertum Z^a) $U O^d S P$ Ald. Eras. Sylb. : maxime Γ^l || 436a8. τῆς ψυχῆς ὅντα καὶ τοῦ σώματος] $\alpha O^d S W V N$ Alex^c (7.9) : τῆς τε ψυχῆς ὅντα καὶ τοῦ σώματος $\rho U C^a v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (5.12) : esse et corporis et anime $\Gamma^l \Gamma^2$: incertum Z^a || καὶ₂] $\alpha \vartheta$ (incertum Z^a) $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. ρl^j || 436a9. καὶ₁] $\alpha \beta$ (incertum Z^a) $P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ^l || καὶ₂] $\alpha \vartheta$ (incertum Z^a) $U O^d S m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τε καὶ αW || γὰρ] $\alpha \vartheta$ (incertum Z^a) $X^2 m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. ρ || 436a10-11. ὑπάρχει] $\alpha \vartheta$ (incertum Z^a) $L H^a X m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ὑπάρξει γ || 436a12-13. τυγχάνουσι] $\alpha p \mu C^a V^v v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τυγχάνουσαι $V^l N$ || 436a13. δὲ] $\rho \mu E Y C^c i C^a V N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δὴ M : καὶ Z^a || τέτταρες] $\alpha \mu$: τέσσαρες $\rho u n^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : πέντε Alex^p : quatuor $\Gamma^l \Gamma^2$ || οὗσαι] βP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $\alpha \Gamma^l \Gamma^2$ || 436a13-14. συζυγίαι τὸν ἀριθμὸν] $\alpha O^d S W m^b \Gamma^l \Gamma^2$: συζυγίαι τὸν ἀριθμὸν μόναι $\rho U C^a V v m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸν ἀριθμὸν συζυγίαι καὶ μόναι N : συζυγίαι τὸν ἀριθμὸν μόναι Z^a || 436a14. οἶον] $\alpha p \mu C^a N v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. V || καὶ₁] $\alpha \beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma^l \Gamma^2$ || καὶ₂] $\alpha p \mu C^a v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $V N \Gamma^l$ || καὶ₃] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l || 436a15. καὶ₁] $\alpha p \mu C^a v Z^a m^a m^b \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $V N P \Gamma^l$ || καὶ₂] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l || καὶ₃] $\alpha p \mu C^a v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $V N \Gamma^l$ || 436a17. συμβαίνει] $\alpha \vartheta m^a m^b$: συμβαίνουσι ρP Ald. Eras. Sylb. || 436a17-b1. φυσικοῦ (l. a17)-τῆς ιατρικῆς (l. b1)] an delendum? || 436a17. φυσικοῦ] $\alpha p \mu C^a V v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : φυσικῶς $N Z^a$ || καὶ₁] $\alpha p \mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || ὑγείας] $\rho \mu V N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Sylb. : ὑγιείας αC^a Eras. : sanitate Γ^l || 436a18. ἀρχάς] $\alpha p \mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald.

Eras. Sylb. Alex^c : ἀρχαιτίας Z^a || οὗτει] **αθΗ^aXυμ^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : οὐ L || γάρ] **αρμC^aV(ins.)vZ^am^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om. N* || ὑγείαν] **ρμVNvZ^am^am^bP** *Ald. Sylb.* : ὑγείαν **αC^a** *Eras. Alex^c* : sanitatem $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436a19. γίγνεσθαι] **αρμv^bP** *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : γενέσθαι $C^aVNZ^a m^a$ || τῶν τε] **ρUO^dSC^avZ^a** : σχεδὸν τῶν τε *W Ald. Eras. Sylb.* : σχεδὸν τῶν **αm^a(fort. σχεδὸν eras.)m^b** : τῶν *VP* : τὰ N : fere (phasicorum) $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436a20. φύσεως] **αρμVNZ^am^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : φύσεων $C^a v$ || ἰατρῶν] *fere* ἰτρῶν C^a || φιλοσοφικέρων] **ρμEC^aMiC^aVNm^am^b** *Ald. Eras. Sylb.* : φιλοσοφοτέρως Y : φιλοσοφώτερον *P* : φιλοσοφώτεροι Z^a : magis philosophice $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436a21. τὰ] **BEYP** *Ald. Eras. Sylb.* : τὸ C^aMi || ἰατρικῆς] ὅτι. δὲ τὰ λεχθέντα *post* ἰατρικῆς *eras. Y* || 436b1. οἱ-ἰατρικῆς] **αρμUO^dWm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : *om. S* || φύσεως] **αρμC^aVNZ^a(comp.)m^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : φύσεων v || περὶ τῆς ἰατρικῆς] *del. Förster, habent θEYC^cM* : περὶ ἰατρικῆς **ρVm^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : τῆς ἰατρικῆς *i* : περὶ ... O^d (*incertum*) : de medicina $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436b2. δὲ τὰ] **αO^dSWT^j** : δὲ πάντα τὰ **ρUUm^am^bPΓ^j** *Ald. Sylb. Alex^c* : δὲ πάντα *Eras. || τε] αρμC^avZ^am^am^bP* *Ald. Eras. Sylb.* : *om. VN* *Alex^c, def. Förster* || ἐστὶ] **αρμVNvZ^am^b** *Ald. Eras. Sylb.* : *om. C^aP* : εἰσὶ m^a : sunt $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436b4. πάθη ταύτης] **αρμC^aVvZ^am^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : ταύτης πάθη V : *passiones sensus* Γ^j : *passiones huius* Γ^2 || 436b5. ὄντα τυγχάνει] **αρμC^aZ^am^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : τυγχάνει ὄντα VN : ὄντα τυγχάνουσι v : sunt Γ^j : entes existunt Γ^2 || φυλακαὶ] **αρμC^aVNZ^am^am^bPΓ^j** *Ald. Eras. Sylb.* : φυλακὴ v || 436b5-6. καὶ σωτηρίαι] **ρ(ins. H^a et v)VNZ^am^am^bP** *Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v)* : καὶ τὰ μὲν σωτηρία *EY* : καὶ τὰ μὲν σωτηρία *C^aMi* : καὶ σωτήρια $\mu C^a v$: *hec salutaria* Γ^j : *et salutaria* Γ^2 || 436b6. φθοραὶ] **αρμC^aVNm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb. Alex^c (cf. Alex. 8.4)* : φθορ{ἀ/αῖ} Z^a || στερήσεις] **αρμC^aVNm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : στέρησ{ις/εις} Z^a || διὰ] *fere* δκαὶ *S* || 436b7. σώματος] **αβP** *Ald. Eras. Sylb.* : τοῦ σώματος *Alex^p(8.9, cit.?)* || τῇ ψυχῇ] **αρμC^aVvZ^am^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : τῆς ψυχῆς N || καὶ] **αθm^am^bPΓ^jΓ²** : *om. ρ Ald. Eras. Sylb.* || 436b7-8. διὰ τοῦ λόγου καὶ τοῦ λόγου χωρίς] **ρμEYC^ciC^aVNm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : διὰ τοῦ λόγου καὶ χωρίς τοῦ λόγου *M* *Alex^p(8.10, cit.?)* : διὰ τοῦ λόγου χωρίς Z^a || 436b8. ἀλλὰ περὶ μὲν] **αβP** *Ald. Eras. Sylb.* : ἀλλὰ μὲν περὶ *Sylb.* || 436b9. τί ἐστι] **αρμC^avZ^am^am^bP** : *om. ρ Ald. Eras. Sylb.* : τί τέ ἐστι *X^j(ins.)VN* *Alex¹* || τί] *ins. C^av* || τοῦτο] *spatio post τοῦτο relicto C^a* || 436b10. πρότερον] **μιEYm^am^bPΓ^j** *Alex¹* : *om. ρC^aMiΓ^j* *Ald. Eras. Sylb.* || ἐν τοῖς] **αρμC^aVNm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : ἐν τῷ Z^a || τοῖς δὲ ζῷοις] **αβPΓ^j** *Ald. Eras. Sylb.* : animal autem Γ^2 || 436b11. ζῷον] **αρμC^aVvZ^am^aPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : ζῶν ὑπάρχει m^b : ζῶν N || ἀνάγκη] **αρνZ^am^am^b** *Ald. Eras. Sylb.* : ἀναγκαῖον $\mu C^a VN(p.c.)P$: *necessere est* Γ^j || ὑπάρχειν] *comp. ὑπάρχειν* Z^a || αἴσθησιν] **αριO^dSWm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : αἴσθηση *U* || 436b11-13. τούτω (l. 11)-έκαστον (l. 13)] **αρμC^aVNm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb. Alex (ut v.)* : *om. Z^a* || 436b11. τούτω] **αρι(sed lacuna in Z^a)UO^dm^am^bP** *Ald. Eras. Sylb.* : τούτο *S* : τούτ{ω} *W* : ταύτη *Alex^p(9.1)* : *per hoc* $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436b12. τὸ ζῶον] **αρμC^aVvm^am^bPΓ^j** *Ald. Eras. Sylb.* : τὸ ζῶον N || μὴ ζῶον] **αμC^aVvm^am^bPΓ^jΓ²** : μὴ ζῶον εἶναι *ρ Ald. Eras. Sylb.* : μὴ ζῶον N || διορίζομεν] **BEYP** *Ald. Eras. Sylb.* : διοριζόμενον C^aM : διοριζόμεθα *i* : *determinamus* $\Gamma^j\Gamma^2$ || δ' ἥδη] **αm^am^bP** : δὲ *LH^ayO^dSWC^a(ut v.)Vv* *Ald. Eras. Sylb.* : δὲ καὶ *U*(καὶ s.l.)*N* : δὴ *X* : *autem* $\Gamma^j\Gamma^2$ || 436b13. ἔκαστον] **αρμC^aVm^am^bPΓ^jΓ²** *Ald. Eras. Sylb.* : ἔκαστα v || ἀκολουθεῖ] *comp. ἀκολουθεῖ* Z^a || 436b13-14. ἀνάγκη] *comp. Z^a* || 436b14. τοῖς] **αθm^am^bP** : τῷ *ρ Ald. Eras. Sylb.* : eis que Γ^j : hiis que Γ^j || 436b15-16. διακρίνει αὕτη

καὶ τὸ λυπηρὸν] ρ Ald. Eras. Sylb. : διακρίνει καὶ τὸ λυπηρὸν αὕτη $UVNm^a m^b P$: διακρίνει καὶ τὸ λυπηρὸν αὐτῇ $aO^d SC$ (p.c.?) v Alex^c : διακρίνει καὶ τὸ λυπηρὸν αὕτῃ W : διακρίνει καὶ τὸ λυπηρὸν αὐτοῦ Z^a : et insipidum discernit Γ' : et {tristabile/insipidum} discernit ipso Γ^2 || 436b16. περὶ] $a\partial H^a Xy^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : παρὰ L : in Γ' : circa Γ^2 || ὥστε] -te s.l. v || μὲν] $a\mu C^a NvZ^a m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : μὲν γὰρ V || φεύγειν] $a\mu UVNm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : φυγεῖν $O^d SWC^a v Z^a$ || 436b17. γράφεται τοῦ θρηπτικοῦ μορίου πάθος in marg. U^l || ἐστι] $a\beta P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πάθος ἐστὶ Alex^p(9.20, cit.?) || θρηπτικοῦ] $a\mu$ (γράφεται U^l) χ (γράφεται) $P \Gamma^j \Gamma^2$ Sylb. Cas. Aspasius apud Alex(9.29-10.4) Alex^v(9.24) : γευστικοῦ $\mu i U^l m^a m^b$ Ald. Cas.(v.l.), legendum esse cens. Alex^c(9.24, cf. 9.13) : γευστικοῦ θρηπτικοῦ γ (γράφεται) Cas.(v.l.) Alex^v(10.5-6) : τρεπτικοῦ Eras. || 436b18. πάθος] $EYC^c i \Gamma'$: πάθος M : μορίου πάθος $\rho \partial$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(9.24-25) : μορίου τῆς ψυχῆς πάθος $P \Gamma^2$: μορίου τοῦ ἐν ἡμῖν X (s.l., cf. Alex 9.13-14) $m^a m^b$ (τῶν ἐν ἡμῖν s.l., cf. Alex 9.13-14) : verba πάθος et μορίου etiam in Alex^p, sed πάθος ante ἐστι (Alex: 9.20, cit.?) || αἱ δὲ διὰ τῶν ἔξωθεν αἰσθήσεις] bis m^b || δὲ] ins. U^l || τῶν] $a\mu C^a VZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τοῦ N || αἰσθήσεις] $a\mu C^a VNZ^a m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθήσεων v || 436b19. καὶ₁] $a\mu C^a N(ins.)vm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $VZ^a \Gamma^j \Gamma^2$ || καὶ₂] $a\mu C^a VN(ins.)vm^a m^b P \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ γεῦσις καὶ Z^a : om. Γ^2 || 436b20. ἔχουσι] $\beta i P$ Ald. Eras. Sylb. : ὑπάρχουσι $EYC^c M$: insunt $\Gamma^j \Gamma^2$ || σωτηρίας] comp. σωτίας Z^a || ἔνεκεν] $a\beta$ (ex ἔνεκα corr. Z^a) P : ἔνεκα Ald. Eras. Sylb. : causa $\Gamma^j \Gamma^2$ || 436b20-21. διώκωσί τε προαισθανόμενα] presentientia prosequantur cibum Γ' : presenciencia prosequantur alimentum Γ^2 || 436b20. διώκωσι] $\beta EYC^c i P$ Ald. Eras. Sylb. : διώκουσί MY || 436b20-21. προαισθανόμενα] $a\mu$ (e -μεθα corr. v, ut v. : aliquid s.l. eras. Z^a) $U O^d Sm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : προαισθανόμεθα W || 436b21. καὶ τὰ φαῦλα] $a\beta$ (καὶ p.c. V^2) P Ald. Eras. Sylb. : mala autem $\Gamma^j \Gamma^2$ || φθαρτικά] $a\mu H^a Xy^a C^a NvZ^a$ (comp.) $m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.) : φαρτικά L : φθαρτὰ V || 437a1. φεύγωσι] $\beta EYC^c i P$ Ald. Eras. Sylb. : φεύγουσι M || καὶ] $a\mu V^2 (\ddot{\alpha} eras.) v Z^a m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἡ $C^a V^j N$ || τοῦ εὗ ἔνεκα] $a\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : causa utilitatis id accedit Γ' : quod bene gracia Γ^2 || 437a2. εἰσαγγέλλουσι] $a\mu L H^a X C^a V Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : εἰσαγγέλλουσι N : ...σαγγέλλουσι O^d (incertum) : ἔξαγγέλλουσι γ : {ἔξ/εις} αγγέλλουσι v : διαγγέλλουσι Alex^c(11.1, sed corr. Wendland: εἰσαγγέλλουσι) : annuntiant $\Gamma^j \Gamma^2$ || 437a2-3. νοητῶν] $a\mu m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : νοημάτων θ m^a : contemplativorum Γ' : contemplabilium Γ^2 : incertum O^d || 437a3. ἐγγίγνεται] $a\mu$ (incertum O^d) $C^a V N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπιγίγνεται Alex^c (fort. περιγίγνεται in Alex^p) || 437a4. κρείττων] $a\mu C^a V^2 v Z^a m^a m^b P$: κρείσσων $L X y$ (p.c., ut v.) Ald. Eras. Sylb. : κρείσσον H^a : κρείττον V^l : καὶ ἡ κρείττων N : melior $\Gamma^j \Gamma^2$ || καὶ] $\mu L H^a y V N (ins.) v Z^a m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $a X C^a \Gamma^j$ || καθ' αὐτήν] $a\mu$ (corr. V^2) $U O^d Sm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : καθ' ἔαυτήν W : καθ' αὐτής V^l : secundum ipsum Γ' : secundum se Γ^2 || 437a5. καὶ κατὰ] $a\mu m^b P \Gamma^2$: κατὰ $\mu C^a V N v m^a \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ Z^a || ἡ ἀκοή] $a\mu V N v Z^a m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ ἀκοή ἐστι C^a || μὲν] $a\mu C^a N v Z^a P \Gamma^2$: om. $\rho V m^a m^b$ (sed μὲν expunctum) Γ^l Ald. Eras. Sylb. || 437a6-7. πολλὰς εἰσαγγέλλει καὶ παντοδαπάς ἡ τῆς ὅψεως δύναμις] ρ Ald. Eras. Sylb. : πολλὰς καὶ παντοδαπάς ἡ τῆς ὅψεως ἀγγέλλει δύναμις α : πολλὰς καὶ παντοδαπάς καὶ τῆς ὅψεως εἰσαγγέλλει δύναμις S : πολλὰς καὶ παντοδαπάς εἰσαγγέλλει ἡ τῆς ὅψεως δύναμις π (in εἰσαγγέλλει s.l. v : εἰσαγγελλ^{λλ} Z^a) $U m^a m^b$: πολλὰς καὶ παντοδαπάς ἡ τῆς

ὅψεως εἰσαγγέλλει δύναμις $O^d WP$: multas (enim) et multimodas differentias visus annuntiat virtus Γ' : multas (quidem enim) differencias et multimodas visus annunciat potencia Γ^2 || 437a7. τὰ] αρμ $XyC^aVNvZ^am^bP$: om. $LH^a Ald. Eras. Sylb.$ || χρώματος] χρώματος γ || 437a8. διὰ ταύτης] αρμ $C^aVNvm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: διὰ ταύτας Z^a || αἰσθάνεσθαι μάλιστα] αβ $P Ald. Eras. Sylb.$: magis sentiuntur Γ' : magis senciuntur Γ^2 || 437a9. σχῆμα, μέγεθος] ρμ $Ald. Eras. Sylb.$: σχῆμα καὶ μέγεθος α : μέγεθος, σχῆμα $m^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Alex^p$ (ut v. ex 12.24, sed cf. 11.14-15: τὰ μεγέθη καὶ αἱ κινήσεις καὶ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὰ σχῆματα, et 12.27-28: μεγέθους καὶ κινήσεως καὶ σχῆματος καὶ ἀριθμοῦ), def. Förster || κινήσιν, ἀριθμόν] αθ $m^am^bP\Gamma^2 Alex^p$: κινήσιν, στάσιν, ἀριθμόν $\rho Ald. Eras. Sylb.$: numerum, motum Γ' || 437a10. τὰς] βΕΥC*iP Ald. Eras. Sylb.* : om. M || 437a10-11. μόνον (l. 10)-κατὰ (l. 11)] *in marg.* m^a || 437a10. μόνον] *an delendum?* || δὲ] αθ $LH^aXm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: δὴ γ : vero Γ' : autem Γ^2 || 437a10-11. τῆς φωνῆς] p.c. C^a , ut v. || 437a11. κατὰ] αρμ $C^aVNvm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : om. Z^a || εἰς] ρθ $m^b Ald. Eras. Sylb.$: πρὸς $am^aP Alex^p$: ad $\Gamma^I\Gamma^2$ || 437a11-12. ἡ ἀκοὴ πλείστον] αθ $m^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$: πλείστον ἡ ἀκοὴ $\rho Ald. Eras. Sylb.$ || 437a12. συμβάλλεται] αρμ $C^aVNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: συμβάλλει Z^a || μέρος] αβ $P\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. Γ' || 437a13. ἀκουστὸς] *fort.* ἀκουστὰ et -ὸς s.l. ν || ὕν, οὐ] *edd.* : ὕν οὐ Beare || 437a13-14. οὐ καθ' αὐτὸν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός] αρμ $VNvZ^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$: κατὰ συμβεβηκός ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν C^a : οὐ καθ' ἑαυτὸν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός $Ald. Eras. Sylb.$ || 437a15. φρονιμώτεροι] αρμ $C^aVNvm^aP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: φρονιμώτατοι Z^a : φρονιμώτερ $\{\alpha/\text{οι}\} m^b$ || 437a15-16. ἐστερημένων εἰσὶν ἔκατέρας τῆς αἰσθήσεως] privatis ab utrolibet sensu sunt Γ' , privatorum utroque sensu sunt Γ^2 || 437a16. εἰσὶν] αρθ $P Ald. Eras. Sylb.$: om. m^am^b || τῆς] αθ m^aP : om. $\rho Ald. Eras. Sylb.$: τῶν m^b || αἰσθήσεως] βΕΥC*iP Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθήσεώς εἰσὶν $M\Gamma^I\Gamma^2$ || ἐνεῶν] $H^aXySWC^aZ^a$: ἐνεῶν αLU(v₁ s.l.) $O^dVNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$ || 437a17. μὲν οὖν] αρμ $C^aVNvm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex¹ : μὲν ν : δὲ Z^a || ἔχει] *fort.* ἔχοι γ || 437a19. Τοῦ δὲ σώματος ἐν οἷς ἐγγίγνεσθαι πέφουκεν] In quibus autem habent fieri corporis $\Gamma'\Gamma^2$ || ἐγγίγνεσθαι πέφουκεν] ρμ $EYC^iC^aVZ^am^bP$: πέφουκε γίγνεσθαι $MVN Ald. Eras. Sylb.$: habent fieri $\Gamma'\Gamma^2$ || 437a19-20. αἰσθητηρίοις] αρμ $C^aVNvm^am^bP\Gamma^I Ald. Eras. Sylb.$: αἰσθητήρια νΓ²(varia codd. Lat.) : αἰσθητικὸν Z^a (comp.) || 437a20. ἔνιοι] βP Ald. Eras. Sylb. Alex^p (τινας) : νῦν αΓ^IΓ² || τὰ στοιχεῖα] αρμ $C^aVNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: στοιχεῖ {ον/α} Z^a || 437a21. εὔποροῦντες] αμι $LH^aym^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^p : ἀποροῦντες X || δὲ] αρμ $Um^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. $O^d SW$ || πρὸς] αρμ $C^aZ^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: πρὸς τὰ VNv : εἰς Alex^p(cit.?) || τέτταρα] αρμ $C^aVNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: τέσσαρα Z^a || πέντε] οὔσας] αρμ $C^aVNZ^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^p : ἐούσας ν || 437a21-22. συνάγειν γλίχονται περὶ τῆς πέμπτης] αρμ(γράφεται ἐλέγχονται supra γλίχονται γ)μ C^aVZ^a (comp.) $m^am^bP Ald. Eras. Sylb.$: συνάγειν, ἐλέχονται περὶ τῆς πέμπτης V : συνάγειν, ἐλέγχονται μὲν τὴν πέμπτην N : cupiunt coaptare et quintum Γ' : coaptare cupiunt de quinto Γ^2 || 437a22. πάντες τὴν δψιν] αβ $\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: τὴν δψιν πάντες P || 437a23. διὰ τὸ πάθους τινὸς ἀγνοεῖν] αρμ $C^aVNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : διὰ πάθους ἐν τῷ ἀγνοεῖν Z^a || τὴν αἰτίαν] αρμ $C^aV^2NvZ^am^bP\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : om. V^I || καὶ] *an* ἡ scribendum? || 437a24. κινούμενου] *fort.* κινομένου ν || ὄφθαλμοῦ] comp. ὄφθαλμοῦ Z^a || φαίνεται] αβ $P\Gamma^I\Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c(15.13) : γίγνεσθαι Alex^p(16.4, corr. Wendland) || ἐκλάμπειν] αθ $m^aP\Gamma^I\Gamma^2$: ἐκλάμπον $\rho Ald.$

Eras. Sylb. : ἐκλάμπτειν m^b : *incertum O^d* || τοῦτο] -το s.l. ν || 437a25. σκότει] σκοτ' Z^a || συμβαίνειν] -β- ins. ν || ᾧ] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. Z^a || 437a25-26. ἐπικεκαλυμμένων] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : ἐπικεκαλυμμένων ὄντων Z^a || 437a26. γίγνεται γάρ καὶ] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : om. Z^a || τότε σκότος] σκοτ' Z^a || τότε] αρμ $C^aVN^2Z^am^bP\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : τοῦτο V' : τότε ἐστὶν (ἐστὶν s.l.) || σκότος] αV(ex ἐν σκοτ' corr.) $Z^aP\Gamma^2$ Alex^c(16.1 (sed varia codices) et 17.11) : ἐν σκότει ρμ C^aVN Ald. *Eras. Sylb.* : ἐν τῷ σκότει m^am^b || 437a26-27. ἀπορίαν τοῦτο καὶ ἔτεραν] αρμ $C^am^m^bP\Gamma^2$ (dubitatem hoc et aliam) Ald. *Eras. Sylb.* : ἀπορίαν καὶ τοῦτο ἔτεραν VN : ἀπορίαν τοῦτο ἑκατέραν ν : καὶ ἔτεραν ἀπορίαν τοῦτο Z^a : et hoc aliam obiectionem Γ' || 437a27-29. εἰ (l. 27)-δόφθαλμόν (l. 29)] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : om. Z^a || 437a27. γάρ] βΕΥΡΓ Γ^2 Ald. *Eras. Sylb.* : γάρ καὶ C^Mi : om. Alex^c || λανθάνειν] αβ(v₃ ins. C^c) $P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : λανθάνειν αὐτὸν Alex^p, def. Förster : λανθάνειν <μῆ> Ross || 437a28. ὄρῶντα ὁρώμενόν τι] αρμ m^bm^bP' (in marg.) $\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : ὄρῶντα μ Alex^c : ὄρῶν μὲν ἀντία P' : ὄρῶντα τὰ ὁρώμενα C^aVN : ὄρῶντα ὁρώμενα ν || ἄρ'] ρμ C^aV^2 (8-9 litt. in ras.) vm^am^bP Ald. *Eras. Sylb.* : γάρ EYC^c : γάρ καὶ M : om. $N\Gamma^1\Gamma^2$ || αὐτὸν] ex αὐτῶν corr. E || ἑαυτὸν] βι : om. EYC^cMP $\Gamma^1\Gamma^2$: ἑαυτὸν Ald. *Eras. Sylb.* || 437a29. ἡρεμοῦντι] β(-τι ins. C^c)EYC^ciP Ald. *Eras. Sylb.* : ἡρεμοῦν τι M : quiescente illo $\Gamma^1\Gamma^2$ || οὖ] αριUS(ins.)W(ins.) $m^am^bm^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. O^d || 437a29-30. τὰ δ' αἴτια] αρP Ald. *Eras. Sylb.* : τὸ δ' αἴτιον θ $m^am^b\Gamma^1$ Alex^p, def. Förster : causa utique Γ^2 || 437a30. τούτου] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : τοῦτο Z^a || καὶ] αβP Γ^2 Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c(ut v.) : om. Γ^1 || καὶ] αρθP $\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. m^b || τοῦ] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : τὸ Z^a || 437a31. ἐντεῦ^b Z^a || γάρ] an recte? || 437a31-32. πέφυκεν ἐν τῷ σκότει λάμπειν] β(comp. σκοτ' Z^a)P Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : πέφυκεν ἐν τῷ σκότῳ λάμπειν α : in tenebris habent lucere Γ^1 : in tenebris nata sunt fulgere Γ^2 || 437a32. μέντοι] αρμ $C^aVm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : μέν N (sed spatio post μέν relicto) : vero Γ^1 : tamen Γ^2 || φῶς γε] βΕYC^ciP Ald. *Eras. Sylb.* : γε φῶς M Alex^c || ποιεῖν] βiP Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : ποιεῖ EYC^cMI $\Gamma^1\Gamma^2$ || δ'] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. Z^a || δόφθαλμον] δόφθαλμ^b Z^a || 437b1. καὶ] αρμ $VNvZ^am^bm^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. C^a || μέσον] αριUSW m^am^bP Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c(ut v.) : τὸ μέσον O^d : medium $\Gamma^1\Gamma^2$ || <δν> φαίνεται] scripsi : φαίνεται αρU $m^bm^b\Gamma^1$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. u $O^dSWP\Gamma^2$, def. Förster || 437b2. κινούμενον] fere κινούμενον Z^a || τὸ] αριUS $^2WV^1NZ^am^bm^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : τοῦ $O^dS^1C^aV^2\nu$ || 437b3. ᾧ] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. Z^a || τῆς] αρμ $C^aVNvm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. Z^a || 437b4. ὥστε] αρδ $m^bm^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : τὸ μVN Z^a : τῷ C^am^b : ὡς τὸ ν || καὶ] αβP Γ^2 Ald. *Eras. Sylb.* : om. Γ^1 || 437b5. ἐὰν μῆ] ρμ $C^vZ^am^bm^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* : ἐὰν μῆ α : εἰ μῆ VN : nisi $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἐν σκότει] αβP Ald. *Eras. Sylb.* : ἐν τῷ σκότει Sylb. || τοῦτο] αρμ $C^vZ^am^bm^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* : om. VN || συμβῆ] αβP : συμβαίνῃ Ald. *Eras. Sylb.* : accidit Γ^1 : accidat Γ^2 || 437b6. πέφυκε λάμπειν] αβP Γ^2 (natum est fulgere) Ald. *Eras. Sylb.* : lucet Γ^1 || κεφαλαὶ] αρ(sed aliquid post κεφαλαὶ eras. y)C^c $P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : κεφαλαὶ τε μVN nm^b : κέφαλοι τε, Z^a || 437b7. ἰχθύων τινῶν] ρP Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : ἰχθύων τινές αμ $C^aVNvm^am^b\Gamma^1\Gamma^2$: ἰχθύες τινές, Z^a || ὅ] μιLH^aX m^bm^b Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : τὸ EYC^cMP : ἡ y(ut v.) || τῆς σηπίας] αρμ $C^aVm^am^bP$ Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : τις σηπίας NZ^a : sepie $\Gamma^1\Gamma^2$ || θολός] β Ald. *Eras. Sylb.* Alex^c : θόλον MPC^c(γράφεται καὶ θόλος ἄρσην s.l.) : θόλον EY : θόλος i : turbidum $\Gamma^1\Gamma^2$ || βραδέως]

BEYC^cMP Ald. Eras. Sylb. : βραδέος i : lente $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b8. οὐ] $\alpha\mu C^aVNvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο οὐ Z^a || συμβαίνει] $\vartheta X^2m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : συμβαίνειν $\alpha\rho$ Ald. || 437b8-9. ἐν καὶ δύο] $\alpha\mu VNvZ^am^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$: δύο καὶ ἐν ρC^a Ald. Eras. Sylb. || 437b9. εἶναι] signo incertae significationis addito s.l. C^a || θ'] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : om. $P\Gamma^1\Gamma^2$ || ὄρῶν καὶ τὸ ὁρώμενον] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : visum et videns Γ^1 || ἐκείνως] $\rho C^aMiUV^2C^{a^2}$ (ex ἐκεῖνος corr.) $Nm^b\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐκεῖνος $EYO^dSWC^{a^1}V^1vZ^a$ (ἐκεῖνος) $m^aP\Gamma^1$ || 437b9-10. αὐτὸς αὐτὸν] $\rho\mu VNvZ^am^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αὐτὸν $\alpha(p.c. E^3)$: αὐτῶν E^1 : αὐτὸν C^a : se ipsum $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b10. ἀνακλάσει] fere ἀνακλά ν || 437b10-11. ἐπεὶ ἔτι γε] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : si enim Γ^1 || 437b11. Ἐμπεδοκλῆς φησὶ] $\alpha\mu UO^dSC^aVNvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : Ἐμπεδοκλῆς W : Ἐμπεδοκλῆς λέγει Z^a : dicit Empedocles $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b11-12. ἐν τῷ Τιμαίῳ γέγραπται] $\alpha\mu VNvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐν τῷ Τιμαίῳ γεγραφε C^a (ut v.) : ἐν Τιμαίῳ γέγραπται Z^a : in Thimeo scribitur Γ^1 : in Tymeo scribitur Γ^2 || 437b12. τὸ] $\alpha\mu C^aVvZ^am^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ N || ἐξίοντος] $\alpha\mu C^aVNvZ^am^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. V || 437b13. ἐκ] $\alpha\mu LH^am^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ἐκ τοῦ Xy || τοῦ] bis ν || φωτός] $\alpha\mu C^aVNvZ^am^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : φωτὸς ἐξίοντος V || οὐ καὶ] $\alpha\mu C^avm^am^bP\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οὐχὶ καὶ VN : οὐκ i Z^a (in marg.: γράφεται. οὐχ ὅρῃ ἡ σῆψις ἐν τῷ) : et non Γ^1 || ἐν] $\alpha\mu UO^dSm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : εἰ W || σκότει] ἐξιοῦσαν post σκότει eras. m^a || 437b14. ἔώρα ἀν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : ἔώρα ... O^d (incertum) : utique visus $\Gamma^1\Gamma^2$ || τὸ δὲ ἀποσβέννυσθαι φάναι] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : ...νυσθαι φάναι O^d (incertum) : dicere autem quod extinguitur $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀποσβέννυσθαι] spatio post ἀ-relicto L || τῷ] $\alpha\mu(incertum O^d)vZ^am^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. VN : τὸ C^a || 437b15. ἐξιοῦσαν] $\alpha\mu US^2Wm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐξιοῦσαν S^l : incertum O^d || κενόν] $\alpha\mu$ (corr. V^2) $USm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.) : κανόν E^1 (a.c.) : κανόν WV^l : incertum O^d || 437b15-21. τίς (l. 15)-ὔδατο (l. 21)] $\alpha\mu m^am^bP\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : τί γάρ ἐστιν ϑ || 437b16. φωτός ἐστιν] $\alpha LH^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐστι φωτός X : φωτός m^b || ὑγρῷ] $\alpha P\Gamma^1\Gamma^2$: ἐν ὑγρῷ ρm^am^b Ald. Eras. Sylb. || 437b18. εἶναι] $\alpha\mu m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b18-19. ὃν τῷ φωτὶ οὐδέτερον φαίνεται ὑπάρχειν] scripsi duce Cas. (v.l.) : ὃν τῷ φωτὶ οὐδέτερον φαίνεται ὑπάρχον $\alpha\mu m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : quorum neutrum in lucido appareat Γ^1 : quorum neutrum in lumine appareat existens Γ^2 : ἐν τῷ φωτὶ οὐδέτερον δὲ φαίνεται ὑπάρχον περὶ τὸ σκότος. τοῦτο γὰρ οὔτε ὑγρὸν οὔτε ψυχρόν, οἵς ἀποσβέννυται Alex (paraphr.?) || 437b19. δ' ἄρα] $\alpha\mu m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : igitur $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b20. λανθάνει] $\rho\epsilon^xYC^2Mim^am^b(p.c.)$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : λανθάνειν E^x (λα-s.l.) P : ἡρεμανθάνειν E^l || ἔδει] $\alpha\mu m^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : εἴδει Ald. || γε] Beare : τε $\alpha\mu m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. || καὶ] $\alpha\mu m^am^b\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. P , def. Hayduck || ἐν] $\alpha H^aXym^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$: om. L Ald. Eras. Sylb. || 437b21. τὸ] β (incertum O^d) EYC^2iP Ald. Eras. Sylb. : om. M || μᾶλλον] $\alpha\mu C^avZ^am^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$: μᾶλιστα ρ Ald. Eras. Sylb. : ἔδει μᾶλλον VN || 437b22. σκότον] $\alpha\mu\vartheta\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : σκότος m^a || γοῦν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : enim $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b23. οὐδὲν] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν P : nichil $\Gamma^1\Gamma^2$ || συμβαίνει τοιοῦτον] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : tale accidit $\Gamma^1\Gamma^2$ || 437b24. δ'] $\alpha\vartheta H^aXym^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. L Ald. || νομίζοντι] $\rho\mu UO^dS^l m^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : νομίζειν τι EC^2MiW : νομίζει τι Y : νομίζειν, τι S^2 : estimare $\Gamma^1\Gamma^2$ || δτὲ] ρC^am^a Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.: ποτὲ) : τὸ αZ^a : τῇ UO^dWv : om. S : τὰ VN : {τῇ/ὅτε} m^b : τότε P : quod $\Gamma^1\Gamma^2$ || μὲν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb.

: om. $\Gamma^1 \Gamma^2$ || 437b25. εἰρηται πρότερον] $\alpha\rho\mu Z^a m^a m^b$ (πρότερον s.l. *expunctum*) $\Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πρότερον εἴρηται $C^a VNv$ || βλέπειν] $\alpha\rho\mu C^a vZ^a m^a m^b \Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. VN || 437b25-438a5. λέγει (l. b25)-όρωμένων (l. a5)] $\alpha\beta$ (λέγει *ex* λέγειν corr. S^2) $\Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || 437b25. γοῦν] $\beta EYC^c MP$ Ald. Eras. Sylb. : οὖν i : enim Γ^2 || οὕτως] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : om. Π^1 || 437b26. ὅτε] $\alpha\beta$ (corr. S^2) $\Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὅτι S^1 || πρόσδον] $\alpha\rho US^2 W^2 C^a$ (p.c., ut v.) $VNm^a m^b \Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πρόσδον $O^d S^1 W^1 Z^a$ || ώπλίσσαστο] α (p.c. E^3) $H^a yU^2$ (σ ins.) $O^d SV$ Sylb. : ώπλίσσαστο $LXU^1 WC^a NvZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. : ώπλίσσαστο E^1 : preparat Γ^2 || 437b27. αἰθομένοι] $\rho EYi UO^d WC^a VZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθομένοι $C^c MSNv$: ardentis Γ^2 || 437b28. ἄψας] $\alpha\rho US^2 C^a vM^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἄψ S^1 : ἄψ $O^d WZ^a$: αἴψα VN : accendens Γ^2 || ἀμουργούς] $\rho\mu VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Cas. (v.l.) Alex^c : ἀμοργούς $E(\beta$ supra γ) $C^c MiC^a$ (p.c., ut v.) Sylb. Cas. : ἀμοργούς Y , cf. Alex(23.18-20) : ἀμουργούς ν(corr.) || 437b29. οὗτ'] βi Ald. Eras. Sylb. : αὖτ' $EYC^c MP$: οἱ δ' *Karsten* || μὲν] $\alpha\rho\mu C^a vZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. VN : enim Γ^2 || πνεῦμα] $\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πνεύματα α || 437b30. πῦρ] $\alpha(\bar{\eta}$ φῶς s.l. i) P : φῶς $\beta\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. || ξέω] $\alpha\beta\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ξέω διάνταται τρείατο θεσπεσίστιν ὁδόνησι P (sed ὁδόνησι *eras.*) || τανάώτερον] fere τανάώτερα v , vide 438a3 || ἦν] $\alpha\rho\mu C^a V$ (ins.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἦ N : εἶναι Z^a : fuerit Γ^2 || 437b30-31. ἦν λάμπεσκεν] ex ἦ ἐλάμπεσκε corr. v || 437b31. λάμπεσκεν] $EYC^c MLX^a$ (έλαμπε s.l.) $H^a C^a$ (-ν ins.) VP Sylb. : λάμπεσκε $\mu\gamma NvZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. : illustrat Γ^2 || ἀτειρέσιν] $\alpha\rho\mu C^a vP$ Ald. Eras. Sylb. : ἀτειρέσιν $V(\bar{u}$ supra ει) N : ἀτηρέσιν m^a : ἀτηρέσιν m^b : ἀτειρέσια Z^a (ut v.) : domitis Γ^2 || ἀκτίνεσσιν] $\alpha Ly O^d SZ^a m^a m^b$ Ald. Sylb. : ἀκτίνεσσιν $H^a XUWC^a VNvP$ Ald. : radiis Γ^2 || 437b32. τότ'] $\alpha\rho i UO^d Wm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὅτε S : δόποτε Alex^c (34.15-16, *fort. paraphr.?*) : quod Γ^2 || ἐν-πῦρ] $\alpha\rho\mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex : om. Z^a , sed lacuna a scriba indicata || μήνιγξιν] $\alpha\rho S^2 C^a Vm^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : μήνιξιν $UO^d S^1 WP$: μηνι γουν N : μήνισιν v : miringis Γ^2 || ἐεργμένον] $\rho i S^2 C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. : ἐελμένον $EC^c M$: ἐεκμένον Y : ἐερμένον $O^d S^1 W$: contutatum Γ^2 : ἐεργμένων Sylb. || ώγύριον] $\alpha\rho\mu C^a Vv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὀγύριον N : antiquum Γ^2 || πῦρ] $\alpha\beta P\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex^d(23.13-15) : φῶς Γ^2 Alex^c(34.16) || 438a1. λεπτῆσιν < τ > ὁδόνησι] Diels : λεπτῆσιν ὁδόνησι $\vartheta LH^a ym^a m^b$ Ald. Sylb. Alex^c : λεπτῆσιν χθονίησι α (γράφεται ὁδόνησι ἔχενατο s.l. i) Ald. : λεπτῆσιν ὁδόνησι X : λεπτῆσιν γ' ὁδόνησι V (γ' ins.) : λεπτῆσιν χοανῆσιν P : λεπτῆσιν εἰν ὁδόνησι *Panzerbieter* : subtilibus lintheis Γ^2 || λοχεύσαστο] Förster : λοχάζετο α Ald. : ἔχειστο LH^a : ἔχενατο $\vartheta Xym^a m^b P$ Ald. Sylb. Alex^c, def. Hammond : diffunditur Γ^2 || κύκλοπα] $E^3 YLXy O^d SWC^a$ (p.c., ut v.) VNP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : κύκλωπα $E^1 MH^a UvZ^a m^b$: κύκλ $\{\omega\}$ πα $C^c im^a$: circulo Γ^2 || κούρην] versum < $\alpha\bar{i}$ > χοάνησι δίαντα τετράτο θεσπεσίστιν post κούρην *ex verbis in P* (l. 437b30) restituit Blass || 438a2. μὲν-ἀμφινάοντος] $\alpha\rho\mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a , sed lacuna a scriba indicata || μὲν] $\alpha\rho\mu C^a vM^a m^b \Pi^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. VN || βένθος] $\alpha\beta$ (sed lacuna Z^a) $LH^a Xm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : φέγγος y : profundum Γ^2 || ἀμφινάοντος] $\rho Vm^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ἀμφινάεντος $\mu\iota C^a Nv m^a$ (a.c.) P : ἀμφὶ νάεντος EY : ἀμφὶ καέντος $C^c M$: circumfluentis Γ^2 || 438a3. πῦρ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : lumen Γ^2 || διαθρᾶσκον-ῆεν] $\alpha\rho\mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a , sed lacuna a scriba indicata || διαθρᾶσκον] $\alpha\rho\mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : διέσκον P : pervenit Γ^2 || δόσον] $\alpha\rho O^d SWC^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : δόσω $Uv m^a$: quanto Γ^2 || τανάώτερον]

αρμ^aC^aVNm^am^b Ald. Eras. Sylb. : ταναώτερα ν : τανατώτερον Ρ : magis expansum Γ² || 438a4. οὖν] Ο^dSWm^b(ins.)ΡΓ² Sylb. : om. αρμC^aVNm^aZ^am^a Ald. Eras. Alex^c || ὄραν φησίν] αρμVnm^am^bΡΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ὄραι φησίν V : φησίν ὄραν C^aZ^a || ἀπορροίαις] αLH^aXC^a(ex ἀπορροαῖς corr.)Ρ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀπορροαῖς Θm^am^b : ἀπορίαις γ || 438a4-5. ταῖς ἀπὸ] ρEYC^ciP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῶν ἀπὸ M : om. Θm^am^b || 438a5. <***> lacunam statui || δ] ins. H^a : fort. ins. γ || εἶναί φησι] ρEYC^cMO^dSW Ald. Eras. Sylb. : φησίν εἶναι i(comp. Z^a)iUm^am^bΓ¹Γ² Alex^l : εἶναί φασι P || 438a6. τὸ] αβΡ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : τῷ V² || ὄραν] αβΡ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : ipsum videre Γ¹Γ² || 438a7. μὲν γὰρ] αθm^am^bP : γὰρ ρ Ald. Eras. Sylb. : enim Γ¹Γ² || τὸ] αβΡ : τὸ μὲν Ald. Eras. Sylb. || λεῖον] αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : ἐστὶ λεῖον Z^a : lenis est Γ¹ : levis est Γ² || 438a7-9. καὶ (l. 7)-πάθος (l. 9)] αβΡΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : om. Γ¹ || 438a8. ἀνάκλασις] ἀνάκλα ν : ἀντανάκλασις Z^a(comp.) || τὸ] αρμC^aNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : om. V || 438a9-10. ἀνακλάσεως] αρΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἀνακλάσεων Θm^am^bP || 438a10. οὐδέ πω] αρΟ^dSWNZ^am^a Ald. Eras. Sylb. : οὐδέν πω UC^aVvm^b : οὐδέν πω P : nondum Γ¹Γ² || δῆλον ἦν αὐτῷ] ρΟ^dSWVN Ald. Eras. Sylb. : δῆλον ἦν αΓ¹ : δῆλον αὐτῷ ἦν UC^am^b : αὐτῷ δῆλον ἦν ΡΓ² : δῆλον αὐτῷ νZ^am^a : δῆλον ἦν ἵσως Alex(paraphr.?) || ἄτοπον] βEYC^ciPΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἄτομον M || καὶ] αρμVNm^aZ^am^bP Ald. Eras. Sylb. : ἦν καὶ C^a : est Γ¹ : est et Γ² || 438a10-11. καὶ τὸ μὴ ἐπελθεῖν αὐτῷ ἀπορῆσαι] preterire quin faciamus obiectionem Γ¹ : et non supervenire ipsi dubitare Γ² || 438a10. τὸ] αβ(corr. U²)P Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῷ U¹ || 438a11. αὐτῷ] αβΡ Eras. Sylb. Alex^c : αὐτῶν Ald. || ὁ ὄφθαλμὸς ὥρᾳ μόνον] αρΟ^dSWC^aVNm^am^bP(ins.) Ald. Eras. Sylb. : ὄφθαλμὸς ὥρᾳ μόνον Un : ὁ ὄφθαλμὸς μόνον ὥρᾳ M : ὁ ὄφθαλμὸς ὥρᾳ μόνον {ων/ον} Z^a : μόνος ὁ ὄφθαλμὸς ὥρᾳ Γ² Alex^p(cit.?) : solum oculus videt Γ¹ || 438a12. τῶν δ' ἀλλῶν οὐδὲν] nullum autem aliorum Γ¹Γ² || οὐδὲν] αρμVNm^aZ^am^bP Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν C^aP || ἐμφαίνεται] αρμC^aVNm^aZ^am^bP : ἐμφαίνονται Ald. Eras. Sylb. || τὰ εἴδωλα] αρμC^aVvZ^am^abΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : τὸ εἴδωλον N || 438a13. οὖν] ρμECMiC^aVNm^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. YZ^a : incertum O^d || τὴν δψιν εἶναι] αρμ(incertum O^d) Ald. Eras. Sylb. : εἶναι τὴν δψιν C^aVvZ^am^abΡ : τοῦ τὴν δψιν N || ἀληθὲς] αθLH^aXm^abΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἀληθῆς γ || 438a15-16. ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ ἐναποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος] Beare : ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ εὐσποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος LH^ayUS²WVNm^a(p.c.) Ald. Eras. Sylb. Alex^{c/p}(36.1) : ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ εὐσποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος αΡ² : ἀλλ' ἀφυλακτότερον καὶ εὐσποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος X : ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ εὐσποληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος S^lm^a(a.c.)m^b : ἀλλ' εὐφυλακτότερον τε καὶ εὐληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος ν(incerto signo addito s.l.) : ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ εὐληπτότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος Z^a : ἀλλ' εὐφυλακτότερον καὶ εὐπειλητότερον τὸ ὕδωρ τοῦ ἀέρος P^l : sed magis servabilius est aqua aere et magis spissum Γ¹I² : om. C^a : incertum O^d || τὸ (l. 15)-ἐστιν (l. 16)] αρμVNm^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || 438a16. ἀέρος] αρm^a Ald. Eras. Sylb. : ἀέρος ἐστίν μ(incertum O^d)VNm^bP || διόπερ] αρμ(incertum O^d)C^aVNm^am^bΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : διόπερ καὶ P || καὶ] αρμ(incertum O^d)C^aV²vm^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. V^lN || 438a17. τοῦτο δε] αρm^am^b(καὶ τοῦτο ἐστὶν s.l.)Γ¹ Ald. Eras. Sylb. : καὶ τοῦτο ἐστὶν ΘΡΓ² || τοῦτο-γὰρ] in marg. m^a || αὐτῶν τῶν ἔργων] αρμV²NvZ^am^abΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : τῶν ἔργων P : τῶν αὐτῶν ἔργων C^aV^l || δῆλον] αρWm^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. iSUO^d || 438a18.

ῦδωρ τὸ ἐκρέον] *αρ(.-ò ins. y, ut v.)UP Ald. Eras. Sylb.* : τὸ ἐκρέον ῦδωρ *O'SC^aVvZ^am^ab Alex^p(ut v.)* : τὸ ῦδωρ τὸ ἐκρέον *W* : τὸ ἐκρέος ῦδωρ *N* : aqua que discurrevit Γ^1 : aqua quod discurrevit Γ^1 || διαφθειρομένων] *α(a.c. E^l et i^l)* : διαφθειρόμενον *E³* : διαφθειρομένων τῶν ὀφθαλμῶν *ρμι²*(τῶν ὀφθαλμῶν *s.l.*)*m^am^bPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* || γε] *ριUS²Wm^ab Ald. Eras. Sylb.* : om. *a* : τε *O^dS^lP* || 438a19. ψυχρότητι ὑπερβάλλον καὶ τῇ λαμπρότητι] *αΓ^lΓ²* : λαμπρότητι ὑπερβάλλον ἔστι καὶ τῇ στιλπνότητι *ρ(p.c. H^a* : γράφεται καὶ τῇ ψυχρότητι *supra* στιλπνότητι *y*) *Ald. Eras. Sylb.* : ψυχρότητι καὶ τῇ λαμπρότητι ὑπερβάλλον ἔστι *O^dSWC^aVNvZ^am^ab Alex^p(ut v. : τῇ τε ψυχρότητι καὶ τῇ λαμπρότητι ὑπερβάλλειν) : ψυχρότητι ὑπερβάλλον καὶ τῇ λαμπρότητι ἔστι *U* : ψυχρότητι ὑπερβάλλον ἔστι καὶ τῇ λαμπρότητι *P* : λαμπρότητι ὑπερβάλλον ἔστι καὶ τῇ στιλπνότητι *H^a* || 438a20. καὶ₁] *ins. Z^a* || λευκὸν] *αρμ^a(λαμπρὸν s.l.)PΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* : λαμπρὸν *Θm^b(λευκὸν s.l.)* || τοῦ] *αθ(corr. V²)H^a* (ut v.)*Xym^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : τὸ *LH^aV^l* || αἷμα πῖον] *ρθ(ἢ post αἷμα s.l. C^a)m^b(ex πλεῖον αἷμα corr.)PΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : αἷμα πλεῖον *EYCim^b(sed πῖον s.l.)* : πλεῖον αἷμα *M* : αἷμα πλῆνον *X^a* : sanguinem plus est Γ^1 || 438a21. ὅπερ] *αρO^dSWT^l* *Ald. Eras. Sylb.* : om. *iUm^am^bPΓ²* || τοῦτ' ἔστι] *αμLXyC^aVvZ^am^abPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : τοῦ τοῦτ' ἔστι *H^a* : τοῦτο λεῖον *N* || 438a22. ἄπηκτον] *αρμC^aVNvZ^am^abPΓ^lΓ²* *Ald. Sylb.* : ἄπυκτον *Eras.* || τοῦτο τοῦ] *α(potius τοῦτο et το post τοῦ₁ s.l. E)ρθ(p.c. C^a, ut v.)m^b(p.c.)P Ald. Eras. Sylb.* : τοῦτο {ο/ου} τοῦ *m^a* : τοῦτο οὐ *Ald.* || ἀρριγότατον] *P^l Sylb.* : ἀρριγώτατον *ρEYiS²WVNm^a* *Ald. Eras.* : ἀρριγώτερον *M* : ἀρριγώτατον *O^dS^l* : ἀρριγώτατον *C^aUC^a* : ἀρριγώτατος *v* : ἀριστότατος *Z^a* : ἀρριγώτατος *m^b* : ἀρριγότατον *P²* : *infrigidabile* Γ^l : *minime rigens* Γ^2 || 438a22-23. ὁ ὀφθαλμός ἔστιν] *αβ(ins. -θ- N)P Ald. Eras. Sylb.* : est oculus $\Gamma^l\Gamma^2$ || 438a23. τὸ] *αρO^dSW Ald. Eras. Sylb.* : τὰ *iUm^abP* || βλεφάρων] *αθm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : δύμάτων *ρ Ald.* : palpebras est $\Gamma^l\Gamma^2$ || 438a23-24. ἐρρίγωσεν] *αρO^dSWV²NvZ^am^abP^l* *Ald. Eras. Sylb.* : ἐρρίγωσεν *UC^aV^lP²* : *infrigidatur* Γ^l : *riguit* Γ^2 || 438a24. ἀναίμων] *α(p.c. i)ρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀνέμων *i^l(a.c.)W^l(a.c.)Z^a* : animalium que sine sanguine sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || σκληρόδερμοι] *αρPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : σκληρότεροι *Θm^ab* || οἱ ὀφθαλμοὶ εἰσὶ] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : sunt oculi $\Gamma^l\Gamma^2$ || 438a25. ὅλως] *αβP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : omnino est $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὸ] *EYCMLH^aXUO^dSVNm^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : τῷ *iyWC^am^a* : τις *Z^a* || ἔξιόντι] *αρμC^aVvm^am^bPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : ἔξιὸν τὸ *N* || 438a26. καὶ₁] *ρEYCMP^l* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : καὶ ἢ *μιC^aVNm^am^bP^l* : καὶ εἰ *Z^a*(εἰ *s.l.*) || ἀποτείνεσθαι] *βΕ³C^aMiP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : ἀποτίνεσθαι *E^lY* || 438a27. λέγουσί τινες] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : ἔλεγόν τινες *Alex^p(cit.?)* : quidam dicunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || τούτου] *αρμC^aVNm^am^bPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : τοῦτο *Z^a* || 438a28. βέλτιον] *αβm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : melius est $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὸ] *αρθm^aP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : om. *m^b* || ἐν <τῇ>] *Beare* : ἐν *αβ Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : ἐπ' *P* : in $\Gamma^l\Gamma^2$ || 438a28-29. τοῦ (l. 28)-συμφύεσθαι (l. 29)] *αβ(in marg. S²)PΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : om. *S^l* || 438a28. τοῦ δύματος] *corr. (fort. ex τὰ δύματα) m^a* || 438a29. τε] *αθm^am^bP Alex^c* : om. *ρ Ald. Eras. Sylb.* || 438a30. ὑπάρχειν] *ρEYCMP* : ὑπάρχειν τοῦτο *Θim^ab* *Ald. Eras. Sylb.* : hoc esse $\Gamma^l\Gamma^2$ || οὐ] *αριU(ins.)O^dSm^am^bPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : om. *W* || 438a30-b1. τυχόντι] -τι *ins. N* || 438b1. συμφύεται] *ins. m^a* || τὸ τ' ἐντὸς τῷ ἐκτὸς] *αρμ^aΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* : τῷ τ' ἐντὸς τὸ ἐκτὸς *Θm^a(a.c.)* : τῷ τ' ἐκτὸς τὸ ἐντὸς *P* : τ{ῷδῷ} τ' ἐντὸς τ{ῷδῷ} ἐκτὸς *m^b* : τὸ δ' ἐντὸς τῷ ἐκτὸς *Beare* || πῶς] *αρμC^aVNm^a(ins.)m^bPΓ^lΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : om. *Z^a* ||*

438b2. γὰρ μῆνιγξ] *aLH^ayU(y s.l.)SW(γ ins.)C^aVN Ald. Eras. Sylb.* : γὰρ μῆνιξ *XvZ^am^aP* : μῆνιγξ γάρ *O^d* : γὰρ {μῆνιγξ/μῆνιξ} *m^b* : enim. miringa *Γ'* : miringa enim *Γ²* || μὲν οὖν] *aLXyUO^dWC^am^am^bPI² Ald. Eras. Sylb. Alex¹* : μὲν *H^aSVNvZ^a* : autem *Γ'* || 438b2-3. τοῦ ἄνευ φωτὸς μὴ ὄραν] τοῦ μὴ δύνασθαι ὄραν ἄνευ φωτὸς *Alex^{v^p}* : sine lumine impossibile est videre *Γ'Γ²* || 438b2. τοῦ ἄνευ] *αρμVNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : τοῦ μὴ ἄνευ *C^a* || φωτὸς] *αρμC^aVvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : φῶς *N* || 438b3. μὴ *αρμVNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : om. *C^a* || εἴρηται] *αρμC^aVNm^b(p.c., πρότερον expunctum)PΓ¹Γ² Ald. Eras.* : εἴρηται πρότερον *vZ^am^a* || εἴτε] *αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἢ τὸ *Z^a* || φῶς] *aliquid supra -s eras. S* || εἴτε] *αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἢ τὸ *Z^a* || 438b3-4. ἐστι τὸ μεταξὺ] *αρμC^avZ^am^am^bPI¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : τὸ μεταξὺ *V* : τῷ μεταξὺ *N* || 438b4. τοῦ] *ρμ(corr. V²)EC^cMim^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : om. *Y* : τὸ *V¹* || ἡ διὰ τούτου] *αρμC^aVvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἡ μετὰ τούτου *N* : ἡ φασὶ τοῦτο *Z^a* : per ipsum *Γ'¹Γ²* || 438b5. ἡ] *αρμ^a(ins.)m^bP Ald. Eras. Sylb.* : om. *Θ* || 438b5-6. ἐστιν ὕδατος] *αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : aque est *Γ'¹Γ²* || 438b6. καὶ] *αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : om. *Γ'¹Γ²* || 438b7. οὐκ] *corr. C^a* || καὶ] *corr. C^a* || ἐντὸς] *αρμC^a(aliquid ante ἐντὸς eras.)VNvM^b(τὸ ante ἐντὸς eras.) Ald. Eras.* : τὸ ἐντὸς *Z^am^aP* : ἐπὶ τοῦ ἐντὸς *Alex^c* || ἄρα] *αρμC^aVnZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : γὰρ *V* : ergo *Γ'* : igitur *Γ²* || 438b8. καὶ ἀνάγκη] *αρΓ¹ Ald. Eras. Sylb.* : ἀνάγκη ἄρα *μC^aVnZ^a(comp.)m^am^bP* : ἀνάγκη γὰρ *V* : necessesse igitur *Γ²* : *incertum O^d* || ἐπειδὴ] *BEYC^ciP Ald. Eras. Sylb.* : ἐπεὶ *M* : quoniā *Γ'* : quia *Γ²* || ἀνέρ] *αβP Ald. Eras.* : est aer *Γ'¹Γ²* || 438b8-11. οὐ γὰρ (l. 8)-τοῦ ὕδατος(l. 11)] *verba corrupta esse puto* || 438b9. τοῦ ἐσχάτου] *αρP Ald. Eras. Sylb. Alex¹(36.5)* : τοῦ ἐσχάτου τοῦ *Θm^am^b* : τῷ ἐσχάτῳ τοῦ *Alex^c(34.4)* : ἐσχάτου τοῦ *Ross* || ἡ ψυχὴ] *αβPΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹* : est anima *Γ'* || 438b9-10. ἡ (l. 9)-ἐστιν (l. 10)] *αβPΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹* : om. *Γ'* || 438b9. ἥ] *αθH^aXym^am^bPI² Alex¹* : om. *L* : καὶ *Ald. Eras. Sylb.* || αἰσθητικόν] *αθ*(τούτ' ἡ ὁρατὴ δύναμις *in marg. v*)*m^aP Alex¹* : αἰσθητήριόν *ρ Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητικόν *τικόν/τήριον* *m^b* : δύναμις αἰσθητικῆς *Cas. (v.l.)* : sensitivum *Γ²* || 438b10. ἐστιν] *αρμC^aVNZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : εἶναι *v* || 438b11. φωτὸς] *αρμC^aVnZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : τοῦ φωτὸς *VN* || καὶ] *αρμ^a(ins.)m^bPI¹ Ald. Eras. Sylb.* : om. *ι* : est etiam *Γ²* || 438b12. δῆλον] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : manifestum est *Γ'* : manifestum *Γ²* || ἥδη γάρ τις] *αρWPT¹Γ² Ald. Eras. Sylb.* : τισὶ γάρ *ιUO^dSm^am^b* || 438b12-13. ἐν πολέμῳ παρὰ τὸν κρόταφον] *ρμC^aMiVNvP Ald. Eras. Sylb.* : ἐν πολεμοὶ παρὰ τὸν κρόταφον *E¹* : ἐν πολέμοις παρὰ τὸν κρόταφον *E³Y* : παρὰ τὸν κρόταφον ἐν τῷ πολέμῳ *C^a* : ἐν πολέμοις περὶ τὸν κρόταφον *Z^a* : ἐν πολέμῳ {παρὰ/περὶ} τὸν κρόταφον *m^am^b* : *in bello iuxta tempora I¹Γ²* || 438b13. ὥστ' ἀποτιμηθῆναι] *Θm^am^bP Alex^c* : ὥστ' ἐκτιμηθῆναι *αρ Ald. Eras. Sylb.* : ὥστε τημηθῆναι *Bywater* : ita ut abscinderentur *Γ'¹Γ²* || 438b14. ὕδατος] *αρμC^aVNZ^am^am^bPI¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : αἵματος *v* || γενέσθαι σκότος] *αρO^dSWC^aVNm^b Ald. Eras. Sylb.* : γίγνεσθαι σκότος *UP* : σκότος γενέσθαι *vZ^a* : σκότος γίγνεσθαι *m^a* *Alex^p* : fieri tenebras *Γ'¹Γ²* || 438b15. ἀποσβεσθέντος] *αιH^aXyUO^dSm^am^bPI¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^p* : ἀποσβεσθέντος *LW* || διὰ] *bis v* || τινα] *αριUO^dSm^am^bPI¹ Ald. Eras. Sylb. Alex^p* : om. *W* || ἀποτιμηθῆναι] *αρμC^aVnZ^am^am^bPI¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^p* : ἀποσβηθῆναι *V* || 438b16. τὸ διαφανές, τὴν καλουμένην κόρην] *perspicuum vocatum pupilla I¹Γ²* || τὴν] *αβP* : καὶ τὴν *Ald. Eras. Sylb.*, *fort. recte* || ὥστ'] ὥτε *v* || ἐπὶ τούτων] *ρUS²W²(ἐπὶ ins.)C^aN(an τούτωφ?)vZ^am^am^bPI² Ald. Eras. Sylb. Alex¹* : τούτων τι *αΓ'* : τούτων *O^dS'* : ἐπὶ τούτῳ *V¹* : ἐπὶ τούτου *V²*, *fort recte* : istorum *Γ'*

: in hiis Γ^2 || 438b17. λέγομεν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐλέγομεν Alex¹ : diximus $\Gamma^1\Gamma^2$ || ώς εἰ] $\beta P\Gamma^2$ Alex^p : ώς $\alpha\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. || 438b19. ὕδατος] $\vartheta EYC^aMLH^aXm^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(cit.?) : ὕδωρ i : ὕδατι y || 438b20. τὸ τῶν ψόφων αἰσθητικόν] $\alpha\mu C^aVNm^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(cit.?) : τῶν ψόφων τὴν αἰσθητικήν (τὴν s.l.) : τὸ τῶν ψόφων αἰσθητήριον Z^a || 438b21. γὰρ] $\alpha\mu C^aNvZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : μὲν γὰρ V : δὲ Hayduck || ἐνεργείᾳ] $\alpha\vartheta$ (comp. Z^a) $H^aXm^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. L || ὁσφρησις] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθητικής ὁσφρησις Z^a || 438b22. ὁσφραντικόν] -νι- s.l. N || αἰσθητὸν] $\alpha\mu C^aV^2$ (-ὸν in ras.) $vZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθητῶν E^3 : αἰσθητικὸν N : sensibile $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἐνεργεῖν ποιεῖ] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ἐνεργεῖ ποιεῖ P : ἐνεργεῖν ποιεῖ Z^a : facit agere $\Gamma^1\Gamma^2$ || 438b23. ὑπάρχειν ἀναγκαῖον αὐτὴν] $\alpha\mu m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ὑπάρχειν ἀναγκαῖον αὐτὴν UC^aP : ὑπάρχειν ἀνάγκη αὐτῇ O^dSW : ὑπάρχειν ἀναγκαῖον αὐτῇ Z^a : ὑπάρχειν ἀναγκαῖον αὐτῇ y : ὑπάρχειν αὐτῇ ἀνάγκη V : ὑπάρχειν αὐτῇ ἀνάγκη N : necesse est odoratum esse Γ^1 : necesse existere ipsum || δ δυνάμει] $\alpha\varrho\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. : δυνάμει ϑ (ins. in marg. U) $m^a m^bP\Gamma^2$ || 438b24-25. ή δ' ὅσμῃ (l. 24)-έκ πυρός (l. 25)] del. Hayduck || 438b24. καπνώδης τίς ἔστιν ἀναθυμίασις] βP Ald. Eras. Sylb. : καπνώδης ἀναθυμίασις ἔστιν $\alpha\Gamma^1\Gamma^2$: καπνώδης ἔστιν ἀναθυμίασις Alex^p(cit.?) || 438b24-25. ή δ' ἀναθυμίασις ή καπνώδης] fumalis autem evaporatio $\Gamma^1\Gamma^2$ || 438b25. ή] $\alpha\varphi$ (ins. y) $UUm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. O^dSW || ἐκ πυρός] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἔμπυρος P : ab igne $\Gamma^1\Gamma^2$ || 438b25-26. διὸ καὶ τῷ περὶ τὸν ἐγκέφαλον τόπῳ τὸ τῆς ὁσφρήσεως αἰσθητήριον ἔστιν ὕδιον] quare instrumentum odoratus proprium est loci qui est circa cerebrum Γ^1 : propter quod et circa cerebrum loco odoratus proprium sensitivum est Γ^2 || τῷ περὶ τὸν ἐγκέφαλον τόπῳ] $\alpha\varrho W$ Ald. Eras. Sylb. : περὶ τὸν ἐγκέφαλον τῷ τόπῳ $UO^dSC^aVv m^a m^bP$ Alex^c : παρὰ τὸν ἐγκέφαλον τῷ τόπῳ N : περὶ τὸν ἐγκέφαλον Z^a : loci qui est circa cerebrum Γ^1 : circa cerebrum loco Γ^2 || 438b26. τῷ] $\alpha\mu USWm^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ P : om. O^d || αἰσθητήριον ἔστιν $im^a m^b$ (ὕδιον ins.) $P\Gamma^2$: τὸ αἰσθητήριον ἔστιν ὕδιον O^d || 438b27. γὰρ] $\alpha\mu USm^a m^bP\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : γε W : incertum O^d || θερμῇ] β (incertum O^d) $EYPI^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : θερμὸν $C^aMi\Gamma^1$ || καὶ ή] et (oculi) autem Γ^2 || 438b27-28. ὄμματος] β (incertum O^d) $E^3C^aMiP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὄμματος E^1Y : incertum O^d || 438b28. ἔχει τρόπον] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τρόπον ἔχει Z^a (-ρ- ins.) m^a || ἀπὸ τοῦ ἐγκεφάλου γὰρ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀπὸ γὰρ τοῦ ἐγκεφάλου Alex^p(cit.?) : a cerebro enim $\Gamma^1\Gamma^2$ || 438b29. οὗτος] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : cerebrum $\Gamma^1\Gamma^2$ || γὰρ] $\beta EYPI^1$ Ald. Eras. Sylb. : γὰρ καὶ C^aMi : autem Γ^2 || ὑγρότατος καὶ ψυχρότατος] $\alpha\mu C^aVNZ^a$ (comp.) $m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ὑγρότης{η/α}τος καὶ ψυχρότης{η/α}τος ν : ὑγρότατος τε καὶ ψυχρότατος Alex^c(paraphr.?) : frigidius et humidius $\Gamma^1\Gamma^2$ || τῶν] βE^3C^aMiP Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?) : τῶν E^1Y || 438b30. μορίων] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : partibus omnibus Γ^1 : omnibus partibus Γ^2 || ἔστιν] $\alpha\beta P\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || 439a1. τι] $\rho C^aMiUO^dSC^aVNZ^a m^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : τῆς E^3 (s.l.) YWv : τῇ E^1 || ἀφῆς ἔστιν] $\alpha\mu VvZ^a m^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἀφῆς C^a : est tactus Γ^1 || τῇ καρδίᾳ] $\alpha\mu C^aVvZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τὴν καρδίαν N || 439a2. αἰσθητήριον] $\alpha\mu C^aVvZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθητὸν N || τε] $\rho\mu C^aVNv m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. aZ^a Alex^c || 439a2-3. ἀντίκειται γὰρ τῷ ἐγκεφάλῳ αὐτῇ] cor enim oppositum est cerebro Γ^1 || 439a3. αὗτη] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ταῦτα Z^a ||

θερμότατον] $\alpha\mu C^aVNZ^a$ (comp. θερμό^{τύ}) $m^a m^b P$ Alex^c : θερμοτάτη ρ Ald. Eras. Sylb. : θερμοτήτος v || 439a4. καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || μὲν] ins. y || αἰσθητικῶν] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθητηρίων Z^a || μορίων] αἰσθητῶν post μορίων *eras.* y || 439a5. τοῦτον τὸν τρόπον] $\alpha\mu C^aVv Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸν τρόπον τοῦτον V : hoc modo $\Gamma' \Gamma^2$ || διωρισμένα] $\alpha\mu L Xy C^a V v m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : διωρισμένον $H^a N m^b$: διωρισμένων Z^a : determinatum $\Gamma' \Gamma^2$ || 439a6. δέ] $\alpha\mu$ (*ins.* y) $\mu C^aVNv m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || αἰσθητῶν τῶν καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίουν] $\alpha\mu(S^3)C^a V^2 N v m^a P$: καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίων αἰσθητῶν L Ald. Eras. Sylb. : αἰσθητῶν τὸ καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίου S' : καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίων $H^a X Z^a$: αἰσθητικῶν τῶν καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίουν V' : καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίουν αἰσθητῶν y : αἰσθητῶν τῶν καθ' ἔκαστον αἰσθητηρίουν {ηρίων/ήριον} m^b : sensibilibus (autem) que sunt secundum unumquodque instrumentum Γ' : sensibilibus (autem) hiis que secundum unumquodque sensitivum Γ^2 || 439a7. οἶνον] $\alpha\theta L X y m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οἶνον αἰσθητῶν H^a || καὶ ψόφου καὶ] $\alpha\mu L H^a X C^a V N v m^a$ (*ins.*) $m^b P \Gamma^2$ Sylb. : ψόφου καὶ $v Z^a \Gamma^2$ Ald. Eras. ; καὶ καὶ y || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || 439a8. καθόλου] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καθὸ Z^a || μὲν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma' \Gamma^2$ || 439a8-9. ἐν τοῖς (l. 8)-αἰσθητηρίων (l. 9)] que actio eorum, in hiis que de anima, et quid operari secundum unumquodque instrumentum Γ' : que actio eorum, in hiis que de anima, et quid operari secundum unumquodque sensitivum Γ^2 || 439a8. τοῖς] $\rho\mu E Y C^i C^a V N v m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ $Mm^a Z^a$ || τί] *geminavit* V : an τί <τε> scribendum? || τῷ] $\beta E Y C^i P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : om. M || 439a9. τῶν αἰσθητηρίων] $\alpha\mu C^aV v m^a P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῶν αἰσθητικῶν N : τῶν αἰσθητηρίων Z^a : τῶν αἰσθητηρίων δὲ m^b (δὲ *ins.*) : an αἰσθητηρίου scribendum? || 439a10. δέ] $\alpha\mu C^aVNv m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δεῖ V : δή Ald. : incertum Z^a || ποτε] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma' \Gamma^2$ || δεῖ] $\alpha L H^a y O^d C^a$ (*ins. s.l.*) $Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $X U S W V V N$ || τί₂] $\alpha\vartheta m^a P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὅτι m^b || χρῶμα] $\alpha v Z^a m^a m^b P$: τὸ χρῶμα $\rho\mu C^a V N$ Ald. Eras. Sylb. || ἦ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma' \Gamma^2$ || 439a10-11. τί ψόφον] $\alpha m^a(p.c.)P \Gamma^2$: τὸν ψόφον $\rho\vartheta$ Ald. Eras. : ὅτι ψόφος m^b : τί τὸν ψόφον Ald. Eras. Sylb. || 439a11. ἦ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || τί δύσμὴν] αm^a (τί s.l.) Γ' : τὴν δύσμὴν ρU Ald. : δύσμὴν $O^d S W P$: δύσμὴ m^b : τί τὴν δύσμὴν Ald. Eras. Sylb. || ἦ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Sylb. : om. Γ^2 || χυμόν] $\alpha\vartheta P$ Ald. Eras. Sylb. : χυμόν/ός} m^a : χυμός m^b : quid sapor $\Gamma' \Gamma^2$ || δὲ καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ Alex^c : et Γ' || 439a12. ἐπισκεπτέον] $\alpha\vartheta m^a m^b P$ Alex^c : σκεπτέον ρ Ald. Eras. Sylb. : considerandum est $\Gamma' \Gamma^2$ || μὲν] *ins.* v || 439a13. διχῶς] $\alpha\mu C^a V v Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : διχῆ N || ἐνέργειά] $\alpha\mu C^aVNZ^a$ (comp.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἐνέργως v || δυνάμει] $\alpha\beta \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δύναμις P : δυνάμει λεγόμενον Alex^l(λεγόμενον *del. Thurot et Wendland*) || 439a13-14. τὸ μὲν οὖν ἐνέργειά χρῶμα] quid autem actu color Γ' : quid quidem igitur actu color Γ^2 || 439a14. ἐνέργειά] $\alpha\mu C^aVNZ^a$ (comp.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐνέργως v || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : vel Γ' || δ] $\alpha\pi O^d W m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. US || ἐστὶ τὸ αὐτὸ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : idem est Γ' || 439a15. ἐνέργειαν] $\alpha\mu C^aVNZ^a$ (comp.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐνέργως v || 439a16. τοῖς] $\alpha\mu C^aVNv m^b P \Gamma^2$ Sylb. Alex^p : τῷ $\rho Z^a m^a$ Ald. Eras. || δέ] $\alpha\mu X C^a VN v m^b P \Gamma^2$: δὲ ὃν $L H^a y$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?) : δέ ἐστιν Z^a || αὐτῶν] $\alpha\mu C^aVNv m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $m^a Z^a$ ||

439a17. ὅν] αθ(δυνάμει ... post ὅν eras. $C^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$: om. ρ Ald. Eras. Sylb. || ποιήσει] αβ Ald. Eras. Sylb. : ποιεῖ P : faciat Γ^l : facit Γ^2 || ἐνέργειαν] αρμ $C^a VNZ^a$ (comp.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐνέργως ν || νῦν] αρμ a (ins.) $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Θ $m^b P$ || λέγωμεν] $\rho C^a MiUO^d SC^a VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : λέγομεν EYZ^a : λέγ{ω}μεν νῦν W || 439a18. ὡσπερ οὖν] αρμ $C^a VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : ὡσπερ Z^a : fort. λέγομεν οὖν, ὡσπερ scribendum || περὶ φωτὸς ἐν ἑκείνοις] ρμ(insertum O^d) $E^3 C^a MiC^a VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : περὶ φωτὸς ἑκείνοις $E^l Y$: ἐν ἑκείνοις περὶ φωτὸς Z^a || 439a19. ἐνῆ] αρμ $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἦ Θ $m^a m^b P$ Alex^c || τι] διαφανὲς (ut v.) post τι eras. Z^a || 439a20. τῷ διαφανεῖ] $\iota SWm^a m^b P$: διαφανεῖ αρμ U Ald. Eras. Sylb. Alex^c : incertum O^d || παρουσίᾳ] παρου $H^a X$: παρουσί et ή eras. C^a || φῶς] αβP Ald. Eras. Sylb. : lumen est $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἐστι] αρμ $C^a VNbm^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $vZ^a m^a \Gamma^l \Gamma^2$, fort. recte || 439a21. σκότος] κείσθω post σκότος eras. X : λείπω τὸ κείσθω s.l. y, cf. Alex(43.10-11) || δὲ] αρμ $C^a VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || ἐστιν] αρμ $C^a VvZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. N || 439a21-22. ἀέρος ή ὕδατος] αρμ $C^a VvZ^a m^a m^b \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀέρος ἐστι ή ὕδατος N(ἐστι ins.) : ὕδατος ή ἀέρος P || 439a22. ἄλλου] ρμEC $MivZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἄλλων YVN : ἄλλου τινὸς Alex^p(cit.?) || οὕτω] ἄλλῳ post οὕτῳ expunctum H^a || 439a23. τίς ἐστι] est quedam $\Gamma^l \Gamma^2$ || τίς] αρμ $P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Θ $m^a m^b$ Alex^c || ἐστι] αβ $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. P || κοινῇ] αθH^aX $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καινὴ L || φύσις] αβP $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : φύσις τις Alex^c(sed varia codd.) || 439a24. ἐν τούτοις δ] αρμ $VNvm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐν δὲ τούτοις C^a : ἐν τούτοις Z^a || καὶ τοῖς] καὶ ἐν τοῖς bis N || τοῖς] αθH^aXy : om. L Ald. Eras. Sylb. : ἐν τοῖς Θ $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Alex^p(cit.?) || ἐνυπάρχει] αβP Γ^l Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || 439a25. οὖν] αρμ $C^a VNbm^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. vZ^a || καὶ] αρμ $C^a VZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. VN : ἐπὶ Alex^l(sed cf. Alex^p 44.9-10) || τῶν] αρμ $C^a VvZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπὶ τῶν N || 439a26. τι εἶναι] αρμ $C^a VZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : εἶναι τι VN : esse $\Gamma^l \Gamma^2$ || καὶ ταύτης] αρμ C^a (τῆς διαφανείας post ταύτης eras.) $VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ταύτης τῆς διαφανείας Z^a || οὖν] αρμ $C^a V^2$ (ins.) $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $V^l NvZ^a$ || 439a27. ἐνι] α(corr. E³) $\beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(48.21): om. E^l Alex^l(48.16) || τῷ διαφανεῖ ἐστίν] αW $(ins.$ τῷ) vm^b $(ins.$ τῷ) : διαφανεῖ ἐστίν $\rho UO^d SC^a VNbm^a P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἐστι διαφανεῖ Z^a || τοῦ] αρμ $C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ ν || 439a28. διαφανοῦς] αρμ $C^a VNvm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : διαφανῆ Z^a || μὲν εἴη ἄν τι] μ(άν τι corr. ex παντὶ U^l)y(γράφεται) $C^a Vm^a m^b P \Gamma^2$: μὲν εἴη παντὶ αρS²(π- s.l.) Γ^l Ald. Eras. Sylb. : μὲν εἴη ἄλλ' ὅτι N : μὲν οὖν αὐτὰ εἴη τι Z^a || 439a29. ὅτι-φανερόν] αρμ $C^a VNvm^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l || ὅτι δὲ] αρμ $C^a VNvm^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ὅτι Z^a || τοῦτ' ἐστι] αρμ $C^a VN\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐστι τοῦτο $vZ^a m^a m^b$ || 439a29-30. ἐκ (l. 29)-χρῶμα (l. 30)] αρι $UO^d Wm^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. S || 439a29. συμβαινόντων] αθLH^aX $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : συμβεβηκότων γ || 439a30. τὸ] αρ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τότε θ(sed lacuna in S) $m^a m^b P$ || χρῶμα] $P \Gamma^2$: χρῶμα ή αβ Γ^l Ald. Eras. Sylb. Alex^c || ἦ] P : ή αβ $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c || πέρας] αβP Ald. Eras. Sylb. : πέρας τοῦ σώματός ἐστι Alex^p : extremitas est $\Gamma^l \Gamma^2$ || καὶ] αβP Γ^l Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || 439a31. Πυθαγόρειο] α(E³)ρ(corr. ex Πυθαγόριοι H^a) μVN (ει ex corr.) $vm^a m^b P$ (corr.) Ald. Eras. Sylb. : Πυθαγόριοι $E^l C^a Z^l P^l$: Pythagorici Γ^l : Pictagorici Γ^2 || χροιὰν] α(corr. E³ et Y²)LH^aX $vZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : χριαν E^lY^l :

χρόαν μυ^cVN(p.c., ut v.)P Alex^p : colorem Γ'Γ² || ἐκάλουν] αβΠΓ' Ald. Eras. Sylb. : καλοῦσιν Ε'(γράφεται *in marg.*)C'(γράφεται *in marg.*) : ἔλεγον Alex^p || γὰρ] αρΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : οὖν θm^b : {γὰρ/οὖν} m^a || 439a32. οὐ] θm^am^bP : οὐ τι αρ Ald. Eras. Sylb. : non est Γ'Γ² : οὐ τοι fort. scribendum esse cens. Bonitz || τὸ] αριUO^dSm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο W || τοῦ σώματος₂] an delendum? || 439a33. φύσιν δεῖ νομίζειν] αρμZ^aΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : δεῖ φύσιν νομίζειν C^aV²Nv^am^b Alex^{vc} : δὴ φύσιν νομίζειν V' || ἥπερ] αβΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : εἴπερ P || καὶ] αβΠΓ' Ald. Eras. Sylb. : om. Γ² || 439b1. καὶ₂] αριUO^dWm^am^bΠΓ' Ald. Eras. Sylb. : om. SI² || 439b2. χρωματιζόμενα] αρΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : χρωματιζόμενον θm^a(p.c., ut v.)P : χρωματιζόμεν{ον/α} m^b || ἡ αὐγὴ] αβ(p.c. W et expunctum m^a)P Ald. Eras. Sylb. Alex^p : aurora Γ'Γ² || τοιοῦτόν] αρC^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : τὸ τοιοῦτον μVNvZ^a || 439b3. διὰ] bis Z^a || ἀριστω<εἶναι> scripsi duce m^b : ἀριστω αρθm^aP Ald. Eras. Sylb. : indeterminate accedit Γ' : indeterminato Γ² || ἐγγύθεν] ex ἐνθεν corr. v || 439b3-4. ἐγγύθεν καὶ προσιοῦσι καὶ πόρρωθεν ἔχει χροιάν] colorem habet accendentibus prope et longe Γ'Γ² || 439b3. καὶ] αρμVNvZ^am^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. C^a || 439b4. προσιοῦσι] αLH^aXUS²VNvΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : προιοῦσι yO^dS^lWC^aZ^am^am^b || χροιάν] αρΝΖ^a(ex χριὰν corr.)m^a(ex χρόαν corr.)m^b Ald. Eras. Sylb. : χρόαν μC^aVvP : colorem Γ'Γ² || 439b4-5. θάλαττα] αLH^ayUO^dSVNv^am^bP Ald. Eras. Sylb. : θάλασσα XWC^aZ^a : mare Γ'Γ² || 439b5. ποιῆ] αρμC^aVvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ποιεῖ N || 439b6. μεταβάλλειν] iUO^dSm^am^bP Alex^c : τὸ μεταβάλλειν α(p.c. E³)ρW Ald. Eras. Sylb. : τὸν μεταβάλλειν E' : transmutationem Γ'Γ² || ὥρισται] αρμ^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δρῖσται θ : determinatur Γ' : determinata est Γ² || καὶ] αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δὲ καὶ Z^a || 439b7. ἄρα] αρμC^aNvZ^am^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : γὰρ V || δι] αρμC^aVvZ^am^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. N || κάνθάδε δεκτικὸν] ρEYC^ciO^dSW Ald. Eras. Sylb. : κάνθάδε δεκτικὸν M : δεκτικὸν καὶ ἐνθάδε iU(3 litt. eras.)m^am^b : καὶ ἐνταῦθα δεκτικὸν P : et hic receptibile Γ' : et hic susceptivum Γ² || τῆς] ins. U || 439b8. τὸ] β(incertum O^d)EYC^ciP Ald. Eras. Sylb. : τὸ δὲ M || ἄρα] αρμC^aNvZ^am^am^bΠΓ' Ald. Eras. Sylb. : γὰρ V || καδ' δօσον] αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : secundum quod Γ'Γ² || ὑπάρχει ἐν] αθ(incertum O^d)m^am^bΠΓ'Γ² : ἐνυπάρχει ρ Ald. Eras. Sylb. || σώμασιν] ex χρώμασιν corr. V || 439b8-10. (ὑπάρχει δὲ μᾶλλον καὶ ἡττον ἐν πᾶσι) χρώματος ποιεῖ μετέχειν] colores facit participari; inest etiam plus et minus in omnibus Γ' || 439b9. μᾶλλον καὶ] αρm^aΓ' Ald. Eras. Sylb. : ἡ μᾶλλον ἡ S : ἡ μᾶλλον ἡ UVNm^bΠΓ² : μᾶλλον ἡ WC^aZ^a : ἡ μᾶλλον ν(sed καὶ post μᾶλλον eras.) : ἡ μᾶλλον ... O^d (incertum) || ἐν πᾶσι] αρμC^aVNm^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἐν πᾶσι σώμασι Z^a || χρώματος] αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : χρώματι Z^a : colores Γ'Γ² || 439b9-10. ποιεῖ μετέχειν] signis additis ex μετέχειν ποιεῖ corr. Y || 439b10. τούτου] αρμVNv^am^bP Ald. Eras. Sylb. : τούτου τοῦ διαφανοῦς C^a, cf. Alex^p(51.19-21) : τοῦτο Z^a : et hoc Γ' || ἐν πέρατι₂] αρμC^aVNm^a(ἐν s.l.)m^bΓ' Ald. Eras. Sylb. : πέρας τι ΠΓ² : πέρατι Z^a || 439b11. εἴη] fere ἐνη a.c. E || τὸ] αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. : om. Z^a Sylb. || σώματι] αριUm^am^b(-τι s.l.)ΠΓ' Ald. Eras. Sylb. : χρώματι O^dSW || 439b11-12. ἐν σώματι ὥρισμένω πέρας] extremitas in corpore determinato Γ' : extremitas in determinato corpore Γ² || ὥρισμένω] αρμC^aVNm^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ὥρισμένον Z^a || 439b12. αὐτῶν] αρμC^aVNm^am^bΠΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : αὐτὰ Z^a || δὲ] αρμC^avZ^am^a(δὲ ins.)m^bΠΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. VNT^j || τῶν διαφανῶν] αρμC^aNvZ^am^bP Ald. Eras. Sylb. :

διαφανῶν V : διαφανῶν δὲ m^a || 439b13. εἴ τι] $\beta EYC^c iP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὅτι M || καὶ ὅσοις] $\alpha\rho P$ Ald. Eras. Sylb. : ὅσων $O^d SWC^a VN m^a$ (*p.c.*, ut *v.*) : καὶ ὅσων U : ὅσοις vn^b : ὅσον Z^a : in quocumque Γ' : quorumcunque Γ^2 || χρῶμα] $\alpha\beta(-\tau\sigma ins. Z^a)\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : τι χρῶμα $P\Gamma^2$ || 439b14. δομοίως] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ δομοίως Z^a || ὑπάρχει] $\alpha\rho UC^a VN m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὑπάρχειν $O^d SW$: ὑπάρχει Z^a (*comp.*) : inest $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b15. οὖν] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐν εἶναι W : om. C^a : εἶναι Alex^c || τῷ διαφανεῖ] $\alpha\rho$ τῷ σώματι scribendum? || καὶ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ' : quidem et Γ^2 || 439b16. μή] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. : μὴν Z^a || οὖν] $\alpha\beta\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : γὰρ P || 439b17. φῶς] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : lumen est Γ' || οὔτως] $\alpha\rho US(\varsigma ins. S^2)WC^a VN$ (καὶ post οὔτως *eras.*) $m^a m^b P$ Ald. Eras. : οὕτω καὶ $O^d Z^a \Gamma^l\Gamma^2$ || 439b17-18. ἐγγίγνεται τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν] album et nigrum fit Γ' , infit album et nigrum Γ^2 || 439b17. τὸ₂] $\alpha\rho O^d SW v P$ Ald. Eras. Sylb. : τότε $UC^a VN Z^a m^a$ (*p.c.*, ut *v.*) m^b || 439b18. τὸ] βMP Ald. Eras. Sylb. : om. EYC^i || ἥδη] $\alpha\beta P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : εἴδη G. R. T. Ross, fort. recte || 439b19. διελομένους] $\alpha\mu C^a V m^a m^b P$: διελομένοις ρN Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ἔλομένους Z^a : dividentes Γ' : dividentes Γ^2 || 439b20. γὰρ] $\alpha\vartheta m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$: γὰρ καὶ ρ Ald. Eras. Sylb. Alex^c || τὸ λευκὸν] $\alpha LH^a y O^d SW$ Ald. Eras. Sylb. : τό τε λευκὸν Uv : τό τε μέλαν $VNZ^a m^a m^b P$ Alex^c : τὸ μέλαν X : τὸ μέλαν τε C^a : albo $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b20-21. τὸ μέλαν] $\alpha\mu LH^a y v$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ λευκόν $XC^a VN Z^a m^a m^b P$ Alex^c : nigro $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b21. ὡσδ'] $\alpha(p.c. E^3)\beta P\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : ὡς E^l (*ut v.*) Alex^p(*cit.?*) || ἐκάτερον μὲν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : utrumque eorum Γ' : unumquodque eorum Γ^2 || ἀόρατον εἴναι διὰ σμικρότητα] ρ Ald. Eras. Sylb. : εἴναι ἀόρατον διὰ σμικρότητα α : εἴναι ἀόρατον διὰ μικρότητα μ : εἴναι διὰ μικρότητα ἀόρατον $m^a m^b P$ Alex^p(*cit.?*) : sit invisible propter parvitatem $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b22. τὸ-γίγνεσθαι] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || ὄρατόν] $\alpha\rho\mu C^a V m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. N || 439b23. οἷόν τε φαίνεσθαι οὔτε μέλαν] $\alpha\mu$ (*in ras. U*) $VN Z^a P\Gamma^l\Gamma^2$: οὔτε μέλαν οἷόν τε φαίνεσθαι ρ Ald. Eras. Sylb. : οἷόν τε γίγνεσθαι οὔτε μέλαν $C^a m^a$: οἷόν τε {φαί/γί} νεσθαι οὔτε μέλαν m^b || δ'] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ergo Γ' || 439b23-24. ἀνάγκη μέν τι ἔχειν χρῶμα] necesse quidem est quandam colorem habere $\Gamma^l\Gamma^2$ || μέν τι ἔχειν] $\alpha C^a V m^a P$: ἔχειν μέν τι $\rho\mu(\text{οἱ supra τι } W)V m^b$ Ald. Eras. Sylb. : μέντοι ἔχειν Z^a || 439b24. χρῶμα] $\beta EYC^i P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ χρῶμα M || τούτων δ' οὐδέτερον] $\alpha\vartheta LH^a y m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τούτων δ' οὐδὲν ἔτερον X : neutrum autem horum $\Gamma^l\Gamma^2$ || δυνατόν] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἀδύνατον Z^a || 439b25. τι₁] α (*ins. M*) $\rho(p.c. y)C^2 VN m^a$ Ald. Eras. Sylb. : τε $\mu Z^a m^b P$: om. $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b26. πλείους] $\alpha\vartheta LH^a X m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. y || τὸ₂] $\alpha\rho\mu U m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $O^d SW$ || 439b27. τῷ λόγῳ] $\alpha\rho\mu C^a VN m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : κατὰ τὸν ἡμίολιον λόγον Z^a , cf. Alex 54.6 : proportione $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b28. τέτταρα] $\mu EYC^i M V N m^a m^b P$: τέσσαρα $\rho i Z^a$ Ald. Eras. Sylb. : Δ□ C^a : quatuor $\Gamma^l\Gamma^2$ || κατ' ἄλλους] $\rho i EYC^i MUS^2$ (γράφεται s.l.) $m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : κατ' ἄλλήλους $S^l W$: κατ' ἄλλους i : incertum O^d || 439b28-29. παρ' ἄλληλα κεῖσθαι] $\alpha\rho\mu VN Z^a m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : κεῖσθαι παρ' ἄλληλα C^a || 439b29. τὰ] $\alpha\rho\mu$ (*incertum O^d*) $C^a V^l v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ $V^l N$ || μὲν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma^l\Gamma^2$ || λόγον μηδένα] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : nullam proportionem sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || 439b30. δέ] $\alpha\rho\mu$ (*incertum O^d*) $C^a VN m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || τινα] $\alpha\vartheta$ (*incertum O^d*) $m^a P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $m^b \Gamma^l$ || Ἐλλειψιν]

fere ελλαμψεν N || καὶ] $\alpha\beta\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || 439b30-31. τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον] eodem modo oportet Γ' || 439b31. δῆ] $\mu EYLH^a XC^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : δεῖ $C^a Mi$: δὲ γ : δ{η/εί} Z^a : om. Γ' : itaque Γ^2 || ἔχειν] $\alpha\vartheta LH^a Xm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἔχει γ || ταῖς συμφωνίαις] consonantiis Γ' || 439b32. γὰρ ἐν ἀριθμοῖς] $\rho EYC^c MWm^a \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : ἐν ἀριθμοῖς $iUSC^a VNv \Gamma^2$: οὐν ἐν ἀριθμοῖς Z^a : ἀριθμοῖς m^b : ἐν ἀριθμοῖς γὰρ P : *incertum O^d* || χρώματα] μ (*incertum O^d*) $iLH^a yC^a VNv m^a m^b P \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : χρώματος $EYC^c MX$: ἐστὶ χρώματα Z^a || 439b32-33. τὰς συμφωνίας] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : concordantie Γ' : concordancias Γ^2 || 439b33. τὰ] β Ald. Eras. Sylb. : om. α : ταῦτα δὲ P : hii autem Γ^2 || 440a1. ἀλουργὸν] $\mu LH^a C^a VNv(p.c., ut v.) m^a m^b P$ Sylb. Alex^c : ἀλουργῶν $EYMiX$: ἀλουργῶν C^a : ἀλουργὸν yZ^a Ald. Eras. : coccineus $\Gamma^j \Gamma^2$ || τὸ φοινικοῦν] $\vartheta m^a m^b P$ Alex^c : φοινικοῦν $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : puniceus $\Gamma' \Gamma^2$ || 440a1-2. καὶ δλίγ' (1. 1)-δλίγαι (1. 2)] $\alpha\beta\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || 440a1. καὶ δλίγ' ἄπτα] $\alpha LH^a X$ Ald. Sylb. : δλίγα δὲ τὰ $WC^a P$: καὶ δλίγα δὲ τὰ $O^d SUVNv Z^a m^a$ (ex καὶ δλίγ' ἄπτα corr.) m^b (καὶ δλίγ' ἄπτα s.l.) : καὶ δλίγ' ἄπτα γ Eras. : pauci autem Γ^2 || 440a2. αἰτίαν] $\alpha\mu LH^a yC^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. X : αἰτία Z^a (ut v.) || καὶ] $\alpha\vartheta m^a m^b P$: om. ρ Ald. Eras. Sylb. : quidem et Γ^2 || αἱ] $\alpha\rho Nm^a (ins.) P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\mu C^a VNv Z^a m^b$ || 440a3-4. τᾶλλα (1. 3)-ἀριθμοῖς (1. 4)] $\beta C^a MiP \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. EY || 440a3. τᾶλλα] $\rho\mu C^a MiC^a VNv m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τὰ δ' ὅλλα Z^a || ἥ καὶ] $\beta C^a MiP \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἥ P : vel sic Γ' || 440a4. τὰς μὲν] $\alpha\beta P \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || 440a5. ὅταν] $\alpha\rho VNv Z^a m^a m^b P \Gamma'$ Ald. Eras. Sylb. : ὅτε C^a || 440a5-6. διὰ τὸ μὴ ἐν ἀριθμοῖς εἶναι] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : quia non sunt in numero $\Gamma' \Gamma^2$: διὰ τὸ μὴ ἐν ἀριθμοῖς <τοῖς αὐτοῖς> εἶναι fort. scribendum esse cens. Biehl : διὰ τὸ μὴ ἐν ἀριθμοῖς <εὐλογίστοις> εἶναι Bitterauf : del. Förster || 440a6. τοιαύτας] $\beta EYC^c iP \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τοιαύτα M || γίγνεσθαι] $\alpha\vartheta m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : γενέοδαι m^b : esse Γ' : fieri Γ^2 || 440a6-7. τῆς γενέσεως τῶν χρωμάτων] $\alpha\vartheta m^a m^b P$ Alex¹ : τῆς τῶν χρωμάτων γενέσεως ρ Ald. Eras. Sylb. : generationis colorum Γ' || 440a7. οὗτος] $\alpha\mu C^a VNv m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. Z^a || δὲ] etiam Γ' || τὸ] $EC^a MiLH^a XVNm^a$ (ex τῷ corr., ut v.) $m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Y : τῷ μC^a (ex τῷ corr., ut v.) yZ^a || 440a8. οἱ γραφεῖς ποιοῦσιν] $\alpha(E^3)\beta(fort. γραφῆς W)$ Ald. Eras. : οἱ γραφῆς ποιοῦσιν E^l : ποιοῦσιν οἱ γραφεῖς P : pictores faciunt $\Gamma' \Gamma^2$ || χρόαν] $\alpha\mu C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : χροιὰν ν || 440a9. ἐτέραν] βP Ald. Eras. Sylb. : ἐτέρᾳ α(-v eras. V^2) || ἐναργεστέραν] $\beta E^3 C^a MiP$ Ald. Sylb. : ἐνεργεστέραν $E^l Y$ Ald. Eras. : manifestorem $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐπαλείφοντες] coni. Sylb. : ἐπαλείφουσιν $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Cas. (v.l.) : superlinientes Γ' : superponentes Γ^2 || ὅταν] $\alpha\Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : ὅταν ᾧ Alex^c || 440a9-10. τι ἥ ἐν ἀέρι βούλωνται] $\alpha L Xy$ Ald. Eras. : τι ἥ ἀέρι βούλωνται τι P : ἥ ἐν ἀέρι βούλωνται τι $UWT^j \Gamma^2$ Alex^c : ἥ ἐν ἀέρι βούλωνται H^a : ἥ ἀέρι βούλωνται τι $O^d SC^a VNv m^a m^b$: ἥ ἀέρι βούλωνται τι Z^a : τι ἥ ἀέρι βούλωνται Sylb. || 440a10. ποιῆσαι] $\alpha\rho O^d SWC^a VNv m^a (-\epsiloniv s.l.) m^b (-\epsiloniv s.l.) P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ποιῆ U : ποιεῖσθαι Z^a : facere $\Gamma' \Gamma^2$ || καὶ] $\alpha\rho O^d SWm^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. U || δ] $\alpha\rho WC^a VNv m^a (ins.) m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $UO^d SvZ^a$ || 440a11. αὐτὸν] $\alpha\mu v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : έαυτὸν VN : αὐτὸν C^a : se $\Gamma' \Gamma^2$ || μὲν] $\alpha\mu C^a VNv m^a m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || λευκὸς φαίνεται] $\alpha\mu C^a VNv m^b P \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : φαίνεται λευκὸς vnm^a : φαίνεσθαι λευκὸς Z^a || καὶ] $\alpha\beta \Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. P || 440a12. φοινικοῦς] $\alpha\mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : φοινικός Z^a (ut v.) : puniceus $\Gamma' \Gamma^2$ || χρόαι] $\alpha\mu C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : χροιὰν ν ||

440a13. πρότερον εἰρημένῳ] $\alpha\mu X^2 C^a V N m^a m^b P$: προτέρῳ εἰρημένῳ $LH^{a^2}(\rho_1 \text{ s.l.}) X^l y Z^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : ποτέρῳ εἰρημένῳ H^{a^1} : προειρημένῳ ν : prius dicto $\Gamma^l \Gamma^2$ || γὰρ] $\alpha\beta\Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. Γ^l || ἀν εἴη] $\alpha\beta\Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* : erit utique Γ^2 || **440a14.** ἐπιπολῆς] ex ἐπὶ πολλῇ corr. ν || πρὸς] $\alpha\vartheta H^a X m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. L || τὰ] $\alpha\rho V m^a P$ *Eras. Sylb.* : τὸ μ^c Nv(p.c., ut v.) Z^a *Ald.* : τ{ἀ/δ} m^b || καὶ] $\alpha\mu C^a V m^a m^b P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. VN Z^a Γ^l || οὐκ] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : non sunt $\Gamma^l \Gamma^2$ || **440a15-20.** τὸ μὲν (l. 15)-ἀπορροίας (l. 20)] *susp. Thurot et Susemihl, fort. recte* || **440a15.** τὸ μὲν οὖν, ὡσπερ οἱ ἀρχαῖοι, λέγειν] dicere vero, sicut antiqui Γ^l : dicere autem, sicut antiqui Γ^2 || ὡσπερ] $\rho i U O^d S m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : ὡσπερ καὶ αW || λέγειν] $\alpha\beta\Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : λέγουσιν P || **440a15-16.** ἀπορροίας] $\alpha\rho$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀπόρροιαν $\vartheta m^a m^b$ Alex^l : ἀπορίαν P : discursiones Γ^l : defluxionem Γ^2 || **440a16.** τὰς χρόας] ρ *Ald. Eras. Sylb.* : τὰς χροίας α : τὴν χρόαν $USWC^a V N m^a m^b P$ Alex^l : τὴν χροίαν $O^d v Z^a$: colores Γ^l : colorem Γ^2 || ὁρᾶσθαι] $\alpha\beta P \Gamma^l$ *Eras. Sylb.* : ὁρᾶται *Ald.* || **440a17.** πάντως] ϑE^l (γράφεται in marg.) $C^c im^b P \Gamma^2$: ἀπάντων $\rho E^l YM m^a$ (πάντως s.l.) Γ^l *Ald. Eras. Sylb.* || **440a17-18.** αὐτοῖς ποιεῖν τὴν αἰσθησιν] $\alpha i USW m^b P \Gamma^2$: ποιεῖν τὴν αἰσθησιν αὐτοῖς ρ *Ald. Eras. Sylb.* : ποιεῖν αὐτοῖς τὴν αἰσθησιν O^d : αὐτῶν τὴν αἰσθησιν m^a : facere sensum Γ^l : an αὐτῶν ποιεῖν τὴν αἰσθησιν scribendum? || **440a18.** κρείττον] $\alpha\mu C^a V N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : κρείττων Z^a : melius est $\Gamma^l \Gamma^2$ || τῷ] $\alpha\mu C^a V N Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : τὸ ν || τῷ] $\rho\mu E Y C^c i C^V v Z^a m^a m^b P$ *Eras. Sylb.* Alex^c : τῷ MV²N *Ald.* || **440a19.** τῆς αἰσθήσεως] an delendum? || γίγνεσθαι] $\alpha\mu V N v Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : et fieri Γ^l || ἀφῆ] αl^l : ἦ ἀφῆ $\rho\mu C^a V N m^a m^b \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἦ ἀφῆ Z^a : ἦ ἀφῆ P || **440a20.** μὴ ταῖς] $E Y C^c i$: μὴ καὶ ταῖς M : ταῖς ρ *Ald. Eras. Sylb.* : om. θμ^a (sed aliquid eras.) $m^b P$ Alex^c || ἀπορροίας] $\alpha\mu V N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^p : ἀπορροίας Z^a : ἀπορροίᾳ Alex^c : discursionibus Γ^l : defluxionibus Γ^2 || ἐπὶ] fere ἐπεὶ S || μὲν οὖν] $\alpha\mu C^a V^2$ (οὖν ins.) $v Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^{lc} : μὲν $V^l N$: autem Γ^l || **440a21.** ἀνάγκη ὡσπερ καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : recipere magnitudinem Γ^l || **440a22.** καὶ] $\alpha\rho USWC^a V N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : καὶ τὸ $Z^a m^a$: incertum O^d || ἀναίσθητον] ἀναίσθητὸν *Ald. Eras.* || λάθωσιν] $\alpha\rho$ *Ald. Eras. Sylb.* : λαθάνωσιν $USWC^a V N m^a m^b P$ Alex^l : λαθάν... O^d (incertum) : λαθάνοντι Z^a : decipiant Γ^l : lateant Γ^2 || αἱ ins. W || κινήσεις] $\alpha\mu$ (incertum O^d) $C^a N v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : κινήσης V : motus $\Gamma^l \Gamma^2$ || **440a23.** δοκῆ] $\rho E i U O^d C^a V N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : δοκεῖ $Y C^c M S W Z^a$: putatur Γ^l : putetur Γ^2 || εἶναι] $\alpha\beta P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. Alex^l || ἄμα] $\alpha\mu V N v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : ἄτομα C^a || ἐνταῦθα] $\alpha\mu V N v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ ἐνταῦθα C^a || **440a24.** ἐπιπολῆς] $\alpha\rho U O^d S C^a V v(p.c., ut v.) Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐπὶ πολλῆς WN || ἀκίνητον] $\beta(p.c. v) P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : κινητὸν $\alpha\Gamma^l$ || δύ] $\alpha\mu C^a V v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : οἶον N || **440a25.** κινούμενον] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : mutabilis Γ^l : motus Γ^2 || ὑποκειμένου] $\alpha\mu C^a V m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Eras. Sylb.* : κειμένου N : ὑποκινουμένου Z^a (ὑπο- s.l.) : ὑποκιμένου *Ald.* || **440a26.** διὸ] $\alpha\mu m^a m^b$ (διὸ τὸ s.l.) P *Ald. Eras. Sylb.* : διὰ θ (incertum Z^a) || καὶ] ρm^a *Ald. Eras. Sylb.* : om. $\alpha\vartheta m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ || ἔτερον] $\alpha\rho Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : τὸ ἔτερον $\mu C^a V N v$ || φαίνεται] $\alpha\mu m^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : φαίνεσθαι θ : φαίνεται P : φαίνεται {εται/εσθαι} m^b || ὥστε <καὶ> scripsi duce Γ^l (quare et) : ὥστ' $\alpha\beta P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* || **440a27.** μηδὲν] $\alpha\mu C^a V v Z^a m^a m^b$ *Sylb.*

Alex^c : μηδὲν ρP Ald. Eras. : μηδὲ N : nullam $\Gamma^1\Gamma^2$ || εἶναι μέγεθος] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : magnitudinem esse $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀλλὰ πᾶν] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀλλ' ἄπαν P : sed quodlibet Γ' : set quamlibet Γ^2 || 440a28. ἀποστήματος] $\alpha\vartheta m^a m^b P$ Alex^c : διαστήματος ρ Ald. Eras. Sylb. : distantia Γ' || ὁρατόν] $\beta C^c M i P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ὁρατῶν EY || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : καίτοι Ross || αὕτη τις] αὕτης ετ τι s.l. E : αὕτης τι Y : ταῦτη τις ἀν in marg. V^2 || τις] om. Γ' : τις Simon || εἴη] $\alpha\beta P \Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ^2 || 440a28-29. χρωμάτων μίξις.] $\alpha\rho i O^d S W m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : μίξις χρωμάτων. U : χρωμάτων μίξις; Simon || 440a29. κάκείνως] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : κάκείνο Z^a || δ] $\alpha\beta P$: om. Γ' Ald. Eras. Sylb. || οὐδὲν] $\alpha\rho\mu C^a V v Z^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν P : οὐδὲ N : nichil $\Gamma^1\Gamma^2$ || κωλύει] $\alpha\rho v Z^a m^a \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (ut ν. : κωλύειν) : κωλύει $\mu C^a V NP$: κωλύ{ει/σει} m^b || χρόαν] $\alpha\rho U O^d S C^a V N Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. W : χροιάν ν : color $\Gamma^1\Gamma^2$ || 440a29-30. κοινὴν τοῖς] $\alpha L H^a m^a m^b C^c$ (p.c., ut ν.) P Ald. Eras. Sylb. : κοινῆ τοῖς $\mu X y V N v$: κινητοῖς Z^a || 440a30. γάρ] $\alpha\beta P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δ] Susemihl, fort. recte || οὐκ ἔστιν οὐδὲν μέγεθος] $\alpha\rho v N m^a m^b P$: οὐδέν ἔστι μέγεθος ρ Ald. Eras. Sylb. : οὐκ ἔστιν οὐδὲ μέγεθος N : οὐκ ἔστιν οὐδὲν μέγεθος C^a : οὐκ ἔστι μέγεθος οὐδὲν Z^a : non est ulla magnitudo $\Gamma^1\Gamma^2$ || 440a31. ὑστερον] fere ὑστερον Z^a || ἔστι μίξις] commixtio est Γ^2 || 440b1. ὄντερ] $\alpha\rho\mu V N Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : δν $C^a v$ || 440b1-2. παρ' ἄλληλα] $\alpha\beta \Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : μόνον παρ' ἄλληλα $P \Gamma^2$ || 440b2. ἐλαχίστων τινεμένων] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : positis minimis $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀδήλων] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ἀδηλον Z^a (sed a supra -ov) P : inmanifestum Γ' : inmanifestis Γ^2 || 440b2-3. διὰ τὴν αἰσθησιν] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : διὰ τῶν αἰσθήσεων Z^a || 440b3. πάντη πάντως] β (comp. Z^a) $C^c M i$ Ald. Eras. Sylb. : παντὶ πάντως EY : παντὶ παντὸς P : om. Γ' : omni apud omne Γ^2 || τοῖς] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a$ (fort. in τῷ corr.) $m^b P$: τῷ ρZ^a Ald. Eras. Sylb. || 440b4. ἐκείνως] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐκείνα Z^a || μὲν] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || 440b5. ταῦτα μόνον] $\alpha\rho P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ταῦτα μόνως W : μόνως $U O^d S C^a V N v m^a$: μόνα Z^a : μόνον m^b || 440b6. <ἢ> ἵππους] Ross : ἵππους $\alpha\beta P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἵπποις P (-ou- s.l.) || ἢ] $\alpha\vartheta(p.c. v) m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. m^a : et Γ' || τὰ σπέρματα] $\alpha\rho\mu C^a V v Z^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν σπερμάτων N : fort. <ἢλως> τὰ σπέρματα scribendum || γάρ] $\alpha\vartheta m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. ρ || 440b7. ἄνθρωπος ἐλάχιστον] $\vartheta m^a m^b$: ἄνθρωπος ἐλάχιστος ρP Ald. Eras. Sylb. : ἄνθρωπον ἐλάχιστον $\alpha\Gamma'$: hominem Γ^2 || ἵππος] βP Ald. Eras. Sylb. : ἵππον $\alpha\Gamma^1 \Gamma^2$ || τῇ] $\alpha\rho\mu C^a V v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ N || 440b8. παρ' ἄλληλα] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : παρ' ἄλλήλων Z^a || θέσει] $\alpha\rho\mu C^a V v Z^a$ (comp.) $m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : θέσαι N || τὸ] $\beta E Y P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ μὲν $C^c M i$ || τῶν] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ τῶν P || 440b9. ἐνὶ] $\alpha\rho i O^d W m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐνὶ δὲ S' : ἐνὶ δὴ S^2 || οὐ λέγομεν μεμῖχθαι] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μεμῖχθαι οὐ λέγομεν Z^a || 440b10. μὴ] $\alpha\rho\mu C^a V v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : οὐ N : non $\Gamma^1 \Gamma^2$ || τὰ ἐλάχιστα] scripsi : τὸ ἐλάχιστον $\alpha\beta P \Gamma^1 \Gamma^2$ || τούτων] $\alpha\beta$ (corr. E^3) $\Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τούτον E' : τούτων δὲ P || 440b11. μίξιν] -ιν in ras. V^2 || τὸν τρόπον τοῦτον] $\alpha\vartheta L H^a y m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τοῦτον τὸν τρόπον X : secundum hunc modum $\Gamma^1 \Gamma^2$ || τῷ πάντῃ μεμῖχθαι] commisceri ex toto $\Gamma^1 \Gamma^2$ || τῷ] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P$ Sylb. : τῶν ν Ald. Eras. : τὸ Z^a || πάντη] $\rho C^c M i v$ Ald. Eras. Sylb. : παντὶ EY : πάμπαν τι SWC^a (p.c. ut ν.) Z^a : πάμπαν $V^2 P$: πᾶν παντὶ Um^a (πᾶν

s.l.) : πάμπαν τινὰ $V^l N$: {πάντη/πᾶν παντὶ} m^b : ex toto $\Gamma^l \Gamma^2$: *incertum O^d* || 440b12. καὶ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* Γ^l : quidem et Γ^2 || μίγνυσθαι πέφυκεν] $\alpha USWC^a VNvm^a m^b P \Gamma^l$: πέφυκε μίγνυσθαι ρ Ald. Eras. Sylb. : ...φυκεν *O^d* (*incertum*) : πέφυκε μεμιχθαι Z^a || τοῦτο] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* Γ^l || 440b12-13. γίγνεσθαι] $\alpha\theta m^b P \Gamma^l \Gamma^2$: μάλιστα γίγνεσθαι LH^a Ald. Eras. Sylb. : μάλιστα μίγνυσθαι X , cf. Alex (64.15) : μάλιστα πέφυκε γίγνεσθαι γ : μίγνυσθαι m^a || 440b13. τοῖς περὶ μίξεως] $\alpha\mu C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : τῷ περὶ μίξεως λόγῳ ν || 440b13-14. ἀλλ' ὅτι] 9 Sylb. : ἀλλά τις $\alpha\mu m^a$ (ὅτι s.l.) m^b (ὅτι s.l.) Γ^l Ald. Eras. : ἄμα δέ τις $P \Gamma^2$ || 440b14. μιγνυμένων] $\beta YC^a MiP$ Ald. Eras. Sylb. : μηγνυμένων *E* : commixtis illis $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b15. αἰτίαν] $\beta E^3 C^a MiP \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οἴκειαν *E*' (ut ν.) *Y* || κυρίαν] $\alpha\theta LH^a Xm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : κυρίως γ (ins. -av) || τοῦ] $\alpha\mu H^a Xy C^a VNvm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο *L* : τὸ Z^a (ins.) || χρόας] $\mu(p.c. v) LH^a O^d SWm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : χροάς $\alpha Xy U$: colores $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b16. ἐπιπόλασιν] $\alpha\mu C^a VNZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπὶ πόλλα ν || παρ'] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. : πρὸς $\vartheta m^a m^b$ Sylb. || 440b17. πόρρωθεν μὲν ἐγγύθεν δ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : prope quidem, longe vero Γ^l || φαίνεται] $\alpha Xy VNP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : φανεῖται $\mu LH^a C^a v Z^a m^a m^b$: videtur $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b17-18. μεμιγμένων] $\alpha\theta P m^a$: μιγνυμένων ρ Ald. Eras. Sylb. : {μιγνυμένων/μεμιγμένων} m^b : commixtorum $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b19. κατὰ πολλοὺς λόγους] βP Ald. Eras. Sylb. : πολλοῖς λόγοις α : multis proportionibus $\Gamma^l \Gamma^2$: (κατὰ διαφέροντας λόγους Alex^p) || ἐνδέχεσθαι] $\alpha\mu C^a V^2 v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐνδέχεται $V^l N$ || ἀλλήλοις] $\alpha\mu C^a Vv Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀλλήλων *N* : sibi invicem $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b20. μιγνύμενα] $\alpha\theta m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : φανόμενα ρ || καὶ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* Γ^l || ἐν] $\alpha\mu C^a Vm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* $VN Z^a$ || ἀριθμοῖς] $\alpha\theta m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἀριθμῷ m^a || 440b21. δὴ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* $\Gamma^l \Gamma^2$ || ὅπερ] $\alpha\theta$ (ὅ- p.c. C^a) $m^a m^b P$: δὸν ρ Ald. Eras. Sylb. : quo et Γ^l : quo quidem Γ^2 || παρ'] $\alpha\beta$ (v.l. in marg. ν) P Ald. Eras. Sylb. : πρὸς ν || 440b22. ἐπιπολῆς] $\alpha\mu$ (corr. S^2) $C^a Vv$ (p.c.; fort. ex ἐπιπολῆς) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπὶ πολλῆς $S^l N$: ἐπὶ τοῖς πολλοῖς Z^a : de supernatatione $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b23. καὶ περὶ τῶν μιγνυμένων] *om.* Z^a || καὶ] $\alpha\mu C^a VNvm^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : eodem modo et Γ^l || περὶ] $\alpha\mu C^a Vm^b P \Gamma^l \Gamma^2$: περὶ μὲν $\rho VN m^a$ (μὲν s.l.) Ald. Eras. Sylb. || μιγνυμένων] $\alpha\mu (U^l) C^a Vm^a$ (καὶ ἐν ἄλλοις διώρισται s.l.) $m^b P \Gamma^l \Gamma^2$: μιγνυμένων καὶ ἐν ἄλλοις διώρισται ρ (καὶ in marg. γ) N Ald. Eras. Sylb. : μιγνυμένων ἦ ἐν ἄλλοις διώρισται U^l (in marg.) : μεμιγμένων καὶ ἐν ἄλλοις εἴρηται *V* || 440b23-24. εἴδη τῶν χρωμάτων] $\alpha\mu C^a VNvm^a m^b P$: εἴδη χρωμάτων ρ Ald. Eras. Sylb. : τὰ εἴδη τῶν χρωμάτων Z^a : colorum species $\Gamma^l \Gamma^2$ || 440b24. ἐστὶν] $\alpha\mu C^a v Z^a m^b$ (p.c., ut ν.) P Ald. Eras. Sylb. : εἰσὶν VNm^a : sunt Γ^l : *om.* Γ^2 || 440b24-25. καὶ χυμῶν καὶ ψόφων] *an delendum?* || 440b25. ἐροῦμεν] $\alpha\mu m^b \Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπισκεπτέον $\vartheta m^b P \Gamma^2$ Alex^c (paraphr.?) || 440b26. μὲν οὖν] $\alpha\beta P \Gamma^l \Gamma^2$: οὖν Ald. Eras. Sylb. || ἐστὶ χρῶμα] $\alpha\beta \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : χρῶμα ἐστὶ P : ἐστὶ τὸ χρῶμα Alex^p || τίν' αἰτίαν] *fort. -ν* (τίν') *eras.* γ : τίνα αἰτίαν ν || 440b27. χροιάι εἰσιν] $\alpha\mu$ Ald. Eras. : χρόαι εἰσὶν $\mu Z^a m^a m^b P$ Sylb. : εἰσὶ χρόαι $C^a VN$: χρόαι εἰσιν ν : colores $\Gamma^l \Gamma^2$ || εἴρηται,] $\alpha\mu VN v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : εἴρηται πρότερον C^a || 440b27-28. περὶ (l. 27)-ψυχῆς (l. 28)] *del. Freudenthal* || 440b27. καὶ φωνῆς] $\alpha\beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (66.10) : *om.* Alex^(66.7) : καὶ ἀφῆς *fort. scribendum esse cens. Biehl* || 440b27-28. πρότερον] $\alpha\mu C^a Vv Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : πρῶτον *N* || 440b28. δὲ] $\alpha\mu UO^d Wm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : *om.* *S* || χυμοῦ]

*v₁ s.l. E || vūn] αρμ^a(ins.)Γ' Ald. Eras. Sylb. : om. θm^bΡΓ² Alex¹(ut v.) || 440b29. ἐστι τὸ αὐτὸ πάθος] αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^{ve}(cf. 88.10) : eadem est passio Γ'Γ² || οὐκ] αρμC^aNvZ^am^abΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : οὐ μήν V || τοῖς] αριUO^dWm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^{ve}(cf. 88.10) : τοῖς δὲ S || 440b30. ἐναργέστερον] αριUSWm^am^bP Ald. Sylb. Alex^p : ἐνεργέστερον O^d Eras. : manifestius Γ'Γ² || 440b30-31. ήμιν ἐστι τὸ τῶν χυμῶν γένος] ρμC^avZ^am^abP Ald. Eras. Sylb. : ἐστὶν ήμιν τὸ τῶν χυμῶν γένος αΓ'Γ² : ήμιν τὸ τῶν χυμῶν ἐστι γένος V²(in ras.)N || 440b31. τὸ τῆς ὀσμῆς] αρμC^aNvZ^am^abP Ald. Eras. Sylb. : τῆς ὀσμῆς V : odoratus Γ' : odoris Γ² || αἴτιον] αρμC^aVNm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : αἴσθησιν τὴν ὄσφρησιν Alex^p (verba ante τῶν ἀλλων ζώων scripta) || 441a1-2. τῶν ἐν ήμιν αὐτοῖς αἰσθήσεων] ipsis sensibus qui in nobis Γ'Γ² || 441a2. δ]
 αρμVNvZ^am^abΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. C^a || 441a3. μὲν οὖν] α9LXy^am^bΡΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : μὲν H^a : autem Γ' || 441a4. ἄχυμος] αβΓ' Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : χυμός ΡΓ² || δ'¹ β(incertum O^d)E³ Ald. Eras. Sylb. : δὴ E'¹YC^ci : δ' ΜΓ¹ : δ' εὶ P : autem Γ' : itaque Γ² || τὸ ὕδωρ ἔχειν] α(p.c. E³ et Y²)β(in marg. V²)ΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : τῷ ὕδωρ ἔχειν E'¹Y¹ : om. V¹ || 441a5. τὰ γένη] ἀντὶ τοῦ (τοῦ om. M) τὰ εἶδη s.l. C'M || ἀναίσθητα] α(-αι- s.l. E³)β(incertum O^d)P Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀνέασθητα E' : insensibilia Γ'Γ² || μικρότητα] αUO^dSC^aVNm^bP : σμικρότητα ρΖ^am^aAld. Eras. Sylb. : μικρότητα W : parvitatem Γ'Γ² || 441a6. εἶναι] αλγY^aWvZ^am^a : ἔνειναι LH^aUC^aVNPΓ² Ald. Eras. Sylb. : δ' ἔνειναι S : {εἶναι/ἔνειναι} m^b : esse Γ' || 441a7. ἀλλα] αρμ^a Ald. Eras. Sylb. : ἀλλο θm^bP : alia Γ'Γ² : ἀλλον Alex^p(cit.?) || 441a8. δ]
 αβPΓ' Ald. Eras. Sylb. : quidem Γ² || μέρους] αρμC^aV²(in ras.)NZ^a(μέρος) m^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : μέρος ν || ἔχοντος] βC^aMiPΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἔχοντας EY || 441a9-10. φαίν τις] fere φαίειν τις Z^a || 441a10. δ]
 αρμC^aVNm^am^bΡΓ¹Γ² : om. Z^a Ald. Eras. Sylb. || μὲν] αβP Ald. Eras. Sylb. : om. Γ'Γ² || 441a11. μεταβάλλοντας ὑπὸ τοῦ θερμοῦ] αρμVNvZ^a(comp.)m^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ὑπὸ τοῦ θερμοῦ μεταβάλλοντας C^a || τοὺς] η̄ s.l. E || 441a12-13. τῶν περικαρπίων εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρούμενων] αβΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : τῶν περικαρπίων εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρωμένων P : τῶν καρπῶν εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρουμένων Thurot, cf. Alex (69.24-25: ἀλλὰ καὶ τὸ ἀφαιρουμένων τῶν περικαρπίων είρηκεν ἀντὶ τοῦ τῶν καρπῶν ἀφαιρουμένων) : τῶν περικαρπίων [εἰς τὸν ἥλιον] καὶ πυρουμένων Bitterauf, prob. Ross. : τῶν περικαρπίων <καὶ τιθεμένων> εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρουμένων Susemihl, cf. Alex^p(69.17-18: τὸ τεθῆναι ἐν τῷ ἥλιῳ) : τῶν περικαρπίων εἰς τὸν ἥλιον καὶ πυρρουμένων G. R. T. Ross || 441a13. ὡς] αριLH^aXm^am^bΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. γ || οὐ τῷ] ρμC^aMiC^am^bP Ald. Eras. Sylb. : οὐτῷ E : οὗτῷ Y : οὐκ VNvZ^am^a : non Γ'Γ² || ἐκ τοῦ ὕδατος] αβP Ald. Eras. Sylb. : ex eo quod ab aqua Γ' || τοιούτους] αριUS^dWΡΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : τοὺς S'(s.l.)VNvZ^am^a : τοιοὺς O^dC^a(-οι- ins.)m^b || γιγνομένους] αρμVvZ^am^abP : γιγνομένων N : γενομένους C^a Ald. Eras. Sylb. : factos Γ'Γ² || 441a14-15. ἀλλὰ (l. 14)-γιγνομένους (l. 15)] in marg. i || 441a14. αὐτῷ τῷ] αριUO^dSm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῷ τῷ W : ipso Γ'Γ² || 441a14-15. ἔξικμαζομένους] αρU^d(-ζο- ins.)C^aPΓ¹Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἔξικμασμένους μ(ut v. U)VN(ex ἔξιγ- s.l. corr.)m^am^b : ἔξικμαμένους Z^a || 441a15. κινουμένους] LH^ayO^dSWm^am^bP Sylb. : δὲ καὶ κειμένους EY^cMXU^d(ex κινουμένους corr.)Γ'Γ²*

Alex^p(ut ν.: μείναντα) : δὲ καὶ om. i Ald. Eras. : et iacentes $\Gamma^1\Gamma^2$ || αὐστηροὺς] $\alpha\rho\mu^cP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αὐστηροτέρους θμ^b || 441a15-16. γλυκέων] $\alpha\rho\mu LxycVNvm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : λυκέων H^a : γλυκείων Z^a || 441a16. καὶ₂] $\alpha\beta\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. P || γιγνομένους] $\alpha\rho\mu VNvZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : γενομένους C^a : factos $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἐψυχμένους] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Cas. : ψυχμένους Z^a : ἐψυχμένους Cas. (v.l.) || 441a17. εἰς] $\alpha\beta\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ εἰς $P\Gamma^2$ || τὰ] $\alpha\rho\mu C^aVvZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. N || τῶν χυμῶν] *delevi* || ώς εἰπεῖν μεταβάλλοντας] $\alpha\rho\mu C^aVvm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$: μεταβάλλοντας ώς εἰπεῖν ρ Ald. Eras. Sylb. : ώς εἰπεῖν μεταβάλλοντες N : μεταβάλλοντας Z^a || 441a18. πανσπερμίας] $EC^cMiH^aXyO^dSWV^2m^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$: πανσπερμίαν $iYLU$ Ald. Eras. Sylb. || εἶναι τὸ ὕδωρ ὕλην] $\alpha\rho U$ Ald. Eras. Sylb. : ὕλην εἶναι τὸ ὕδωρ $O^dSWC^cVNm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Alex^c : εἶναι ὕλην τὸ ὕδωρ vZ^a || 441a19. ἐκ τοῦ αὐτοῦ γάρ] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. : ex ea enim Γ^1 : ἐκ τοῦ γάρ αὐτοῦ Sylb. || ώς] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : {καὶ/ώς} Z^a || ἐκ τῆς αὐτῆς] β Ald. Eras. Sylb. Alex^p : om. $\alpha\Gamma^1$, fort. recte : ἐκ τῆς P : ex Γ^2 || 441a20. χυμούς] $BYC^cMiP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : χυμός E || δὴ] ρm^b Ald. Eras. Sylb. : δὲ $\alpha\theta m^aP$: autem Γ^1 : igitur Γ^2 || τῷ] $\alpha\rho U O^dSC^aVvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ WNZ^a : in eo quod Γ^1 : in Γ^2 || 441a21. τοίνυν] $\alpha\rho\mu Z^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : οὖν C^aVN : om. Γ^1 : igitur Γ^2 || τοῦ] *ins.* Z^a || 441a21-22. δυνάμεως] $\alpha\theta Xm^a\Gamma^1$: μόνον δυνάμεως $LH^ayP\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. || 441a22. λαμβάνει] $\alpha\rho U O^dWC^aVvZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : λαμβάνῃ S : λαμβάνειν N || 441a23. φανερόν] -ως sed -όν corr. s.l. N || πάντων τῶν ὑγρῶν τὸ ὕδωρ] $\rho USWC^cVNZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν πάντων ὑγρῶν τὸ ὕδωρ α : πάντων ... O^d (*incertum*) : πάντων τῶν οὕτως ὑγρῶν τὸ ὕδωρ VN , def. Förster ex Alex^c : τὸ ὕδωρ πάντων τῶν ὑγρῶν ν || 441a24. τοῦ] $\alpha\theta m^aP$: om. ρ Ald. Eras. Sylb. || ἐλαίου] I litt. s.l. eras. M || ἐπεκτείνεται] Z^a : fere ἐπεκτείνεται Ald. || 441a24-25. ἐπὶ πλέον τοῦ ὕδατος τὸ ἔλαιον] oleum plus aqua Γ^1 : oleum plus quam aqua Γ^2 || 441a24. πλέον] $\rho MC^aVNvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : πλεῖον μ (*incertum O^d*)EYCⁱP : πλ'ον Z^a (!) : plus $\Gamma^1\Gamma^2$: πλ.[]ον Ald. Eras. || 441a25. ἔλαιον] p.c. γ || γλισχρότητα] $C^cMiLxyUSWC^cVNvm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : λισχρότητα EY : χλισχρότητα H^a : ...ρότητα O^d (*incertum*) : {χ/γ}λιχρότητα Z^a : lubricitatem Γ^1 : viscositatem Γ^2 || 441a26. διὸ] s.l. Y || χαλεπώτερον] $\alpha\rho P$ Ald. Eras. Sylb. : χαλεπώτερόν ἐστι μC^cVNZ^a (comp.) $m^am^b\Gamma^1\Gamma^2$: χαλεπώτατόν ἐστι ν || φυλάξαι ἐν τῇ χειρὶ ὕδωρ] servare aquam in manu $\Gamma^1\Gamma^2$ || φυλάξαι ἐν τῇ χειρὶ] $\alpha\rho U O^dSP$ Ald. Eras. Sylb. : ἐν τῇ χειρὶ φυλάξαι $C^aVNvm^am^b$: διαφυλάξαι ἐν τῇ χειρὶ W : ἐν τῇ χειρὶ φυλάττειν Z^a || ὕδωρ ἡπερ] scripsi : ὕδωρ ἡ USvZ^a m^am^bP : τὸ ὕδωρ ἡπερ $\alpha\rho WC^a$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ ὕδωρ ἡ O^dVN || ἔλαιον] BYC^cMiP Ald. Eras. Sylb. : ἔλεον E : oleum $\Gamma^1\Gamma^2$ || 441a27. ἐπεὶ δὲ] $\alpha\theta LH^aXm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ἐπειδὴ γ || θερμαινόμενον] $\rho\mu YC^cMiC^aVNZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : θερμενόμενον E : θερμαινόμενον τὸ ὕδωρ V : calida facta [aqua] $\Gamma^1\Gamma^2$ || οὐδὲν] $\alpha\rho\mu VvZ^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν C^a : οὐδὲ N : non $\Gamma^1\Gamma^2$ || τὸ ὕδωρ] $\alpha\rho\mu C^aVNZ^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. V || 441a28. αὐτὸ] ex αὐτῷ corr. E || 441a29. πάντες] $\alpha\rho O^dSWm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : om. U || πάχος] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πάθος Z^a || 441a30. φαίνονται] -ται s.l. S || δ'] $\alpha\rho\mu VNvZ^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δ' καὶ C^a || καὶ] $\alpha\rho VNvZ^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $\rho C^aP\Gamma^1\Gamma^2$ || τοῖς περικαρπίοις] $\alpha\theta m^am^bP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῷ περικαρπίῳ ρ || 441b1. οὗτοι ὑπάρχοντες] $\alpha\rho WP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c :

ὑπάρχοντες οὗτοι $UC^dSC^aVNZ^am^bm^b$: ὑπάρχουσι οὗτοι ν || διὸ καὶ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : quare $\Gamma^l\Gamma^2$ || πολλοί] $\alpha\mu P$ Ald. Eras. Sylb. : οἱ πολλοὶ m^am^b Alex^p(ut v.: πλείστων), *fort. recte* : multi $\Gamma^l\Gamma^2$ || 441b1-2. φασι τῶν ἀρχαίων] $\alpha\mu P$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν ἀρχαίων φασι $C^aVNvm^am^b\Gamma^l\Gamma^2$: τῶν ἀρχαίων Z^a || 441b2. τοιοῦτον] $\alpha\mu Um^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ τοιοῦτον O^dSW : talem $\Gamma^l\Gamma^2$ || οἵας] $\alpha\mu C^aP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἦς $\mu VNvZ^am^bm^b$ || 441b2-3. γῆς πορεύηται] $\alpha\mu C^aVNvm^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$: πορεύηται γῆς P Ald. Eras. Sylb. : γῆς διαπορεύηται Z^a || 441b4. μάλιστα] $\alpha\mu m^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. θ m^b || γῆς τι εἶδός] α (τι s.l.) $Y\mu O^dSWP\Gamma$ Ald. Eras. Sylb. : εἶδος γῆς U : εἶδός τι γῆς C^aVNm^b : εἶδός τι τῆς γῆς vn^a Alex^c(paraphr.?) : εἶδος τῆς γῆς Z^a : quedam terre species Γ^2 || εἰσιν] βi Ald. Eras. Sylb. : ἐστιν EYC^cMP || διὸ καὶ] βi : καὶ $EYC^cMP\Gamma^l\Gamma^2$: διὸ Ald. Eras. Sylb. || τὰ] βEYC^ciP Ald. Eras. Sylb. : om. M || 441b5. πικρᾶς οὔσης] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : ipso amaro existente $\Gamma^l\Gamma^2$ || χυμόν] $\alpha U P\Gamma^l\Gamma^2$: χυμὸν καὶ τὰ διὰ τῶν ἄλλων όμοίως $\rho i O^dS^am^bm^b$ Ald. Eras. Sylb. : χυμὸν καὶ τὰ διὰ τῶν ἄλλων όμοίως S' : χυμὸν καὶ τὰ διὰ τῶν ἄλλων εἰσὶν όμοίως W || 441b6. τε] $\alpha\mu$ Ald. Eras. Sylb. : δὲ καὶ θm^am^bP : quoque $\Gamma^l\Gamma^2$ || πολλαῖ] $\alpha\theta m^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. ρ || αἱ μὲν] βYC^cMiP Ald. Eras. Sylb. : ἐμὲν E : hii quidem $\Gamma^l\Gamma^2$ || 441b7. ἔχουσαι] $\alpha\mu VNvZ^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$: ἔχουσι C^a Ald. Eras. Sylb. || διὸ εὐλόγως] $\rho m^aC^aVNvm^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v.: διὰ τοῦτο εὐλόγως) : εὐλόγως δ' $\alpha\Gamma^l$: διὸ καὶ εὐλόγως Z^am^a : εὐλόγως δὴ P : rationabiliter itaque Γ^2 || φυομένοις] τοῖς φυτοῖς s.l. M : φυομένοις φησὶ ἀντὶ τοῦ φυτοῖς *in marg.* C^c , cf. Alex (72.4-6) || 441b8. τὸ τῶν χυμῶν γίγνεται γένος μάλιστα] $\mu EYC^c\Gamma^l\Gamma^2$: τὸ τῶν χυμῶν γένος γίγνεται μάλιστα M : τὸ τῶν χυμῶν γίγνεται γένος μάλιστα i : τὸ τῶν χυμῶν μάλιστα γίγνεται γένος LVN (τὸ τῶν p.c.) m^a Ald. Eras. Sylb. : τὸ τῶν χυμῶν γίγνεται μάλιστα γένος C^aNm^bP : τὸ τῶν χυμῶν μάλιστα γένος $H^aX^l y$: τὸ τῶν χυμῶν μάλιστα γένος γίγνεται X^2 : μάλιστα γίγνεται τὸ τῶν χυμῶν γένος Z^a || 441b9. ὥσπερ καὶ τὰλλα] $delevi$ || 441b10-12. διὸ (l. 10)-ξηρόν (l. 12)] $\alpha\mu VNvZ^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. C^a || 441b10-11. ἡ τοῦ πυρὸς φύσις] $\alpha\mu$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ φύσις τοῦ πυρὸς $VNvZ^am^bm^bP$: ignis natura $\Gamma^l\Gamma^2$ || 441b11. ἀλλ'] $eras. y$, ut v. || ἕδιον] $\alpha\beta(X')P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἕδιον ἐστὶ X^2 || ἐστὶ] $\alpha\beta(X')P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $X^2(eras.)$ || 441b12-13. ἦ μὲν οὖν πῦρ καὶ ἦ γῆ] secundum vero quod ignis et quod terra Γ^l || 441b12. ἦ μὲν οὖν πῦρ] $\alpha\mu C^aVNvm^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἦ μὲν οὖν Z^a || 441b13. καὶ ἦ] $\alpha\mu$ (*incertum O^d*) $C^aNm^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras.(ἡ corr. *in marg.*) Sylb. : ἦ δὲ V : καὶ ἦ Z^a Ald. Eras. || οὐδὲνι] $\alpha\mu VNvZ^am^bm^b$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν C^aP : nichil $\Gamma^l\Gamma^2$ || ποιεῖν ἦ πάσχειν] $\rho l^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ποιεῖν καὶ πάσχειν α : ποιεῖν δὲ πάσχειν S' : ποιεῖν οὐδὲ πάσχειν $US^2WC^aVNvm^am^bP$: πάσχειν οὐδὲ ποιεῖν Z^a : *incertum O^d* : *an* ἦ πάσχειν *delendum?* || ἄλλο] $\alpha\beta P^l(a.c.)$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἄλλου P^2 || οὐδὲν₂] $\alpha\mu$ (*incertum O^d*) $VNvZ^am^bm^b$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν C^aP : quicquam $\Gamma^l\Gamma^2$ || 441b14. ἦ] $\rho\mu$ (*incertum O^d*) $EC^cMiC^aVNvm^am^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : εἰ Y : ἦ Z^a || ἐναντιότης ἐν ἔκάστῳ] $\iota YC^cMiUm^bm^l\Gamma^2$: ἐναντιότης ἐν ἔκάστῳ E : ἐν αὐτοῖς ἐναντιότης ρ Ald. Eras. Sylb. : ἐναντίον τῆς ἔκάστῳ S' : ἐναντιότης ἔκάστῳ S^2W : ἐν αὐτοῖς ἐναντιότης ἐν ἔκάστῳ m^a (ex ἐν αὐτοῖς ἐναντιότης *corr.*) P : ... ἔκάστῳ O^d (*incertum*) || 441b14-15. ταύτη πάντα καὶ ποιοῦσι] $\alpha\mu$ (*incertum O^d*) $C^aVNvm^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$: ταύτη πάντα ποιοῦσι ρm^a Ald. Eras. Sylb. : ταύτα ποιοῦσι πάντα Z^a || 441b15. ἐναποπλύνοντες] -πο- *ins.* N || ἐν] $\alpha\beta$ (*incertum O^d*) $\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. P || 441b16. ὑγρῷ] $\alpha\mu\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὑγρῷ καὶ θm^a (καὶ s.l.) m^bP : ... καὶ O^d (*incertum*) || καὶ τοὺς χυμοὺς] $\alpha\beta P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. :

del. Susemihl || τοιοῦτον ποιοῦσιν ἔχειν] $\rho\eta m^a m^b$ (τοιοῦτον s.l.) $\Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : τοιοῦτον ἔχειν ποιοῦσι αW : ποιοῦσι τοιοῦτον ἔχειν $U O^d S C^a V N P$: ποιοῦσι δεῖν τοιοῦτον ἔχειν Z^a || 441b17. ἡ φύσις] $\alpha \beta P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : natura [chimi] $\Gamma' \Gamma^2$ || τὸ₂] $\alpha \rho V v Z^a$ (*ins.*) $m^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* $\mu C^a N P$ *Alex^c* || καὶ τὸ γεῶδες] $\alpha \mu$ (*in marg.*) λείπεται ἐναποτλύνει τῷ ὑγρῷ *U*, cf. Alex 74.8-9) $L H^y$ (λείπα τὸ ἐναποτλύνει τῷ ὑγρῷ s.l.) $C^a V N m^a$ (λείπ' ἐναποτλύνει τῷ ὑγρῷ s.l.) m^b (ἐναποτλύνει τῷ ὑγρῷ s.l.) $P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Cas.* : καὶ γεῶδες ἐναποτλύνει τῷ ὑγρῷ *XnZ^a*, cf. Alex 74.8-9 : ἐναποκλείει τῷ ὑγρῷ *Cas.* (v.l.) || 441b17-18. καὶ₃ (l. 17)-γεῶδους (l. 18)] $\alpha \beta$ (*ins.* $Z^a) $P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* Γ' || 441b17. τοῦ] $\beta E C^a M i P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* Y || 441b18. γεῶδους] $\alpha \vartheta m^b P$ *Alex^c* : τοῦ γεῶδους ρm^a *Ald. Eras. Sylb.* || διηθοῦσα καὶ κινοῦσα τῷ θερμῷ] $\alpha \mu L H^a X$ *Ald. Eras. Sylb.* : διηθοῦσα καὶ κινοῦσα τῷ γ : διηθοῦσα τῷ θερμῷ καὶ κινοῦσα $C^a V m^a m^b P$ *Alex^c*(*paraphr.*?) : διηθοῦσα τὸ θερμῷ καὶ κινοῦσα *N* : διωθοῦσα τῷ θερμῷ καὶ κινοῦσα *Z^a* : colans et movens per calidum $\Gamma' \Gamma^2$ || τι] *ins.* m^a || 441b18-19. τὸ ὑγρὸν] $\alpha \mu L H^a X C^a V v$ (*ex ὑγρῶν corr.*) $Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras.* : *om.* *N* : ὑγρόν γ(*p.c.*, ut *v.*) || 441b19. παρασκευάζει] *fere* παρασκευαει γ : *fere* παρασκεάζει *Ald.* || ἔστι τοῦτο χυμὸς] $\alpha \mu C^a V N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐπὶ τοῦτο χυμὸς *Z^a* : est sapor hec Γ' : hoc est sapor Γ^2 || γιγνόμενον] $\alpha \rho O^d S W C^a v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : γενόμενον *UVN* : que fit Γ' : facta Γ^2 || 441b20. ξηροῦ πάθος] $\theta Y C^a i X y m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ξειροῦ πάθος *E* : ξηροῦ πάθους *M* : πάθος ξηροῦ *LH^a* : sicco passio $\Gamma' \Gamma^2$ || 441b21. ἀλλοιωτικὸν <δν>] *Ross* : ἀλλοιωτικὸν $\alpha \beta P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* || ἀνέργειαν *Ald.* || ἄγει γάρ] $\alpha \mu L H^a X C^a V N v$ (ἀντὶ τοῦ ἄγεται s.l.) $m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἄγει δὲ γ : γάρ ἄγει *Z^a* || 441b21-22. τὸ αἰσθητικὸν] $\alpha \mu$ (τὸ bis sed secundum eras. *W*) $V N v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : αἰσθητήριον C^a || 441b22. εἰς τοῦτο δυνάμει] $\alpha \mu C^a V N m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : δυνάμει εἰς τοῦτο *Z^a* || προϋπάρχον] $\alpha \mu C^a V N Z^a m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : προϋπάρχων ν || 441b22-23. οὐ γάρ-αἰσθάνεσθαι] *an delendum?* || οὐ γάρ κατὰ τὸ μανθάνειν] $\alpha \beta \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : οὐ κατὰ τὸ μανθάνειν γάρ *P* : non enim secundum dicere Γ^2 || 441b23. δ'] $\alpha \mu C^a V N m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om.* *Z^a* || 441b24. τοῦ] $\alpha \beta P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c*(77.6) : *om.* Alexⁱ(76.25) et Alex^c(82.13) || τροφίμου] Alex (77.6-7: τῷ τροφίμῳ ἀντὶ τοῦ γενυστοῦ χρησάμενος) || ἡ πάθος εἰσὶν] $\rho \mu E Y C^i C^a N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἡ πάθος ἔστιν *M* : εἰσιν ἡ πάθος *V* : πάθος ἔστιν *Z^a* : passio sunt $\Gamma' \Gamma^2$ || 441b25. ἡ στέρησις] $\alpha \rho$ (οἵον τὸ πικρὸν s.l. *X*) $Z^a m^a$ (οἴον τὸ πικρὸν s.l.) m^b *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἡ στέρησις $\mu C^a V N v P \Gamma^2$: *om.* Γ' || ἐντεῦθεν] $\alpha \mu C^a V N m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἐνταῦθα *Z^a*(*comp.*) || οὕτε] $\alpha \mu C^a V N m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : οὐδὲ *Z^a* || 441b26. οὕτε-ξηροῦ] $\beta E Y C^i P \Gamma' \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om.* *M* || ξηροῦ] *in marg.* *U* || οὐδὲν αὐτῶν] $\rho i(p.c.) m^a$ *Ald. Eras.* : οὐδ' αὐτοῖς *EYC^aM* : οὐχ ἐν μόνον $O^d S W C^a V v Z^a$ *Sylb. Alex^c*, def. *Wendland et edd.* : οὐχ ἐν *U* : οὐχ ἐν μόνον ἐν *V* {οὐδὲν αὐτῶν/οὐχ ἐν μόνον} m^b : οὐδὲν αὐτοῖς ζώοις οὐχ ἐν μόνον *P* : nec ipsis animalibus nichil est Γ' : ipsis animalibus nichil unum solum Γ^2 || 441b27. τοῖς ζώοις] $\alpha \rho O^d S W C^a V v Z^a m^a m^b P \Gamma'$ *Ald. Eras.* : τοῖς ζώοις οὐδὲ αὖ τοῖς φυτοῖς *UN*(οὐδὲ-φυτοῖς *in marg.* *U et N*) : ἐν τοῖς ζώοις οὐδὲ αὐτοῖς φυτοῖς *Sylb.* || μεμιγμένον] $\alpha \vartheta$: μιγνύμενον ρm^a (μεμιγμένον οὐδὲ αὖ τοῖς φυτοῖς ἀλλὰ τὸ μεμιγμένον s.l.) *Ald. Eras. Sylb.* : {μεμιγμένον/μιγνύμενον} οὐδὲ αὖ τοῖς φυτοῖς ἀλλὰ τὸ μεμιγμένον m^b : μεμιγμένον οὐδὲ αὖ τοῖς φυτοῖς ἀλλὰ τὸ μεμιγμένον *P* : quod commixtum Γ' : neque ipsis plantis, set$

mixtum Γ^2 || τῆς] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τοῖς Z^a || 441b28. μὲν] $\alpha\rho\mu C^aVvZ^a m^a m^bP\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μὲν γὰρ N || ἀπτὰ] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : {ἀπτὰ/αὐτὰ} Z^a || τῶν αἰσθητῶν] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν αἰσθήτων] Z^a || 441b29. μὲν γὰρ] $\alpha\rho m^a m^bP\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : γὰρ τὸ μὲν μC^aVN : μὲν γὰρ τὸ v : γὰρ τὸ Z^a : enim Γ^l || ἦ] $\rho YC^aMim^a m^b\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : ἦ E : ἦ 9 Alex¹ : om. $P\Gamma^2$ || 441b30. καὶ₁] $\alpha\rho m^a m^b\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : ἦ 9 Alex¹ : ἦ καὶ P : et aut Γ^2 || ψυχρὸν] $\alpha(-o-s.l.)E\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : frigidum est Γ^l || τὸ προσφερόμενον] βC^aMiP Ald. Eras. Sylb. : τὸν προσφερόμενον EY || 441b30-442a1. ταῦτα (l. 30)-προσφερόμενον (l. 1)] *in marg.* U || 441b30. καὶ₂] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l || 442a1. δὲ] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : enim Γ^l || ἦ γενετὸν τὸ προσφερόμενον†] *fort.* καὶ τὸ προσφερόμενον *scriendum* || 442a2. πάντα-ῆ₂] *in marg.* m^a || πάντα] $\alpha\theta LH^aXm^a m^bP\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ταῦτα y [μεμιγμένῳ] $\mu C^aV^2 vP$ Alex^c : μεμιγμένως $\alpha\rho V^lNZ^a m^a (-w.s.l.)m^b$ Ald. Eras. Sylb. || 442a3. διορίζειν περὶ τούτων] $\alpha\rho UO^dSm^a m^b$ Ald. Sylb. : περὶ τούτων διορίζειν $\iota P\Gamma^l\Gamma^2$: δρίζειν περὶ τούτων W : διωρίζειν περὶ τούτων Eras. || τοῖς] $\alpha\rho C^aVNvP\Gamma^2$ (ut v) Alex^c : τῷ $\rho Z^a m^a \Gamma^l$ (ut v) Ald. Eras. Sylb. : τ[ῷ/οῖς] m^b || 442a4. δοσον ἀναγκαῖον ἄψασθαι] $\rho\mu$ (*incertum O^d*) $EC^aMiC^aVNm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δὲ ἐν ἀναγκαίῳ ἄψασθαι Y : δοσον ἄψασθαι ἀναγκαῖον vZ^a || θερμὸν] $\alpha\rho Vm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : θερμὸν δὲ μ (*incertum O^d*) C^aNv : θερμὸν καὶ Z^a || 442a5. δημιουργεῖ] δημο^ρ- Z^a || καὶ τὸ μὲν κοῦφον ἔλκει] $\rho C^aMim^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ τὸ κοῦφον ἔλκει EYS^lWV : τὸ κοῦφον ἔλκει US^2C^v : τὸ κοῦφον ἔλκει N : τὸ δὲ κοῦφον ἔλκει Z^a : τῷ τὸ κοῦφον ἔλκειν P : τὸ κοῦφον μὲν καὶ ἔλκειν Alex^p : *incertum O^d* || 442a6. πικρὸν] : $\alpha\beta(S^2)P$ Ald. Eras. Sylb. : *lectio incerta S^l* : salsum $\Gamma^l\Gamma^2$ || καταλείπει] $\alpha\rho$ (*incertum O^d*) $C^aVNvm^a m^b\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : καταλίπει Z^a : καταλείπειν P Alex^c || τὸ βάρος] $\rho UC^aNvZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : βάρος αSWV : gravedinem $\Gamma^l\Gamma^2$: *incertum O^d* || ἐν] $\alpha\rho iUO^dSm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἐν W || 442a7. τοῖς ἔξω σώμασι] $\alpha\rho\mu C^aVNc^aVm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τοῖς σώμασι Z^a || τὸ [ἔξω]] *Förster ex Alex^p* : τὸ ἔξω $\alpha\rho vNvZ^a m^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ ἔξωθεν C^a || τοῦτο] $\alpha\rho C^a(spatio post τοῦτο relictō)VZ^a$ Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο τὸ μNvm^a (tō s.l.) P : τοῦτο δὴ τὸ m^b : hoc $\Gamma^l\Gamma^2$: *fort.* τοῦτο <καὶ> *scriendum* || 442a8-9. συμμίγνυνται] $\rho\mu C^aMiC^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : συμμίγνυνται EYZ^a : commiscentur $\Gamma^l\Gamma^2$ || 442a9. τῆν] $\alpha\rho H^aXym^a m^bP$: om. L Ald. Eras. Sylb. || 442a10. τῷ ἀλμυρῷ] $\rho.c. i$ || δέξει] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : δέξεια Z^a || ἡδύσματος] $\alpha\rho USWC^aVvZ^a m^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v) : ὕδατος O^dN || δὲ] $\alpha\rho iUO^dSm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. W || 442a11. ἀντισπᾶν τῷ] $\mu(S^2)iLXYC^aV^2 vZ^a m^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ἀντισπᾶν E : ἀντὶ πάντων YY' , prob. *Biehl* : ἀντισπᾶν S^l : ἀντισπᾶν τῶν C^aMH^a : ἀντισπᾶν τὸ N : id quod contrahunt Γ^l : propter contrahere Γ^2 || τῷ λίαν τρόφιμον εἶναι] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : multum nutrientum sit Γ^l : eo quod nimis nutrientum sit Γ^2 : *del. Thurot* || τὸ γλυκὺ] $\alpha\rho\mu(S^2)C^aVNvm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ γλυκὺ S^l : τ[ῷ/ῶ] γλυκὺ {εῦ/ὔ} Z^a || 442a11-12. ἐπιπολαστικόν] $\alpha\beta P$: τὸ ἐπιπολαστικόν Ald. Eras. Sylb. || 442a12. δὲ] $\alpha\rho\mu C^aVNvm^a m^bP\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Alex¹ : γὰρ Z^a || ἐκ] $\alpha\rho C^aVNp$ Alex¹ : ἐκ τῆς τοῦ ρ (tῆς ins. y) $m^a m^b$ (tῆς τοῦ $ins.$) ν (tῆς $ins.$) Ald. Eras. Sylb. : ἐκ τῆς Z^a || καὶ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : τε καὶ Alex¹ (cf. *paraphr.* 80.25) || 442a13. μίξεώς ἐστιν] $\alpha\rho C^aVm^bN\Gamma^l$: ἐστι μίξεώς $\rho vZ^a m^a$ Ald. Eras. Sylb. : μίξεώς εἰσιν P : commixtione sunt $\Gamma^l\Gamma^2$: *an* μίξεώς delendum? || οὕτως] $\alpha\rho iUm^a m^bP$ Ald. Eras. Sylb. : οὕτω καὶ $O^dSWT^l\Gamma^2$ || γλυκέος]

αρμVNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : γλυκέως C^a || καὶ₂] **αριUm^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : om. O^dSW || 442a14. δὴ] **αβ(p.c. C^a)P Ald. Eras. Sylb.** : om. Γⁱ : etiam Γ²: δ' ἡ Thurot || τῷ] **β(p.c. v)EC^cMiP Ald. Eras. Sylb.** : τὸ Y || καὶ] **αρμC^aNvZ^am^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : ἡ καὶ V(ἡ s.l.) || ἔκαστοι] **βEYC^ciP Ald. Eras. Sylb.** : ἔκαστος M : unusquisque ΓⁱΓ² || 442a15. κινήσεως] **αθm^am^bP Ald. Eras.** : κινήσεις ρ Ald. Sylb. : κινήσεως fort. scribendum esse cens. Förster : motus ΓⁱΓ² || καὶ] **ins. O^dZ^a || 442a15-16. ἀδρίστως]** **αριUO^dSm^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : ἀδρίστους W || 442a16. οὗτοι] **αO^dC^aVTⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : οὗτοι δ' ρUSWvZ^am^ab(δὲ s.l.)P : οὗτοι καὶ N || 442a17. μόνον. ὃ μὲν οὖν λιπαρὸς] **ρUO^dSC^aNvZ^aP Ald. Eras. Sylb.** : μόνος μὲν οὖν λιπαρὸς ὃ αV : μόνον. καὶ ὃ μὲν οὖν λιπαρὸς W : μόνως (eras.). ὃ (s.l.) μὲν οὖν λιπαρὸς m^a : ὃ μὲν οὖν λιπαρὸς m^b(μόνος μὲν οὖν λιπαρὸς s.l.) : solus ergo pinguis Γⁱ : solum. qui quidem ergo pinguis Γⁱ || γλυκέος] **βYC^cMiP Ald. Eras. Sylb.** : γλυκαῖος E : dulcis ΓⁱΓ² || 442a18. <τὸ>] **scripsi** : om. codd. || 442a18-19. δριμὺς καὶ αὐστηρὸς] **ρC^aNvZ^am^am^b**(ex αὐστηρὸς καὶ δριμὺς corr.)P Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v.) : αὐστηρὸς καὶ δριμὺς αμV : ponticus (autem) et acetosus Γⁱ : ponticus (vero) et austerus Γ² || 442a20-21. καὶ₂ (l. 20)-εἴδη (l. 21)] **αβΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : om. P || 442a20. ἐπτὰ] **αβΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** Alex^p : ἔξ Susemihl || 442a21. ἀμφοτέρων] **θEYC^cMm^am^bPIⁱΓ² Sylb.** Alex^p : om. ρ : ἀμφοτέρωι i Ald. Eras. || ἄν] **αβ Ald. Eras. Sylb.** : ἐὰν P || τιθῆ, ὥσπερ] **ρμvZ^aP** : θείη, ὥτε E : θείη, ὥστε YC^cMiVⁱ : θείη, ὥσπερ C^aVⁱm^am^b Ald. Eras. Sylb. : τιθῆ, ὡς N : ponat, quare Γⁱ : ponat, sicut Γ² || 442a21-22. εὐλογον, τὸ φαιὸν τὸ] **αρμC^aVNvNm^am^bP** : τὸ φαιὸν εὐλόγως τὸ τὸ Z^a : εὐλόγως, τὸ φαιὸν τὸ Ald. Eras. Sylb. : rationabiliter, lividum Γⁱ : rationabile, lividum Γ² || 442a22. μέλαν] **ρμC^aVⁱ**(γράφεται in marg.)NvZ^am^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^p : λευκόν αΓⁱ || λείπεται] **ρμC^aNvZ^am^aPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : ἔπειται αVTⁱ : {λείπεται/έπειται} m^b || τὸ ξανθὸν [μὲν]] **scripsi duce C^a** : τὸ ξανθὸν μὲν αρμVNvZ^am^abPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. || 442a22-23. λευκοῦ] **αρμC^aVNZ^am^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : λευκὸν ν || 442a23. τὸ λιπαρὸν] **αβΡ Ald. Eras. Sylb.** : unctuosum est ΓⁱΓ² || γλυκέος] ex γλυκέως (ut v.) corr. V || τὸ₂] **ρμC^aNvZ^am^aP Ald. Eras. Sylb.** : om. αVm^bP || φοινικοῦν] fere φοινικοῦν Ald. || 442a24. ἀλουργὸν] **μιLH^aC^aNm^a(p.c.?)m^b(p.c.?)P Ald. Eras. Sylb.** : ἀλουργοῦν EYC^cMXVP : τὸ ἀλουργὸν yvZ^a : alurgon ΓⁱΓ² : ἀλουργὲς Alex^p(ut v.) || πράσινον] β(incertum O^d)i Ald. Eras. Sylb. Alex^p : πράσινον EYC^cMP : viride ΓⁱΓ² || μεταξὺ] **ρμ(incertum O^d)C^aNvNm^aP Ald. Eras. Sylb.** Alex^p : ἀνὰ μέσον αm^b : μεταξὺ οὖν Z^a : in medio ΓⁱΓ² || 442a25. μέλανος] **αρUVZ^am^am^b** : τοῦ μέλανος SWC^aNvP Ald. Eras. Sylb. : incertum O^d || μικτὰ ἐκ τούτων] **ρμC^aNvZ^am^abP Ald. Eras. Sylb.** Alex^p(ut v.) : ἐπ τῆς τούτων μίξεως) : μεταξὺ τούτων α(γράφεται μικτὰ in marg. E et C^a, s.l. M)V(γράφεται μικτὰ ἐκ τούτων in marg.) : inter istos Γⁱ : mixti ex hiis Γⁱ || καὶ₂] **αριSwm^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : om. U : incertum O^d || ὥσπερ] 3 litt. post ὥσπερ eras. U || 442a26. στέρησις] **αβΡ Ald. Eras. Sylb.** Alex^c : privatio est ΓⁱΓ² || τῷ διαφανεῖ τοῦ λευκοῦ] **αβΡ Ald. Eras. Sylb.** : διαφανεῖ λευκοῦ Alex^c(ut v.) || 442a27. καὶ₁] **ins. Z^a || τὸ πικρὸν] ρUO^dSC^avZ^am^aP Ald. Eras. Sylb.** Alex^c : πικρὸν αWWNm^bP : salsum ΓⁱΓ² || ἐν τῷ τροφίμῳ ὑγρῷ] **αρμC^aVNvNm^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** Alex^c : ἐν τῷ τροφίμῳ καὶ ὑγρῷ Z^a || 442a28. κατακαιομένων] **ρUvZ^am^ab Ald. Eras. Sylb.** Alex^p : κατακαιομένων O^dSWC^aNP : καομένων α : combustorum ΓⁱΓ² || πάντων] **αρμC^aVNm^am^bPIⁱΓ² Ald. Eras. Sylb.** : πάντως Z^a || ἔξικμασται] **αρUO^dWC^aVv(ex ἔξηγ- corr.)Z^a(fere ἔξικμασται!)m^am^bP Ald. Eras. Sylb.** : ἔξικμασθαι

SN : exalatum (enim) est $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442a29. τὸ πότιμον ἔξι αὐτῶν] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ πότιμον ἔξι αὐτῆς Z^a : ex ipsis potabile $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442a29-b23. Δημόκριτος (l. a29)-ποιήσειν₂ (l. b23)] *ab hoc loco aliena cens.* Thurot || 442a29-b4. Δημόκριτος (l. 29)-συνίδειν (l. 3)] $\alpha\beta$ (in marg. V^2) $P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. V^1 || 442a30. φυσιολόγων] $\beta Y C^c M i P$ Ald. Eras. Sylb. : φυσιολόγον E : phisiologorum $\Gamma^1\Gamma^2$ || λέγουσι] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || αἰσθήσεως] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : sensibus $\Gamma^1\Gamma^2$ || τι] αm^a (s.l.) $m^b P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\rho\vartheta(V^2)\Gamma^1$ Alex¹ || 442b1. πάντα-ποιούσι₂] $\alpha\rho\mu C^a V v m^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : om. NZ^a || αἰσθητὰ ἀπτὰ] $\alpha\beta\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(cit.?) : ἀπτὰ αἰσθητὰ P || 442b2. οὕτω τούτῃ] $\rho U C^a N Z^a m^a m^b P$: καὶ τοῦτο οὕτως α Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο οὕτως $O^d S W V^2 v$ (p.c., ut v.) : hoc taliter $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἔχει] $\alpha\rho$ (ex ἔχοι corr. y, ut v.) $\mu V N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἔχοι C^a || δῆλον] $\alpha\rho\mu V N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : φανερὸν C^a || ώς] $\alpha O^d S W V^2$: διτὶ $\rho U C^a N Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : quod $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἐκάστη] $\alpha\mu L H^a C^a V^2 N Z^a P$ Ald. Eras. Sylb. : ἔκαστον $X y m^a m^b$: unusquisque $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442b3. διτὶ ἔστιν ἀδύνατον, οὐ] $\rho\vartheta$ (corr. V^2) $ins. Z^a m^a \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : διτὶ ἀδύνατον, οὐ $\alpha m^b P\Gamma^1$: διτὶ ἀδύνατόν ἔστιν, οὐ Alex^c || χαλεπὸν] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : χαλεπόν ἔστιν $Z^a \Gamma^1\Gamma^2$ || συνιδεῖν] $\beta(V^2)Y C^c M i m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : συνειδεῖν E : discernere $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442b4. δὲ] $\alpha\rho\mu$ (ins. v.) $U O^d S m^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. W || τῶν αἰσθήσεων πασῶν] $\alpha\rho\mu V N v Z^a m^a m^b P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : τῶν αἰσθήσεων ἀπασῶν C^a : omnium sensuum Γ^1 || 442b4-5. ἰδίοις] *in ras.* V || 442b5. τὸ₂] $\alpha\mu C^a V N P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{v/c} : om. $\rho v Z^a m^a m^b$ || 442b6. δὲ] $\alpha\rho\mu C^a V Z^a m^a m^b \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δὲ καὶ $N v P$ || τὸ ὅξν καὶ τὸ ἀμβλὺ] $\alpha\mu C^a V N v m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?) : τὸ ὅξν ἢ τὸ ἀμβλὺ ρm^a : τὸ ἀμβλὺ καὶ ὅξν Z^a || ἐν] $\beta E Y i$ (ins.) $P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. C^M || τοῖς] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Alex^c || 442b7. δὲ] $\alpha\rho\mu C^a V N v m^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : γε Z^a || γε] $\rho\mu C^a$ (p.c., ut v.) $N v Z^a m^a$ (τε s.l.) P Ald. Eras. Sylb. : τε $\alpha S V m^b$ Alex^p : om. $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀφῆς] $\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἀκοῆς $\alpha V\Gamma^1$: {ἀκοῆσ/ἀφῆς} m^b || 442b8. καὶ] $\beta E Y C^c M P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. i || περὶ₁] $\beta i P\Gamma^1\Gamma^2$: περὶ μὲν $E Y C^c V$ Ald. Eras. Sylb. || ἀπατῶνται] α (-τῶ- s.l. E) $\vartheta H^a X y m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀπατῶνται L : decipiuntur $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442b8-9. περὶ₂ (l. 8)-ἀπατῶνται (l. 9)] $\beta E Y C^c i P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. M || 442b9. ἀπατῶνται] $\alpha\vartheta H^a X y m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀπατῶνται L : decipiuntur $\Gamma^1\Gamma^2$ || ὅψις] $\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ ὅψις αV : visus $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀκοὴ] $\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ ἀκοὴ α (ἡ s.l. E) V : auditus $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442b10. ταῦτα] $\alpha\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : αὐτὰ V : ταῦτα P : ταῦτα Ald. : ista $\Gamma^1\Gamma^2$ || 442b11. γὰρ] $\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\alpha V\Gamma^1$: μὲν $P\Gamma^2$ || μὲν] $\rho\mu C^a N v Z^a m^a m^b P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μὲν γὰρ αV : enim Γ^1 || 442b12. εἶναι τὸ δὲ λεῖον] $\alpha\beta\Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ δὲ λεῖον εἶναι $P\Gamma^2$ || δὲ₂] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || ἀνάγει] incertum Z^a , comp. || 442b13. ἦ₁] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || τὰ] -ὰ s.l. et 1 litt. (o?) post τ- eras. U || 442b14. δ'₁] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || ἄρα] $\alpha\beta(S^2)P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὅλα S^1 || γοῦν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ergo Γ^1 : quidem Γ^2 || ἐλάχιστα] 1-3 litt. s.l. eras. M || 442b14-15. ἀκριβεστάτης ἔστιν αἰσθήσεως] $\alpha\rho\mu$ (incertum O^d) $C^a V v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀκριβεστάτης αἰσθήσεώς ἔστι NZ^a (ins. ἔστι) : examinati sensus est Γ^1 : certissimi sensus est || 442b16. κοινῶν] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ^1 || 442b16-17. αἰσθάνεσθαι μάλιστα] $\alpha\rho\mu$ (incertum O^d) $C^a V N P$: μάλιστα αἰσθάνεσθαι $\rho v Z^a m^a$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(85.22-23) : μάλιστα αἰσθάνεσθαι μᾶλλον (μᾶλλον *expunctum* et

μάλιστα *ins.*) m^b : αἰσθάνεσθαι Alex^c (*ut v.*, 86.5) : sentire magis Γ^l : sentire maxime Γ^2 || 442b17. τῶν ἄλλων] $\rho SWC^a NvZ^a m^a$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν $\alpha UVm^b P$: ... ἄλλων O^d (*incertum*) : (om. ἄλλων $\Gamma^l \Gamma^2$) || σχημάτων] $\alpha \mu C^a VvZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : σωμάτων N || εἶναι] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν ἄλλων εἶναι V^2 (*ins.* τῶν ἄλλων) || κριτικώταπτην] $\alpha \mu C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : κριτικώταπτον v : discretiorem Γ^l : discernentissimum Γ^2 || ἔτι τὰ] $\alpha \beta \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἐπτὰ P || 442b18. πάντα] $\alpha \rho UO^d Vm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀπαντα $SWC^a NvZ^a$ Alex^l : omnia $\Gamma^l \Gamma^2$ || 442b18-19. τῷ μέλανι] $\alpha \mu C^a VNv m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : τῷ μέλανῳ Z^a : τῷ μέλαν P : nigro $\Gamma^l \Gamma^2$ || 442b19. τῷ γλυκεῖ τῷ πικρόν] $\alpha \mu C^a VNm^b P \Gamma^l \Gamma^2$: τῷ γλυκὺ τῷ πικρῷ $\rho vZ^a m^a$ Ald. Eras. Sylb. || 442b20. σχήματι] $\alpha \mu C^a VNZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : σχήματος v (ex -τι corr.) || εἶναι ἐναντίον] $\alpha \mu C^a VZ^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐναντίον εἶναι N : εἶναι ἐναντία v : ἐναντίον m^a || 442b20-21. τίνι (l. 20)-ἐναντίον (l. 21)] $\alpha \mu US^2$ (*in marg.*) $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $O^d S^l W$ || πολυγώνων] $\rho \mu C^a MiC^l VP$ Ald. Eras. Sylb. : πολυγόνων EYm^a : πολυγωνίων Nv Alex^c (*varia codices*, *sed vide* 86.18-19), *fort. scribendum esse cens.* Förster : πωγωνίων Z^a : πολυ {γώνων/γωνίων} m^b : polygoniorum Γ^l : poligoniarum Γ^2 || 442b21. ἐναντίον] *ex* ἐναντίων corr. E || ἔτι] $\alpha \beta P \Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : amplius et Γ^2 || ἀπείρων ὄντων τῶν σχημάτων] figuris existentibus infinitis Γ^2 || 442b22. τοὺς χυμοὺς εἶναι ἀπείρους] $\alpha \mu C^a VNv m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τοὺς χυμοὺς ἀπείρους εἶναι Z^a : αὐτοὺς ἀπείρους εἶναι Alex^p (*cit.?*) || ὁ μὲν] $\alpha \beta$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἂν τὸ μὲν P : hoc quidem Γ^l : hic quidem Γ^2 || 442b23. ἂν ποιήσειν αἰσθησιν] α : τῶν χυμῶν αἰσθησιν ποιήσει $\rho \mu C^a NvZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ποιήσειν αἰσθησιν V^2 (*ins.* τῶν χυμῶν) : ποιήσειν αἰσθησιν P : ἂν τῶν χυμῶν faciet sensum $\Gamma^l \Gamma^2$ || δ] $\alpha \beta$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ P : hoc Γ^l : hic Γ^2 || ἂν ποιήσειν₂] $\rho \mu EYC^i VNvZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἂν ποιήσειν M : ἂν ποιήσει C^a : om. Alex^c (*ut v.*) : faciet $\Gamma^l \Gamma^2$ || καὶ] $\alpha \beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. $\Gamma^l \Gamma^2$ || μὲν] $\alpha \mu C^a NvZ^a m^a m^b P \Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : μὲν οὖν V : quidem igitur Γ^2 || 442b24. τοῦ] $\alpha \theta m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : om. m^b (ἔρπται eras.) || γευστοῦ καὶ χυμοῦ] $\alpha \mu V \Gamma^l \Gamma^2$: χυμοῦ καὶ γευστοῦ $\rho C^a NvZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l || γάρ] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (87.8) : δ' Alex^p (87.5) || 442b25. οἰκείαν] *fere* οἰκείαν C^a || σκέψιν] $\rho \mu C^a NvZ^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (*ut v.*: πραγματείᾳ) : ἀπόδοσιν αVT^l : ἀπό {δοσιν/σκέψιν} m^b || φυσιολογίᾳ] $\alpha \beta P \Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : *philosophia* Γ^2 || 442b25-26. περὶ τῶν φυτῶν] $\alpha \mu C^a VNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : περὶ φυτῶν Z^a || 442b27. Τὸν αὐτὸν] $\alpha \delta L \chi$ (περὶ αἰσθῆσεως καὶ αἰσθητῶν δεύτερον. περὶ ὀσμῆς s.l.) $m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : Περὶ ὀσμῶν τὸν αὐτὸν H^a || δὲ] $\alpha \rho UO^d SvZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δὴ $WC^a N$ || 442b28. ὅπερ] $\rho iUm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : δ $\alpha O^d SW$: quod $\Gamma^l \Gamma^2$ || γάρ] $\alpha \mu C^a Nv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} : γάρ, φησίν Z^a , cf. Alex 88.11-12 || τῷ ὑγρῷ τὸ ξηρόν] $\rho EYC^i MiUvZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (90.5) : τῷ ξηρῷ τὸ ὑγρόν $VO^d SWC^a N$ Alex^c (88.5) : *an* γένει (l. 29) *retento* τῷ χυμῷ τὸ ξηρόν *scribendum?* || 442b28-29. ἐν ἄλλῳ [γένει]] *scripsi duce* C^a (*ut v.*, *sed incerta quaedam s.l.*) : ἐν ἄλλῳ γένει $\alpha \mu NvZ^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} || 442b29. τὸ ἔγχυμον ὑγρὸν] $\alpha \mu XyC^a NZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc} (90.6) : om. LH^a Ald. : τὸ ἔγχυμον ἔτερον v : τὸ ἔγχυμον ὑγρὸν P : *enchimum humidum* $\Gamma^l \Gamma^2$: τὸ ἔγχυμον ξηρὸν *Torstrik et Thurot*, cf. Alex^p (89.8-17) || ἐν ἀέρι] $\alpha \mu C^a Nm^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἐν ἀέρι vZ^a || ὕδατι] $\alpha \beta P$ Ald. Eras. Sylb. : in aqua $\Gamma^l \Gamma^2$ || 442b30. νῦν] *ins.* W || μὲν] $\alpha \beta \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb.

: om. P || λέγομεν τὸ διαφανές] α(ex λέγωμεν corr. i) ρμΝνΖ^aμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : τὸ διαφανὲς λέγομεν C^a || 443a1. ούχ] ρμΕΥC^aΝιC^aΝνμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : ούχι Ζ^a : non ΓⁱΓ² || ἦν] α(corr. s.l. V^2) ρμC^aΝνμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. Ζ^a || ἦν] α(corr. s.l. V^2) ρμC^aΝνμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : ἦν Ζ^a || πλυτικὸν] αβP Ald. Eras. Alex^p (πλυτικὰ) : πλυντικὸν Sylb., Bekker et plerique edd. : lavabile ΓⁱΓ² || καὶ] ριUμ^a Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἦν EYVC^cMO^dSWΠΓⁱΓ² : {καὶ/ή} μ^b || ἐγχύμου] α(corr. V^2) ρμC^aνΖ^a(comp.) μ^aμ^b Ald. Eras. Sylb. : ἐνχύμου V^2 P : χυμοῦ N : enhime ΓⁱΓ² || 443a2. ἐνι.] αβΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. P || καὶ] αβΠΓⁱ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. Γⁱ || ἐνι] αρμNm^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^l : om. C^cνΖ^a || 443a2-3. τὸ τῆς δσφρόσεώς] αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^l : odorabile Γⁱ : quod odoris Γ² || 443a3. δῆλον] αβΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : δῆλοι P || ἐπι] αριUO^dSm^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἐπι W || δστρακοδέρμων] spatio post δστρακοδέρ- relictō E || 443a4. φαίνονται] ρ9E'(v.l.) Yⁱ(v.l.) VP Ald. Eras. Sylb. : φαίνεται α : videntur ΓⁱΓ² || δσφραινόμενα] α9P : δσφραινόμενοι ρm^a Ald. Eras. Sylb. : δσφραινόμεν{α/οι} μ^b : odorare ΓⁱΓ² || 443a4-5. δέρος ὄντος ἐν τῷ ὕδατι] αρμC^aΝνμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : δέρος ὄντος ἐν ὕδατι Ζ^a : ὄντος ἐν τῷ ὕδατι δέρος Alex^p(cit.?) || 443a5. ἐπιπολάζει] fort. -ζ- in ras. V || δ ἀήρ] αρμC^aΝνμ^aμ^bΡ : δ ἀήρ ἀναπνέοντα Ζ^a : ἀήρ Ald. Eras. Sylb. || ἐγγένηται] αρμC^aΝνμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : γένεται Ζ^a || 443a5-6. αὐτὰ ἀναπνέοντα] αρμC^aΝνP Alex^p : αὐτὸι ἀναπνέοντες ρm^a Ald. Eras. Sylb. : αὐτὸι{οὶ/ὰ} ἀναπνέοντ{ει/α} μ^b : αὐτὸν Ζ^a : ipsa spirant Γⁱ : ipsa respirancia Γ² || 443a6. τις θείη] αρμC^aΝνμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : τι θείη P : τις θ... Ζ^a(incertum) || καὶ] αρμΝνΖ^aμ^aμ^bΡΓⁱ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ² et C^a, ut v. || 443a7. ἦν] αριUO^dSm^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : καὶ W : que ΓⁱΓ² || ὑγρῷ] αβP Ald. Eras. Sylb. : τῷ ὑγρῷ Alex^c || ἐγχύμου] ασfere ἐγχύμου et u supra ν E : γ ex ν corr. V^2) ρμC^aνΖ^aμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : χυμοῦ N : enhimi Γⁱ : enhymi Γ² || ξηροῦ] αρμC^aνΖ^aμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ξηρὰ N || φύσις] αβΠΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : πλύσις V², coni. etiam Cook Wilson || 443a8. τὸι] ins. S || ἀπ' ἐγχύμου ἐστὶ τὸ πάθος] omnis passio saporis est Γⁱ : ab enhymo passio est Γ² || ἀπ' ἐγχύμου] βV²ΡΓⁱ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἄπαν χυμοῦ αΓⁱ || 443a9. ἐκ] αβP Ald. Eras. Sylb. : et per ΓⁱΓ² || καὶ μὴ ἔχοντων] αβΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. P, fort. recte || γάρ] αρμC^aνΖ^aμ^aμ^bΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. N || 443a10. πῦρ ὕδωρ ἀήρ γῆ] P : πῦρ ἀήρ γῆ ὕδωρ EC MiVΓⁱΓ² : πῦρ ἀήρ ὕδωρ Y : πῦρ ὕδωρ γῆ β(incertum O^d) Ald. : πῦρ ὕδωρ γῆ ἀήρ μ^b : γῆ πῦρ ὕδωρ ἀήρ Alex^l (ut v.) : πῦρ ἀήρ ὕδωρ γῆ Eras. Sylb. Bekker || τε] αρμΝνΖ^aμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : om. C^a || 443a10-11. ξηρὰ αὐτῶν καὶ τὰ ὑγρὰ μιUμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : ὑγρὰ καὶ ξηρὰ αὐτῶν ασWTⁱ : sicca et humida eorum Γ² : incertum O^d : an αὐτῶν delendum? || 443a11. ἐὰν μή] ρ(spatio post ἐὰν relicto y) O^dSWC^aNZ^aμ^a Ald. Eras. Sylb. : ἐὰν μή αUm^bP : ἐὰν τε μή ν : nisi ΓⁱΓ² || τι] ins. v || 443a12. δάλαττα] αρμΝνΖ^aμ^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : δάλασσα C^a Alex^p : mare ΓⁱΓ² || χυμὸν] αβP Ald. Eras. Sylb. : saporem Γⁱ : humorē Γ² || 443a13. νίτρου] α(corr. E^l et Y^l) β(incerta quaedam s.l. m^a et m^b)ΡΓⁱΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^p : λίτρου E^l Y^l || δσμώδεις] αρμNm^aμ^bΡ Ald. Eras. Sylb. : δσμώδη ν, fort. recte, vide 443a19-21 : δσμω^δ Ζ^a : odorabile Γⁱ : odorabile est Γ² || δῆλοι] δηλ^{λ-} Ζ^a || δὲ] αρμΝνΖ^aμ^aμ^bΡΓⁱ (autem) Ald. Eras. Sylb. : etiam Γ² || 443a14. τὸ ἔξικμαζόμενον ἔξι αὐτῶν ἔλαιον] ρUS²C^aΝ(ἔλαιον p.c., ut v.)ν(ἔξικ- ex ἔξιγ- corr.)μ^aμ^b Ald. Eras. Sylb. : τὸ ἔξικμάζον ἔξι αὐτῶν ἔλαιον αO^dS^lWP : τὸ ἔξικμαζόμενον ἔλαιον ἔξι αὐτῶν Ζ^a(ἔλαιον p.c., ut v.) : quod ab istis effluit

$\Gamma^1\Gamma^2$ || νίτρον] βE^l (corr.) $V^2C^cMiP\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : λίτρον $E^l Y V^l$ || 443a15. ἔτι λίθος μὲν] ins. U^l : μὲν ins. W^l || ἔτι] $\alpha USWC^aNm^b$ (sed δὲ eras.) $P\Gamma^1\Gamma^2$: ἔτι δὲ ρO^dvm^a Ald. Eras. Sylb. : ἔστι δὲ Z^a || λίθος] $\alpha \mu C^cNm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : δὲ λίθος Z^a (ins. δ) || μὲν] $\alpha \beta P\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^2 || ἄσημον] $\alpha \mu C^cNm^b P$: ἄσημος ρvZ^a (comp.) m^a Ald. Eras. Sylb. || ἄχυμον] $\alpha \mu C^cNm^a m^b P$: ἄχυμος Z^a (ut v., comp.) Ald. Eras. Sylb. || 443a15-17. τὰ δὲ (l. 15)-ἄχυμον γάρ (l. 17)] in marg. U || 443a15. δὲ] $\alpha \mu C^c vZ^a m^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. N || 443a16. ὀσμῶδη] $\alpha \mu C^c vZ^a$ (comp.) $m^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὀγκώδη N || 443a16-18. ἔγχυμα (l. 16)-όσμωδη (l. 18)] $\alpha \beta$ (ins. S^2) $P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. S' || 443a16. καὶ] $\alpha \mu C^c Nvm^a m^b P\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || τὰ] $\alpha \theta LH^c Xm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὴν γ || ἥπτον] $\alpha \beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : minus [odorabilia] Γ^l || ἔτι] ἔτι τῶν bis sed secundum eras. m^b || ἔτι ἐπὶ] $\alpha \mu$ (incertum S^l) $C^c\Gamma^l\Gamma^2$ Alex^p : ἔτι $\rho S^v vm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb., fort. recte : ὅτι ἐπὶ N : ἔτι ἐπὶ μὲν Z^a || 443a17. μεταλλευμένων] $\rho EVC^c MiO^d S^2 WC^a Nv(-\lambda-s.l.) m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : μεταλλευμένων Y : μεταλλευμένων U : μεταβαλλομένων Z^a : que metallantur $\Gamma^l\Gamma^2$ || ἄσημον] $\alpha \beta P\Gamma^l$: ἄσημος Ald. Eras. Sylb. || ἄχυμον] $\alpha \mu C^c Nvm^a m^b P\Gamma^l$: ἄχυμος Z^a (comp.) Ald. Eras. Sylb. || 443a17-18. δὲ χαλκὸς καὶ ὁ σίδηρος ὀσμῶδη] es autem odorabile et ferrum Γ^2 || 443a18. ὁ σίδηρος] $\alpha \rho O^d S^2$ (in marg.) $Nm^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : σίδηρος $US^l WC^a vZ^a P$: ferrum $\Gamma^l\Gamma^2$ || ὀσμῶδη] α (ἄχυμα γάρ post ὀσμῶδη eras. V) $\rho O^d Sm^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ὀσμῶδεις UWC^a : ὀσμῶδης NvP : ὀσμω^δ Z^a : odorabilia Γ^l : odorabile Γ^2 || 443a18-19. ὅταν (l. 18)-ἄργυρος (l. 19)] etiam in marg. sed eras. S^2 || 443a18. ἐκκαυθῆ] -κ- s.l. Y || 443a19. ἀσμότεραι] $\vartheta VMLXm^a m^b$ (p.c.?) Ald. Eras. Sylb. : ἀσμότεραι $EYC^c iH^a y$: ἀσμότεραι P : odorabiliiores Γ^l : inodorabiliores Γ^2 || σκωρία] $\alpha \rho v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : σκοριαὶ C^c (p.c.?) NZ^a : scorie $\Gamma^l\Gamma^2$ || πάντων] $\rho \mu EYC^c MiC^a vZ^a m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τούτων V : om. N || ἄργυρος] $\alpha \mu C^c NZ^a$ (comp.) $m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἄργυρου ν || 443a20. καττίτερος] $\alpha \rho \mu Nm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : κασσίτερος $C^c Z^a$: καττίτερου ν : stagnum $\Gamma^l\Gamma^2$ || ὀσμῶδη] α (sed ὀσμῶδεις V^l) $\rho C^c Nm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὀσμῶδεις μν : ὀσμῶδης N : ὀσμω^δ Z^a : odorabilia $\Gamma^l\Gamma^2$ || τῶν₂] $\alpha \theta H^c Xm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τῶ L || ὑδατῶδη] $\alpha \mu C^c v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὑδατῶδης N : ὑδατω^δ Z^a || 443a21. δὲ] $\alpha \beta \Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : γάρ P || ἐνίοις] 1 litt. supra -ν- eras. S || καπνῶδης] -ς ins. v. καπνω^δ Z^a || εἰναι] $\alpha \mu C^c vZ^a m^a m^b P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἔστιν N || ὀσμή] -σ- s.l. E || 443a22. οὖσα κοινὴ] $\beta EVC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : οὖσα κοινὴ Y : communis existens $\Gamma^l\Gamma^2$ || γῆς] $\rho \vartheta m^a P\Gamma^l\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l (92.18) : γῆς τε αm^b Alex^p (92.21) || καὶ₂ (l. 22)-όσμης (l. 23)] in ll. 24-25 (ἐπὶ δὲ-ἐπιφέρονται) transponenda coni. Förster ex Alex^p : del. Thurot, Biehl et al. || ἐπιφέρονται] $\alpha \beta$ (aliquid post ἐπιφέρονται eras. Z^a , ut v.) P Ald. Eras. Sylb. Alex^l : dicunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || 443a22-23. ἐπὶ τοῦτο] α (p.c. V) $\rho UWC^a v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : ἐπὶ τούτῳ $V^l O^d SNZ^a$: super hoc $\Gamma^l\Gamma^2$ || 443a23. καὶ] $\alpha \beta P\Gamma^l\Gamma^2$ Sylb. : om. Ald. Eras. || Ἡράκλειτος] -ει- s.l. E , fort. i pro ει m^a || ὡς] $\alpha \beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l : quod Γ^2 || 443a24. καπνὸς γένοιτο] $\rho \mu C^c Nv$ (p.c., ut v.) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : καπνὸς γίγνοιτο α : γένοιτο καπνὸς Z^a : ἦν καπνὸς Alex^p : fiant $\Gamma^l\Gamma^2$ || βίνες] βV (ὅτι eras.) i Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ὅτι βίνες $EYC^c M P\Gamma^l\Gamma^2$: <αἱ> βίνες fort. scribendum esse cens. Beare || διαγνοῖεν] $\alpha LH^c m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : διαγνῶσιν N : διαγνῶειν μῆγ $C^a Z^a$: διαγνησίαι ειν ν : διεγίγνωσκον Alex^p : discernerent $\Gamma^l\Gamma^2$ || 443a24-25. <καὶ πάντες (l. 24)-περὶ ὀσμῆς (l. 25)>] verba ex

ll. 22-23 transposita : ἐπὶ δὲ τὴν ὁσμὴν πάντες ἐπιφέρονται *Bekker, Biehl et al. e codd.* || ἐπὶ] *βιΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : ἐπεὶ *EYVC^cMG¹*, *vide supra* || 443a25. ἐπιφέρονται] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : asserunt Γ^1 : inferunt Γ^2 : ἐπιφέρονται <ἐπὶ τοῦτο> *Christ*, *vide supra* || ἀτμίδα] *αρμC^aNm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀτμίδες ν : ἀτμιδ' Z^a || 443a26. ἀναθυμίασιν] *αρμC^aNZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀναθυμίασεις ν || 443a26-27. οἱ (l. 26)-ἀναθυμίασις (l. 27)] *in marg. N* || 443a26. ὡς] m^b (οἱ δὲ καὶ s.l.)*P* : *om. αρμC^aZ^aΓ¹Γ²* : καὶ *ρNvm^a* *Ald. Eras. Sylb.* || ἦ] *αθLH^ym^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ὁ X || μὲν] *αρO^dSWC^avZ^am^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : *om. UN* || ἀτμὶς] *αθLH^ym^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* : ἀτμὸς X : athmis Γ^1 : vapor Γ^2 || 443a27. τις] *αρvm^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : *om. μC^aNZ^a* || 443a28. κοινὴ] *ρO^dSWC^avZ^am^am^b* *Ald. Eras. Sylb.* : κοινὸν *αUP* : κοινὴ N : commune est $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀέρος καὶ γῆς] *αρμC^aNvm^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : γῆς καὶ ἀέρος Z^a || καὶ₂] *βEYVC^ciΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : *om. M* || 443a29. οὐδέτερον] *ex οὐδ’ ἔτερον corr. ν* || 443a30. ἐστιν ὕδατος] *αρμC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : ὕδατος Z^a : aque est $\Gamma^1\Gamma^2$ || 443a30-31. ἀδύνατος] *ρμ(incertum O^d)EYVC^ciC^aNm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀδύνατον *MvZ^a* : impossibile est $\Gamma^1\Gamma^2$ || 443a31. ἐν ὕδατι γενέσθαι] *αμ(incertum O^d)m^bΠΓ¹Γ²* : γενέσθαι ἐν ὕδατι *ρNvZ^am^a* *Ald. Eras. Sylb.* : γίγνεσθαι ἐν ὕδατι C^a || 443a31-b1. ὁσμᾶται (l. a31)-πρότερον (l. b1)] *scholio in textum intruso Z^a*. τῆς ὁσμῆς ὕδατω^δ οὐσης ἀδύνατον. ... δ' αὐτῶν ἔχραν ἀναθυμίασιν εἶναι ήτοι ὁσμήν, εἴπερ αὕτη ἐστὶν ὁσμή. εἰ δὲ τοῦτο, οὐκ ἀν ὁσμάτῳ τὰ ἐν ὕδατι. ἀλλὰ μήν ὁσμᾶται τὰ ἐν ὕδατι. οὐκ ἄρα ή καπνώδης ἀναθυμίασις ἐστὶν ὁσμή Z^a || 443a31. δὲ] *αβΠΓ²* *Ald. Eras. Sylb.* : enim Γ^2 || τῷ] *αSP* : *om. ρUWC^aNvm^am^b* *Ald. Eras. Sylb.* : *incertum O^d* || 443b1. καθάπερ] *ρUSWC^aNvm^a* *Ald. Eras. Sylb.* : ὥσπερ *αPm^b* : sicut $\Gamma^1\Gamma^2$: *incertum O^d* || ἦ] *αβ(incertum O^d)P Ald. Eras. Sylb.* : *om. Alex^l* || 443b2. ἀπορροίας] *αLH^yC^a(ex ἀπορροαῖς corr.)Nm^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀπορροαῖς *μXvZ^a* : ἀπὸρροποίας/οαῖς] m^a : huius et illius Γ^1 : effluxionibus Γ^2 || οὖν] *αβΠΓ²(igitur)* *Ald. Eras. Sylb.* : enim Γ^1 || ἔκεινη] *αβΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : ἔκειναι *Thurot* || καλῶσι₁] *αρμC^avZ^am^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : καλὴ N || οὐδ'] *αO^dSWm^am^bP* : μήδ' *ριU* *Ald. Eras. Sylb.* : nec $\Gamma^1\Gamma^2$ || 443b3. ἀπολαύειν] *βYVC^cMim^am^bP Ald. Eras.* : ἀπολαύην E : recipere $\Gamma^1\Gamma^2$: ἀπολαβεῖν *Sylb.* || τῷ₂] *αβP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : τῷ V^1 || τῷ] *αρμNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : *om. C^a* || 443b4. τῷ] *αβ(ex τὸν corr. N, ut ν.)P Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : τῷ V^1 || τῷ] *BEVC^cMiP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : *om. Y* || 443b4-5. ἐγχύμου] *αβP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : ἐνχύμου V^1 : *enchimo* Γ^1 : *enchyma* Γ^2 || 443b5. ξηρότητος] *αβP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^l* : siccitatem Γ^1 : siccitate Γ^2 || 443b5-6. καὶ γὰρ ὁ (l. 5)-ἐστίν (l. 6)] *delevi* || 443b5. καὶ γὰρ ὁ] *αρμvZ^am^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* : ὁ γὰρ C^aN || ὑγρὸν] *αρUO^dWC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ὑγρὸς SZ^a *Alex^c(paraphr.?)* || 443b6. ἔτι δ' εἴπερ] *μV²C^aNZ^aP* : ὅτι δ' C^aMivm^b : ὅτι δεπερ EV^1 : ὅτι δέ περ Y : ἔτι δ' εἰ *ρ(incerta quaedam s.l. H^a)m^a* *Ald. Eras. Sylb.* : quod autem Γ^1 : adhuc autem si quidem Γ^2 || ὅμοιως ἐν τοῖς ὑγροῖς N : ἐν τοῖς ὑγροῖς ὅμοιως Z^a || ποιεῖ] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : ποιεῖ <ἐν τῷ ὕδατι> *Thurot* : facit odorem Γ^1 : faciat Γ^2 || 443b7-8. ὅτι δεῖ ἀνάλογον] *ριV²UO^dSm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἔτι δεῖ ἀνάλογον *αW* : oportet autem proportionales Γ^1 : quod oportet proportionales Γ^2 : ὅτι ἀνάλογον δεῖ *Alex^c* || 443b8. ἀλλὰ μήν] *αρμC^avZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : ἀλλὰ N : sed Γ^1 : sed adhuc Γ^2 || τοῦτο] *αρμC^aNZ^am^am^bΠΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : τοῦ ν || γε] *αρμC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : *om. Z^a* || 443b9. δριμεῖαι] *BEVC^cMiP Ald. Eras.*

Sylb. Alex^c : δραμεῖαι Y : acetosi $\Gamma^l \Gamma^2$ || 443b9-10. εἰσιν ὁσμαὶ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : εἰσιν αἱ ὁσμαὶ NZ^a : om. Alex^c || 443b10. στρυφναὶ καὶ λιπαραὶ] $\rho\mu EVC^c MiC^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : στρυφναὶ καὶ λιπαραὶ Y : λιπαραὶ καὶ στρυφναὶ Z^a : στρυφναὶ καὶ λιπαραὶ εἰσιν ὁσμαὶ Alex^c || 443b10-11. τοῖς πικροῖς] $\rho\mu C^a Nm^a m^b P$ Ald. Eras. Alex^p : ταῖς πικραῖς α : τοῖς πικροῖς καὶ Z^a || 443b11. τὰ σαπρὰ ἄν τις ἀνάλογον εἴποι] proportionales dicat utique quis putridos $\Gamma^l \Gamma^2$ || τὰ σαπρὰ] *scripsi duce Cas.* (in marg. editionis: vel ταῖς πικραῖς vel τὰ σαπρὰ) : τὰς σαπρὰς *codd.* || τις] Σ corr. V^2 || εἴποι] $\rho EYV(p.c., ut v.) iZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. *Sylb.* : εἴπη $C^c MUC^a$: εἰπεῖν $O^d SWv$: εἴπειν N : εἴποιεν P : dicat $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἐκεῖνα] αm^a (-οι, ut v., s.l.) P : ἐκεῖνοι ρI^f (sere ἐκοῖνοι Z^a) $O^d Sm^b$ Ald. Eras. *Sylb.*, cf. Alex^p : ἐκεῖναι U : om. W : illa $\Gamma^l \Gamma^2$ || 443b12. δυσκατάποτα] αm^a (-οι s.l.) P : δυσκατάποτοι Θ(oύτω s.l. Z^a) m^b Ald. Eras. *Sylb.*, cf. Alex^p : difficilis potationis sunt Γ^l : difficilis potationis Γ^2 || δυσανάπνευστά] $\alpha\rho IUS^2 Wm^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : δυσανάπτευστά $O^d S^j$: discatapenta Γ^l : dysanapneusta Γ^2 || ἔστιν] $\alpha\rho LH^a yC^a Nm^a P$ Ald. Eras. *Sylb.* : εἰσι $XvZ^a m^b$: om. Γ^l : sunt Γ^2 || 443b13. ὅτι] $\beta EYVC^c iPI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : om. M || ὅπερ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : ὡσπέρ Z^a || ἐν τῷ ὕδατι] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : ἐν τοῖς ὕδαις Z^a || ὃ] $\alpha U m^a m^b P$: om. $\rho I^f SW$ Ald. Eras. *Sylb.* || χυμός] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. *Sylb.* : humor $\Gamma^l \Gamma^2$ || τοῦτ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : οὔτως Z^a : hoc et Γ^l || ὕδαις] $\alpha\beta$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : τῷ ὕδατι P : aqua $\Gamma^l \Gamma^2$ || 443b14. ἥι] $\alpha\rho\mu C^a NvZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. N || καὶ] $\alpha\beta PI^l$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. Γ^l || πῆξις] $\alpha\gamma C^a m^a$ (ψῦξις s.l.) $m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^p : ψῦξις $V^2 LH^a XUO^d WNvZ^a$: ψῦξις καὶ ἡ πῆξις S || 443b14-16. καὶ τοὺς (l. 14)-πῆξις (l. 16)] β (in marg. S^2 : om. καὶ $m^b E$ (om. καὶ) Y (om. καὶ) V (om. καὶ) C^c (om. καὶ) i (om. καὶ) NI^l (om. καὶ) $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. MS^l || 443b15. ἀμβλύνει] $\alpha\vartheta LH^a Xm^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : ἀμβλύνοι y || 443b16. δημιουργοῦν] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : τὸ δημιουργοῦν Z^a || ἡ ψῦξις καὶ ἡ πῆξις] $\rho\mu EYC^c MiC^a Nz^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* : ἡ πῆξις καὶ ἡ ψῦξις V : ἡ τε πῆξις καὶ τὸ ψυχρόν Alex^p || εἴδῃ] $\alpha\beta$ (corr. S^2 : ex ἥδη corr. W^2 , ut v.) $PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : ἥδη $S^l W^l$ (ut v.) || 443b17. δὲ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : om. Z^a || τοῦ ὁσφραντοῦ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : τοῦ ὁσφραντικοῦ Z^a || ἔστιν] $\alpha\mu\eta$ (p.c., ut v.) *Sylb.* Alex^l : εἰσίν $\rho C^a NZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. : sunt $\Gamma^l \Gamma^2$ || φασί τινες] $\rho I^f Um^a$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : τινές φασιν $\alpha O^d SWm^b PI^l \Gamma^2$ || 443b18. εἴδῃ] $\alpha\rho\mu C^a NvZ^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : εἴδος $Z^a m^a$ || τοῦ ὁσφραντοῦ] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^l : τοῦ ὁσφραντικοῦ Z^a || ἀλλ’ ἔστιν] *an delendum?* || δὲ πῶς] $\alpha\mu Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Alex^c : δὲ καὶ πῶς ρZ^a Ald. Eras. *Sylb.* : δὲ πῶς οὐκ C^a : καὶ πῶς v (ut v.) || 443b19. πῶς] $\alpha\rho\mu C^a NZ^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : om. v || οὐκ] $\alpha\rho\mu NvZ^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* Alex^c : om. C^a || τὸ] $\beta EYC^c MiPI^l$ Ald. Eras. *Sylb.* : τὰ V || τεταγμένον] $\beta I^f P$ Ald. Eras. : τεταγμένων $EYVC^c M$ *Sylb.* : ordinatis Γ^l : ordinatum Γ^2 || 443b20. αὐτῶν] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. Z^a || ὡσπέρ εἴπομεν] $\alpha\rho I^f O^d W$ (ώσπερ in ras., ut v.) $m^a m^b$ Ald. Eras. *Sylb.* : ὡσπέρ εἴπωμεν S : ὡσπέρ εἴπαμεν P : sicut diximus Γ^l : sicut dictum est Γ^2 : *an delendum?* || τὸ λυπηρὸν] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b PI^l \Gamma^2$ Ald. Eras. *Sylb.* : λιπαρὸν Z^a || 443b20-21. κατὰ συμβεβηκὸς ἔχουσι] *habent secundum accidens* Γ^2 || 443b21. διὰ γὰρ τὸ τοῦ θρεπτικοῦ πάθη εἴναι] διὰ τὸ εἶναι πάθη τοῦ θρεπτικοῦ Z^a || τὸ] $\alpha\rho US^2 NZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. Wv : *incertum* O^d || τοῦ] $\rho S^2 WvZ^a m^a P$ Ald. Eras. *Sylb.* : om. $\alpha US^2 C^a Nm^b$: *incertum* O^d ||

θρεπτικοῦ] αρρμ(*incertum O^d*)C^vZ^am^abPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : θρεπτικὸν N || πάθη εἶναι] αUm^b : εἶναι πάθησιν ρvm^a : εἶναι πάθη SC^c(ἔχουσι post πάθη eras.)Z^d(comp. πα^g)P : εἶναι πάθη εἶναι W : εἶναι ἔχουσι πάθη N : εἶναι πάθος Ald. Eras. Sylb. : passio est Γ^jΓ² : *incertum O^d* || 443b22. ἡδεῖαι] αρμUSWC^avZ^am^abPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : ὃδιαι N : *incertum O^d* || αἱ] ριEYVUS^jCⁱm^abP : om. MS^jW Ald. Eras. Sylb. : *incertum O^d* || τούτων] αρρμ(*incertum O^d*)NvZ^am^abPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : αὐτῶν C^a || 443b22-23. πεπληρωμένοις] πεπληρομένοις Eras. || 443b23. μηδὲν] ρθ(*incertum O^d*)EYVm^b Ald. Eras. : μηδενὸς C^cMi : οὐδὲν m^a(p.c.?) : οὐδὲν P : nihil Γ^jΓ² || οὐχ ἡδεῖαι] p.c. S, ut v.; in marg.: ἡ δὲ λυπηρὰ S^j || ὅσοις μὴ] EYC Mim^b(s.l.)P Alex^p (ut v.) : αἱ ὀσμαὶ ρμ(sed verba οὐδ' ὅσοις μὴ supra ἡ τροφὴ, eadem manu, scripta sunt U : *incertum O^d*)VC^aNvm^a Ald. Eras. Sylb. : ὄσμαι Z^a : quecumque si non Γ^j : neque odores Γ² : *incertum O^d* || καὶ₂] αβPΓ^j Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^j || ἡ] β(ins. v : *incertum O^d*)Z^am^abP Ald. Eras. Sylb. : om. α || 443b24. τροφὴ] αρθ(*incertum O^d*)PΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : τροφὴ δὲ m^ab || ἡδεῖαι] UWNPΓ² : οὐχ ἡδεῖαι αρρO^dSC^a(ins.v) vZ^am^abΓ^j Ald. Eras. Sylb. || οὐδὲ τούτοις] αρρμC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a(eras., ut v.) : nec istis [istis] Γ^j : neque hiis Γ² || 443b25. μὲν] BV^j(*aliquid post μὲν eras.*)C^cMiPΓ^jΓ² Ald. Eras. : μὲν γάρ EY || ὥστερ] ρμC^avZ^am^abP Ald. Eras. Sylb. : καθάπερ α : om. N : velud Γ^j : velut Γ² || εἴπομεν] ρμEYVC^avZ^am^abP Ald. Eras. Sylb. : εἴπομεν οὖν C^cMi : om. N : diximus Γ^jΓ² || 443b26. λυπηρόν] μEV^cMim^am^bP : τὸ λυπηρόν ρYC^a Ald. Eras. Alex^c (paraphr.?) : λυπαρόν N : τὸ λυπαρόν Z^a : triste Γ^jΓ² || καὶ] αβPΓ^j Ald. Eras. Sylb. : om. Γ² || 443b27. ἡδεῖαι] βEYVC^ciPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : ὃδιαι M || 443b28. οὐδὲν] αρρμC^av(ex οὐ corr., ut v.)Z^am^ab Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲ N : οὐδὲν P : non Γ^j : nichil Γ² || παρακαλοῦσιν] π^e καλοῦσιν Z^a || 443b29. συμβάλλονται] αZ^am^b : συμβάλλεται ρUO^dWC^aNvm^aP Ald. Eras. Sylb. : συμβάλλεται S : conferunt Γ^jΓ² || οὐδέν] αβ Ald. Eras. Sylb. : οὐδέν P : quicquam Γ^jΓ² || 443b30. σκώπτων εἴπε Στράττις] vituperans Tracius dixit Γ^jΓ² || σκώπτων εἴπε] αθP : εἴπε σκώπτων ρm^ab Ald. Eras. Sylb. || Στράττις] EYVUO^dS : Στράτις ρcCMiWm^ab Ald. Sylb. Alex^p(ut v. : Στράτιδος τοῦ κωμικοῦ) : δ Στράτις P : Στράτης Eras. : Tracius Γ^jΓ² || 443b31. ὅταν] αθLH^aXm^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : ὅτε ym^a : quando Γ^jΓ² || φακῆν] αμχ(φακῆ s.l.)C^aNvP : φακῆ LH^aym^ab Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : φακὸν Z^a : lentem Γ^jΓ² || ἔψητε] EYC^cMiXUC^a : ἔψηται VLH^ayO^dSWm^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : ἔψεται m^a : ἔψητε N : ἔψηται Z^a : decoquis Γ^jΓ² || μὴ ‘πικεῖν] C^cMiO^dWC^aNv : μὴ πικεῖν EYVUS^j : μὴ ἐπιχεῖν ρδ^am^abP Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : ἐπιχέει Z^a : non infundas Γ^jΓ² || μύρον] EVC^cMiLUm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : μύρον iYH^aXyO^dSW : miron Γ^j : myron Γ² || 443b31-444a1. μιγνύντες] BYVC^cMiP Ald. Eras. Sylb. : μιγνοῦντες E : commiscent Γ^jΓ² || 444a1. πόματα] αρρμV^jC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v. : πόμασι) : πόματα V^j : πόματα νῦν Z^a : potationes Γ^jΓ² || 444a2. συνηθεῖα] αρρμUO^dC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : συνηθ^j SWZ^a : usum Γ^jΓ² || ἐκ δύ' αἰσθήσεων γένηται] αρρμC^aNvm^am^bPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : γένηται ἐκ δύ' αἰσθήσεων Z^a || 444a3. ἐν] ρμV^jC^aNvm^am^bPΓ^j Ald. Eras. Sylb. : ἐν αV^j(s.l.)v : ὅν Z^a : om. Γ^j || οὖν] αρρμNvm^am^bPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. C^aZ^a || τὸ ὀσφραντὸν] αρρμC^aNvm^am^bPΓ^jΓ² Ald. Eras. Sylb. : τὸ ὀσφραντικὸν Z^a || 444a4. ἀνθρώπου] ριO^dSm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^p, vide 444a8 : τῶν ἀνθρώπων αUT^j : τοῦ ἀνθρώπου W : hominis Γ² || 444a4-5. ἡ (l. 4)-ζῷων (l. 5)] αβPΓ^jΓ² Eras. Sylb. : om. Ald. || 444a4. ἡ - τεταγμένη] qui - ordinati Γ^j : qui - ordinatus Γ² || τοὺς χυμοὺς] αβP Eras.

Sylb. : humores Γ' : sapores Γ^2 || 444a5. ζώων] αρμ C^a Ν Z^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Eras.* *Sylb.* : ζώων
 ἐστίν ρ S^2 ν m^a || κάκεινων] αρμ C^a Ν v m^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : κάκεινα Z^a || 444a6. κατὰ₁]
 αθ L χ y m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : om. H^a || ἔχειν] ρμΕVC C Μ i C^a ν Z^a μ a μ b Ρ *Ald.* *Eras.*
Sylb. *Alex^c* : ἔχει Y : om. N : habent Γ ^{l} Γ ^{2} || διήρηται] BEV(-ή- p.c., ut v.) C^a Μ i P (ex
 διειρηται corr.) *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : διήρηται Y : dividuntur Γ ^{l} Γ ^{2} || 444a6-7. τὰ εἶδη κατὰ
 τοὺς χυμούς] α(συμβεβηκὸς post κατὰ *eras.* Y)ρμ C^a Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : κατὰ
 τοὺς χυμούς τὰ εἶδη Z^a || 444a7. ταύτης] αρμ C^a Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : ταῦτα Z^a
 || οὐκέτι] βΥVC C Μ i P *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : οὐκέτη E : non Γ ^{l} : non iam Γ ^{2} || τὸ]
 αρμ C^a ν m^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : om. NZ^a || αὐτῆς] α(-ς p.c. V)ρUΟ ^{d} SC C Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2}
Ald. *Eras.* *Sylb.* : αὐτοῖς W : αὐτὴν Z^a || 444a7-8. εἶναι καδ' αὐτὴν ἡδεῖαν] αμΡΓ ^{l} Γ ^{2} :
 καδ' αὐτὴν εἶναι ἡδεῖαν ρΝv Z^a μ a μ b *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : ἡδεῖαν εἶναι C^a || 444a8. λυπηράν]
 αρμ C^a Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : λιπαράν Z^a || δὲ] αρμ C^a Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.*
Sylb. : om. Z^a || ἴδιον εἶναι] μΕYC C ΜiLH a Γ ^{l} ν m^b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : εἶναι Xy^a : εἶναι
 ἴδιον VN Z^a : proprium esse Γ ^{l} Γ ^{2} || ἀνθρώπου] βΡ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : ἀνθρώπῳ EYC C Μi :
 ἀνθρώπων V : hominis Γ ^{l} Γ ^{2} || 444a9. τὴν ψῦξιν] ρμΕ ^{l} (γράφεται in
 marg.)VC C Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : τὴν ξῖν E ^{l} YC C Μi, fort. recte : ψῦξιν Z^a || τὸν
 ἐγκέφαλον] αβΡ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : cerebrum est Γ ^{l} : cerebrum Γ ^{2} || 444a10. ὄντος τὴν
 φύσιν τοῦ ἐγκεφάλου] αρθ m^a *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : ὄντος τοῦ ἐγκεφάλου τὴν φύσιν P :
 ὄντος τοῦ ἐγκεφάλου m^b : natura existente cerebro Γ ^{l} Γ ^{2} || 444a11. φλεβίοις]
 αρμ C^a Ν v m^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : φλέβοις Z^a || 444a11-12. μὲν καὶ καθαροῦ] αρθ m^a Ρ
Ald. *Eras.* *Sylb.* : καὶ καθαροῦ μὲν m^b , fort. recte : μὲν καὶ ... O^d (incertum) : et puro Γ ^{l} Γ ^{2}
 || 444a12. εὐψύκτου δέ] αριUSm ^{a} (ή vel μὴ s.l.)μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : εὐψύχου δέ W : de
 facili autem infrigidabili Γ ^{l} Γ ^{2} : incertum O^d || διὸ καὶ] β(incertum O^d) V^2 (διὸ ins.)ΡΓ ^{2}
Ald. *Eras.* *Sylb.* : καὶ α(incertum V^l) : om. Γ ^{l} || τῆς] αβ(incertum O^d) *Ald.* *Eras.* *Sylb.* :
 om. P || 444a13. διὰ] αρμ(incertum O^d)C C Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : {διὰ/κατὰ} Z^a
 || τὸν] αρUWC C Ν v m^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : τὸ τὸν S : incertum O^d || νοσηματικὰ ρέυματα
 ποιεῖ] θ(comp. π ^{o} Z^a : incertum O^d)ΥΥ : νοσηματικὰ ρέυματα ποιεῖν EC C Μi : ρέυματικά
 νοσήματα ποιεῖ ρμ m^a μ b *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : νοσηματικὰ ποιεῖ ρέυματα P : ρέυματα Alex ^{p} :
 infirmantia reumata facere Γ ^{l} : infirmancia reumata facit Γ ^{2} || 444a14. ύγειας]
 ρμ(incertum O^d)C C Ν v m^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : ύγιειας EVC C Μi *Eras.* : ύγιαιας Y : om. Z^a :
 sanitatis Γ ^{l} Γ ^{2} || 444a14-15. τὸ τοιοῦτον εἶδος] βVC C ΜiΡ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : τὸν τοιοῦτον
 εἶδος EY : ista species Γ ^{l} Γ ^{2} || 444a15. οὐδὲν] αρμ(-ν *eras.* O^d)ν Z^a μ a μ b Ρ(s.l.) *Ald.* *Eras.*
Sylb. : οὐδὲ V ^{2} Ν N : non Γ ^{l} : nichil Γ ^{2} || ἔργον ἐστὶν] αβ(ins. ἐστὶν ν) *Ald.* *Eras.* *Sylb.* :
 ἐστὶν ἔργον ΡΓ ^{l} Γ ^{2} || αὐτῆς] αρμ C^a Ν v m^a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : αὐταῖς Z^a || ἡ τοῦτο]
 ριUSm ^{a} μ b Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : om. αΡΓ ^{l} : ἡ τοῦτο. τὸ θερμαίνειν καὶ διαχεῖν τοὺς περὶ¹
 τὸν ἐγκέφαλον ψυχροτέρους ὄντας τόπους καὶ εἰς τὸ σύμμετρον ἄγειν W (sed ὡς
 σχόλιον ἔκειτο τοῦτο in marg.) : ἡ τὸ θερμαίνειν καὶ διαχεῖν τὸν περὶ τὸν ἐγκέφαλον
 ψυχροτέρους ὄντας τόπους καὶ εἰς τὸ σύμμετρον ἄγειν U(in marg.) O^d : ἡ τὸ θερμαίνειν
 τε καὶ διαχεῖν τὸν περὶ τὸν ἐγκέφαλον ψυχροτέρους ὄντας τόπους καὶ εἰς τὸ σύμμετρον
 ἄγειν Alex ^{p} (98.23-25) || 444a16. τοῦτο] αριUΟ ^{d} S ^{2} μ a μ b ΡΓ ^{l} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : τὸ W : om.
 S^l || ἡ μὲν γάρ τροφὴ] que enim a cibo Γ ^{2} || ἡδεῖα οὖσα] αμLy C^a ν Z^a μ a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.*
Eras. *Sylb.* : ἡδεῖα LH a : ἡ διδοῦσα N || καὶ] αρμΝv Z^a μ a μ b ΡΓ ^{l} Γ ^{2} *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : om.
 C^a || 444a17. ἡ₁ - ἡ₂] ρμ C^a μ b Ρ *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : om. ἡ₂ Nv : om. EYVC C MZ a μ b ||
 πολλάκις νοσώδης ἐστὶν] αρμ m^a μ b *Ald.* *Eras.* *Sylb.* : νοσώδης πολλάκις ἐστὶν V :

πολλάκις νοσώδεις είσιν $\mu C^a NP$: πολλάκις νοσω^δ ἐστίν Z^a : multociens infirmans est $\Gamma^l \Gamma^2$ || ή₃] αρμ $C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : εἰ N : qui Γ^l : que Γ^2 || 444a17-18. ἡ δ' ἀπὸ τοῦ εὐώδους ὁσμῆς ἡ καθ' ἑαυτὴν ἡδεῖα] Förster : ἡ δ' ἀπὸ τῆς ὁσμῆς τῆς καθ' αὐτὴν εὐώδους Bekker : ἡ δ' ἀπὸ τοῦ εὐώδους ὁσμῆς ἡ καθ' αὐτὴν Biehl : ἡ δ' ἀπὸ τῆς ὁσμῆς τῆς καθ' ἑαυτὴν ἡδεῖας εὐώδια Cook Wilson || 444a18. εὐώδους] EYC Mim^a (ἡδεῖα post εὐώδους eras.) $m^b P$: εὐώδους ἡδεῖα ρμV(ἡδεῖα s.l.) C^a Ald. Eras. Sylb. : ἡδεῖα N : εὐώδους ἡδεῖα οὖσα Z^a : odorifero $\Gamma^l \Gamma^2$: εὐώδους ἡδονὴ coni. Cook Wilson, sed vide ad 447a17 || ἑαυτὴν] ρUO $C^a Nm^a P$ Ald. Eras. Sylb. : αὐτὴν αSWm^b : ἑαυτὸν ν : ἑαυτῆς Z^a (ut ν.) : se Γ^l : se ipsum Γ^2 || ὅπωσοῦν] ὅποσοῦν Eras. || ἔχουσιν] ρμEYC $MiC^a Nv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἔχουν V : om. Z^a : se habent Γ^l : se habeat Γ^2 || 444a19. ἀεί] ρθ $m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : αἱεὶ am^b : semper $\Gamma^l \Gamma^2$ || 444a21. τετράποσι] βEYVC iP Ald. Eras. Sylb. : τετράπουσι M : quadrupedibus $\Gamma^l \Gamma^2$ || οσα] in marg. Um^b : τοῦτ' ἐστὶν οσα ἀναπνεῖ, cf. Alex (99.18-19) || 444a21-22. μᾶλλον τῆς τοῦ ἀέρος φύσεως] αUO $SZ^a m^b$ Alex^c : τῆς τοῦ ἀέρος μᾶλλον φύσεως $\rho C^a Nv m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : μᾶλλον τοῖς τοῦ ἀέρος φύσεως W : magis (participantibus) natura aeris Γ^l : magis (participantibus) nature aeris Γ^2 || 444a21. τοῦ] σ(ut ν.) post τοῦ eras. S || 444a23. ἐν αὐταῖς] ρθ Γ^2 Ald. Eras. Sylb. : περὶ αὐτὰς $am^b \Gamma^l$: {ἐν αὐταῖς/περὶ αὐτὰς} m^a : om. P : ἀπ' αὐτῶν Alex^p (cit.?) || τῆς θερμότητος κουφότητα] αβ Ald. Eras. Sylb. : κουφότητα τῆς θερμότητος $P\Gamma^l \Gamma^2$: θερμότητα καὶ κουφότητα Alex^p || ὑγιεινοτέρως] ρμ(S²) $V'C^a MiNv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὑγιεινωτέρως EYC^a : ὑγιεινότερα S^l : ὑγιεινο^{vws} Z^a (ut ν.) : ὑγιεινοτέρως P : ὑγιεινότερον ν Alex^p : sanius $\Gamma^l \Gamma^2$ || 444a24. ἔχει] βV² P Ald. Eras. Sylb. : ἔχειν α : se habere facit Γ^l : habent Γ^2 || 444a25. θερμὴ τὴν φύσιν] αρμ $C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?) : θερμαῖνον τὴν φύσιν N : natura calida $\Gamma^l \Gamma^2$ || 444a25-28. κατακέχρηται (l. 25)-κίνησιν (l. 28)] ab hoc loco in 444b7 (post αἰσθητις) movenda esse susp. Hayduck, prob. Susemihl sed δ' in δὴ mutandum esse cens. || 444a26. ἐπὶ] αρμ $Nv Z^a m^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : προηγουμένως C^a, cf. Alex (99.27-100.1) || τὸν] αρμ $C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. N || 444a27. δ'] αβP Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἀναπνέοντος] ρμ $C^a MiC^a Nv m^a P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἀναπνέοντες EYV : ἀναπνέοντα vZ^a (comp.) : ἀναπνέοντ{ος/α} m^b || γὰρ] αρμ $C^a Nv m^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Z^a || 444a28. ἐκ παρόδου] αρμ $a m^b P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐν παρόδῳ μ Alex^p(ut ν.) : adventicie Γ^l || τὴν κίνησιν] αρμ $C^a v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : κίνησιν N : τῆς κινήσεως Z^a || 444a29. φύσεως] ρμ $C^a NZ^a m^a \Gamma^l$: φύσεως ἐστὶ $am^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. ν || 444a29-30. τὸ τῆς ὁσμῆς τῆς τοιαύτης γένος] talis odoratus genus Γ^l : tale genus odoris Γ^2 || 444a30. πλεῖστον] αβP Ald. Eras. Sylb. : plus $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἐγκέφαλον καὶ ὑγρότατον ἔχειν] αρμ $b P$: καὶ ὑγρότατον ἐγκέφαλον ἔχειν $\rho C^a Nv m^a$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ὑγρότατον ἐγκέφαλον ἔχειν Z^a : cerebrum et humidius habet $\Gamma^l \Gamma^2$ || 444a31. τῶν] ρU² $SC^a Nv P$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν ἄλλων aU^2 (ins.) $WZ^a m^a$ (s.l.) $m^b \Gamma^l \Gamma^2$ Alex^p, fort. recte : incertum O^d || ὡς καὶ μέγεθος] κατὰ ἀναλογίαν τοῦ μεγέθους τοῦ σώματος s.l. M, in marg. C^c || τοῦτο] p.c. Z^a || καὶ] αβ $P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^l || μόνον ὡς] α(-ov in -ων corr. E^l)β(incertum O^d) $P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μόνων ὡς E^l : quasi solum [differenter] Γ^l || 444a32. τῶν ζώων] αβP Ald. Eras. Sylb. : aliis animalibus Γ^l : aliorum animalium Γ^2 || ἄνθρωπος] μ(incertum O^d)EYVC MNP Ald. Eras. Sylb. : ὁ ἄνθρωπος ρι $C^a v Z^a m^a m^b$ || 444a33. ἄνθῶν] αρμ(incertum O^d) $C^a Nv m^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὁσμῶν καὶ ἄνθῶν Z^a || ταῖς τῶν τοιούτων ὁσμαῖς] ρμ(incertum O^d) $C^a Nv m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν

τοιούτων ὄσμαῖς αP : ταῖς ἄλλαις ὄσμαῖς Z^a || σύμμετρος] $\beta YVC^c MiP Ald. Eras. Sylb.$: σύμμετρος E : *temperatus* Γ' : *commensuratus* Γ^2 || 444a33-b1. αὐτῶν ἡ θερμότης] $\alpha \mu Z^a m^b \Gamma' \Gamma^2$: ἡ θερμότης αὐτῶν $\rho C^a Nm^a P Ald. Eras. Sylb.$ || 444b1. τῷ] $\alpha \mu C^a Nm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: *om. vZ^a* || 444b2. ὑγρότητος καὶ ψυχρότητος] $\alpha \mu UO^d Wm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: ὑγρότητος S' : ὑγρότητος τε καὶ ψυχρότητος S^2 : *frigiditatis et humiditatis* $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐστιν] $\alpha \mu C^a NZ^a m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: *om. v* || τοῖς δ' ἄλλοις] $\alpha \mu C^a v m^a m^b P Z^a \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: *om. N* || δσα] $\alpha \mu C^a Nm^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: δσοι ν : δσοις καὶ Z^a || 444b3. πνεύμονα] $\rho \mu YVC^c MiC^a NZ^a m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$ Alex^p(100.11) : πλεύμονα E : πνεύμονας ν : *pulmonem* $\Gamma' \Gamma^2$ || τοῦ₁] $\mu \chi$ (*ex τὸ corr.*) $C^a m^a$ (*ex τὸ corr., ut v.*) P : τὸ $\alpha LH^a XS^2 NvZ^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* || τοῦ₂] $\alpha \mu UO^d Wm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: τὸ S' : τοῦ δ' S^2 || ἐτέρου] $\alpha \mu C^a NZ^a m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: ἐτέρους ν || 444b4. ἀποδέωκεν] $\alpha \beta Ald. Eras. Sylb.$: ἀπέδωκεν P Alex^c(paraphr.?) : *dedit* $\Gamma' \Gamma^2$ || φύσις] $\beta YVC^c MiP Ald. Eras. Sylb.$: φύσης E : *natura* $\Gamma' \Gamma^2$ || δύο [αἰσθητήρια] ποιῆ] *scripsi* : δύο αἰσθητήρια ποιῆ $\rho \mu C^a Nm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : αἰσθητήρια δύο ποιῆ α (_{a2} s.l. E) : δύο αἰσθητικὰ ποιῆ ν : αἰσθητικὰ δύο ποιεῖ Z^a : *duo instrumenta faciat* Γ' : *duo sensitiva faciat* Γ^2 || 444b5. ἀπόχρωτη] $\alpha \beta$ (ἀπόχρητη γάρ ὅλως ἀναπνέουσιν *in marg.* m^a) $P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex¹ : ἀποχρήται Cook Wilson || ἐπείπερ καὶ ώς] $\rho(\text{ῶς} \text{ in ras. } X)\mu(S^2)V^2$ (*in marg.*) $C^a m^a P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex¹ : καὶ αN : καὶ ώς S' : {ὅλως/ἐπείπερ καὶ} m^b : ἐπείπερ καὶ vZ^a : *om. \Gamma'* || ὥσπερ] $\alpha Um^b P \Gamma' \Gamma^2$ Alex^v : ὥσπερ ἐν $\rho i O^d SWm^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ ὅλως ὥσπερ Alex^c || 444b6. ἀνθρώποις ἀμφοτέρων] $\alpha \mu C^a Nv m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: ἀμφοτέρως ἀνθρώποις Z^a || 444b6-7. τῶν ἐτέρων μόνων] $\alpha \rho O^d SC^a m^a m^b \Gamma^l Ald. Sylb.$: μόνων τῶν ἐτέρων U : τῶν ἐτέρων μόνον $NvZ^a P \Gamma^2$ *Eras.* : μόνον τῶν ἐτέρων W : τῶν ἐτέρων Alex^c || 444b7. ἡ] $\alpha \mu C^a Nv m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: *om. Z^a* || μὲν] $\alpha \beta P \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: *om. \Gamma'* || 444b8. ἔχει] $\beta EVC^c MiP Ald. Eras. Sylb.$: ἔχειν Y : *habent* $\Gamma' \Gamma^2$ || ἰχθύες] $\alpha \mu C^a vZ^a$ (*fere* ἰχθύες) $m^a m^b Ald. Eras. Sylb.$: οἱ ἰχθύες NP : τὸ τῶν ἰχθύων γένος Alex^p : *pisces* $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b9. τὸ τῶν ἐντόμων γένος] τὰ ἐντόμα Alex^p || τὸ] $\alpha \beta LXy m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: *om. H^a* || γένος πᾶν] $\alpha \beta LH^a y m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: πᾶν γένος X || 444b9-10. καὶ πόρρωθεν αἰσθάνεται] $\alpha \beta P Ald. Eras. Sylb.$: *sensit de longe* $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b10. τῆς ὄσμῆς] $\alpha \mu LH^a y m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: *om. XC^a N* : τῆς τροφῆς vZ^a || ἀπέχοντα] *ex ἔχοντα corr.* C^a || 444b11. μέλιτται] -τ- s.l. E || ποιοῦσι πρὸς τὸ μέλι] $\rho \theta m^a P Ald. Eras. Sylb.$: *om. am^b \Gamma^l* : *apes faciunt ad mel* Γ^2 || 444b12. *In marg.* E' : οἱ μικροὶ μύρμηκες κνῆπνες καλοῦνται || τὸ] *ins.* H^a || μικρῶν] $EYV^l C^c M(s.l.)iS^2 C^a$ (*ex μακρῶν corr.*) $vP \Gamma' \Gamma^2 Sylb.$: μακρῶν $\mu V^2(-\alpha \cdot s.l.) LH^a XN Ald. Eras.$: {μι/μα}κρῶν $m^a m^b$: μαρκῶν γ : *om. Z^a* || μυρμήκων] $\beta(-\rho \cdot s.l. v) YVC^c MiP Ald. Eras. Sylb.$: μυρμηκὸν E : *formicarum* $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b12-13. οὖς (l. 12)-κνῆπας (l. 13)] $\alpha \beta P \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: *om. \Gamma'* || κνῆπας] $E' YV^l$: *σκνῆπας* $\mu(S^2) V^2 C^c MiLH^a y C^a NZ^a m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: *σκνῆπας* XS^l ν : κνῆπνες E' (*in marg.*) : *senipas* Γ^2 || 444b13. πολλὰ] $\alpha \mu C^a Nm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: πολλὰ ν : πολλὰ Z^a || 444b14. τῶν τοιούτων ζώων] $\alpha \mu C^a Nm^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: ζώων τῶν τοιούτων vZ^a || τῆς τροφῆς] $\rho \mu EYVC^c iC^a Nm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: τὴν τροφὴν MvZ^a : *escam* $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b15. ὅτῳ] $\alpha \mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: οὕτω N || διὸ καν] $\alpha \beta P Ald. Eras. Sylb.$: *quare si* Γ^2 : *propter quod utique* Γ^2 || 444b16. ἀπορήσει τις] $\alpha \beta$ (τις *ins.* ν : *comp.* $Z^a P \Gamma^2$ (*dubitatis aliquis*) *Ald. Eras. Sylb.* : *quis obiciat* Γ' || αἰσθάνονται] $\rho i O^d SWP Ald. Eras. Sylb.$ Alex¹ : αἰσθάνεται $EYVC^c MUM^a(p.c.?)m^b$:

sentit Γ' : senciunt Γ^2 || 444b16-17. ἀναπνέουσι μὲν] $\beta YVC MiP Ald. Eras. Sylb.$: ἀναπνέουσιν μὲν E : spirantibus quidem omnibus $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b17. φαίνεται] $\alpha\mu C^a Nvm^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: ἀναφαίνεται Z^a || 444b18. πάντων] $\alpha\mu C^a Nvm^a m^b P \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: πάντως Z^a : om. Γ' || οὐδὲν ἀναπνεῖ] $\rho i Um^a Ald. Eras. Sylb.$: οὐδὲν ἀναπνεῖ $\alpha\delta^2 Wm^b$: οὐδὲν ἀναπνή S' : εἰ μὴ ἀναπνεῖ μὲν P : οὐδὲν ... O' (*incertum*) : nullum spirat Γ' : nullum respirat Γ^2 || 444b19. μέντοι, εἰ μὴ τις] $\alpha\mu(\text{incertum } O') C^a Nvm^a m^b Ald. Eras. Sylb.$: μέντοι, εἰ καὶ τις Z^a : δὲ μὴ τις ηP : itaque Γ' : tamen, si non aliquis Γ^2 || πέντε] $\alpha\mu C^a NZ^a (comp.) m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : om. v || αἰσθάντεις] $\beta(\text{incertum } O') YVC MiP Ald. Eras. Sylb.$ Alex^c : αἰσθάντης E : sensus $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b19-20. ἔτερα. τοῦτο] $\alpha\mu C^a NZ^a m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: ἔτερον τούτων v : illa vero hoc $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b20. ὅσφρησις] $\alpha L H^a y U v Z^a m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: ἡ ὅσφρησις S^2 : ἡ ὅσφρησις S' : ὁσφρήσεις S^2 : ὁσφρήσεις $XWC^a N$: olfactus (*vel odor*) Γ' : olfactus Γ^2 : *incertum O'* || 444b21. τούτου] $\alpha\mu(\text{incertum } O') C^a Nvm^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: που Z^a || αἰσθάνεται] $\alpha m^a m^b$: αἰσθάνονται $\rho\vartheta(\text{incertum } O') P Ald. Eras. Sylb.$: sentiunt Γ' : senciunt Γ^2 || τὸν αὐτὸν ἵσως τρόπον] $\alpha\mu C^a Nvm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: τὸν αὐτὸν τρόπον ἵσως Z^a : forte eodem modo $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b22. ἀφαιρεῖ] -ται s.l. m^b : *incerta quaedam post ἀφαιρεῖ* Z^a || 444b23. πῶμά τι] $\alpha \vartheta L H^a X m^a$ (ex πόμα τι corr., ut v.) $m^b P Ald. Eras. Sylb.$: πτῶμά τι y : cooperculum Γ' : cooperculum quoddam Γ^2 || οὐκ] $\alpha \beta P Ald. Eras. Sylb.$: minime Γ' : non Γ^2 || αἰσθάνεται] $\alpha \rho U O' S C^a Nvm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: αἰσθάνονται WZ^a : sentiunt Γ' : senciunt Γ^2 || μὴ] $ins. W$ || 444b25. μὲν] $\alpha \beta P Ald. Eras. Sylb.$: enim $\Gamma' \Gamma^2$ || ἔχει βλέφαρα τῶν ζῷων] animalium habent palpebras $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b25-26. ἀνακαλυφθέντων] ἀνα- s.l. C^c || 444b26. οὐ] $\alpha \beta P Ald. Eras. Sylb.$: minime $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b27. διόπερ] $\alpha\mu C^a Nvm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: διὸ $v Z^a$ || οὐδενὸς] $\alpha \vartheta m^a Ald. Eras. Sylb.$: τινὸς m^b : οὐδενὸς P : ullo $\Gamma' \Gamma^2$ || τοῦ] -υ s.l. E || ἀνακαλύψοντος] $\alpha L H^a (οἱ ins.) y U O' W m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$ Alex^p : ἀνακύψοντος S : ἀνακαλύψαντος $(comp. Z^a) H^a X$: quod illa revelet $\Gamma' \Gamma^2$ || ὁρᾶ] $\alpha L H^a y S^2 v m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: ὁρᾶται $\mu C^a NZ^a$ Alex^p (ut v.) || 444b28. ὁρᾶν] $\vartheta L X y m^a m^b Ald. Eras. Sylb.$: ὄντος $\alpha \rho P \Gamma' \Gamma^2$: ὁρᾶ H^a || αὐτοῖς] Ross : αὐτῷ $\beta V^2 i(p.c., ut v.) P Ald. Eras. Sylb.$: αὐτῷ EYV^l (ut v.) C^M : illis $\Gamma' \Gamma^2$ || δὲ] $\alpha \beta P \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : om. Γ' || καὶ] $\alpha \beta P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : del. Hayduck || ἄλλων] $\beta (ins. y) YVC MiP \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : ἄλλον E || 444b29. οὐδὲν] $\alpha\mu C^a NZ^a m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : οὐδὲ v : non $\Gamma' \Gamma^2$ || δυσχεράντει] $\alpha \rho m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : δυσχεραντεῖ ϑ : indignatur $\Gamma' \Gamma^2$ || αὐτὰ] $\alpha\mu Nvm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: αὐτὰ C^a : αὐτῶν Z^a || δυσωδῶν] $\alpha \vartheta H^a X y C^a Nvm^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$ Alex^l : δυσωδῶς L : ἄλλων ζῷων δυσωδῶν Z^a : δυσοδῶν Ald. : fetidorum $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b30. τι] $\alpha\mu Nvm^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. $C^a v Z^a$ || τύχη] $\alpha \rho U O' S m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: τύχοι W : accidat $\Gamma' \Gamma^2$ || οὖν] $\beta P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. a || ύπὸ τούτων] $\alpha \beta P \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. Γ' || 444b30-31. δόμοις φθείρεται] corruptitur similiter $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b31. φθείρεται] $\beta i P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: φθαρεῖται EYV : θαρεῖται C^M || <καὶ> καθάπερ] Beare : καθάπερ $\alpha \beta P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$ || καὶ] $\alpha \rho U O' S C^a v Z^a m^a m^b P \Gamma' \Gamma^2 Ald. Eras. Sylb.$: om. WN || τῶν] $\alpha \vartheta L X y m^a m^b P Ald. Eras. Sylb.$: om. H^a || 444b32. καρηβαροῦσι] $\alpha \rho \mu Nvm^a P Ald. Eras. Sylb.$: καριβαροῦσι C^a : καρηβαριοῦσι Z^a : καρηβαρ{οῦ/ιῶ}σι m^b : καρυβαροῦσι Ald. : patiuntur gravedinem capititis Γ' : paciuntur gravedinem capititis Γ^2 || οὕτως] $\alpha\mu C^a Nvm^a m^b Ald. Eras. Sylb.$: οὕτως καὶ $Z^a P$: similiter $\Gamma' \Gamma^2$ || 444b33. τοῦ] $\alpha \beta P Ald. Sylb.$: om. $Eras.$ || δυνάμεως]

φαρμάκου *in marg. EV^l* || καὶ τῶν ἀσφαλτωδῶν] **αρμC^aNvm^am^bPΓ^l** Ald. Eras. Sylb. : καὶ τῶν ἀσφαλτωδῶν Z^a : *om.* Γ^l || φθείρεται] **αρμC^aNvm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : φθείρονται Z^a || 445a1. τᾶλλα] **αP** Ald. Eras. Sylb. : ὅλλα $\rho U O^d S C^a N v m^a m^b$: ὅλλα W : πολλὰ Z^a : alia $\Gamma^l \Gamma^2$ || 445a1-2. τῆς καθ' αὐτὴν] *scripsi duce* Ald. : καθ' αὐτὴν τῆς α : τῆς καθ' αὐτὸ ϑ $L H^a y m^a$: τῆς καθ' αὐτὰ ϑ $X P$ Ald. : τῆς καθ' αὐτὸ ϑ τῆς m^a ($\tau\eta_2$, s.l.) : {καθ' αὐτὴν τῆς/τῆς καθ' αὐτὰ ϑ } m^b : seipsam $\Gamma^l \Gamma^2$ || 445a2. δυσωδίας οὐδὲν φροντίζουσιν] non curant fetiditatem $\Gamma^l \Gamma^2$ || δυσωδίας] **αθ**(comp. δυσω δ) H^a (comp. δυσω δ) $X m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : δυσωδούς Ly : fetiditatem $\Gamma^l \Gamma^2$ || οὐδὲν] **αρμC^avZ^am^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲ N : πον $\Gamma^l \Gamma^2$ || 445a2-3. πολλὰ φυσόμενα] $\rho V^2 U O^d S$ Ald. Eras. Sylb. : πολλὰ τῶν φυσομένων $E Y V^l C M W m^a$ (ex πολλὰ φυσόμενα corr.) $m^b P \Gamma^l \Gamma^2$: πολλὰ τῶν φειομένων i || 445a3. δυσωδεῖς] **β(S²)EYVCiPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : δύο δυσωδεῖς M : δυοσωδεῖς vel δυσσωδεῖς S' : δυσωδούς ν || ἔχει] **αθH^aXym^am^bP** : ἔχοι L Ald. Eras. Sylb. : habent $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἂν μή] $\rho U O^d S C^a N Z^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐὰν μή $\alpha W m^b$: ἂν μέν ν : nisi $\Gamma^l \Gamma^2$ || τι] **αρμC^avm^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τε N : *om.* Z^a || συμβάλληται] $\rho i E Y C M i U S^2$ (λ_2 ins.) $W m^a m^b$ Ald. : συμβάλλεται $V P$: συμβάλληται $O^d S^l$ Ald. Sylb. : ἀντισυμβάλληται $C a s.$ (v.l.) : conferant $\Gamma^l \Gamma^2$ || 445a5. ὀσφραίνεσθαι] **αρμC^avZ^am^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : Alex^l : αἰσθάνεσθαι N : odorandi $\Gamma^l \Gamma^2$ || περιττῶν] **αβ(S²)PΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : περὶ τῶν S' || καὶ] $\rho \mu V^2 N v Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : *om.* $\alpha C^a \Gamma^l$ || 445a6. μέσον] **αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : μέσου Z^a || αὐτὴ μέσην] **αρμC^aNm^am^bPΓ^l** Ald. Eras. Sylb. : αὐτὴ μέσον N : αὐτὰ μὲν ν : αὐτὸ δ ν μέσον Z^a : αὕτη μέση P : ipse medius Γ^l : ipse medium Γ^2 || 445a7. δι' ἄλλου] **αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : δύο ἄλλων Z^a || 445a8. οἶον] **αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : οἶον γεύσεως καὶ ἀφῆς καὶ Z^a || τὸ ὀσφραντὸν] **αρμ(incertum O^d)C^aNvm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : τὸ ὀσφραν{τικὸν/τὸν} Z^a || τῶν] **αβ(incertum O^d)** Ald. Eras. Sylb. : τῶν τε P || 445a9. ἐστὶ πάθος] **αρμ(incertum O^d)C^aNvm^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : πάθος ἐστί Z^a || ταῦτα] **β(incertum O^d)EYVC MiPΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τοῦτο $V \Gamma^l$ || ἀπτῷ] $\rho i U m^a m^b P$: αὐτῷ $\alpha S W T^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (cit.?) : *incertum O^d* || γένει] **αβ(incertum O^d : corr. S²)PΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alex^p (cit.?) : γένη S' || 445a10. ἀκουστοῦ] **αρμC^aNZ^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : ἀκούοντος ν || δὲ] **αρμ(incertum O^d)C^avZ^am^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : *om.* $N T^l$ || καὶ₂] $\rho U N v Z^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἐν $\alpha S W C^a P \Gamma^l \Gamma^2$: *incertum O^d* || 445a11-12. ἐστὶ τὸ ὀσφραντὸν κοινόν τι τούτων ἀμφοτέρων] odorable commune quidem ambobus est Γ^l || 445a11. ὀσφραντὸν] **αLH^aXUSC^aNvm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : ὀσφραντικὸν W : ὀσφραντὸν y : ὀσφραν{τικὸν/τὸν} Z^a : odorable $\Gamma^l \Gamma^2$: *incertum O^d* || τι] *ins.* N || τούτων] **βEYVCiPΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τῶν M : *om.* Γ^l || 445a11-12. ἀμφοτέρων] **αρμC^aNZ^a(p.c., ut v.)m^am^bPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : ἀμφότερον ν || 445a12. διὰ καὶ τῷ] $\rho \mu N v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ τὸ τε $E Y V^l$: καὶ τῷ τε $C^a M i C^a$ (*ins.* τε), *fort. recte* : διὰ καὶ τῷ τε V^2 (et ὁ s.l.) : et Γ^l : quod et Γ^2 || ἀπτῷ] **αβPΓ²** Ald. Eras. Sylb. : tactuali quidem Γ^l || καὶ₂] **βV²C^aMiPΓ^lΓ²** Ald. Eras. Sylb. : *om.* $E Y V^l$ || τῷ] **αWZ^a** Alex^c : *om.* $\rho U O^d S C^a N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. || 445a12-13. τῷ ἀκουστῷ τῷ διαφανεῖ] perspicio et audibili Γ^2 || 445a13. διὸ καὶ] $\rho i U m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.) : διὸ $\alpha O^d S W T^l \Gamma^2$ || ξηρότητος] **αρμC^aN PΓ^l** Ald. Eras. Sylb. : ξηρότης $v Z^a m^a m^b$: siccitatis echime odorifere Γ^2 || 445a13-14. ἐν ὑγρῷ καὶ χυτῷ] **βEVC MiPΓ²** Ald. Eras. Sylb. : ἐν ὑγρῷ καὶ χυμῷ Y : ἐν ὑγρῷ καὶ δέρι N : *om.* Γ^l || 445a14. βαφή τις εἶναι] **αβPΓ²** Ald. Eras. Sylb. : color Γ^l ||

πλύσις] **αρμ^cνΖ^a** (comp. πλ^v) $m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : παῦσις *N* : lavatio Γ' : lotura Γ^2 || εῖδη] **αρUO^dSC^aNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : ἥδη *WνΖ^a* || 445a15. δεῖ λέγειν] **αθLH^aym^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : λέγειν δεῖ *X*(δεῖ s.l.) || δεῖ₂] **αβPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || τοῦ] **αρμ^CνΖ^am^am^bP** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : ἐπὶ τοῦ *N* || 445a16. λέγουσί τινες τῶν Πυθαγορείων] **ρμ^CMiC^aNm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : λέγουσί τινες τῶν Πυθαγορίων *EYV*(p.c., ut v.) Z^a : quidam Pitagoricorum dicunt Γ' : quidam Pictagoricorum dicunt Γ^2 || εὐλογον] **αθLH^aXm^a(ins.)m^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : om. *y* || 445a17. τρέφεσθαι φάσκοντες] **ρUO^dSC^aνm^aP** Ald. : τρέφεσθαι γάρ φαστιν **αm^bΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τρέφεσθαι γάρ φάσκοντες *W* : τρέφεσθαι λέγοντες *N* : τρέφοντες Z^a || ἔνια] **ρUZ^am^aP** Ald. : ἔνια ζῷα **αO^dSWC^aNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. || 445a18. δεῖ εἶναι] **αρμ^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : εἶναι δεῖ : || συνθετήν] **MXⁱU** Ald. : σύνθετον *Y*(fort. -τήν) $X^2 NvΖ^am^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : συνθέτην **VCⁱLH^ayO^dSWC^am^a** (ex σύνθετον corr., ut v.) *P* : συνθέτην *E* : compositum $\Gamma' \Gamma^2$ || τὰ] *fere* τοὺς Z^a || 445a19. ἀπλᾶ ἔστιν] **αρμ^CNZ^am^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : ἀπλῶς ἔστιν *v* : sunt simplicia $\Gamma' \Gamma^2$ || περιττώματα] **ρUNm^a** Ald. Eras. Sylb. Alex^p : περιττώμα **αO^dSWC^avΖ^am^bPΓⁱΓ²** || 445a20. ḥ - ḥ] **βPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : ὁ μὲν - ὁ δεῖ *a* : hoc vero - hoc vero Γ' || τοῖς φυτοῖς] **αβP** Ald. Eras. Sylb. : in plantis $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐπεὶ δ'] *Beare* : ἔτι δ' **αρμ^CNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : ἔτι Z^a : ἔτι δ' εἰ *Hayduck* || 445a21. ἐθέλει αὐτὸ μόνον] **αμLXyC^aNm^am^bΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : ἐθέλοι αὐτὸ μόνον H^a : ἐθέλει αὐτὸ εἶναι μόνον Z^a (comp. ἐθ^λ) : αὐτὸ μόνον ἐθέλει *P* || ἄμικτον ὃν τρέφειν] nutrire incommixta existens Γ^2 || δν] **βV²PΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : om. *aΓⁱ* || τρέφειν] **αρμ^CNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τρέφει Z^a || 445a22. τι] **αρμ^CνΖ^am^am^bPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : om. *NTⁱ* || δεῖ εἶναι] **αρνΖ^am^bPΓⁱΓ²** : εἶναι δεῖ **ρC^aNm^a** Ald. Eras. Sylb. || 445a22-23. πολὺ ἡττον εὐλογον] **αρμ^CNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : πολὺ εὐλογον ἡττον *v* : ἡττον πολὺ εὐλογον εἶναι Z^a || 445a23. τούτοις] 4-6 litt. post τούτοις eras. *U* || 445a24. ἔστι τοῖς ζῷοις] **αρμ^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : τοῖς ζῷοις ἔστι *μ* || δεκτικὸς] **βEYVC^cMP** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : δεκτικὸν *i* || τῆς] **αρμ^am^bP** Ald. Eras. Sylb. Alexⁱ : om. *μ* || Ἐλκον] **β(ins. U)** Ald. Eras. Sylb. : ὅταν εἰσέλθῃ **αPΓⁱΓ²** : {ὅταν εἰσέλθῃ/Ἐλκον} $V^2 m^b$: {Ἐλκον/ὅταν εἰσέλθῃ} m^a || 445a25. λαμβάνει] **βEVC^cMiP** Ald. Eras. Sylb. : λαμβάνη *Y* : recipit $\Gamma' \Gamma^2$ || 445a25-26. ἐν τῇ κεφαλῇ τὸ αἰσθητήριον] **αρμ^CNm^am^bPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : τὸ αἰσθητικὸν ἐν τῇ κεφαλῇ Z^a : sensitivum in capite Γ^2 || 445a27. ὥστ] **αβPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : quare et Γ^2 || εἰς] *s ins. Sv* || ἀναπνευστικὸν] ex ἀναπνευματικὸν corr. *Pⁱ* || ἀν βαδίζοι] **ρμ^CNm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : βαδίζοι ἀν *EVC^cMiΓⁱΓ²* : βιάζοι ἀν *Y* : βαδίζει Z^a || 445a28. οὖν] **βEYC^cMiPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : om. *V* || οὐ] **αρμ^CNZ^am^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : om. *v* || εἰς] **αμ** : εἰς τὴν **ρμ^am^bP** Ald. Eras. Sylb. || τὸ] ex τὸν corr. *S*, ut v. || ḥ ὁσφραντόν] **αμLH^aXC^aNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. *y* : ḥ ὁσφραντικὸν Z^a || 445a29. μέντοι] **αρμ^CNm^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : δεῖ $vΖ^a$: vero Γ' : tamen Γ^2 || ὑγείαν] **βP** Ald. : ὑγείαν **α** Eras. Sylb. : sanitatem $\Gamma' \Gamma^2$ || τῆς αἰσθήσεως] **αρμ^CNm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. : τῶν αἰσθήσεων Z^a || 445a30. ἐκ] **αριUO^dSm^am^bPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. *W* || φανερόν] **αθLH^aym^am^b(p.c.; δῆλον eras.)P** Ald. Eras. Sylb. : δῆλον *X* : manifestum est $\Gamma' \Gamma^2$ || ḥ] **αρμ^CνΖ^am^am^bP** Ald. Eras. Sylb. : om. *N* || 445a31. καὶ πρὸς τὰ τρεφόμενα] *an delendum?* || πρὸς₁] **αβPΓⁱ** Ald. Eras. Sylb. : in Γ' || ὑγείαν] **αμ(incertum O^d)** Eras. : ὑγείαν **ριP** Ald. Sylb. : sanitatem $\Gamma' \Gamma^2 \Gamma^2$ || 445b1. καθ' ἔκαστον μὲν οὖν αἰσθητήριον] **αβPΓⁱΓ²** Ald. Eras. Sylb.

: περὶ μὲν οὖν τῶν αἰσθητῶν καθ' ἔκαστον αἰσθητήριον *fort. scribendum esse cens.* *Biehl* || διωρίσθω] β (*incertum O^d* : ex διορίσθω *corr. v. ut v.*) *YVC MiP Ald. Eras. Sylb.* : διορίσθω *E* : determinetur $\Gamma^1 \Gamma^2$ || 445b3. ἄν] $\alpha\beta\Gamma^1$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex¹* : *om. Γ^2* || ἀπειρον] $\rho\mu SW$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex¹* : ἀπειρα *EYVC MUm^a(p.c.?)m^bPΓ¹Γ²* : *incertum O^d* || 445b4. ἅρα καὶ τὰ παθήματα] *et passiones ergo $\Gamma^1 \Gamma^2$* || ἅρα] $\rho YC MiU(ins.)C^a vma^b$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex¹* : ἅρα *E* : ἅρα *VSWNP* : ἅρα *O^d (lectio incerta)* : ἀπειρα *Z^a* : *ergo $\Gamma^1 \Gamma^2$* || τὰ] $\alpha\mu O^d SC^a vZ^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex¹* : *om. WN* || 445b5. καὶ] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. Γ^1* || καὶ] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. Γ^1* || 445b5-6. [καὶ βάρος] καὶ ψόφος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν <καὶ βαρὺ> καὶ κοῦφον] *scripsi* : καὶ βάρος καὶ ψόφος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ κοῦφον α : καὶ βάρος καὶ ψόφος, καὶ ψυχρότης καὶ τὸ θερμὸν καὶ κοῦφον μ : καὶ ψόφος καὶ βάρος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ κοῦφον *pC^aNVm^aP* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* (*ut v.*: ψόφοι, βάροι) : καὶ ψόφος καὶ βάρος, καὶ ψυχρότης καὶ θερμότης καὶ τὸ θερμὸν καὶ κοῦφον *Z^a* : καὶ ψόφος καὶ βάρος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ κοῦφον *m^b* *Ald. Eras. Sylb.* *Cas.* : [καὶ βάρος] καὶ ψόφος, καὶ ψυχρὸν καὶ θερμὸν καὶ κοῦφον <καὶ βαρὺ> *Beare* : καὶ ψόφος, καὶ βαρὺ καὶ κοῦφον καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν *Ross ex Alex^p* : καὶ ψόφος καὶ βάρος, καὶ ψυχρότης καὶ θερμὸν καὶ κοῦφον *Cas.* (*v.l.*) : *grauedo*, *sonus* (*variationes lectionis*: *strepitus/crepitus*), *frigidum*, *calidum*, *leve Γ^1* : *et sonus et grauedo et frigiditas et calidum et leve Γ^2* || 445b6. καὶ] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. Γ^1* || καὶ] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. Γ^1* || ἦ] $\alpha\mu C^a vma^b m^b P\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ *NZ^a* || 445b7. ποιητικὸν] *βYVC MiP Ald. Eras. Sylb.* : ποιητικὸν *E* : *operativum Γ^1* : *activum Γ^2* || ἐστιν ἔκαστον αὐτῶν τῆς αἰσθήσεως] $\alpha\mu C^a NVm^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐστιν ἔκαστον αὐτῶν τῶν τῆς αἰσθήσεως *Z^a* : *sensus unumquodque illorum Γ^1* || ἔκαστον] *in marg. m^a, fort. p.c. y* || 445b8. τῷ δύνασθαι] $\rho\mu EYVi$ (*ex τοῦ corr.*) *NVm^am^b* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* (*cit.?*) : τοῦ δύνασθαι *C^M* : τῷ δύνασθαι γάρ ἐστιν ἔκαστον αὐτῶν ἐν τοῖς αἰσθητηρίοις. τῷ δύνασθαι *C^a* : τὸ δύνασθαι *Z^aP* : *in eo (enim) quod possunt $\Gamma^1 \Gamma^2$* || *κινεῖν*] *βC^aMiPΓ¹Γ²* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^p* (*cit.?*) : *κρίνειν EYV* || αὐτὴν λέγεται πάντα] $\alpha\mu C^a NVm^a m^b P\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : λέγεται αὐτὴν πάντως *Z^a* || 445b9. εἰ ἡ δύναμις, καὶ τὴν] $\rho UC^a NVm^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : εἰ ἡ δύναμις καὶ τὴν τε *O^dS* : τὴν τε α (*aliquid s.l. eras. V*)*P* : εἴη δύναμις καὶ τὴν τε *W* : καὶ τὴν *Z^a* || ἀπειρα] $\alpha\beta\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀπειρον *fort. scribendum esse cens.* *Wendland*, *sed vide 445b27* || 445b9-10. εἶναι μέγεθος] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *magnitudinem esse $\Gamma^1 \Gamma^2$* || 445b10. ἀδύνατον γάρ] $\alpha\mu C^a NZ^a m^a m^b P\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀδύνατον μὲν γάρ ν || λευκὸν μὲν ὁρᾶν] $\alpha\mu C^a m^a m^b P\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* (*paraphr.?, 156.18*) : λευκὸν ὁρᾶν μὲν *N* : λευκὸν ὁρᾶν *v* : ὁρᾶν λευκὸν *Z^a* : λευκὸν μὲν ὁρᾶ Ald. || 445b10-11. μὴ ποσὸν δὲ] $\rho\mu EYVi$ (*p.c.*) *C^a NVm^a m^b P\Gamma^1 \Gamma^2* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* (*paraphr.?, 156.18*) : καὶ τοσόνδε *C^M* : δὲ μὴ ποσὸν *Z^a* : *et tantum Γ^1* || 445b11. ἐνδέχοιτ' ἄν] *utique continget Γ^2* : ἐν ἐνδέχοιτ' ἄν *Z^a* || εἶναι] $\alpha\beta\Gamma^1$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. Alex^c* || τι σῶμα] $\rho\mu EYC Mim^a m^b C^a NvP\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : σῶμά τι *V* : σῶμα *Z^a* : *corpus Γ^1* || 445b12. χρῶμα] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P\Gamma^1 \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : χρῶμενον *N* || τι] $\alpha\mu C^a NVm^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : *om. Z^aP\Gamma^1 \Gamma^2* || *τοιοῦτον*] *βEYVC MP* *Ald. Eras. Sylb.* *Alex^c* : *τοιοῦτο i* || 445b13. εἰ μὴ αἰσθητὸν, τὸ δόλον] *omnino nec sensibile Γ^1* : *nec omnino sensibile Γ^2* || εἰ μὴ] $\rho\mu C^a NVm^a$ *Alex^p* (*ut v.*) : οὐδέ $\alpha Z^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : οὐκ *P* : *nec $\Gamma^1 \Gamma^2$* || τὸ δόλον] $\rho\mu NVm^a$: δόλως $\alpha C^a Z^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *omnino $\Gamma^1 \Gamma^2$* || 445b13-14. [ταῦτα (l. 13)-αἰσθητὸν₂] (l. 14)] *om. ρμNv Alex^p* (*ut v.*: ἀλλ' εἰ τοῦτο, ἔσται καὶ τὸ ἄλλο δόλον μέγεθος

συγκείμενον ἔξ ούκ αἰσθητῶν οὐδ' ἔχόντων πάθος) : *habent aC^aZ^am^am^bP* || 445b13. γὰρ] *EVC Mim^am^bC^aZ^aP Ald. Eras. Sylb.* : *om. Y* : enim sunt Γ^l : enim (sensibilia) sunt Γ^2 : (*vide supra*) || 445b14. ἔσται] *αρμC^aNvm^aPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : *om. Z^am^b* || οὐκ ἔξ] *α(έξ s.l. Y)ρθm^aPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : ἔξ ούκ m^b || αἰσθητῶν] *αρμC^aNvm^aPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητοῦ Z^a : αἰσθητῶν ἐστίν m^b || ἀλλά] *α(in. V³)β(S³)PΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *om. S^l* || ἀναγκαῖον] *αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἀναγκαῖον Z^a || 445b15. δῆ] *αP Ald. Eras. Sylb.* || γε] *αρμ(ins. v)UO^dSZ^am^bP Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : τε W : *om. Γ^lΓ²* || ἔτι τίνι] *αρμ(ins. -νι U)C^am^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἔτι τοίνυν Nv : *om. Z^a* || κρινοῦμεν] *ex κρίνομεν corr. V²* || 445b15-16. ταῦτα καὶ γνωσόμεθα] *ρ(τὰ αἰσθητά s.l. X)UC^aNvm^a Ald. Eras. Sylb.* : ταῦτα ἡ γνωσόμεθα *αO^dSWZ^am^b(τὰ αἰσθητά s.l.)PΓ²* : *hec cognoscenda Γ^l* || 445b16. ἥ] *αβP Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : nisi $\Gamma^l\Gamma^2$ || οὐ νοητά] *αμLXyC^aNvm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : οὐδὲ νοητά H^a : οὐ νοητόν Z^a || νοεῖ] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : sentit Γ^l : intelligit Γ^2 || 445b16. τὰ ἔκτος] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : que exterius intelligibilia Γ^l : que exterius Γ^2 || 445b17. μὴ μετ' αἰσθήσεως ὄντα] nisi cum sensu Γ^2 || ὄντα] *ρiO^dSWm^a Ald. Eras. Sylb.* : *om. αm^bPΓ^lΓ²* : ὧν U || ἀλλ' εἰ] *β(άμα δ' s.l. m^a)PΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἄμα δ' εἰ α : ἄμα δ' ἀλλ' εἰ Ald. Eras. Sylb. : simul itaque Γ^l || εἰ] I litt. post εἰ eras. H^a || ταῦτ'] *αβPΓ² Ald. Eras. Sylb.* : omnia Γ^l || ἔχει οὕτως] *αβPΓ² Ald. Eras. Sylb.* : sic se habere Γ^l || 445b18. μαρτυρεῖν] *BEVC^cMiP Ald. Eras. Sylb. Cas. (v.l.)* Alex^c : μαρτυρεῖ Y : μαρτυρῶν *Cas.* || τοῖς τὰ ἄτομα] *αρμNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : τοῖς ἄτομα *C^aZ^a* : τοῖς ἀτόμοις ν || ποιοῦσι] in marg. *N* || οὕτω] *BEVC^cMiC^avZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : οὐ τοι Y || γάρ] *αβ(ins. v)PΓ^l Ald. Eras. Sylb.* : quidem Γ^2 || ἀν] *αρμC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : *om. Z^a* || 445b19. ἀδύνατα] *ρEYVO^dS^lWC^aNm^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἀδύνατον *C^cMiS²vZ^aP* : ἀδύναται U : ἀδύντ{α/ov} m^a : hoc impossibile $\Gamma^l\Gamma^2$ || δὲ] *ρμV²C^cMiC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : *om. EYV^lZ^a* : enim Γ^l : enim prius Γ^2 || 445b19-20. ἐν τοῖς λόγοις τοῖς περὶ κινήσεως] *αρμO^dSWC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : ἐν τοῖς λόγοις τῆς περὶ κινήσεως U : ἐν τῷ περὶ κινήσεως λόγῳ Z^a || 445b20. δὲ] *αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *om. Z^a* || αβP Ald. Eras. Sylb. : τε καὶ Alex^c (τε del. Wendland) || διὰ τί] *ανm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : διότι *μH^aC^aZ^a(comp.)* Alex^p(113.13) : δι{ό/ά}τι *LX* : δι{ά/ό}τι y : διὰ N : quare $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὰ εἴδη] *αρμC^aNvm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *om. Z^a* || καὶ₂] *αβP Ald. Eras. Sylb.* : *om. Γ^lΓ²* || 445b21-22. χρώματος] *αμLH^aX^cNZ^am^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : χρώματα u : χρωμάτων ν || 445b22. χυμοῦ] *αρμC^aNZ^am^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : χυμῶν ν || φθόγγων] p.c. *N* || 445b23. ἔσχατα] *αρμC^aNm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : ἔσχατον *vZ^a* || 445b23-24. ἀνάγκη (l. 23)-ἔσχατα (l. 24)] *α(ins. C)βPΓ² Ald. Eras. Sylb.* : horum et contraria Γ^l || 445b23. ἀνάγκη] *ρμ(insertum O^d)iC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb.* Alex^p : ἀναγκαῖον *EYVC^cM* : ἀνάγκη τε *Z^a(comp.)* || πεπεράνθαι] *αβP Ald. Eras.* : πεπεράσθαι *Sylb.* || 445b24. τὸ αἰσθητὸν] *αρμ(insertum O^d)C^aNm^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : τὸ αἰσθητικὸν Z^a || ἔχει] *β(insertum O^d)YVP Ald. Eras. Sylb.* : ἔχειν *EC^cMi* : *habet Γ^lΓ²* || ἐναντίων] *Z^a(ut v.: ἐναντίν)* || 445b25. λευκὸν] *β(insertum O^d)P Ald. Eras. Sylb.* : τὸ λευκὸν α : *album Γ^lΓ²* || μέλαν] *β(insertum O^d)P Ald. Eras. Sylb.* : τὸ μέλαν α : *nigrum Γ^lΓ²* || ἐν] *αρμNvZ^am^am^bPΓ^lΓ² Ald. Eras. Sylb.* : καὶ *C^a* || χυμοῖς] *β(insertum O^d)P Ald. Eras. Sylb.* : χυμῷ *αPΓ^lΓ²* || γλυκὺν] *αθLH^aym^am^bP Ald. Eras. Sylb.* : γλυκὺν X : *dulce Γ^lΓ²* ||

445b26. πικρόν] $\beta YVC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. : πικρόν E : amarum $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐν] $\beta EYVPI^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $C^c Mi$ || τοῖς ἄλλοις δὴ πᾶσίν] omnibus aliis Γ' || δὴ] $\alpha\rho\vartheta m^a P\Gamma^2$ (igitur) Ald. Eras. Sylb. : δὲ m^b (ut v.) : om. Γ' || ἐστιν] $\rho\mu YVC^c MiC^a Nm^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐστην E : ἔσται vZ^a : sunt $\Gamma' \Gamma^2$ || ἔσχατα] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἔσχατον vZ^a || 445b26-27. τὰ ἐναντία] $\alpha Xm^b P$: ἐναντία $\mu LH^a yC^a Nm^a$ Ald. Eras. Sylb. : ἐναντίον vZ^a || 445b27. εἰς ἄπειρα] an εἰς μὲν ἄπειρα scribendum? || ἄνισα] $\beta EYViP\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^j : εἰς ἄνισα $C^c M$ || 445b28. πεπερασμένα] $\alpha\rho\mu C^a NZ^a m^a m^b P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^j : περασμένα ν || μὴ καθ' αὐτὸ] $\beta V^2 P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^j : καθ' αὐτὸ μὴ $EV^j C^c Mi\Gamma^l$: μὴ καθ' αὐτὸ μὴ Y || 445b28-29. εἰς πεπερασμένα εἴδη] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^j : in species finitas $\Gamma' \Gamma^2$ || 445b29. μὲν] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Sylb. : om. Γ' || πάθη] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : passiones sunt Γ' || ὡς] $\alpha\rho iUO^d Sm^a m^b P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. W || εἴδη] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b I^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἥδη $Z^a P$ || 445b30. συνέχεια] $\alpha\rho U^c Nm^a m^b \Gamma^j$ Ald. Eras. Sylb. : συνεχῆ $O^d SWZ^a$: ἐν συνεχείᾳ $P\Gamma^2$ || ἀεὶ] $\alpha\vartheta Xym^a m^b$: ἀεὶ καὶ LH^a Ald. Eras. Sylb. : καὶ $P\Gamma^2$: semper Γ' || ληπτέον] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : sumatur autem Γ' || 445b31. τὸ] βP Ald. Eras. Sylb. : om. α || μωριοστήμοριον] $\alpha\rho iUO^d S^2 m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : μωριομόριον $S^l W$: μωριοστὸν μέρος Alex^p : decimum millesimum millii $\Gamma' \Gamma^2$ || 446a1. τῆς κέγχρου δρωμένης] $C^c Mv(-\gamma\text{-}ins.)Z^a$ Alex^p (ut v.: 116.21-22: ἡ κέγχρος αἰσθητὴ) : τοῦ κέντρου δρωμένου EY : τῆς κέγχρου δρώμενον $V^2 LH^a yW$ (τῆς ex τοῦ corr.) C^a (τῆς p.c., ut v.) $m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τῆς κέντρου δρώμενον V' : τοῦ κέγχρου δρώμενον $UO^d S(\gamma\text{ s.l.}) XN(\gamma\text{ s.l.})$: τῆς κέγχρου δρώμενον {ον/ης} im^a : visi Γ' : visum Γ^2 || ὁψις] $\beta EYVC^c iP$ Ald. Eras. Sylb. : ὁψης M : visus $\Gamma' \Gamma^2$ || δ] $\alpha\rho\mu C^a NZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. : om. v || 446a2. διέσει] $\rho(spatio post δι-relicto X)\mu V^2 C^c MiC^a v(p.c., ut v.)m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : διάσει EYV' (ut v.) : διαθέσει N : δέσει Z^a : diesi Γ' : dyesi Γ^2 || 446a2-3. τοῦ μέλους παντός] ἀκούει post μέλους Alex^c : omnis cantus $\Gamma' \Gamma^2$ || 446a3. τὸ τοῦ] $\alpha\rho U^l S^2 C^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τοῦτο τὸ $\mu(S^l \text{ et } U^2)V^2 vZ^a$: τοῦ P : τὸ N || μεταξὺ] $\beta Y^2 VC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : μεταξὺ EY^l (sed -v eras.) : inter existentis $\Gamma' \Gamma^2$ || πρὸς] $\alpha\rho\mu C^a Nm^a m^b P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Z^a || 446a4. λανδάνει] $\alpha\rho iUO^d Sm^a m^b P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. W || 446a5. πάμπαν] $EYVC^c M\Gamma^j \Gamma^2$: πάνυ βι Ald. Eras. Sylb. || δρατά] $\alpha\Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.: αἰσθητά) : ὁρᾶ αὐτά $\mu LH^a XNP$: ὁρᾶ ταῦτα $m^a m^b$ (αἰσθητά πάντα s.l.) v : ὁρᾶ αὐτά $yC^a Z^a$: visibilia ipsa Γ^2 || ἐνεργείᾳ] $\rho\mu YVC^c MiNC^a v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἐνεργίᾳ E : ἐνεργῷ Z^a : actione Γ' : actu Γ^2 || οὐ] $\alpha(ins.)V)m^b (ins.)P\Gamma^j \Gamma^2$ Alex^p : om. $\rho\vartheta m^a$ Ald. Eras. Sylb. || ὅταν] ὅ-s.l. E || 446a6. μὴ χωρὶς ἦ] $\alpha\Gamma^l$: χωρισθῇ $\rho\vartheta Vm^a$ Ald. Eras. Sylb. : μὴ χωρίσῃ P : χωρὶς ἦ V^2 (μὴ eras.) : {χωρισθῇ/μὴ χωρὶς ἦ} m^b : non separaverit Γ^2 || 446a6-7. καὶ (l. 6)-διαιρεθεῖσα (l. 7)] $\alpha\beta P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : susp. Biehl || 446a6. δυνάμει] $\beta EYVC^c iP\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. M || τῇ δίποδι] $\beta V^2 iP\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : τῷ ποδὶ $EYV^l C^c M$ || 446a7. δ' ἥδη] βiV^2 (in marg.) Ald. Eras. Sylb. : om. $EYV^l C^c M\Gamma^j$: δὴ P : itaque Γ^2 || ἀφαιρεθεῖσα] Ross : διαιρεθεῖσα $\alpha\beta P\Gamma^j \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : διαιρεθεῖση Bywater || χωριζόμεναι] χωριζόμενα Z^a (ut v.) || δ' αἱ τηλικαῦται] $\beta V^2 iP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (ut v.) : δὴ τηνικαῦθ' αἱ EYV^l (ut v.) : δὲ τηνικαῦθ' αἱ $C^c M$: igitur tunc Γ' : autem tante Γ^2 || 446a8. ἀν καὶ διαλύοιντο] $\mu YVC^c Mi$: ἀν καὶ διαλύοιντο E : ἀν διαλύοιντο $\rho C^a vZ^a m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : ἀνδιαλύοιντο N : ἀν καὶ διαδύοιντο P : et resolvuntur Γ' : utique et resolvuntur Γ^2 || 446a9. καὶ] $\alpha\vartheta m^b P$: εἰ καὶ ρm^a Ald. Eras.

Sylb. : *om.* $\Gamma^1\Gamma^2$ || δ ἀκαριαῖος] ρ (δ κυαθιαῖος *s.l.* *X*, *cf.* Alex 117.26-118.1) *etfere* ἀκαθιαῖος C^o) $US^2Wm^am^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀκαριαῖος αP : δ καριαῖος O^dS^l : *subtilis* Γ^l : *minimus* Γ^2 || *θάλατταν*] $\alpha\rho Um^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : θάλασσαν O^dSWm^bP : *mari* $\Gamma^l\Gamma^2$ || 446a9-10. ἐκχυθεῖς] αm^b : ἐκχυθεῖς ἦν $\rho\mu V(\delta\eta ins.)C^oNvm^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : {διαιρεθὲν/ἐκχυθὲν} ἦν Z^a : ἐκχυθεῖς P Alex^p : *infusus* $\Gamma^l\Gamma^2$ || 446a10. οὐδὲ ἦ] $EYCMiO^dSWm^a(p.c.)P$: ἦ ρiVm^b *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* *U* : *neque* Γ^2 || 446a11. καθ' αὐτῆν] αO^dSWP : οὐ καθ' αὐτὴν $\rho V^2UC^avZ^am^bm^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : οὐ καθ' ἔαυτὴν *N* || αἰσθητὴ] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : αἰσθητὴν Z^a : αἰσθητικὴ *Beare*, *cf.* Alex (118.26-119.1) || 446a12. ἦ] $\alpha\rho Um^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* O^dSW || ὑπεροχή] $\alpha\rho Um^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^p : ὑπεροχὴ O^dSW : *superhabundantia* $\Gamma^l\Gamma^2$ || οὐδὲ] $\beta EYVP$ *Ald. Eras. Sylb.* : δ' οὐδὲ C^oMi : *nec tamen* Γ^l : *nec* Γ^2 || τὸ τηλικοῦτον] $\alpha\rho UO^dSm^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : τηλικοῦτον *W* : *om.* Γ^l : *tantum* Γ^2 || αἰσθητὸν] *ins. U* || 446a13. χωριστὸν] *an delendum?* || αἰσθεσθαι] β (*incertum* O^d)*iP* *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθάνεσθαι $EYVC^oM$: *sentiri* $\Gamma^l\Gamma^2$ || 446a13-14. ἔσται αἰσθητόν] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητὸν ἔσται vZ^a || 446a14. τε] $\alpha\rho\mu$ (*incertum* O^d) C^av (*ins.*) $m^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* NZ^a || ἔστιν] $\alpha\rho\mu$ (*incertum* O^d) $C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* Z^a || 446a14-15. προσγενόμενον] $\alpha\rho\mu$ (*incertum* O^d) $C^avm^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : τὸ προσγενόμενον *N* : προγινόμενον Z^a : *ad perfectum* Γ^l : *adveniens* Γ^2 || 446a15-16. ὅτι (1. 15)-εἴρηται (1. 16)] $\alpha\beta P\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *in* 446a20 (*post φθόγγους*) *transponenda esse coni*. *Beare*, *fort. recte* || 446a15. μεγέθη καὶ πάθη] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : πάθη καὶ μεγέθη Z^a || 446a16. αἰσθητὰ] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητὸν Z^a || 446a16-17. ὅταν δὲ δὴ] $\tau aut enim \Gamma^l$, *cum autem itaque* Γ^2 || 446a17. δὴ] $EYVC^oIP\Gamma^2$: *om.* *M* : ἡδη $\rho\theta m^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : {ἡδη/δὴ} m^b || ἐνυπάρχῃ τούτῳ τοσαῦτα] $\rho\mu(p.c.)W$ C^o (*ἐνυπάρχῃ p.c.*)*Nv*(*ἐνυπάρχη p.c.*) m^am^b *Ald. Eras. Sylb.* : ἐνυπάρχοντα οὕτως ἡδη πρὸς αὐτὰ ἦ] $EYVC^oM$ *Biehl* : ἐνυπάρχοντα τούτῳ τοσαῦτα ἦ *i(sed τοσαῦτα p.c.)* : ἐνυπάρχοντα τοσαῦ^τ Z^a : ἐνυπάρχοντα οὕτω πως ἄττα ἦ *P* : ἐνυπάρχῃ τινὶ καὶ ἄμα τοσαῦτα Alex^p : *insunt ita ad ea* Γ^l : *inexistencia sic quanta quedam sint* Γ^2 : ἐνυπάρχοντα οὕτω πως ἄττα ἦ *Bekker* : ἐνυπάρχοντα οὕτως ἡδη τοσαῦτα ἦ *Förster* : τὰ οὕτως ἐνυπάρχοντα ἡδη τοσαῦτα ἦ *fort. scribendum esse cens. Ross* || ὥστε] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *velud* Γ^l : *ut* Γ^2 || καὶ] $\alpha\beta\Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* $P\Gamma^2$ || ἐνεργειᾳ] 3-4 *verba post* ἐνεργειᾳ *eras. V* || 446a17-18. αἰσθητὰ] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητὸν Z^a || 446a18. μόνον] $\rho iV^2O^dSm^am^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : μόνον ὅτι α (*incertum* V^l)*UWP* : *solum quod* $\Gamma^l\Gamma^2$ || χωρὶς] βVPI^2 : χωρὶς ἦ $YC^oMi\Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* χαρίσῃ *E* : || 446a19. ἀνάγκη] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *necessere est ergo* Γ^l || τὸν] $\alpha\beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : τινὰ $P\Gamma^2$, *fort. recte*, *vide ll. 29-30* || 446a20. ἀπορήσει] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^b$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : ἀπορήσει Z^a : ἀπορρήσει *P* : *obiciet* $\Gamma^l\Gamma^2$ || ἄρα] $\rho V^2iUO^dWC^aZ^am^bm^bP\Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c(123.15) : ἄρα EYV^lC^oMSNv : εἰ ἄρα Alex^c(123.1, *ut v.*, *sed varia codd.*) : *igitur* Γ^2 || 446a20-21. ἀφικνοῦνται] ἀφικνοῦν' *H^a* || 446a21. ἦ!] $\alpha\beta\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c(123.15) : *om.* Γ^l Alex^c(123.1) || αἰ κινήσει] $\beta EVC^oMim^am^bm^bP\Gamma^l\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^{lc} : αἰσθήσεις *Y* || αἰ₂] $\alpha\rho U^2(ins.)NvZ^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* O^dSWC^a || 446a21-22. ὁποτέρως] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὁπότερον *v* : ὁπότε Z^a : *quolibetcumque* Γ^l : *qualitercumque* Γ^2 || 446a22. ποτὲ] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* $\Gamma^l\Gamma^2$ || γίγνεται] $\alpha\rho\mu C^oNvm^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : γίγνονται Z^a || ἦ] $\alpha\beta P$: *om.* *Ald. Eras.*

Sylb. || 446a22-23. μέσον πρῶτον] πρῶτον μέσον *sed corr.* ν || 446a23. οἶον] αβΓ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : om. *P* || τε] *fort.* γε *N* : om. Γ' || 446a24-25. πρότερον (l. 24)-ὕστερον (l. 25)] *in marg.* *U* || 446a24. πρότερον γὰρ ὁ ἐγγὺς] propius enim prius Γ'Γ² || πρότερον] ριV²US²m^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : πρότερος α(*incertum V'*) : πότερον O^dS'W : prius Γ'Γ² || δι] αβ *Ald. Eras. Sylb.* : om. *P* || αἰσθάνεται] αβΓ' *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθάνεται τι *PI*² || 446a25. ὕστερον] αριUWm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : ὕστερος O^dS : posterior Γ' : posterius Γ² || ἀφικενίται τῆς πληγῆς] αβP *Ald. Eras. Sylb.* : ictu venit Γ'Γ² || ἄρα] α(V')ρμC^avZ^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : ἄρα V'N || τὸ] βEVC^cMiP *Ald. Eras. Sylb.* : om. Y || 446a26. καὶ τὸ] αρμC^aNvm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : om. Z^a : et Γ'Γ² || καθάπερ] β : καθάπερ καὶ αP(*ins.*)Γ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* || Ἐμπεδοκλῆς] βV²C^cMiP *Ald. Eras. Sylb.* : Ἐμπεδοκλεῖς EYV'(ut v.) : Empedocles Γ'Γ² || 446a27. τὸ] ρμC^aNvm^am^b : τὸ ἀπὸ αPI'Γ² *Ald. Sylb.* Alex^p *edd.* : om. Z^a : ἀπὸ Eras. || τὸ μεταξὺ] βiP *Ald. Eras. Sylb.* : τὸν μεταξὺ EVC^cM : τὸν πεδοκλεῖς μεταξὺ (πεδοκλεῖς eras.) : hoc quod est medium et Γ' : medium Γ² || πρὸς] αθLH^aym^bP *Ald. Eras. Sylb.* : {εἰς/πρὸς} m^b : om. X : ad Γ'Γ² || 446a28. ἦ] αLH^ayU(*ins.*)S²vZ^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : om. V²(ῆ)eras.)XO^dS'WC^aN || δόξει] αβP : δόξει *Ald. Eras. Sylb.* || δ] αβPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : om. Γ' || ἀν] αβPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* || εὐλόγως τοῦτο] hoc rationabiliter Γ² || 446a29. ποι] αριUSWC^aNvm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : πῆ O^d : om. Z^a(*sed spatio relichto*) : in aliquid Γ'Γ² || 446a29-30. εἶναι τίνα καὶ χρόνον] quoddam tempus esse Γ² || 446a30. καὶ] ριEYVC^cMUO^dSm^am^b(*ins.*) : om. iWPΓ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* || ἐν ὥ] αU(*ins.*)C^c(ῷ ins.)vZ^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : εἰ ρO^dSWm^a : τινὰ ἐν ὥ N : in quo [primo] Γ'Γ² || κινεῖται] αιm^bP *Ald. Eras. Sylb.* : κινοῖτο LXyO^dSWm^a : ἐκινεῖτο U : κινεῖτο H^a : movetur Γ'Γ² || ἐκ θατέρου] ρμEVC^cMiC^aNvm^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : ἐκατέρου Y : ἔκατερον ν : θατέρου Z^a || 446b1. πᾶς] ριm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : ὁ πᾶς αΟ^dSW : ἀπας U : omne Γ'Γ² || ὡστε] αρμC^aNvm^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : om. Z^a || ὅτε] βEYVC^c(p.c., ut v.)iPΓ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : εἴτε M || ἑωρᾶτο] ρμYVC^cMiC^aNvm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : ἑωρᾶτο E : ὁρᾶτο Z^a : videbatur Γ'Γ² || 446b1-2. ἔτι ἐφέρετο] αLH^aym^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : ἐπεφέρετο μXC^avZ^a : ἐπεὶ ἐφέρετο N : {εἴτι} ἐφέρετο/ἐπεφέρετο} m^a : ferebatur Γ' || 446b2. ἦ] αριUO^dWm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : om. S || καὶ εἰ] αβPI'Γ² : καὶ εἰ <καὶ> Ross ex Alex^p || ἄπαν ἄμα ἀκούει] αρμC^am^bPI'Γ² : ἄπαν ἀκούει ἄμα ρNm^a *Ald. Eras. Sylb.* : ἄμα ἄπαν ἀκούει ν : ἄμα ἀκούει ἄπαν Z^a || 446b3-4. καὶ ἥσθηται (l. 3)-γίγνεσθαι (l. 4)] βEVC^cMiPΓ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* Alex^p : om. Y || 446b3. ἥσθηται] βV²PΓ²(*sensit*) *Ald. Eras. Sylb.* Alex^l : εἰ αἰσθητὰ EV^l : εἰ αἰσθητὰ C^cMi : sensitibilia Γ' || μή] αρμC^aNm^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : εἰ μή vZ^a || ἐστι] αρμC^aNvm^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : om. Z^a || 446b4. γένεσις] αρμC^aNvm^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : γένος Z^a || εἰσὶν] αριSWm^am^bP *Ald. Eras. Sylb.* : ἐστὶν U : sunt Γ'Γ² : incertum O^d || ὅμως] αβ(incertum O^d)PΓ'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : πρὸς τὴν ἀκοὴν α(p.c. Y et V) : auditur Γ' : apud auditum Γ² || 446b7. ὧς] αβP *Ald. Eras. Sylb.* : quemadmodum Γ'Γ² || γιγνομένης] βVPI² *Ald. Eras. Sylb.* Alex^p : ἡνωμένης α(in marg. V')Γ' || φορᾶς] ρμV²C^cMiC^aNZ^am^bPI'Γ² *Ald. Eras. Sylb.* : φορᾶς EYV'(ut v.)v || 446b8. φαίνονται] αβ *Ald. Eras. Sylb.* : φαίνεται P : videntur

$\Gamma^l \Gamma^2$ || ἀκηκοότες] *fere* ἀκηκουότες Z^a || μετασχηματίζεσθαι] $\alpha L H^a y U O^d S C^a v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^b*: σχηματίζεσθαι *XWN*, cf. *Alex* (126.18-19) : μετασχη... Z^c (*incertum*) : transfiguratur $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b9. φερόμενον τὸν ἄερα] $\beta Y V C^c M i m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : φαιρόμενον τὸν ἄερα *E* : aer delatus $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἀρ' οὖν οὔτω] ergo sic $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b10. δὴ] $\alpha \beta$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : δεῖ *P* : *om.* $\Gamma^l \Gamma^2$ || τῷ] $\rho E Y V^a$ (*ex τὸ corr.*) $C^c i U O^d S C^a v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : τὸ *MWNZ^aP* || πῶς] *corr. Sylburg* : πῶς *codd.* || ὁρᾶται] $\beta Y V C^c M i P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ὁρᾶται *E* : videtur $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b11. οὐδὲν] $\rho i U W m^a m^b P$ *Ald. Eras. Alex^c* : οὐδὲν *Ao^dSP* : nullum $\Gamma^l \Gamma^2$: οὐδὲ *Sylb.* || ἔδει] $\beta \Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἂν ἔδει $\alpha \Gamma^l$ *Alex^c* : ἂν ἔνδει *P* || που] $\alpha \rho i U O^d S m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om.* W || 446b12. γὰρ] *ins. C^a* || ἵσοις] $\alpha \rho \mu C^a N Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἵσως ν || οὐδὲν] $\alpha \beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : οὐδὲν *P* : non $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b13. τὸν ψόφον] $\alpha \beta P^v$ (*p.c., s.l.*) $\Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : τῶν ψόφων $W^2 P^l$ || 446b14. ὁ ἀηρ καὶ τὸ ὕδωρ] $\rho i U O^d S m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : πᾶν ὕδωρ $E Y C^c M i \Gamma^l$: ἀηρ καὶ τὸ ὕδωρ $V^2 W$: καὶ τὸ ὕδωρ V^l : aer et aqua Γ^l || 446b15. μέν] $\alpha \rho \mu C^c N m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : μὲν γάρ $v Z^a$ || 446b15-16. ἀλλ' (l. 15)-μὲν (l. 16)] $\alpha \beta P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om.* Γ^l || 446b15. ἀλλ' ὅμως μεμέρισται] $\rho i U O^d S^2 m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : μεμέρισται δ' *EV Alex^v* (*varia codices* *Alex*: δ'/δι') : μεμέρισται δι' *YCMi* : ἄλλως μερισταὶ $P \Gamma^l$: ἀλλ' ὅμως μεμέρισται δ' $S^l W m^a$ (δ' *s.l.*) || ἀμφοτέρων] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* (128.9) : τούτων *Alex^v* (129.9) || κίνησις] $\beta Y V$ (*in marg. supra ὅμως*) $C^c M i$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : κίνησις *E* : αἱ κίνησις *P* : motus $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b16. αὐτὸ] $\rho \mu V^2 C^c M i C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : αὐτὸῦ *EYV^l* (*ut v.*) : *om.* Z^a || ἀκούει] $\rho \mu E Y C^c M i C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἀκούειν καὶ Z^a || καὶ ὁ] $\alpha \beta (S^2) P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὁ S^l || 446b16-17. ὁσφραίνεται] $\alpha \beta$ (*p.c. Z^a*) *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ὁσφρατο *P* : odoret $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b17. ἔστι] $\alpha \rho \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : *om.* Z^a (*ut v.*) || τισιν] $\beta Y V C^c M i P$ *Ald. Eras. Sylb.* : τησιν *E* : quibusdam $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b17-18. εἶναι ἀπορίᾳ καὶ περὶ τούτων] $E Y V^l C^c i P \Gamma^l \Gamma^2$: ἀπορίαν εἶναι καὶ περὶ τούτων *M* : εἶναι ἀπορίαν καὶ περὶ τούτων $\rho \mu V^2 C^c v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ περὶ τούτων εἶναι ἀπορίαν *N* || 446b18. φασί τινες] $\rho \mu E Y C^c M i C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : φασὶ *V* : φησὶ τινος Z^a : an haec verba delenda? || ἄλλῳ] $\alpha \rho i U O^d S N v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἄλλως *W* : ἄλλο *C^a* (*ex ἄλλῳ corr.*) : per aliud $\Gamma^l \Gamma^2$ || 446b19. ἦν] βP *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : καὶ $\alpha l^l \Gamma^2$ || ἦν] *scripti duce Alex^c* : καὶ $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* || 446b19-29. οὐ (l. 19)-όσφραίνεσθαι (l. 20)] $\beta E Y V C^c P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* $M T^l$: post εἶναι (l. 21) *scriptum et ipso facto verba* τὸ γὰρ (l. 20)-εἶναι (l. 21) bis habet i || 446b19. οἰόν τ'] ex οἴονται *corr. C^a*, ut v. || 446b19-20. εἶναι πολλοὺς] $\alpha \rho \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : πολλοὺς $\rho m^a m^b$: πολλοὺς ἀκούειν Z^a || 446b20. ἀκούειν] $\alpha \rho \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* Z^a : <ἔν> ἀκούειν *Förster ex Alex^b* || ἦν] β *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ $\alpha P I^2$ || ὁσφραίνεσθαι] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὁσφραίνεσθαι <τὸ ἔν> *Gohlke* || 446b20-21. τὸ γὰρ ἐν χωρὶς ἀν] intercipiens Γ^l || 446b21. ἀν] $\rho i O^d S W m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* $\alpha l^l \Gamma^2$: ἀν ἦν *U* || αὐτὸ] $\alpha \rho i U S W m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* O^d || αὐτοῦ] μ (*p.c. U et W*) $V^2 C^c M i L C^a m^a m^b$ *Eras. Sylb.* : αὐτοῦ *EYV^l H^a* (*ut v.*) $X y N v P$ *Ald. Eras. Sylb.* : αὐτῷ Z^a : ipsius $\Gamma^l \Gamma^2$ || εἶναι] $\alpha U P \Gamma^l \Gamma^2$: ἦν $\rho i V^2 O^d S W m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* || ἦν] *om.* Z^a || μὲν] $\alpha \beta P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om.* Γ^l || πρώτου] $\mu E V C^c M i m^b P$ *Alex^b* (*cit.?*) : πρῶτον ρm^a *Ald. Eras. Sylb.* : πρώτως *Y* : primi Γ^l : primum Γ^2 || 446b22. τῆς] $\alpha \rho \mu N v Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : *Cas. (v.l.)* : τοῦ *C^a* (*p.c., ut v.*) *Cas.*, fort. recte || κώδωνος] $\alpha \rho \mu C^a N Z^a m^a m^b P$ *Ald. Eras.*

Sylb. : κ{ύ/ώ}δωνος ν : campane Γ' : coctonum Γ^2 || 446b23. ἀριθμῷ₁] α(ex -οῦ in ώ corr. E^oρμC^aNvm^am^bP *Sylb.* : ἀριθμοῦ Z^a *Ald. Eras.* : numero Γ' Γ² || δῆ] EYV^lC^M : ηδη ρθV²ΠΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. im^am^bΓ^l || ιδίου] in marg. N || ἐτέρου] V²LH^ayUW(ex ἐτέρῳ corr.)C^am^a(p.c.?, τοῦ ἀέρος s.l.)m^bP(ex ἐτέρῳ corr., ut ν.) *Sylb.* : ἐτέρῳ α(incertum V^l)XO^dSv *Ald. Eras.* : ἐτέρ{ω/ου} N : ἐτέρ{ου/ω} Z^a : alio Γ' : alterum Γ^2 || ἀριθμῷ₂] αρμC^aNvm^am^bP *Ald. Eras.* *Sylb.* : ἀριθμ{ῶ/οῦ} N : ἀριθμ{οῦ/ῶ} Z^a : numero Γ' Γ² || 446b24. εἶδει] αρμC^aNvm^am^bP *Ald. Eras.* *Sylb.* : εἶδη Z^a || τοῦ αὐτοῦ] codd. *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^b : τοῦ αὐτοῦ *Bekker* : ipsum Γ^2 : idem Γ^2 || δὶὸ] ρθm^aΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : δὶὸ καὶ am^b || ἄμα πολλοὶ ὄρῶσι] αUSWm^bΠΓ^lΓ² : πολλοὶ ἄμα δρῶσι ρΟ^dC^aZ^am^a *Ald. Eras.* *Sylb.* : πολλὰ ἄμα ὄρῶσι N : πολλοὶ ὄρῶσι ἄμα ν || 446b25. ἀκούουσιν] αρμ(incertum O^d)USWC^aNvm^am^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : ἀκού{οντες/ουσιν} Z^a || δ'] an γάρ scribendum? || σώματα] αριUSm^am^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : σῶμα W : incertum O^d || πάθος] αθLH^aXm^am^bΠΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : πάθη γ, cf. Alex^p(130.26: πάθη καὶ κινήσεις) : passiones Γ' || 446b26-28. οὐ(l. 26)-κίνησις(l. 28)] in marg. N || 446b26. ἀν] αβ(incertum O^d)ΠΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. Γ' || τοῦτο συνέβαινεν] αθm^bΠΓ^lΓ² : συνέβαινε τοῦτο ρm^a *Ald. Eras.* *Sylb.* : ...υνέβαινεν O^d (incertum) || οὐτ'] ρθP *Ald. Eras.* *Sylb.* : οὐδ' am^a(p.c.?)m^b : et Γ' : neque Γ^2 || 446b27. φωτὸς] β(incertum O^d: ...τὸς)YVC^aMiP *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^l : φοτὸς E : lumine Γ' Γ² || ἀλλος λόγος] αβP *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^l : alias est sermo Γ' : alia ratio est Γ^2 || τῷ] αβ(incertum O^d)P : τὸ ν *Ald. Eras.* *Sylb.* : τῷ γάρ Alex^l || ἐνεῖναι] γ(γράφεται)P Alex^l(varia codices Alex: ἐνεῖναι/ἐν εἰναῖνεν εἰναι, sed vide Alex 132.8) : εἰναι αβ(incertum O^d : fort. ex ἐνεῖναι corr. W : γάρ εἰναι τι τὸ φῶς ἐστι s.l. m^b)ΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* || γάρ] αβ(incertum O^d)ΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. Alex^l || τὸ φῶς] β(incertum O^d : ins. τὸ m^b)V²P *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^l : φῶς α : lumen Γ' Γ² || 446b28. τις] ρο^dSWC^avZ^am^aΠΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^l : om. αUNm^bΠ^l || οὐδὲ] αρμNvm^am^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : οὐδὲν C^a : οὐτε Z^a || τε] αρμC^aNvm^am^bP *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. Z^aΠΓ^lΓ² || ἀλλοιώσεως] τῆς ante ἀλλοιώσεως eras. ν || 446b29. ἔχει] βEYVC^aiP *Ald. Eras.* *Sylb.* : ώς ἔχει M : se habet Γ^lΓ² || φορᾶς] αθLX^l(θ post φ eras.)H^am^a(p.c.?)m^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : φθορᾶς X^lγ || φοραὶ] αμιLH^aXm^a(p.c.?)m^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : φθοραὶ γ || 446b30. πρῶτον ἀφικνοῦνται] αρUO^dSC^avZ^am^aΠ^l *Ald. Eras.* *Sylb.* : πρῶτως ἀφικνοῦνται W : ἀφικνοῦνται πρῶτον N : prius attingentium Γ' : prius attingunt Γ^2 || δ'] αρμC^avZ^am^aΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : δὲ καὶ N || φερομένου] αρμC^avZ^am^aΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : φερόμενος N || 447a1. κίνησις] βYVC^aMiP *Ald. Eras.* *Sylb.* : κίνησις E : motus Γ' Γ² || ἀλλοιοῦνται] αρUO^dSC^am^aΠ^l *Ald. Eras.* *Sylb.* : ἀλλοιοῦνται WNvZ^a : alterantur Γ^lΓ² || οὐκέτι] αρμC^aZ^am^aΠ^l *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : οὐκέθ' N : οὐκ ἔστι ν : non Γ' : non adhuc Γ^2 || 447a2. ἀθρόον] αριUO^dSm^am^bP *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : ἀθρόως W : subito Γ' : simul totum Γ^2 || μὴ] αρμC^aNvm^am^bΠΓ^lΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. Z^a || 447a2-5. οἷον (l. 2)-πάσχει (l. 5)] αβΠΓ² *Ald. Eras.* *Sylb.* : om. Γ' || 447a3. πᾶν] αΠΓ² : om. β *Ald. Eras.* *Sylb.* || οὐ μὴν ἀλλ'] at tamen Γ^2 || ἐνίστε ἀν ἢ πολὺ τὸ αΠΓ² *Eras.* *Sylb.* Alex^c : ἐνίστε ρm^am^b *Ald. Eras.* : ἐνίστε ἐὰν ἢ πολὺ τὸ O^dSW : ἐνίστε αὐτὸ C^aN : ἐνίστε ἀν Z^a || 447a5. πάσχει] βV²P *Ald. Eras.* *Sylb.* : πάσχην E : πάσχειν YV^lC^M Alex^c(ut ν.) || ἀλλοιοῦντος] αβΓ^l *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : ποιοῦντος ΠΓ² || 447a5-6. μεταβάλλει] βV² *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : μεταβάλλειν αP : alterari Γ' : transmutari Γ^2 || 447a6. καὶ] ρμV²C^aNvm^am^b *Ald. Eras.* *Sylb.* Alex^c : καὶ οὐκ α(incertum

$V')$ $Z^a \Gamma'$: om. $P\Gamma^2$ || ἀνάγκη] $\alpha\beta\Gamma'$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀνάγκη καὶ $P\Gamma^2$ || δ'] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || δν] $\alpha\mu C^a v Z^a m^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οὖν N || 447a7. ὡσπερ] ὥσπερ Sylb. || εἰ] $\alpha(V')\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $V'(ut v.)\Gamma'$ || ἥμεν] $\rho\mu V^2 C^a N v m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : εἰμεν EYV^l (ut v.) : ἦ μὲν $C^c M$: ἤ μὲν P : μὲν ἦ Z^a : enim Γ' : essemus Γ^2 || καὶ] $\alpha\beta P\Gamma^2$: om. Γ' Ald. Eras. Sylb. || 447a7-8. πορρωτέρωθεν] Bitterauf : πορρωτέρω $\beta YVC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. : πορρωτέρωι E : in eo quod remotius Γ' : remotius Γ^2 || 447a8. ἔτι] βi Ald. Sylb. : om. $EYVC^c MP\Gamma^l \Gamma^2$ || θίγειν] edd. : θίγειν $\alpha(p.c. V)\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : θήγειν W (ut v.) : tangamus Γ' : tangere Γ^2 || δὴ] Alex^c (sed varia codd.: δὲ/δῆ) : δ' $\alpha\beta P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. || ἔστι] $\beta VC^c MiI^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἔστην E : ἔστη Y : ἀντίληψιν διά τινος μεταξὺ P (cf. Alex. 135.6) : om. Γ' || 447a9. μεταξὺ] $\beta EYVC^c MP$ Ald. Eras. Sylb. : μεταξὺ τὸ i : in medio Γ' : intermedium Γ^2 || αἰσθητηρίου] $\alpha\mu C^a N v m^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθητοῦ Z^a || οὐχ] $\alpha\beta\Gamma'\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τοῦτο οὐχ P || πάντα] $EYVC^c M m^b \Gamma^l$ Alex^c : om. $\rho\vartheta im^a$ Ald. Eras. Sylb. : πᾶν $P\Gamma^2$ || 447a10. τὸ αὐτὸ δὲ] $\alpha\mu C^a N v m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τὸ αὐτὸ Z^a : τοῦτο δὲ $P\Gamma^l$ || ἐπὶ] $\alpha U^2 m^a (p.c.?) m^b \Gamma'$: περὶ $\rho\vartheta$ (ut v. U^l) $P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c || 447a11. ποιεῖ] $\beta YVC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ποιῆ E : facit $\Gamma'\Gamma^2$ || τὸ₂] $\alpha O^d SWm^b (ins.) P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $\rho\vartheta Um^a$ || 447a12. "Εστι] $\alpha\vartheta H^a Xym^a m^b P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : "Ετι L Ald. || ἀπορία καὶ ἄλλη τις τοιάδε] $\mu\mu C^a v m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : τις ἀπορία καὶ ἄλλη τοιάδε $\alpha\Gamma'\Gamma^2$: καὶ ἄλλη τις ἀπορία τοιάδε N : καὶ ἀπορία καὶ ἄλλη τις τοιάδε Z^a : ἀπορία ἄλλη τοιάδε τις P || τὰς αἰσθήσεις] $\rho\vartheta E^l (in marg.) Um^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : αἰσθήσεως $\alpha O^d SWT^l$: sensus Γ^2 || 447a13. πότερον] α (ut v. V') $\beta P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : πρότερον V^2 || δυεῖν ἄμα] EYC^c : δυοῖν ἄμα VMi : ἄμα δύο $\rho\vartheta N Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^l : δύο ἄμα μC^a : duos simul $\Gamma'\Gamma^2$ || αἰσθάνεσθαι] βP Alex^l : δύνασθαι αἰσθάνεσθαι $EYVC^c i$ Ald. Eras. Sylb. : δύνασθαι M : sentire posse Γ' : sentire Γ^2 || 447a14-17. εἰ (l. 14)-ψόφον (l. 17)] διὸ οὐκ αἰσθάνονται ὑπὸ τὰ δῆματα ὅτε τύχωσιν, εἰ δὴ ἀεὶ ἡ μείζων κίνησις τὴν ἐλάττω ἐκκρούει σφόδρα τι ἐννοοῦντες ἢ φοβούμενοι ἢ ἀκούοντες πολὺν ψόφον Z^a || 447a14. δὴ] $\beta(Z^a, vide supra)EYVC^c i$ Ald. Eras. Sylb. : δ' $P\Gamma^2$: δ' ἡ M : enim Γ' || ἀεὶ ἡ μείζων κίνησις] maior motus semper Γ' || ἀεὶ] $\rho\vartheta(Z^a, vide supra)UO^d m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : αἱεὶ αSW : semper $\Gamma'\Gamma^2$ || ἐλάττω] $\beta(Z^a, vide supra)VC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. : ἐλάττων EY : minorem $\Gamma'\Gamma^2$ || 447a15. ἐκκρούει] $\beta(Z^a, vide supra)EYC^c MiP\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : ἐκκρίνει V || 447a15-21. διὸ (l. 15)-γίγνεται (l. 21)] haec verba quasi parenthesim vel interpositionem esse cens. Bitterauf 13 || 447a15. διὸ] $\beta(Z^a, vide supra)V^2 P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : διὰ α (incertum V') Γ' || ὑποφερομένων ὑπὸ] $\rho\vartheta(Z^a, vide supra)m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ ἐπιφερόμενον ἐπὶ m^b : ἐπιφερόμενων ἐπὶ Bekker : superlatum ad Γ' : delata sub Γ^2 || αἰσθάνονται] $\beta(Z^a, vide supra)EYVP\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθάνονται γὰρ $C^c Mi$ || 447a16. ἀν] $\rho UC^a m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : ἐὰν $\alpha O^d SWN m^b$: ὅταν v : ὅτε Z^a : si $\Gamma'\Gamma^2$ || τύχωσιν] $\alpha\beta(Z^a, vide supra)P\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τύχωσιν ἢ Alex^c (sed varia codd.: ἢ/om.) || τι] $\alpha\beta(Z^a, vide supra)P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ' || ἀκούοντες] p.c. v : fere ἀκούοντες Ald. || 447a17. πολὺν ψόφον] α (p.c. V) $\rho\mu$ (p.c. S , ut v.) $C^a NZ^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ψόφον πολύν v : μεγάλου ψόφου Alex^p (cit.?) || δὴ] $\beta C^c Mi\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δὲ δὴ EYV : γε δὴ P : autem Γ' || ὑποκείσθω] $\alpha\mu C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ὑποκείσθαι N : subiaceat Γ' : supponatur Γ^2 || ἐκάστου μᾶλλον] $\alpha L H^a XUO^d Sm^a$ (ex

έκάστω corr., ut v.) m^b Ald. Eras. Sylb. Alex^c(ut v.) : μᾶλλον έκάστου W : έκάστω μᾶλλον y : μᾶλλον έκαστος P : unumquodque magis $\Gamma^l \Gamma^2$ || 447a18. ἔστιν] αρμ $C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $Z^a \Gamma^l$ || αἰσθάνεσθαι] αβ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθεσθαι P : sentire Γ^2 || ἀπλοῦ ὅντος ἡ κεκραμένου] in marg. m^a || κεκραμένου] ρμ $V^2 M i C^a v m^a m^b$ Eras. Sylb. Alex^p : κεκραμένου $EYV^l C^c NP$ Ald. : ἐκκεκραμένου Z^a : commixto Γ^l : commixtum Γ^2 || 447a18-19. οἶον (l. 18)-κεκραμένου (l. 19)] αθ $m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p : om. ρ m^a (sed haec verba eras.) || 447a19. κεκραμένου] θ(incertum O^d) $V^2 m^b P$ Eras. Sylb. Alex^p : κεκραμένου am^a Ald. : temperatum $\Gamma^l \Gamma^2$ || μέλιτος] μέλιτ Z^a || τῆς νήτης] αρμ(incertum O^d) Nv (νήτης p.c., ut v.) $Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : νήτης C^a : vocem Γ^l : notam Γ^2 || 447a20. ἦ] θ(incertum O^d) $YVC^c MiLH^a X m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ E : om. y || ἐν τῇ] ρθ(incertum O^d) $m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p (cit.?) : ἐν τῷ αP || διὰ τὸ ἀφανίζειν] αβ(incertum O^d) : corr. S^2 : ἀντὶ τοῦ ἄμα μίγνυται καὶ ἀφανίζει ἄλληλα in marg. v) PZ^a Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τὸ διὰ τὸ σαφηνίζειν S^l : quia obscurant $\Gamma^l \Gamma^2$ || 447a21. δὴ ἡ] β(corr. S^2) $EVC^c MiP \Gamma^2$ (itaque) Ald. Eras. Sylb. : δ' ἡ S^l : δὴ Y : enim Γ^l || μείζων] $\beta V^2 C^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. : μείζω EYV^l : maior $\Gamma^l \Gamma^2$ || 447a22. αὐτὴν] $am^b P \Gamma^l \Gamma^2$: ταύτην ρθ m^a Ald. Eras. Sylb. || ἡττον] αρμ $C^a v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἡττων N : om. Z^a || 447a23. αἰσθητὴν] αἰσθητ' Z^a || ἡ εἰ μόνη ἦν] $YLH^a y m^a P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v.: μόνον αὐτοῦ ἐγίνετο ἡ αἰσθησις) : ἡ εἰ μόνην $\mu EVC^c MXC^a N v m^b \Gamma^l$: ἡ εἰ μόνη i : om. Z^a || ἀφαιρεῖται] $\beta V^2 P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : ἀφήρηται α(incertum V^l) : aufertur $\Gamma^l \Gamma^2$ || τι ἡ ἐλάττων] αρ(ins. -v H^a) $\mu C^a N v$ (ins. -v) $m^a m^b \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τι ἡ ἐλάττων Z^a : τὴν ἐλάττων P || 447a24. μιγνυμένη] ρμ $YVC^c MiC^a N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : μιγνυμένη E : μιγνυμένη καὶ $S^2 v Z^a$: commixte Γ^l : commixtione Γ^2 || εἴπερ] αμ $LH^a y C^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : διόπερ Xm^a (eras., ut v.)N, fort. ex Alex^p(137.25: κεῖται γὰρ τὸ πάντα ἀπλᾶ καὶ ἄμικτα ὅντα μᾶλλον αἰσθητὰ εἶναι) : δεῖ περ v : ἀεὶ περ Z^a : sed Γ^l || τὰ] αβ Ald. Eras. Sylb. : om. P || αἰσθητά] αἰσθητ' Z^a || ἔστιν] αβ Ald. Eras. Sylb. : εἰσιν P || 447a25. ἀν] βP Ald. Eras. Sylb. : ἐὰν α : si $\Gamma^l \Gamma^2$ || δ' ἄρα] βV^2 Ald. Eras. Sylb. : ἄρα αP : autem Γ^l : igitur Γ^2 || εἴπερ] ἐτέραι et ὡσιν post ἐτέραι eras. Z^a || οὐδετέρας] $VC^c MiO^d C^a N v m^b$: οὐδετέρας EY : οὐδ' ἐτέρας ρSWZ m^a Ald. Eras. Sylb. : οὐδ' ἐτέρα U : οὐδετέρα P : neutre Γ^l : neuter Γ^2 || ἔσται] -ε- p.c. V^2 || αἰσθησις] ρμ $C^c MiC^a NZ^a m^a m^b \Gamma^l$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθησ EYV : αἰσθησεως v : αἰσθητὴ $P \Gamma^2$ || 447a26. ἀφανιεῖ] αP Alex^p (ut v.: ἀφανιοῦσιν) : ἀφανίζει β Ald. Eras. Sylb. : obscurat $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἡ ἐτέρα ὁμοίως] αβ Z^a Ald. Eras. Sylb. : ὁμοίως ἡ ἐτέρα P : altera $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἀπλῆς] $\beta V^2 P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἀπλῶς αΓ^l Ald. || ἔσται] $m^a m^b$: ἔστιν αθP Ald. Eras. Sylb. || 447a27. αἰσθεσθαι] $\mu C^a v Z^a P$: αἰσθάνεσθαι αN : ὁμοίως αἰσθεσθαι ρμ $m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. : sentire $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἦ] ρμ(ins. U) $YVC^c MiN v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἡ E : om. C^a || οὐδεμία] -δε- ins. U || ἔσται] β(S²) $EVC^c MiP$ Ald. Eras. Sylb. : om. Y : ἔσται ἡ S^l : erit $\Gamma^l \Gamma^2$ || 447a28. ὅπερ] αβP $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἥπερ V^2 , fort. recte || καὶ] αP Γ^2 Ald. Eras. : om. βΓ^l : δὲ Sylb. : γίγνεσθαι δοκεῖ] αβP Ald. Eras. Sylb. : videtur fieri $\Gamma^l \Gamma^2$ || ἐπὶ] ρι $U m^a m^b$ Alex^p : ἐκ αO^dSWP Γ^2 Ald. Eras. Sylb. : in Γ^l || κεραννυμένων] codd. et edd. : κεκραμένων Cas. (v.l.) || ἐν ᾧ] αβP $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐφ' ᾧ fort. scribendum esse cens. G. R. T. Ross || 447a29. ἐπεὶ] αβ Ald. Eras. Sylb. : ἐπείτερ P : quoniam $\Gamma^l \Gamma^2$ || οὖν] αθ $LXy m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. H^a || γίγνεται τι] αβP $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : γίγνεται <έν> τι Torstrikt || οὖ] αβP $\Gamma^l \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδὲν Alex^c || 447a30. δε] αβP Γ^2 Ald. Eras.

Sylb. : enim Γ' || μίγνυνται] $\alpha U O^d S C^a N v P$: μίγνυται $\rho W Z^a m^a m^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : commiscentur $\Gamma' \Gamma^2$ || 447b1. ὡν] -v- s.l. E || ἐναντία] $\rho \mu V C^a v m^b$ (a.c.) $P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : ἐν $E Y C^c M i N T^l$: {ἐν/ἐναντία} m^a : ἐν ἄν τι ἦ Gohlke || οὐκ ἔστι δῆ] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : καὶ οὐκ ἔστι Z^a : non enim est Γ' : οὐκ ἔστι δῆ *Susemihl. fort. recte* || ὅξεος] *fort. -ως* $V' Z^a$ || 447b1-2. ἐν γίγνεσθαι] $\rho \mu C^a v Z^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐν γενέσθαι $\alpha N P m^a$: ἐν γίγνεσθαι] m^b : unum fieri $\Gamma' \Gamma^2$ || 447b2. ἀλλ' ἥ] $\alpha \beta P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : sed Γ' || ὅξεος] οὐ ex ω corr. H^a : ὅξεως Z^a || 447b3. βαρέος] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : βαρέως Z^a || συμφωνία] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : συμφωνοῦσι ν : συμφώνου Z^a || οὐκ ἄρα] *bis* N || αἰσθάνεσθαι ἐνδέχεται] $\alpha \mu L H^a y C^a v Z^a P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐνδέχεται αἰσθάνεσθαι $X m^a m^b$: αἰσθάνεσθαι αὐτῶν ἐνδέχεται N || 447b3-4. αὐτῶν] $\alpha \mu C^a v Z^a m^a m^b P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. N || 447b4. οὖσαι αἱ κινήσεις] $\alpha \mu v^a m^b \Gamma'$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἱ κινήσεις οὖσαι μ : οὖσαι αὐτῶν αἱ κινήσεις $P \Gamma^2$ || ἀφανίζουσιν] $\rho \mu C^a N v m^a$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀφανιοῦσιν $\alpha v Z^a P$ *Alex^c, fort. recte* : ἀφανίζουσιν] m^b : obscurant Γ' : exterminabunt Γ^2 || 447b4-5. ἀλλήλας] ἀλλήλαις Z^a (*ut v., comp.*) || 447b5. μία οὐ] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$: οὐ μία ρ *Ald. Eras. Sylb.* : οὖν μία Z^a || ἀνίσοι] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. Z^a || ἀν] βP *Ald. Eras. Sylb.* : ἀν α : si $\Gamma' \Gamma^2$ || ἥ] $\alpha \mu L H^a X C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : οὐ γ : ή μία Z^a : (certe οὐ om. $\Gamma' \Gamma^2$) || 447b6. αἰσθησιν ἐμπούησει] faciet sensum $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐμπούησει] $\rho \theta$ *Ald. Eras. Sylb.* : ποιεῖ $a m^a m^b$, def. *Bitterauf* : ποιήσει $V^2 P$: faciet $\Gamma' \Gamma^2$ || ἔτι] $\mu V^2 L H^a y C^a N Z^a m^a$ (*aliquid post ἔτι eras.*) m^b *Ald. Eras. Sylb.* : ἔπει $a \Gamma'$: ἔτι εἰ X (*ins. εἰ*) $v P \Gamma^2$, def. *Förster* : ἔπει <δε> *Bitterauf* || δυοῖν] $\rho \vartheta V M i m^b P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^{vc}* : δυεῖν $E Y C^c m^a$: duo $\Gamma' \Gamma^2$ || αἰσθοῖται] $\rho \mu E Y V C^a N v P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^l* : αἰσθάνοιται] $C^c M i m^b$: αἰσθητο Z^a : sentiet Γ' : sentiet Γ^2 || 447b7. ἀν] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^l* : om. Z^a || οἶον] $\alpha \mu C^a v m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. N : οἶον ἔξ Z^a || 447b8. βαρέος] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : βαρέως Z^a || 447b8-11. μᾶλλον (l. 8)-αὐτῇ (l. 11)] *in parenth.* *Förster* || 447b8. ἄμα] $\alpha \beta P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : del. *Förster ex Alex^c (sed varia codd.: ἄμα/om.)* || αὐτῇ αὐτῇ] *Ross* : ταύτης $a m^a$ (*ex αὐτῇ αὐτῆς corr.*) m^b : αὐτῇ αὐτῆς $V^2 L H^a U O^d S^l N v$ *Ald.* : αὐτῇ αὐτῆς $X y S^2 C^a Z^a$ *Eras. Sylb. Alex^c, def. Förster* : αὐτῇ αὐτῆς P : αὐτῇ αὐτῆς W : om. Γ' : ipse ipsius Γ^2 || 447b9. τοῖν] $\alpha \beta P$ *Eras. Sylb.* : τοῦ *Ald.* || οἶον] $\rho \theta V^2$ (*ins.*) m^b (*ins.*) $P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c* : om. $a m^a \Gamma'$ || ἀκοῆς, τῇ] ἀκοῆς, τῇ *Förster* : ἀκοῆς, καὶ *Susemihl* || μᾶς] $\beta Y V C^c M i P$ *Ald. Eras. Sylb.* : μῆρ E : uno $\Gamma' \Gamma^2$ || δυοῖν₂] $\alpha P N m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : δυσὶ $\mu C^a v Z^a$: duo $\Gamma' \Gamma^2$ || 447b10. οὐκ] ρN *Ald. Eras. Sylb.* : μὴ $\alpha \mu C^a v Z^a m^a m^b P$: non $\Gamma' \Gamma^2$ || αἰσθάνεσθαι ἀν] $\alpha \beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθεσθαι ἔὰν P : sentire Γ' : sentire si Γ^2 || μὴ] $\alpha \mu N v Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. C^a || μιχθῇ] mixta fuerint Γ^2 || 447b11. τοῦ δ' ἐνὸς] β *Ald. Eras. Sylb.* : Alex^p (*ut v.*) : οὐδενὸς ἄμα $a \Gamma'$: τοῦτο δ' ἐνὸς ἄμα P : τοῦ δ' ἐνὸς ἄμα V^2 : unius autem simul Γ^2 || αὐτῇ] $U v m^a$: αὐτῇ $E Y V^l C^a N P$ *Eras. Sylb.* : αὐτῇ $C^c M i$: αὐτῇ $\rho V^2 O^d S W Z^a m^b$ *Ald.* : specie Γ' : ipse Γ^2 || 447b12. ἔξ ἀνάγκης τῶν μεμιγμένων] $\alpha \beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : commixta necesse est Γ' , necesse mixta Γ^2 || 447b13. ἐνὸς] ἐνὸς μὲν γὰρ ἀριθμῷ] an ἐνὸς γὰρ ἀριθμῷ μὲν scribendum? || $\alpha \beta P \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : unus Γ' || ἀριθμῷ ἥ] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀριθμοῦ ἥ Z^a || 447b14. ἥ] $\alpha \mu C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἥ Z^a || 447b15. τοίνυν] $\alpha \beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ergo est Γ' : ergo Γ^2 || ἐκεῖνα] $\alpha \beta \Gamma'$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐκεῖνο $P \Gamma^2$ || ἐρεῖ] $\alpha \mu C^a N Z^a m^a m^b P \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐνεργεῖ ν || 447b15-16. μεμιχθαι] $\beta E V C^c M i P$ *Ald. Eras. Sylb.* : μεμίχθη Y : commisceri

$\Gamma' \Gamma^2$ || 447b16. αὐτά] *αριUO^dSm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : αὐτό *W* || ἄρα] *αρμC^aNm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : δ' ἄρα *vZ^a* || μὴ ἡ μεμιγμένα] *βV²PI²* Ald. Eras. Sylb. : μεμιγμέναι α(-μι- s.l. E : a.c. V') Γ' || 447b17. δύο ἔσονται] *βEYVC^ciP* Ald. Eras. Sylb. : δύο ἔσωνται *M* : erunt duo Γ' : duo erunt Γ^2 || ἀλλὰ] *ρμC^aNm^am^bPI²* Ald. Eras. Sylb. : ἀλλ' οὐ *αΓ'* || *μίαν*] *ρθPI²* Ald. Eras. Sylb. : om. *am^d(aliquid eras. s.l.)m^bΓ'* || 447b18. χρόνον] *αριUm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : χρόνον καὶ *O'SW* || 447b19. ἡ εἰσάπαξ] *VLUO^dWn(p.c., ut v.)* Ald. Eras. Sylb. Alex^c (paraphr.?) : εἰσάπαξ *EYC^cMiyNm^am^b* : ἡ εἰς ἄπαξ *H^aXS²C^c(fort. εἰσάπαξ)P* : ἡ εἰς ἄπαξ *S^j* : εἰς ἄπαξ *H^a'* : ἄπαξ *Z^a* : semper Γ' : qui ad semel Γ^2 || *μίαν*] *βEYVC^ciP²* Ald. Eras. Sylb. : om. *M* : unus est Γ' || χρῆσις καὶ κίνησις] *ριO^dSW* Ald. Eras. Sylb. : κίνησις καὶ χρῆσις *V²Um^am^b* : κίνησις καὶ χρῶσις αΓ' : χρῆσις καὶ κίνησις μία PI^2 : χρῆσις τε καὶ ἐνέργεια Alex^p || 447b20. δυοῖν] *ριVMiO^dSWm^bP* Ald. Eras. Sylb. : δυεῖν *EYC^cUm^a* : duo $\Gamma' \Gamma^2$ || ἄμα αἰσθάνεσθαι] *αρμC^avZ^am^am^bPI²* Ald. Eras. Sylb. : αἰσθάνεσθαι ἄμα *N* : sentire Γ' || 447b21. εἰ] *ρμV^cMiC^avZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Cas. : εἰς *EYV^j(ut v.)N* : ἡ Sylb. Cas. (v.l.) || τὴν αὐτὴν] *βEVC^cMiP* Ald. Eras. Sylb. : τὸν αὐτὸν *Y* : eodem Γ' : eundem Γ^2 || 447b22. ἄμα] *aliquid post ἄμα eras. V* || ἡ] *αθLH^a(ins.)Xm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : om. *γ* || δῆλον ὅτι ἡπτον] *αριO^dSm^am^bP* Ald. Eras. Sylb. : ἡπτον δῆλον ὅτι *U* : δῆλονότι ὅτι *W*(ex δῆλον δν ὅτι ὅτι corr.) : manifestum quoniam minus Γ' : palam quod minus Γ^2 || ἔτι] *αPI^jΓ²* : om. *β* Ald. Eras. Sylb. || τὰ] *αρμC^avZ^am^am^bP* Ald. Eras. Sylb. : om. *N* || 447b23. δύο αἰσθήσεις] *αρμC^aNm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : αἰσθήσιν *Z^a* || 447b24. γάρ] *αθLH^aym^am^bP* Ald. Eras. Sylb. : μὲν γάρ *X* : enim $\Gamma' \Gamma^2$ || τὸ μὲν] *αριU^dWm^am^bP* Ald. Eras. Sylb. Alex^j : τῷ μὲν *U^jS* : om. Γ' : quod quidem Γ^2 || τῷ ἀριθμῷ ἐν] *αβPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : ἐν τῷ ἀριθμῷ Alex^j(varia codd.: ἐν/ἐν) || οὐδενὶ] *αθ(comp. Z^a, fort. οὐδὲν)* Alex^j : ἐν οὐδενὶ *ρm^am^b* Ald. Eras. Sylb. : οὐδενὶ *P* : om. Γ' : nullo Γ^2 || 447b25. ἔτερῳ] *αρμC^aNm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : ἔτερον *Z^a* || ἀλλ' ἡ] *αρμC^avZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. Alex^j : ἀλλ' ἐν *N* || τῷ₁] *αρμC^avm^am^bP* Ald. Eras. Sylb. Alex^j : τῶν *N* : τὸ *Z^a* || τὸ δὲ τῷ ἐδει] *αρμC^aNm^am^bP* Ald. Eras. Sylb. Alex^j : τῷ δὲ εἴδει *Z^a* || ἐν] *αρμC^avZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : ἐν *N* || κρινούσῃ] fort. -η- corr. *V* : fere κινούσῃ *C^a* || 447b26. ἵσως] *βI²* Ald. Eras. Sylb. : ἵσως καὶ *αPI^j* || 447b27. τῷ εἴδει δν] *αρμC^aNZ^am^am^bPI^j* Ald. Eras. Sylb. : τῷ δὲ εἴδει δν *v* : proprium Γ^2 || κρίνει] *αβ* Ald. Eras. Sylb. : κρινεῖ *P* : iudicabit $\Gamma' \Gamma^2$ || 447b27-28. τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν] *αρμC^avZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : τὸ πικρόν καὶ τὸ γλυκύ *N* || 447b28. ἡ αὐτὴ] *ρθYm^a(aliquid ante ἡ αὐτὴ eras.)PI²* Ald. Eras. Sylb. : ἡ αὐτὴ ἡ αὐτὴ *EV* : ἡ αὐτὴ ἡ αὐτὴ *C^cMim^bΓ¹* || ἑαυτῇ] *αρμC^aNv* Sylb. Cas. : αὐτὴ *P* : ἑαυτῆς *m^am^b* Eras.(in marg.) Cas. (v.l.) : ἑαυτή Ald. Eras. : αὐτή *Z^a* : ipsius Γ' : ipse Γ^2 || ἐκείνης] *αρ(τῆς ἑτέρας ins. X)μC^aNm^am^bPI^j* Ald. Eras. Sylb. : ἐκείνοις *v* : ἐκείνη *Z^a* : ἐκήνης Ald. : ab illo Γ^2 || 447b29. ἀλλ'] *αριUSWm^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : om. *O^d* || ἔτερως] *β(fort. ἔτερων ν)YV²C^cMiPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : ἔτερων *EV^j* || ἔκατερον] *αρμC^aNZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : ἔκατεραν *v* || ὡς δ'] *αβP* Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma' \Gamma^2$ || αὐτως] corr. Ross : αὐτως *E* : αὐτως cett. codd.. || ἑαυταις] *α(ἀλλήλαις s.l. V')ρμC^aNm^am^bP* Eras. Sylb. : ἑαυτῇ Ald. : αὶ ἑαυταῖς *Z^a* : seipsa Γ' : sibi ipsis Γ^2 || 447b30. ὡς] ins. *M* || 448a1. ὡς δ'] *αO^dSWC^c(δ ins.)m^bP* Eras. Sylb. : ὡς *ρUNvZ^am^a* Ald. : et sicut $\Gamma' \Gamma^2$ || αὐτῃ] *ρYV²C^cMiUO^dSNZ^am^am^bPI^jΓ²* Ald. Eras. Sylb. : αὐτῃ *E* : αὐτῃ *WC^av* || ει] *ρUC^aNZ^am^am^bPI²* Ald. Eras. Sylb. Alex^j : om. *αO^dSWT^j* : δὲ *v* || 448a1-2. αὶ τῶν

ἐναντίων κινήσεις] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : τῶν ἐναντίων κινήσεις αἱ Alex¹ || 448a4. ἐναντία] $\alpha\mu C^a Nm^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἐναντίον vZ^a (ut v., comp.) || ἔστιν] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Γ^1 || γλυκὺ πικρῷ] $\alpha i U Sm^b P$: γλυκὺ πικρόν ρm^a Ald. Eras. : γλυκὺ τῷ πικρῷ W : γλυκὺ καὶ πικρόν Sylb. : dulce et amarum Γ^1 : dulce amaro Γ^2 : incertum O^d || τούτων] β (incertum O^d) V^2 (in marg.) Ald. Eras. Sylb. : om. $\alpha P \Gamma^1 \Gamma^2$ || 448a5. ἐνδέχοιτο ἀν] ρNm^a Ald. Eras. Sylb. : ἀν ἐνδέχοιτο $\alpha m^b P \Gamma^2$: ἐνδέχοιτο μC^a : ἐνδέχεται vZ^a : oportet Γ^1 || αἰσθάνεσθαι ἄμα] $\alpha\beta$ (incertum O^d : αἰσ...) $\Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἄμα αἰσθάνεσθαι P || δῆλον ὅτι] $\alpha\mu C^a Nm^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : δῆλον vZ^a : om. Γ^1 || 448a5-6. οὐδὲ τὰ] $\alpha\mu C^a Nm^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : εἰ τὰ N : τοῦ δὲ Z^a || 448a6. τοῦ λευκοῦ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : albi sunt $\Gamma^1 \Gamma^2$ || 448a7. ἔστιν] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\Gamma^1 \Gamma^2$ || ἄλλοις] $\alpha\vartheta m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$: ἄλλοις οὖν ρ Ald. Eras. Sylb. || τῶν] ex τὸν (ut v.) corr. S || μὲν] $\alpha\beta \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. : μὲν γὰρ S^2 || 448a8. γλυκέος] γλυκέον m^a || ἄμα] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἄρα N || λόγοι] $\alpha\lambda^2 O^d SWm^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$: λόγοις $\rho U vZ^a$ Ald. Eras. Sylb. : λόγων C^a (ut v.) N || 448a9. ἀντικειμένων] $\alpha\mu C^a Nv m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : ἀντικειμένοις Z^a || διὰ πασῶν] fere διάπασων E || 448a10. ἐὰν μὴ] $\rho\mu N vZ^a P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀν μὴ $\alpha m^a m^b$: ἀν vel ἐὰν C^a (comp.) : nisi $\Gamma^1 \Gamma^2$ || οὕτω] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οὗτος N || εἰς λόγος ὁ] $\rho U C^a Nv m^b$ Ald. Eras. Sylb. : εἰς λόγος $aZ^a m^a$: εἰς λόγος ὁ $S^2 WP$: εἰς ὁ λόγος $O^d S^l$: unus sermo Γ^1 : una proportio Γ^2 : ὁ λόγος ὁ Alex^c || ἄκρων] $\alpha\beta P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἄκρων εἰς Alex^c || 448a11. ἔσται] $\alpha L H^a y U m^a P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἔστι $XO^d SWm^b$ || 448a12. ἡ-πολὺ] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Γ^1 || ἦ.] $\beta V C^a M i P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἦ EY || περιπτοῦ] $\rho\mu V^2 C^a M i C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : περὶ τοῦ EYV^1 : περιπτὸν Z^a || ὁ δέ] $\rho\vartheta E V C^a M i m^a P$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδέ Y : δέ δέ m^b || δλίγου] $\alpha\mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : δλίγον Z^a || πολὺ] αγ(p.c., ut v.) $U N v Z^a m^a m^b P$ Alex^c : πολὺν $LH^a X O^d SWC^a$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ πολὺ Alex^c (τὸ del. Wendland) || ἦ.] $\alpha\mu U C^a (ins.) N m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $O^d SWvZ^a$ || 448a12-13. ἀρτίου] $\alpha\mu C^a N m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἄρτιον vZ^a || 448a13-19. εἰ οὖν (l. 13)-οὐδέ ἐκεῖνα (l. 19)] $\alpha\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : in 448a1 (post πικρόν) transponenda esse coni. Beare || 448a13. πλεῖον] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : πλεῖστον N || ἀπέχει ἔτι] $\rho O^d SWC^a N v P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ετὶ ἀπέχει $\alpha U m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$: ἀντέχει ἔτι Z^a (ut v.) || 448a14. τὰ συστοίχως] $\alpha\mu C^a N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : τὰ σύστοιχα Z^a (comp.) : coelementaria Γ^1 : coelementariter Γ^2 || μὲν] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : μὴ δὲ N : om. Γ^1 || δὲ] $\alpha\mu U O^d S m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. W || γένει τῶν] α(p.c., ut v., V) $\beta(S^2) P$ Ald. Eras. Sylb. : γένη τῶν S^l : genere dictorum Γ^1 : genere quam Γ^2 || 448a15. ἐν τῷ] $\alpha\vartheta L H^a X m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : om. y || αὐτῷ] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. N || λέγω δέ] $\rho\mu C^a vZ^a P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : λεγομένων $\alpha m^a m^b$: om. $N \Gamma^1$ || λευκὸν] $\alpha\beta(W^2) P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : πικρὸν λευκὸν W^2 || 448a16. καλῶ] $\rho\mu V^2 C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἀλλ' ὡς ω (incertum V^1) Γ^1 , def. Biehl : καλὰ N : ἀλλο ἀλλ' ὡς Gohlke || γένει] $\beta E V C^a M i m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : γένη Y || δέ] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. N || τοῦ λευκοῦ] Torstrik : τοῦ μέλανος $\alpha\beta P \Gamma^1$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : a nigro Γ^2 || 448a17. πλεῖον] fere πλεῖ comp. omisso N || ἔτι.] $\alpha\mu C^a N Z^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ἔτι ν : ἔστι P || τῷ εἴδει] del. Torstrik || ἦ.] $\alpha\mu C^a vZ^a m^a m^b P \Gamma^1 \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : οἶον N || τὸ μέλαν] Torstrik : τὸ λευκόν

αθXm^am^bP Sylb. Alex¹ : τοῦ λευκοῦ *LH^a* Ald. Eras., desiderat Alex(145.21-23) : τ{οῦ/ὸ} λευκ{οῦ/όν} γ : album Γ'Γ² || 448a17-18. ἄμα ἐνδέχοιτο αὐτὰ] continget ipsa simul Γ² || 448a18. ἐνδέχοιτο] αρμC^avZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : ἐνδέχεται *N* : oporteat Γ' : continget Γ² || αὐτὰ] αρμC^aNZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἄμα αὐτὰ ν || τῷ γένει ταῦτά] αρμC^aNvm^am^bAld. Eras. Sylb. : τῷ αὐτῷ γένει *Z'* : τῷ γένει *P* || 448a19. μὴ] αβΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : μὴ δὲ *P* || ἐκεῖνα] incerta quaedam post ἐκεῖνα habet *H^a*(ut ν.) : incerta quaedam in marg. γ || 448a20. συμφωνίας] αρμC^aNZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : συμφώνους ν || ἄμα μὲν] αρηN^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. μC^avZ^a || ἀφικνοῦνται] αρηUO^aS^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ἀφικνεῖται *W* || 448a20-21. οἱ ψόφοι, φαίνονται] βEVC^cMiPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : οἱ ψόφοι *Y*(cf. infra) : om. Alex¹(sed corr. Wendland) || φαίνονται (l. 20)-πότερον (l. 21)] βEVC^cMiPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. *Y* || 448a21. λανθάνει] ρηYC^cNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : λανθάνειν *EVC Mi* : λαν^{θν} *Z'* : decipere Γ' : latent Γ² || ὅταν] αρμC^avZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : ὅτε *N*(ut ν.) : quando Γ' : cum Γ² || ἢ ἀναίσθητος] αβΓ' Ald. Eras. Sylb. : ἀναίσθητος ἢ *PΓ²* || 448a21-22. πότερον] αρμC^avZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : πρότερον *N* || 448a22. ὄρθως] αβPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?) : ἀληθῶς *E'*(γράφεται in marg.) || τάχα γάρ] αβΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : τάχα *P* : om. Γ' || ἀν φαίη] αβPΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : dicat utique Γ' || 448a23. παρὰ τοῦτο] αρμC^aZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : περὶ τούτου *N* : περὶ τούτων ν : ex hoc Γ'Γ² || ἄμα ὄραν] αρμC^avZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ὄραν ἄμα *N* || ἀκούειν] αΖ^a(spatio post ἀκούειν relichto; aliquid eras., ut ν.)PΓ'Γ² Alex¹ : ἀκούειν ἔν τι ρηC^aNvm^am^b Ald. Eras. Sylb. || οἱ] αρηNvZ^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. C^a : t̄quod† Γ' || 448a24. ἢ] αβPΓ² Ald. Eras. Sylb. : et si Γ' || 448a25. οὐδένα] βV^aPΓ² Ald. Eras. Sylb. : ἢ οὐδένα *EYC MiΓ²* || οὐδέ] βV^a(in marg.)PΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. αΓ' || ἀλλὰ παντὸς] αLH^aym^aΓ² Ald. Eras. Sylb. : ἀλλὰ πάντως θXm^b : ἀλλ' ἄπανθ' ὅσα *PΓ²* || 448a25-26. ἐνδέχεται αἰσθάνεσθαι] αρηm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : αἰσθεσθαι ἐνδέχεται *U* : ἐνδέχεται αἰσθεσθαι iSW : ἐνδέχεται ... O^d (incertum) : oportet sentire Γ' : contingit sentire Γ² : ἐνδέχεται ἡμᾶς αἰσθάνεσθαι Alex^p || 448a26. εἰ] αρηUSm^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : οὐ *W*: incertum O^d || αὐτὸς] αρη(incertum O^d)C^avZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. *N* || ἑαυτοῦ] β(incertum O^d) Ald. Eras. Sylb. : αὐτοῦ αΡ : ipsius Γ' : se ipsum Γ² || τις] βV^a Ald. Eras. Sylb. : τι αΓ' : om. *PΓ²* || 448a27. ἐν] αρθ(incertum O^d)P Ald. Eras. Sylb. : ἐν τῷ m^am^b : in Γ'Γ² || ἐνδέχεται] αρηC^aNvm^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : δέχεται *Z'* || ὅτι] αρη(incertum O^d)C^aNZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ἢ τι ν || 448a28. ὅσος] ρηV^aC^aNvPΓ² Ald. Eras. Sylb. : ὅσ αηm^am^bΓ² : om. *Z'* || ὅλως] μV^aC^aMiLH^ayyvPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ὅλος *EYV^aX^cNZ^am^am^b* || 448a28-29. ἀναίσθητος] αρηUSw^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : αἰσθητός O^d || 448a29. τότε] ρηEYVC^ciC^aNvm^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. *M* : τὸ *Z'* || λανθάνοι] λαν^{θν} *Z'*, an λανθάνειν? || ἀν] αβPΓ² Ald. Eras. Sylb. : om. Γ' || αὐτὸς] αρηC^aNvm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : ὁ αὐτὸς *Z'* || αὐτόν] ρηYVC^cMiUO^aW^am^am^bP Ald. Eras. Sylb. : αὐτόν iES : se ipsum Γ' : ipsum Γ² || 448a30. εἰ,] αΓ' Ald. Eras. Sylb. : om. βPΓ² || ὅρᾳ] αρηC^aNvm^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : ὅρᾳ καὶ ὅρᾳ *Z'* || αἰσθάνεται₁ (l. 30)-δ (l. 1)] in ras. m^a || αἰσθάνεται] αPΓ'Γ² : αἰσθάνεται οὐκ βῆ ἄλλου ἐν συνεχεῖ χρόνῳ post αἰσθάνεται eras. N) Ald. Eras. Sylb. || καὶ εἰ αἰσθάνεται] delere vult Rolfes, prob. Förster et Ross ex Alex || καὶ] ρηEYVC^cMiC^avZ^am^am^bPΓ'Γ² Ald. Eras. Sylb. : om. *V* : εἰ δ' αἰσθάνεται καὶ *N* || εἰ₂] 9V^aH^aXym^am^bPΓ² Sylb. : ἢ αΗ^aΓ' : om. *L* Ald. Eras. ||

ετι] αρμ^cνΖ^aμ^aμ^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : ὅτι *N* || 448b1. οὔτε₂] βΠ Ald. Eras. Sylb. Alex^I : οὐδὲ **α** : nec Γ^IΓ² || δ] β(*ins.* *U*)ΠΓ^I Ald. Eras. Sylb. Alex^I : δ μὴ αΓ^I || ή] 9ΥVC^cΜiXm^am^bΓ^I Ald. Eras. Sylb. Alex^I : om. LH^ayΠΓ² : ή *E* || ει] μΧ²νm^am^b Sylb. : om. αρC^a(*ins.*, ut v.)NΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Alex^I : ή *Z*^a || 448b2. τούτου₁] αρ(*corr.* *L*)UΟ^dWC^c(τινὶ τούτου ή *ins.*)νm^am^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : τούτω *L*^IΝΖ^a || τινὶ] αρμ^cνΖ^aμ^aμ^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : om. *N* || ή ὅτι τούτου τι] αU(ή ὅτι et τι *ins.*)C^a(ή ὅτι s.l.)ΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : om. LH^a : ὅρᾳ ή ὅτι τούτου τι Xym^am^b : τι τούτου O^dSWv : τι *N* : τοῦτο *Z*^a || ὅρᾳ] α(ει) post ὅρᾳ eras. Y^cρUSWC^cΝΖ^aμ^aμ^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : ὅρᾳ ν || 448b2-5. εἴπερ (1. 2)-τινὶ (1. 5)] βΕ(*ins.*)VC^cΜiΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : om. *Y* || 448b2-3. εἴπερ ἔστι τι μέγεθος] αρLH^ayΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : μέγεθος, εἴπερ ἔστι τι μέγεθος Xm^am^b || 448b3. καὶ₁] βΕΥC^cΜiΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^I : om. *V* || καὶ₂] ins. *Z*^a || 448b3-4. μικρότητα] αιLH^ayUΟ^dSP Ald. Eras. Sylb. : σμικρότητα XWm^am^b : parvitatem Γ^IΓ² || 448b4. δλην] αβΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^{Ιc} : δλως *W*²(ex δλην corr.) || αισθάνεται] ή ἐν ψ μὴ οὔτως ὅτι ἐν τούτου τινὶ *post* αισθάνεται eras. *V* || αὐτὸν] αμ(καὶ τὸν δλον s.l. *W*)C^aNΠΓ^IΓ² Alex^c(cf. 151.7-8: ἀντὶ δὲ τοῦ δλου τὸν αὐτὸν συνεχῶς χρόνον) : δλον ρνΖ^aμ^am^b : δλον αὐτὸν Ald. Eras. Sylb. || 448b4-5. συνεχῶς] συνεχ⁻ *Z*^a || 448b5. οὔτως, τῷ ἐν τούτου τινὶ] Alex^I : οὐ τῷ νῦν τούτων τινὶ *E* : οὐ τῷ νῦν τούτων τινὶ C^cMiΓ^I : οὔτως ὅτι ἐν τούτου τινὶ ή ὅτι τούτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος ρm^am^b Eras. : οὔτως ὅτι ἐν τούτῳ τινὶ ή τούτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος S^cW(ἐν ταύτης τινὶ ή ταύτης τι s.l.) : οὔτως ὅτι ἐν τούτου τινὶ ή τούτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος U(γράφεται ἐν ταύτης τινὶ ή ταύτης τι μέγεθος in marg.)S^cC^av : οὔτως ὅτι ἐν τούτου τινὶ ή τούτῳ τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος O^d : οὔτως ὅτι ἐν ταύτης τινὶ (ei reliqua verba in marg.) ή τούτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος V^c(in ras.) : οὔτως ὅτι ἐν τούτῳ τινὶ ή ὅτι τούτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μέγεθος N : οὔτως ὅτι ἐν τούτῳ τινὶ ή τοῦτο τι ὅρᾳ εἴπερ τι ἔστι μέγεθος Z^a : οὔτω τὸ ἐν τούτου τινὶ P : οὔτως ὅτι ἐν τούτου τινὶ ή δ τοῦτου τι ὅρᾳ εἴπερ ἔστι τι μήγεθος Ald. Sylb. : οὔτω νῦν, τούτων τινὶ vel οὔτως, ἐν τούτων τινὶ Furley : οὐ τῷ ἐν τούτου τινὶ Förster, cf. I² : οὐ τῷ τῷ τούτου τινὶ Alex^p : non eo quod in huius aliquo Γ^I || ἀφηρήσθω] αρm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^I : ἀφαιρείσθω μC^cΝΖ^a : ἀφαιρεῖσθαι ν : auferatur Γ^IΓ² || τὸ] βV^c Ald. Eras. Sylb. Alex^{Ιc} : ή τὸ α : ή τὸ P || ΓΒ] αριUSm^am^bΠΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^{Ιc} : βΓ O^dW : om. Γ^I || 448b6. ψ] β Ald. Eras. Sylb. Alex^I : ή αΠΓ^IΓ² || οὐκ] αΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v., 152.2): om. β Alex^I(150.14, corr. Wendland) : μὴ P || ήσδάνετο] ρμEΥVC^cMC^aνΖ^aμ^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^I : ήσδάνεται i : αἰσθάνεται *N* : sentiebatur Γ^I : senciebatur Γ^I || οὐκοῦν] αβΠ Ald. Eras. Sylb. : non ergo Γ^IΓ² || ἐν ταύτης τινὶ] αβΠΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : in hac aliquid Γ^I || τινὶ] -νι ins. m^b || τι] αρμ^cΝνm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : {τινὶ/τι} *Z*^a || 448b7. τὴν] αρμ^cνΖ^aμ^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : όραν μγC^aNν || τοδὶ αὐτῆς] αρUΟ^dC^aNm^am^bP Ald. Eras. Sylb. : τὸ δι' αὐτῆς SWvΖ^a : quod per ipsam Γ^I : hoc ipsius Γ² : τόδε τι μέρος αὐτῆς Alex^p || καὶ] αρι^c(*ins.* *Z*^a)UΟ^dWm^am^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. S || 448b7-8. βαδίζει] αιLH^aO^dSWm^am^bP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : βαδίζειν X(*ins.* yU(*ins.* -v)) || 448b8. δτι] αρμ^cΝνm^am^bΠΓ^IΓ² Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. *Z*^a || τῷδε τῷ] ρμC^aNm^am^b Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῷδι τῷ αP : τῷ διττῷ ν : τῷ δὴ τῷ *Z*^a(ut v.) : hac Γ^IΓ² || ἀλλὰ μὴν] αβP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : sed Γ^I : at vero Γ² || ΒΓ] αβ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ΓΒ ΠΓ² : d.g. Γ^I || 448b9. οὐδὲν] αρUΟ^dSC^aνΖ^aμ^am^b Ald. Eras. Sylb.

Alex^c : οὐδὲ *WN* : οὐθὲν *P* : nichil $\Gamma^1\Gamma^2$ || τῷ-αἰσθάνεσθαι] *ins.* *U* || τῷ] $\rho\mu EYVC^aNZ^am^a(p.c., ut v.)m^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : τὸ *C'Miv* || ἐν τούτου τινὶ] $\alpha\mu C^aNm^am^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἐν τούτῳ τινὶ *Z^a* || τοῦ *AB]* $\alpha\mu C^aNm^am^bP\Gamma^i$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : τοῦ *ΓΒ* *V²(γ s.l.)* : τὸ *AB* *Z^a* : scilicet *AG* Γ^2 || αἰσθάνεσθαι] $\alpha\beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθάνεται *P* : sentit $\Gamma^1\Gamma^2$ || 448b10. αἰσθάνεσθαι] $\alpha\beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθάνεσθαι *AB PΓ²*, cf. Alex(153.7) : sentire Γ^1 || 448b10-12. καὶ (l. 10)-αἰσθάνεσθαι (l. 12)] *in marg.* m^a || 448b10. τὴν δλην] $\alpha\mu C^aNP$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^p(ut v.) : τῆς δλης $X^2W^2vZ^am^bm^b$: totam $\Gamma^1\Gamma^2$ || 448b11. τῆς] $\alpha\mu UO^dSC^aNZ^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : τοῦ *Wv* || αἰεὶ] $\rho\mu C^aVZ^am^bm^b$ *Ald. Sylb.* Alex^c(153.16) : ἀεὶ *NP* *Eras.* Alex^c(155.15) : δεῖ $\alpha\Gamma^j$: semper Γ^2 || ἐν τινὶ] $\vartheta EYVLH^aym^bm^bP\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἐν τι *C'Mi\Gamma^j* : ἐν τι *X* || δλου] καὶ *ante* δλου *eras.* *Z^a* || 448b12. αἰσθάνεσθαι] $\alpha\mu$ (πρώτως s.l. *X*)*Uvm^am^b *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c(155.15-16) : αἰσθεσθαι *O^dSWC^aNZ^a* : αἰσθάνεσθαι *ΑΓΒ PΓ²* : sentire Γ^1 || φαίνεται] $\alpha\mu USWm^am^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* Alexⁱ : φαίνονται *O^d* : videntur $\Gamma^1\Gamma^2$ || 448b13. ὄρῃ] $\alpha\beta\Gamma^j$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὄρπται *PΓ²* || τετράπτηχυ] $\alpha\mu C^aNZ^am^bm^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : τετράπτηχον *v* || 448b14. πόρρωθεν] $\alpha\mu$ (comp. *Z^a)UO^dWm^am^bm^bP\Gamma^j\Gamma^2 *Ald. Eras. Sylb.* : πορρω *S(aliquid eras. s.l., ut v.)* || ἀλλ' οὐ] $\alpha\beta\Gamma^j\Gamma^i$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀλλ' οὖν *P* || ἀδιαιρέτον, <δ> ὄρῃ] *Ross* : ἀδιαιρέτον, ὄρῃ $\alpha\mu H^aXyC^aNm^am^b$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἀδιαιρέτον, δρα *P* : ἀδιαιρέτον *L* : ὄρῃ ἀδιαιρέτον *Z^a* : ἀδιαιρέτον ὄρῃ, τὸ *Gohlke* || 448b15. ὄρᾳ δ' οὐκ ἀδιαιρέτον] $\alpha\mu H^aXyC^aNm^am^bP\Gamma^j\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : *om. L* : οὐκ ἀδιαιρέτον *Z^a(spatio ante οὐκ ἀδιαιρέτον relictio)* || ή δ' αἵτια εἴρηται ἐν τοῖς ἔμπροσθεν] $\alpha\mu LH^aXm^am^bP\Gamma^i$ *Ald. Eras. Sylb.* : ή δ' αἵτια ἐν τοῖς ἔμπροσθεν εἴρηται *y* : dicta autem est causa in anterioribus Γ^2 || 448b16. τούτου] $\alpha\mu C^aNm^am^bP$ *Ald. Eras. Sylb.* : τούτῳ *Z^a Bekker(an error?)* : hoc $\Gamma^1\Gamma^2$ || οὖν] $\alpha\mu C^aVZ^am^bm^bP\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : νῦν *N* || οὐκ] *p(incerta quaedam in marg. H^a)μC^a(ins., ut v.)Nm^am^b* *Ald. Eras. Sylb.* : οὐδεῖς $\alpha\mu$ Alex^c(paraphr.?) : οὐδεῖς *vZ^a* : nullum $\Gamma^1\Gamma^2$ || χρόνος] $\alpha\mu L^2Xm^am^bP\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c(paraphr.?) : *om. LⁱH^a* || 448b16-17. ἐκ τούτων φανερόν] manifestum ex hiis Γ^2 || 448b16. τούτων] *EVC'MiP\Gamma^2* Alex^p(paraphr.?) : τούτου β (incertum *O^d)YT^i *Ald. Eras. Sylb.* || 448b17. λεχθείσης] *p.c. S, ut v.* || σκεπτέον] β (incertum *O^d)EYVC'MP\Gamma^i\Gamma^2 *Ald. Sylb.* : σκεπτέου (vel -ων) *i* : σκεπτέον *Eras.* || 448b18. ἄμα πλειόνων] plura simul Γ^2 || 448b18-19. ή οὐκ ἐνδέχεται] $\alpha\beta P\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐνδέχεται ή οὐκ Alex^c || 448b19. λέγω] $\alpha\beta\Gamma^j\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : λέγων *P* || ἐνὶ καὶ] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *om. \Gamma^j* : uno Γ^2 || χρόνῳ] $\alpha\beta P\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *om. \Gamma^j* || 448b19-20. πρὸς ἀλληλα] *codd.(p.c. C)* et Alex^c, et def. def. Alex(157.6-10), sed delendum esse cens. Thurot, || 448b20. μὲν οὖν] *in marg. P* || ἀρ] $\alpha\mu C^avm^am^bm^bP\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alexⁱ : ἀρ *NZ^aP* || ὁδ] $\alpha\mu C^aN(fere \delta\omega)Z^am^bm^bP\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alexⁱ : οὐδ' *v* : hoc Γ^i || 448b20-21. ἄμα μὲν, ἐτέρῳ δὲ] $\alpha\beta P\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alexⁱ : simul et alibi Γ^i || 448b21-22. καὶ (l. 21)-συνεχεῖ (l. 22)] in 448b20 (*post ἀλληλα transponenda esse coni. Beare* || 448b21. καὶ] *Bäumker* : καὶ $\alpha\mu UO^dSm^am^bm^bP\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras.* : *om. W* || οὐ τῷ ἀτόμῳ] *om. \rho\theta m^b* *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : *habent am^am^b(v.l.)* γράφεται καὶ οὕτως ἀτόμῳ s.l.)*P\Gamma^i\Gamma^2* Alex^v : || οὕτως] $\rho\theta m^b(s.l.)$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : οὕτω δ' *am^a*(sed eras.)*P\Gamma^i\Gamma^2* || 448b21-22. ἀτόμῳ₂] $\rho\mu VC^avm^b(s.l.)P\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c : ἀτόμον *EYC'm^a(sed eras.)\Gamma^i* : ἀτόμα *M* : ἀτόμως *NZ^a* || 448b22. παντὶ] β *Ald. Eras. Sylb.* : ἄπαν ἔτι $\alpha\Gamma^i$: ἄπαντι *P* : παντὶ ἔτι *V²* : omnī Γ^2 || δτι πρῶτον μὲν] $\alpha\beta P\Gamma^i\Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* Alex^c(160.12) : ἐπερωτῶμεν *coni.* Förster : [ὅτι] πρῶτον μὲν *Ross ex Alex(160.13)* ||****

κατὰ] ρiUm^b : τὰ κατὰ αO^dSWm^aP Ald. Eras. Sylb. || 448b23. ἔσται] $\alpha\beta$ Ald. Eras. Sylb. : ἔστιν $P\Gamma^2$: sit Γ' || ἄλλω^φ] β (μέρει s.l. X : sed ἀλλ' οὐκ in marg. $m^a)P\Gamma^2$ Eras. Sylb. Alex^b : ἀλλ' οὐκ α Ald. : ἄλλως V^2 : non Γ' || αἰσθανομένη] $\alpha\mu C^aNm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθανόμενος ν : αἰσθανο^{iv} Z^a || 448b24. ἄλλου καὶ] $\alpha\beta P\Gamma^I\Gamma^2$ Sylb. : om. Ald. Eras. || τε] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : γε coni. Bäumker, prob. Biehl : autem Γ' : -que Γ^2 || μέρη] $\beta EYVMi\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^b : μέρει C^P || ἔξει εἴδει] $\beta\Gamma^2$: ἔξει ἀεὶ $\alpha\Gamma'$ Ald. : ἔξει εἴδει P : ἔξει καὶ εἴδει Eras. Sylb. || 448b24-25. ἔξει εἴδει ταῦτα] habebunt hec semper Γ' || 448b25. ταῦτα] ρμ(ex ταῦτα corr. U) $V^2C^aNm^am^bP\Gamma^2$ Ald. Eras. : ταῦτα α(incertum V') $Z^a\Gamma'$ || καὶ] $\alpha\mu U^dWm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. S || καὶ γὰρ ἐν αἰσθάνεται, ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἔστιν] καὶ γὰρ αἰσθάνεται πάλιν τῷ αὐτῷ γένει Biehl : καὶ γὰρ ἐν αἰσθάνεται τὰ ἐν τῷ αὐτῷ γένει Bitterauf || ἀ] ρ(ins. y) $\mu V^2C^aNm^am^b$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\alpha Z^a\Gamma'$: δ $P\Gamma^2$ || ἐν] $\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πάλιν $\alpha\Gamma'$: <τὰ> ἐν Bitterauf || ἔστιν] $BV^2P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. $\alpha\Gamma'$ || 448b26. εἰ δ' καὶ ὅτι] an ἔτι δ', εἰ scribendum? || δὲ καὶ] β Ald. Eras. Sylb. : δὲ $\alpha P\Gamma^I\Gamma^2$ Alex^c || ὅτι] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : del. Ross ex Alex^b || ὡς δύο δῆματα] α(incertum $V')$ Γ' : δῆματα δύο ρι Alex^c : δύο δῆματα $\mu V^2m^am^b$: καὶ δῆματα δύο $P\Gamma^2$: ὡς δῆματα δύο Ald. Eras. Sylb. || τις] $\alpha\mu C^aNm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τις ἀν vZ^a || οὐδὲν] $\alpha\mu C^aNm^am^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : οὐδὲν P : οὐ Z^a : nullum Γ' : nichil Γ^2 || κωλύειν] $\mu V^2LH^ayC^avm^a$ (ins. -v) $m^bP\Gamma^2$ (ut v.) Ald. Eras. : κωλύει αX (sed -v in fine verbi eras.) $NZ^a\Gamma'$ Sylb. || 448b27. ἐν τῇ ψυχῇ] $\alpha\beta$: ἐν τῇ ψυχῇ ὥτεον $P\Gamma^2$: ἐν ψυχῇ Ald. Eras. Sylb. : ἐπὶ τῇ ψυχῇ Alex^c(paraphr.?) : in anima Γ' || ὅτι] $\alpha\beta P\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : <ἢ> ὅτι coni. Beare : del. Ross || ἐκ etiam post μὲν scripsit, sed eras. et ante μὲν ins. C^a || ἐν] $\alpha\mu C^aNm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἐν Z^a || 448b28. αὐτῶν] $BV^2C^aMiP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : αὐτῷ EYV^I || ἔκει] $\beta PV^2\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : εἰ α(incertum $V')$ Γ' || εἰ] $BV^2P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἢ EYV^I (ut v.) $C^aM\Gamma^I$: εἰ η i || ἐν τῷ ἔξ ἀμφοῖν] $\alpha\mu C^aNm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τὸ ἔξ ἀμφοῖν ἐν Z^a || ἔκεινο] $\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐν καὶ $\alpha\Gamma'$ || 448b29. εἰ δὲ χωρίς] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : si separatim Γ' : ἢ δὲ χωρίς coni. Bitterauf || οὐκ] ins. Z^a || ἔξει] incerta quaedam post ἔξει habet H^2 (ut v.) || ἔτι] ρθ Ald. Eras. Sylb. Alex^c (et fort. lemma, sed varia codd.): ἔτι αἱ am^am^b : ἔτι καὶ $P\Gamma^2$: amplius Γ' || 448b30. πλείους ἔσονται] $\alpha\beta(fere πλείου m^a)P\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : πλείους ἐνὸς ἔσονται Alex^{vc} || εἰ τις] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : om. Γ' || ἐπιστήμας] $\alpha\mu C^avZ^am^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ἐπιστήμη N || 449a1. διαφόρους] $\alpha\beta(ex -ρας corr. v, ut v.)\Gamma'$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ἀδιαφόρους $P\Gamma^2$ || φαίη] βYVC^aMiP Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : φαίη E : dicat $\Gamma^I\Gamma^2$ || ἐνέργεια] $\alpha\mu C^aNZ^am^am^bP$ Ald. Eras. Alex^c : ἐνέργη {ως/εια} ν : actus Γ' : operatio erit Γ^2 || 449a2. ἔσται] $\alpha\theta LH^aXm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ἔστι y : om. $\Gamma^I\Gamma^2$ || αἰσθησις ἔσται] βP Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἔσται αἰσθησις $am^am^b\Gamma^I\Gamma^2$ || δὲ] γὰρ coni. Alex(162.7-9) || τούτων] $\rho C^aMiUC^aNZ^am^am^b$ Ald. Eras. Alex^v : τοῦτο $EYV^I L^I$ (γράφεται in marg. y)(γράφεται s.l.) $O^dSWvP\Gamma^2$ Alex^c : τούτων τὸ V^2 : ἔκεινα vel τις τῶν desid. Alex(162.7-9) : hec Γ' || 449a3. ἀτόμῳ <μὴ> αἰσθάνεται] N, coni. Alex(162.9-10) : ἀτόμῳ αἰσθάνεται $\alpha\mu LH^ayC^avm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : ἀτόμῳ αἰσθάνηται X : ἀτόμως αἰσθάνεται Z^a : sentit $\Gamma^I\Gamma^2$ || 449a4. ἐνεδέχετο] $\alpha\mu m^am^bP$ Ald. : ἐνδέχεται μ Eras. Sylb. : oportet Γ' : contingebat Γ^2 || ἄμα] ἢ post ἄμα eras. Z^a || ἢ] $\alpha\theta H^aXm^am^bP\Gamma^I\Gamma^2$: om. L Ald. Eras. Sylb. || τῶν] $\alpha\mu USWm^am^bP$ Ald. Eras. Sylb. : om. O^d || τῷ] corr. ν || 449a5. δὲ δῆ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : vero Γ' : itaque Γ^2 || ἄλλῳ] $\alpha\mu C^avZ^am^am^bP$ Ald. Eras. Sylb.

Alex¹ : ἄλλο N : alia $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἄλλω ω_2] $\alpha\mu\mu C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : ἄλλο N : alia $\Gamma^1\Gamma^2$ || 449a6. ἡ ψυχὴ μέρει] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex¹ : parte anima $\Gamma^1\Gamma^2$ || τὸ] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : om. Alex^{1c} || τούτων] 1 linea post τούτων eras. C^a || τί] $\alpha\vartheta m^a m^b P \Gamma^1\Gamma^2$ Alex^{1c} : om. ρ Ald. Eras. Sylb. || 449a6-7. οὐχ ἔν] $\rho i C^a M i U W m^a m^b$ Ald. Eras. Sylb. Alex^{1c} : οὐδ' ἔν EYV : οὐδὲν $O^d SP$: non unum $\Gamma^1\Gamma^2$ || 449a7. Σὺ] $am^a m^b$ (p.c., ut v.) Γ^1 Ald. Eras. Sylb. : om. $\rho\mu\eta$ (sed aliquid eras.) C^a (ins., ut v.) $vP\Gamma^2$ Alex^c : ἔν τι Z^a || τι] $\alpha\beta$ (ins. m^b) $P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. Alex^c || ἐστὶ μέρος] $\alpha\mu\mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : μέρος ἐστὶ Z^a : μέρος Γ^1 (pars) Alex^c || 449a8. ἐκεῖνο ἐνός] -κεῖνο ἐνός infra lineam M : unius illus est Γ^1 || ἐκεῖνο] ρi (p.c. C^a , ut v.) $V^2 C^a M i U O^d S m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐκεῖνος EYV' (ut v.) : ἐκεῖ W : illud est Γ^1 : illa Γ^2 || οὐδὲν] $\alpha\mu\mu m^a m^b$ Alex^c : οὐδὲν $\rho C^a N Z^a P$ Ald. Eras. Sylb. : οὐδ' ἔν v : nullum $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἔνι.] $LH^a y P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $\alpha\vartheta X m^a m^b \Gamma^1$ || ἄρα] $\alpha\mu\mu C^a N v m^a m^b P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. Z^a : δ' fort. scribendum esse cens. Biehl || 449a9. τι] $\alpha\mu\mu$ (incertum O^d) $C^a N v m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $Z^a \Gamma^1$ || τῆς ψυχῆς] $\alpha\beta$ (incertum O^d) $P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : anime [partem] Γ^1 || ψ] β (incertum O^d) $E C^a M i P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : ως Y : οὐδ' ὁ V^2 : incertum V^1 || ἄπαντα] $\alpha\beta$ (incertum O^d) $Ald.$ Eras. Sylb. : πάντα P Alex^c : omnia $\Gamma^1\Gamma^2$ || 449a9-10. εἰρηται πρότερον] $\alpha\beta$ (incertum O^d) $P \Gamma^2$ (dictum est prius) Ald. Eras. Sylb. Alex^c : prius dictum est Γ^1 || 449a10. ἀρ' οὖν] $V^2 C^a M i y S W C^a v Z^a m^a$ (p.c.?) Sylb. Alex^c : ἀρ οὖν $E V^1$: ἀρ' οὖν $Y L H^a X U N m^b P$ Ald. Eras. : ergo Γ^1 : igitur Γ^2 : incertum O^d || ἥ] $\alpha\mu\mu C^a N v m^a m^b P$ (εῑ s.l.) $\Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Alex^c : ἥ Z^a || μὲν] $\alpha\beta$ (incertum O^d) P Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $\Gamma^1\Gamma^2$ || 449a11. ἐστι]

τι] $\alpha\beta P \Gamma^1\Gamma^2$ Alex^c : τι Ald. Eras. Sylb. || τι] $\rho\vartheta$ (incertum O^d) P Ald. Eras. Sylb. Alex^c(ut v., 165.5, 8) : om. $am^a m^b \Gamma^1\Gamma^2$ Alex^c(165.1) || ἐστι]

τι] $\alpha\vartheta$ (incertum O^d) $LH^a X m^a m^b P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθητήριον καὶ ὅργανον γ, vide Alex(164.4) || 449a12. γένηται] $\alpha\mu\mu C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : γίγνεται N : est Γ^1 : factum fuerit Γ^2 || 449a12-13. κατ' ἐνέργειαν, ἔτερον] secundum actum alterum Γ^2 || 449a13. ὕσπερ ἐπὶ] $\beta E Y V P I^2$ Ald. Eras. Sylb. : ὕσπερ $C^a M i$: ως περὶ Alex^c : quemadmodum Γ^1 || ἐπὶ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἐνδέχεται] oportet ipsas res Γ^1 || αὐτῶν ἐνδέχεται] $\alpha\beta$ (ins. αὐτῶν Z^a) Γ^2 Ald. Eras. Sylb. Alex^c : ἐνδέχεται αὐτῶν P || 449a14. καὶ]

β(ins. m^b) $i P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. $E Y V C^a M$ || 449a14-17. ἀριθμῷ (l. 14)-ἐν (l. 17)] $\alpha\vartheta L H^a y m^a m^b P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : om. X || 449a15. ἄλλα] fere ἄλλως M || εἰ γάρ] $\vartheta L H^a y m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : εἰ $am^a \Gamma^1\Gamma^2$ || χωριστὰ] $\alpha\vartheta L H^a y m^a m^b P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : divide sint Γ^1 || 449a16. τὸ]

$\alpha i L H^a y U O^d S m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : τῷ W || 449a17. τὸ αὐτὸ]

$\alpha\mu L H^a y C^a N v m^a m^b P$ Ald. Sylb. Alex^c : τὸ αὐτῷ Z^a Eras. || 449a18. τὸ] $\alpha\mu\mu C^a v Z^a m^a m^b P$:

τῷ ρN Ald. Eras. Sylb. || μέντοι] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. : enim Γ^1 : tamen Γ^2 || καὶ ἔτερον] $\alpha\beta P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : καὶ ἔτερων coni. Beare || 449a19. καὶ]

$\alpha\mu i U O^d S m^a m^b P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : om. W || αἰσθάνοιτ] $\alpha\mu\mu C^a N v m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. : αἰσθάν{εσθαι/οιτο} Z^a || 449a19-20. τῷ αὐτῷ καὶ ἐνι] $\beta V^2 P I^2$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ αὐτὸ

καὶ ἐν $\alpha\Gamma^1$ || 449a20. τῷ αὐτῷ] $\rho\mu E Y V C^a N v P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. : τὸ αὐτὸ $C^a M i Z^a m^a m^b$:

idem [unum] Γ^1 || δτι] ins. -τι H^a || δὲ] $\alpha\beta P \Gamma^1\Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(171.26) : om. Alex^c(paraphr.?, 168.15) || αἰσθητὸν] $\alpha\mu$ (p.c. γ, ut v.) $\mu C^a v Z^a m^a m^b P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθητικὸν N : sensibile $\Gamma^1\Gamma^2$ || 449a20-21. πᾶν ἐστὶ μέγεθος] $\alpha\beta P$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c(171.26) : omne magnitudo est $\Gamma^1\Gamma^2$: ἐστὶ πᾶν μέγεθος Alex^c(paraphr.?, 168.15) || 449a21. καὶ]

ins. U || αἰσθητόν] $\beta P \Gamma^2$ Ald. Eras. Sylb. Alex^c : αἰσθάνεσθαι αΓ¹

Ald. || 449a22. ἀν δοφθείη] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c : videtur Γ' : videbitur Γ^2 || ἄπειρον τὸ ἀπόστημα] $\alpha\beta PI^2$ (infinita distanca) *Ald. Eras. Sylb. Alex^c : apostima infinitum Γ' || δέ] $\alpha\rho UO^d WC^a NZ^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. *Sv* || ὁρᾶται] $\beta YVC^c MiP$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὁρᾶται E : videtur $\Gamma' \Gamma^2$ || 449a23. καὶ₁] $\alpha\beta P$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. $\Gamma' \Gamma^2$ || τὸ] $\alpha v Z^a m^a m^b$: om. $\rho\mu C^c NP$ *Ald. Eras. Sylb.* || ὁσφραντὸν καὶ ἀκουστὸν] $\alpha\beta \Gamma'$ *Ald. Eras.* : ἀκουστὸν καὶ ὁσφραντὸν PI^2 || 449a23-24. καὶ ὅσων μὴ αὐτῶν ἀπτόμενοι] $EYVvm^a$ (*sed* ὅσοι *s.l.*) $m^b P$ *Eras.* : καὶ ὅσων μὴ ἀπτῶν ἀπτόμενοι $C^c Mi$: ὅσοι μὴ αὐτῶν λειπόμενοι ρ : ὅσων μὴ αὐτῶν ἀπτόμενοι μC^a : ὅσοι μὴ αὐτῶν ἀπτόμενοι N : ὅσον μὲν ἀπτόμενοι Z^a : ὅσων μὴ ἀπτῶν ἀπτόμενοι *Ald.* : αὐτῶν ὅσων μὴ ἀπτῶν ἀπτόμενοι *Sylb.* : et quecumque non tactualia tangentes Γ' : et quecumque non ipsa tangentes Γ^2 || 449a24-25. ἔστι (l. 24)-ὁρᾶται (l. 25)] $\alpha\rho I U O^d Sm^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. *W* || 449a24. δὴ] $\rho I O^d SPI^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^p : δὲ $\alpha U m^b \Gamma'$: δ{έ}ὴ] m^a || τὶ] $\alpha\rho I U O^d Sm^a m^b PI^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. Γ' || 449a25. ὁρᾶται₁] $B(W$, *vide supra*) $YVC^c MiP$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὁρᾶται E : videtur $\Gamma' \Gamma^2$ || 449a26. τοῦτο] $\alpha\beta \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?)* : τοῦ P || δὲ] *scripsi duce* Γ' (*vero*) : δὴ $\alpha\beta PI^2$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^c(paraphr.?)* || ἐν] *ins. H^a* || μὲν] $\alpha\beta PI^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. Γ' || ἐπέκεινα] $\alpha\beta P$ *Ald. Sylb. Alex^p : amplius Γ' : ulteriori Γ^2 || 449a27. ὅντος] α (-ος *s.l.*) $V\rho I USWm^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ὅντ{ω/ο}ς O^d || ἐν δὲ τῷ ἐπὶ τάδε] in citeriori autem Γ^2 || τάδε ἀνάγκη] $\rho\mu V^2 C^c NP$ *Ald. Eras. Sylb. Alex^p(ut v.)* : ταδὶ ἀνάγκη $\alpha v m^a m^b$: τὰ δι' ἀνάγκης Z^a : indivisibile Γ' || 449a28. αἰσθάνεσθαι] $\theta EYVC^c MLH^a X m^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. *i* : καὶ αἰσθάνεσθαι γ || δή] $\alpha\beta PI^2$ *Ald. Sylb.* : quidem Γ' : δὲ δή *Eras.* || τὶ] *ins. H^a* || ἐστιν ἀδιάρετον] $\alpha\beta$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐσται ἀδιάρετον PI^2 : indivisibile est Γ' || αἰσθητόν] α (*corr. E³*) βP *Ald. Eras. Sylb.* : αἰσθητῶν E' : sensibile $\Gamma' \Gamma^2$ || 449a29. ἐστὶν ὕστατον μὲν] $\alpha\rho$ (*incertum* y) $\mu C^a v Z^a m^a m^b PI^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἐστὶν ὕστατον μὴ N : est quidem ultimum Γ' || 449a30. ἄμα συμβήσεται] β (*incertum* y) $EYVC^c MiP \Gamma^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : συμβήσεται ἄμα V || 449b1. περὶ] $\alpha\beta P$ *Eras. Sylb.* : ἐπὶ *Ald.* : de $\Gamma' \Gamma^2$ || οὖν] $\rho\mu EYVC^c MiC^a NZ^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. *Vv* || τῶν₁] *bis* O^d || τῶν₂] $\alpha\beta$ (*incertum* O^d) : *ins. v.* *Ald. Eras.* : om. P || 449b2. ἔχει καὶ] $\alpha\rho\mu C^a N v m^a m^b P$ *Ald. Eras. Sylb.* : ἔχουσι καὶ καὶ Z^a || κοινῇ] *p.c. C^c, ut v.* || αἰσθητήριον] $\alpha\rho\mu C^a v Z^a m^a m^b PI^l \Gamma^2$ *Ald. Eras. Sylb.* : om. N || 449b3. σκεπτέον] ἐπισκεπτέον, *sed* ἐπιeras. m^b || 449b3-4. μνήμης] $\rho\mu N v Z^a$ (*et infra*: τέλος τοῦ περὶ αἰσθήσεων καὶ αἰσθητῶν) : μνήμης καὶ τοῦ μνημονεύειν $\alpha C^a m^a m^b \Gamma'$ *Ald. Eras. Sylb.* : μνήμης καὶ ἀναμνήσεως καὶ ὑπνου PI^2 *Alex^p* *et Mich.^p*.****

Critical Apparatus. Mem.

449b4. Περὶ] $\rho\mu EYbVNP$ (ερὶ, ut v.) Γ^2 : Τῶν δὲ λοιπῶν πρῶτον σκεπτέον περὶ $C^cMi\Gamma^j$: Περὶ δὲ vZ^m Mich¹ || τοῦ μνημονεύειν] $\alpha\vartheta LxmP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^{vp} : τοῦ μνημονευτικοῦ H^a || λεκτέον] $\beta EYbV\Gamma^2$ Mich^{vp} : om. $C^cMi\Gamma^j$ || τί ἔστι] $\alpha\mu NvmP\Gamma^2$ Mich¹ : om. vZ^a : quod Γ^j || τίν' αἰτίαν] $\beta EYbV\Gamma^2$ Mich¹ : τίνας αἰτίας $C^cMi\Gamma^j$ || **449b5.** συμβαίνει τοῦτο τὸ πάθος] $\rho EYbVvZ^a$: τοῦτο συμβαίνει τὸ πάθος μC^cMiN : τοῦτο τὸ πάθος συμβαίνει m : τοῦτο τε συμβαίνει τὸ πάθος P : hec accidat passio $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὸ] αL^aNmP : τοῦ μXvZ^a || **449b6.** οἱ αὐτοῖς] $\alpha\beta$ (ins. οἱ $O^dP\Gamma^2$: om. Γ^l || καὶ] $\alpha\beta$: τε καὶ P || **449b7.** ἀναμνηστικοῖ] $\alpha\mu NvmP\Gamma^l\Gamma^2$: ἀμνημονηστικοί Z^a || ἀλλ' ὡς] $\alpha\mu NvmP\Gamma^l\Gamma^2$: ἀλλ' Z^a || τὸ πολὺ] $\alpha\mu NvmP$: πολὺ Z^a || μνημονικώτεροι] $\rho E^3VC^cMiNvmP$ Mich^p(ut v.) : μνημονικοὶ E^lYb : μνημονιστικώτεροι Z^a (-στ- s.l.) : memorabiliōres sunt Γ^l : memorabiliōres Γ^2 || **449b8.** ἀναμνηστικώτεροι] βE (γράφεται *in marg.* E^l et corr. E^3) VC^cMiP Mich^p(ut v.) : ἀναμνηστικοὶ E^lYb : reminiscibiliōres $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b9.** πρῶτον μὲν οὖν] $\alpha\mu vnmP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich¹ : πρότερον οὖν N : πρῶτον μὲν Z^a || σκεπτέον] β Mich^{vp} : ληπτέον αP : accipiendo est $\Gamma^l\Gamma^2$ || ποιά ἔστι] $\alpha iUSP$ Mich¹(6.19) : ποιά εἰσι ρO^dm Mich^p(6.24) : qualia sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὰ] αP : om. β Mich^{vp} || **449b9-10.** πολλάκις] $\alpha\mu vZ^mP\Gamma^2$ Mich¹ : πολλὰ N || **449b10.** ἔξαπατᾶ] $\rho\mu V$ (*spatio post* ἔξαπατᾶ *relicto; aliquid eras., ut v.*) $C^cMiNvmP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^{vp} : ἔξαπατᾶ[...]ται E (*l litt. eras.*) : ἔξαπατᾶται Yb : ἔξαπατᾶ Z^a || **449b10-11.** ἐνδέχεται μνημονεύειν] memorari contingit Γ^l || **449b12.** τις ἐλπιστική] $\alpha\mu NZ^mP\Gamma^2$: τινὸς ἐλπιστικῆς v || **449b12-13.** τινές φασι τὴν μαντικήν] $\alpha\mu O^dSNP$: φασί τινες τὴν μαντικήν UvZ^m : quidam et diuinatiuum esse dicunt Γ^l : quidam divinatiam dicunt Γ^2 || **449b13.** τοῦ παρόντος] $\alpha\beta P$: presentis est $\Gamma^l\Gamma^2$ || αἰσθησις] $\alpha\mu UO^dmP$: αἰσθησιν S : sensus $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b14.** γενόμενον] $\alpha\vartheta L^a m(fort. γιγ-)P$ Mich^c : γιγνόμενον X : factum $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b14-15.** τὸ παρὸν μόνον] $\alpha\beta P$: tantum presens $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b15.** γενομένου] $\beta Eb(p.c., ut v.)VC^cMiP$ Mich^{vp} : λεγομένου Y : facti est $\Gamma^l\Gamma^2$ || ὅτε] βC^cMiP Mich^c : ὅτι $EYbV$ || **449b16.** τοδὶ] $\rho\mu EYbVNvP\Gamma^2$ Mich^{vp} : om. $C^cMim\Gamma^j$: τόδε Z^a || τὸ] $\alpha\mu UmP$ Mich^{vp} : om. O^dS || ὅρᾳ] $\alpha\beta P$ Mich^c : aliquis uidet $\Gamma^l\Gamma^2$ || φαίνη μημονεύειν] memorari dicit Γ^l || **449b17.** θεωρῶν καὶ ἐννοῶν] *scripsi duce Z^a* : θεωρῶν καὶ νοῶν $\rho\mu NvmP$: ὅτε θεωρῶν τυγχάνει ἐννοῶν E^3YbVv : ὅτε θεωροῦν τυγχάνει ἐννοῶν E^l : ὅτε θεωρῶν τυγχάνει νοῶν C^cMi : cum sit considerans et intelligens $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b18.** φησι] $\beta EYbVC^cMPT^l$: φασι $i\Gamma^2$ || ἐπίστασθαι μόνον] tantum scire Γ^l || δ_2] $\alpha\mu vnmP\Gamma^2$ Mich^c : om. N : ὅρᾳ Z^a (*aliquid eras., ut v.*) || **449b19.** ἔργων] ρO^dSvZ^mP Mich^c : ἐνεργειῶν αU : ἔργων. ὅταν δ' ἄνευ τῶν ἔργων N : actibus Γ^l : actibus *vel* operibus Γ^2 || ἔχῃ τὴν ἐπιστήμην καὶ τὴν αἰσθησιν] scientiam et sensum habeat $\Gamma^l\Gamma^2$ || σχῆμα] βV^2 Mich^c : ἔχῃ αP : habeat $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b20.** τὰς τοῦ τριγώνου ὅτι δύο ὁρθαῖς ἵσαι] *del. Freudenthal: voces in l. 17 (ante ὅτε) transponendas esse cens. Gohlike* || τὰς τοῦ τριγώνου] $\alpha\mu vnmP\Gamma^2$ (que trianguli) : τὰς δὲ N : τοῦ τριγώνου Z^a : quod trianguli Γ^l || δύο] βE^lVC^cMiP : δυσὶ E^3Yb : duobus $\Gamma^l\Gamma^2$: (Mich^p 10.3, 6: δυσὶν) || ὁρθαῖς] -θ- *in ras. E³* : ὁρῇ Z^a (*ut v.*) || ἵσαι] $\alpha\beta P\Gamma^2$: equales sunt Γ^l || τὸ μὲν] $\beta EYbC^cMiP\Gamma^2$: om. V : hoc Γ^l || **449b21.** ἐθεώρησεν] $\alpha\vartheta L^a mP$: ἐθεώρη X : speculator fuit $\Gamma^l\Gamma^2$ || **449b21-22.** ὅτι ἤκουσεν ἦ εἶδεν ἦ τι τοιοῦτον] quoniam aliquid huiusmodi audiuit aut uidit Γ^l ||

449b21. ἡ εἰδεν] *αρμνΖ^amPΓ^jΓ²* : ἡ ὅτι εἰδεν *N* || ἡ τι τοιοῦτον] *ρμNnmPΓ²* : ἡ δι τοιοῦτον *EYbVΖ^a* : τι τοιοῦτον *C'MiΓ^j* : ὅτι τοιοῦτον γ(-οι- ins.) || 449b22. ἀεὶ] *βΕ³*(γράφεται *in marg.*)*V²PΓ²* Mich¹ : δεῖ *αΓ^j* || γάρ] *αβPΓ²* : autem *Γ^j* || ἐνεργῇ κατὰ τὸ μνημονεύειν] *αρμNnmP* : ἐνεργεῖ κατὰ τὸ μνημονεύειν *Z^a* : ἐνεργῇ κατὰ τὴν μνήμην Mich^{1c} : secundum ipsum memorari agat *Γ^j* : secundum memorari agat *Γ²* || 449b23. λέγει] *ρμV²NnmPΓ²* Mich^c : λέγειν *αΓ^j* : λ^v *Z^a* || πρότερον τοῦτο] *αβP* Mich^c : hoc prius *Γ^jΓ²* || ἥκουσεν] *susp. Freudenthal* || ἐνόησεν] *αθLXmP* : ἐννόησεν *H^a* : intellexit *Γ^jΓ²* || 449b24. ἔστι μὲν οὖν] *αρμNnmPΓ²* Mich¹ : τοίνυν *Z^a* : est igitur *Γ^j* || αἰσθησις] *o supra a L, ut v.* || 449b24-25. τούτων τινὸς] *αρμNnmPΓ^jΓ²* Mich¹ : τινος τούτων *Z^a* || 449b25. ἔξις] *αρμνΖ^amPΓ^jΓ²* Mich¹ : ἡ ἔξις *N* || ὅταν] *fere* ὅτ' ἀν ν || γένηται χρόνος] *ρμΕ¹C'MiNnmP* Mich^c : γένηται χρόνιον *E³YbV* : γένηται χρόνιος {ψ/ος} *Z^a* : fiat tempus *Γ^j* : factum fuerit tempus *Γ²* : ἐγγένηται χρόνιος *Christ* || δὲ] *αβP* : δὴ *Susemihl* || ἐν] *αβPΓ²* Mich^c : et in *Γ^j* || 449b26. οὐκ ἔστι μνήμη] *memoria non est Γ^j* || εἴρηται] *βC'MiPΓ^jΓ²* : εἴρηται καὶ πρότερον *EYbV* || 449b26-27. ἔστι γάρ τοῦ μὲν παρόντος αἰσθησις] *ρμNnm*(ἔστι γάρ s.l. v.l.)*P* : ἀλλὰ τοῦ μὲν παρόντος αἰσθησις *αμ*)*Γ^jΓ²* : αἰσθησις γάρ ἔστι τοῦ μὲν παρόντος *Z^a* || 449b28. μνήμη] *αβP* : et memoria est *Γ^j* : memoria est *Γ²* || διὸ] *αβPΓ^jΓ²* : δι' ὁ Mich^c || μετὰ χρόνου] *θbLH^amP* Mich^c : μετὰ χρόνου *EYVC'MiX* : post tempus *Γ^j* : cum tempore *Γ²* || πᾶσα μνήμη] *αβP* Mich^c : omnis memoria fit *Γ^j* : memoria omnis *Γ²* || ὄσα] *βC'MiP* Mich^c : ὄσα τε *EYbV* : quecumque animalium *Γ^j* : quecumque *Γ²* || 449b29. χρόνου] μνημονεύει *post* χρόνου *eras.* *Z^a* || ταῦτα] *βΕ³YbV* : καὶ ὡς ταῦτα *E¹C'MiPΓ^jΓ²* || μόνα τῶν ζώων] *αβPΓ^jΓ²* : om. Mich^c(*ut v.*) : *fort.* τῶν ζώων *delendum* || μνημονεύει *βEYbVΓ^jΓ²* Mich^c : μνημονεύει τῶν ζώων *C'Mi* || 449b30. ὡς] *αρμνΖ^amPΓ^jΓ²* Mich^c : om. *N* || ἐπεὶ] *αβΓ^jΓ²* Mich^c : ἔστι *P* || περὶ] *ins. S* : et de *Γ^j* || 449b30-31. εἴρηται πρότερον ἐν τοῖς περὶ περὶ ψυχῆς] prius in hiis que sunt de anima dictum est *Γ^jΓ²* || 450a1. τὸ αὐτὸν] *αβ* Mich^cp : ταῦτὸ *P* : eadem *Γ^jΓ²* || ἐν τῷ νοεῖν] *αρμνΖ^amPΓ²* Mich^cp : om. *N* : et intellectui *Γ^j* : intellectui *Γ²* || 450a2. οὐδὲν] *ρμEYbC'MiNnmP* : οὐδὲν *VΖ^a* : nulla *Γ^jΓ²* || τῷ₂] *9V²C'MiLH^amP* : om. *EYV¹b* : ὡς *X*(*ut v.*) || 450a3. τοῦ] *αβP* : τὸ Bekker (!) : *an* <τὸ> τοῦ *scribendum?* || τριγάνων] *αρμνΖ^amPΓ²* : om. *N*(*sed aliquid eras., ut v.*)*Γ^j* || 450a3-4. γράφομεν ὡρισμένον κατὰ τὸ ποσόν] finitam secundum quantitatē describimus *Γ^jΓ²* : διαγράφομεν ὡρισμένον τρίγωνον κατὰ ποσόν Mich^p || 450a4. τὸ] *αρμNnmP* : om. *vΖ^a* || ὁ νοῶν ὡσαύτως] similiter opinatur *Γ^j* || ὁ νοῶν] *Bb²V²PΓ²* Mich^c : ὀνομάζομεν *EYb¹*(*ut v.*)*C'Mi* : opinatur *Γ^j* || ὡσαύτως] *αβmPΓ^jΓ²* : om. Mich^c || ποσὸν νοῆ] *αβPΓ^j* Mich^c : intelligat quantum *Γ^j* || 450a5. ὀμβάτων] *αρμNnmPΓ^j* Mich^c : om. *Z^a* (*sed spatio relicto*) || νοεῖ] *αθLH^amP* : νοῆ *X* || οὐχ] *αβPΓ²* : om. *Γ^j* || ποσόν] *αβP* : quantitas est *Γ^j* : quantum est *Γ²* || 450a5-6. ἀν δ' ἡ φύσις ἡ τῶν ποσῶν] quamvis quantitatū natura sit *Γ^j* : *an* κἀν δ' ἡ φύσις ἡ τῶν ποσῶν *scribendum?* || 450a6. ἀδρίστων] *α(corr. E³)ρμnΖ^amPΓ²* Mich^{1c} : ἀδρίστον *E¹N* : indefinitas *Γ^j* || δέ] *αρμnΖ^amPΓ²* Mich¹ : om. *N* : esse *Γ^j* || μὲν] *αριUSmPΓ^j* Mich¹ : om. *O^d* : tamen *Γ^j* || 450a7. νοεῖ] *αθLH^amP* Mich¹ : νοῆ *X* : intelligit *Γ^jΓ²* || ἢ] *αρμNnmPΓ^jΓ²* Mich¹ : om. *Z^a* || μόνον] *αβPΓ²* Mich¹ : solum est *Γ^j* || 450a8. οὐδὲν] *α(E³)ρO^dSmPΓ^jΓ²* : om. *E¹vΖ^a* Mich^{1c} : οὐδὲ *UN* || συνεχοῦς] *ρμC'MiNnmP* Mich^{1c} : τοῦ συνεχοῦς *b*(*in -οῦς corr.*) : τοῦ συνεχῶς *EYV* : συνεχοῦς οὐδέν *vΖ^a(comp.)* : continuo *Γ^jΓ²* || ἄνευ χρόνου] *αβΓ^j* Mich¹ : ἄνευ λόγου χρόνου *PΓ²* || 450a8-9. τὰ μὴ ἐν χρόνῳ ὄντα] *βV²(in marg.)C'Mi* Mich¹ : τὰ ἐν χρόνῳ μὴ ὄντα *E³(s.l.)* : om. *E¹P* : τὰ γὰρ χρόνῳ

μὴ ὄντα Y : τὰ χρόνῳ μὴ ὄντα b (*spatio post τὰ relicto, aliquid eras., ut v.*) || 450a9. ἄλλος λόγος] $\beta\Gamma'$ Mich^c : λόγος ἄλλος aP || 450a9-10. μέγεθος δ' ἀναγκαῖον γνωρίζειν καὶ κίνησιν] magnitudinem autem et motum cognoscere necesse est Γ' : magnitudinem autem et motum cognoscere necesse est Γ^2 || 450a9. δ] βV^2 (*ins.*) $C^c MiP\Gamma'\Gamma^2$: *om.* EYb || 450a9-10. γνωρίζειν] $\beta EVC MiP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^{v/c/p} : γνωρίζει Yb || 450a10. χρόνον] $\alpha(E^3)\beta P$ Mich^{v/c} : χρόνος E' : tempus $\Gamma'\Gamma^2$ || 450a10-11. καὶ₃ (l. 10)-ἔστιν (l. 11)] *in l. 13 (post ἔστιν) transponenda esse coni. Freudenthal* || 450a10. καὶ τὸ φάντασμα] $\alpha\rho\nu\eta\mu P$: καὶ φάντασμα Z' : καὶ τὰ φαντάσματα Mich^c : fantasia autem Γ' : et fantasma Γ' || 450a10-11. τῆς κοινῆς] *lectio incerta Y* : *om.* Γ' || 450a11. ὥστε] $\rho\theta P\Gamma^2$: ὥστε τοῦτο $\alpha\Gamma'$: ὥστε τούτῳ m || 450a11-12. αἰσθητικῷ] $\alpha\rho\mu N\eta Z'mP\Gamma'\Gamma^2$: αἰσθητικὸν v || 450a12. ή δὲ μνήμῃ] $\alpha\theta P$ Mich^c : ή μνήμη δὲ ρm : memoria autem $\Gamma'\Gamma^2$ || καὶ] $\alpha\rho\mu Z'mP\Gamma'\Gamma^2$: *om.* N || ή₃] $\alpha\beta$ (*ins.* Z') *P* : *om.* Mich^c || 450a13. φαντάσματός] $\beta C^c MiP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : τῆς φαντασίας $EYbV$ || ὥστε τοῦ] *p.c.* E^x || τοῦ νοῦ μὲν] $C^c Mi\Gamma'$: τοῦ νοουμένου $\beta(\eta\tau\iota\tau\iota\tau\iota)$ τοῦ νοητοῦ *s.l.* X) YbV (*p.c.*, *ut v.*) Mich^c (8.24-25)^p : τοῦτο νοομέν E' : τοῦ νοομένου E^3 : τοῦ νοητικοῦ P : intellectivi Γ^2 : νοοῦντος *vel* νοῦ *scriendum esse cens.* Zeller : διανοουμένου *Bywater* || 450a14. καδ' αὐτὸν] $\alpha\rho\mu\eta\mu P$ Mich^c : ή καδ' αὐτὸν N : καδ' αὐτὸν Z' || τοῦ πρώτου αἰσθητικοῦ] $\alpha\rho\mu\eta\mu P$ Mich^c : πρώτου τοῦ αἰσθητικοῦ Z' : τοῦ πρώτου αἰσθητοῦ Brentano || 450a15. ἐτέροις] $\alpha\rho\mu$ (*incertum O'*) $vZ'mP$: ἐτέραις N : *in alteris* Γ' : alteris Γ^2 || μόνον] τῶν ζῷ *post* μόνον *eras.* N || 450a15-16. ἀνθρώπῳ] $\rho\mu$ (*incertum O'*) $vZ'mP\Gamma^2$: ἀνθρώποις $\alpha\Gamma'$ (*in hominibus*) : ἀνθρώπων N || 450a16. καὶ] $\alpha\beta$ (*incertum O'*) $P\Gamma^2$: aut Γ' || ή] $\alpha\rho\mu$ (*incertum O'*) $vZ'mP\Gamma^2$: καὶ NT' || 450a17. τι] $\rho\mu$ (*incertum O'*) $E'vZ'mP\Gamma^2$: τινὶ E' (-νὶ *s.l.*) : *om.* $YbC^c MiN\Gamma'$: τισὶ V || μορίων] $\alpha\beta$ (*incertum O'*) $\Gamma'\Gamma^2$: μόριον P || ή₁] β (*incertum O'*) $EYbVCiP\Gamma'\Gamma^2$: *om.* M || ἄλλων] *ins.* $U'Z'$ || 450a18. οὐδενὶ] $\rho\mu EYbV^2Nm$: οὐδὲν V' (*ut v.*) $C^c Mi$: οὐδὲν $vZ'mP$: nulli $\Gamma'\Gamma^2$ || θνητῶν] $\beta(\eta\tau\iota\tau\iota\tau\iota)$ τῶν ἀλόγων. τὰ γὰρ ἀλογα οὐδενὶ τι ἔχει ἀδάνατα *in marg.* X : ήτοι τῶν ἀλόγων *in marg.* v) E (*τῶν ἀλόγων δηλαδὴ in marg.*) $YbC^c MiP\Gamma^2$ Mich^c : θνητῶν τῶν ἀλόγων δηλαδὴ V : ἀνόητων Försiter : θηρίων Rassow || 450a18-19. ἐπεὶ οὐδὲ νῦν πᾶσι διὰ τὸ μὴ πάντα χρόνου αἰσθησιν ἔχειν] quoniam autem nunc non omnibus incidit propter id quod nunc omnia temporis sensum non habere Γ' || 450a18. ἐπεὶ] *fort. corr. E* : quoniam autem Γ' || οὐδὲ νῦν] $\alpha\rho\mu Z'mP\Gamma^2$: οὐδὲν N : nunc non Γ' || πᾶσι] $\alpha\rho\mu P\Gamma^2$: πᾶσα N : omnibus inest Γ' || 450a19. πάντα] $\alpha\mu\chi\eta\mu P\Gamma'\Gamma^2$: πάντων LH^a : παντὸς Z' || ἀεὶ] $\beta C^c MiP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : δεῖ $EYbV$ || σταν] $\alpha\rho\mu Z'mP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : τὰ N || 450a20. εἴπομεν] $\alpha\rho\mu\eta\mu P$: εἴπ{ω/ο}μεν Z' || ή] $\alpha\rho\mu O^d mP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : *om.* S || 450a21. ἔμαθε] $\alpha\beta\Gamma'\Gamma^2$: ἔπαθε P || προσαισθάνεται ὅτι πρότερον] ρiU (*sed* ὅτι πρότερον *in marg.*) mP Mich^p : προσαισθάνεσθαι τι πρότερον $EYbV$ (*fort. τι eras.*) : πρότερον προσαισθάνεται $C^c Mi$: ὅτι προσαισθάνεται πρότερον $O^d S$: προσαισθάνεται ὅτι πρότερον Z' : πρότερον προσαισθάνεται Sorabji : prius sensit Γ' : simul sentit quia prius Γ^2 || 450a21-22. τὸ δὲ πρότερον] α (*ins.* b^2) $\beta P\Gamma^2$ Mich^c : *om.* b^1 || 450a22. καὶ] β (καὶ ὕστερον *ante* καὶ *eras.* Z') $EYbVP\Gamma^2$ Mich^c : ή $C^c Mi\Gamma'$ || μὲν] *ins.* Z' || 450a23. μνήμῃ] $\rho\mu vZ'm$ Mich^c : ή μνήμη αNP : memoria sit $\Gamma'\Gamma^2$ || φαντασίᾳ] $\rho iO^d SmP$: ή φαντασίᾳ αU : fantasia est $\Gamma'\Gamma^2$ || 450a23-24. καὶ₂ (l. 23)- φαντασίᾳ (l. 24)] $\beta EYbVCiP\Gamma'\Gamma^2$ Mich^p : *om.* M || 450a23. καὶ₂] $\rho\mu EYbVCiN\eta mP\Gamma'\Gamma^2$: *om.* Z' || 450a24. ἔστι μνημονευτὰ καδ' αὐτὰ μὲν] memorabilia hec quidem per se sunt Γ' || ἔστι μνημονευτὰ] $\mu EYbVLXN\eta mP\Gamma^2$ Mich^p : ἔστι σχεδὸν μνημονευτὰ H^a : μνημονευτὰ ταῦτ' ἔστι $C^c i$: ἔστι μνημονευτικὸν Z' :

memorabilia hec Γ' || καθ' αντά] $\rho\mu EYbVCiNmP$: καθ' αντό Z^a : per se $\Gamma'\Gamma^2$ || ὃν ἔστι φαντασία] $\beta b^2(\text{ῶν et -σία p.c.})V^2$ (γράφεται *in marg.*) $C^iPi\Gamma^2$ Mich^c : ὅσα μὴ ἔστι φανταστά E^iYV^i : ὃν ἔστι φανταστά E^3 (*in marg.*) : ὅσα ἔστι φανταστά Bekker : quorum et fantasia Γ' || 450a25. ὅσα μὴ ἄνευ φαντασίας] $\beta EYbVP\Gamma^2$ Mich^c : ὅσα μετὰ φαντασίας $C^iMi\Gamma'$, cf. Mich^p 13.21-22 || 450a26. τις] s.l. P || ποτὲ] $\alpha\mu NvmP$ Mich^l : *om.* $Z^i\Gamma^2$: *incerta lectio* Γ' || τοῦ μὲν πάθους] $\beta EYbVP$ Mich^l : μὲν τοῦ πάθους C^iMi : quidem passionem Γ' : quidem passionē Γ^2 || τοῦ] $\beta EYbVCiP$ Mich^l : τοῖς M || 450a27. ἀπόντος] $\alpha\theta LH^a mP\Gamma^i\Gamma^2$ Mich^l : μὴ παρόντος X || μνημονεύει] $\rho\mu NvmP$ Mich^{v_p} : μνημονεύεται αvZ^a , *fort. recte* : memoratur $\Gamma'\Gamma^2$ || μὴ] $\alpha\mu O^iSmP\Gamma^j\Gamma^2$ Mich^l : *om.* U || 450a27-28. δεῖ νοῆσαι] $\alpha\mu NvmP\Gamma^i\Gamma^2$: νοῆσαι δεῖ Z^i (*ins. δεῖ*) || 450a28. τοιοῦτον τὸ] ρiE^x (*ins. -ν*) $YbUmP$: τοιοῦτο τὸ E' : τοῦτο τὸ O^iS : τοιοῦτο τὶ τὸ C^iMi : huiusmodi aliquid Γ' : talem aliquam Γ^2 : *incertum* V (*fort. aliquid eras.*) : τοιοῦτον *Rassow* || αἰσθήσεως] γράφεται διὰ τῶν αἰσθήσεων ... ἐν τῇ Z^i (*s.l.*) || 450a29. καὶ τῷ μορίῳ τοῦ σώματος τῷ ἔχοντι αὐτὴν] et in parte corporis habentis animam Γ' || τῷ μορίῳ] τῇ καρδίᾳ *s.l.* v : in parte Γ^2 || 450a29-30. ζωγράφημά] $\alpha\mu NvmP\Gamma^2$ Mich^p : ζωγραφῇ Z^a : animalium pictura Γ' || 450a30. τὸ πάθος] *del. Ross* || οὐ] $\alpha\mu NvmP\Gamma^i\Gamma^2$: οὐ Z^a || φαμὲν τὴν ἔξιν] et habitum dicimus Γ' || εἶναι μνήμην] $\rho iO^iSmP\Gamma^2$: μνήμην εἶναι $\alpha U\Gamma'$ || 450a31. ἐνσημαίνεται] unum significat Γ' || οἷον] $\alpha\mu\mu fere$ οἱ *compendio omisso U)NmP\Gamma^2 : *om.* vZ^a || 450a31-32. τοῦ αἰσθήματος] $\beta EYbVP$: τὸ αἴσθημα $C^iMi\Gamma'$: sensibilis Γ^2 || 450a32. τοῖς δακτυλίοις] μ(-ί *ins. U)EYbViH^a mP Mich^p : τοῖς δακτύλοις iC^iMLX : anulis Γ' : anulis Γ^2 || 450b1. πολλῇ] $\alpha\mu NvmP\Gamma^i\Gamma^2$: πολλῇ ἢ Z^a || πάθος] $\alpha\mu Z^a m$ (*spatio ante πάθος relichto; aliquid eras., ut v.*) P : τὸ πάθος X^2Nv || οὖσιν] $\alpha\mu\mu Z^a mP$: οὖσαν N || 450b2. μνήμη] $\alpha\mu NvZ^a m$: ἡ μνήμη v : *om.* P : memoria $\Gamma'\Gamma^2$ (*sed varia codd.: memoria/om.*) || ἀν] $\alpha\mu O^i vZ^a mP\Gamma^2$: *om.* $S\Gamma^i$ (*ut v.*) : γὰρ N || 450b3. τοῖς δέ] $\alpha\theta$ (*τοῖς παλαιοτέροις s.l. v.*) P : in aliis Γ' : aliis quidem Γ^2 || ψήχεσθαι] μELX : ψήχεσθαι $iYbV$ (*fort. corr. s.l.*) $C^iMiH^a mP$ Mich^p : frigidum esse Γ' : frigida esse Γ^2 || 450b4. τῶν οἰκοδομημάτων] $\alpha\beta P\Gamma^2$: edificiorum sunt Γ' || 450b5. τοῦ δεχομένου τὸ πάθος] $\alpha\theta$ (*ins. τὸ Z^i*) $LH^a P\Gamma^i\Gamma^2$: τοῦ πάθους Xm || ἐγγίγνεται] *fort. corr. E* || οὐ] $\rho\theta EYbVC^iMP$: *om. im* || διόπερ] $\alpha\mu\mu NvZ^a mP\Gamma^i$ (*ex quo quidem*) Γ^2 (*propter quod quidem*) : διὸ N || 450b6. τε] $\alpha\mu NvmP$: *om.* Z^a || σφόδρα] σφόδρα M : σφόδρα Y || εἰσιν] $\alpha\beta P\Gamma^i$: *om.* Γ^2 || ῥέουσι] $\alpha\beta P\Gamma^2$: fluunt et Γ' || 450b8. καὶ οἱ λίαν₂] $EYbV$: καὶ β (*incertum O^iC^iMi\Gamma^i* : ἡ $P\Gamma^2$ || οὐδέτεροι] $\alpha\mu\mu$ (*incertum O^i*) $NvZ^a mP\Gamma^i\Gamma^2$: οὐδ' ἔτεροι v || 450b8-9. φαίνονται] β (*incertum O^i*) $EYbVP\Gamma^2$: ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ φαίνονται $C^iMi\Gamma'$ || 450b9. μνήμονες] $\rho EYbVUSNvmp\Gamma^i\Gamma^2$: μνημονικοὶ ὄντες C^iMi : μνήμονες ... O^i (*incertum*) : μνημονήστικοί, ἀλλὰ ἀμνήμονες Z^a || εἰσιν ὑγρότεροι τοῦ δέοντος] indigenti humidiores sunt Γ' : plus oportuno humidiores sunt Γ^2 || ὑγρότεροι] β (*incertum O^i*) $EYVC^iMiP\Gamma^i$ (*humidiores scripti* : humiliores Avranches, *Bibl. Municipale*, 221) Γ^2 : οἰγρότεροι b || 450b10. οὖν] $\alpha\beta P\Gamma^2$: *om.* Γ' || 450b11. τῶν] $\beta EYbVC^iP$: τούτων M || δῆ] $\beta EYbVC^iM$ Mich^{v_p} : *om.* $i\Gamma'$: quidem Γ^2 || 450b11-12. συμβαῖνον] *fere* συμβαῖν *comp. haud visible U* || 450b12. περὶ] $\alpha\mu NvZ^a mP\Gamma^i\Gamma^2$ Mich^{v_p} : ἐπὶ/περὶ v || τοῦτο] $\alpha\mu\mu NvZ^a mP$ Mich^l : τοῦτον N || τὸ πάθος] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Mich^l : *passio sit* Γ' || 450b13. γὰρ] $\beta b^2(p.c.)C^iMiP\Gamma^i\Gamma^2$: *om.* EYb^i (*ut v.*) V || ἀπόντων] $\rho\mu EYbVNZ^a mI^2$: ἀπάντων $C^iMiP\Gamma^i$ || οὐδὲν] $\alpha\beta$: οὐδὲν P : nichil $\Gamma^i\Gamma^2$ || ἀν] $\rho\mu V^2$ (*ins.*) $C^iMiNvmp\Gamma^2$: *om.* $EYbZ^a\Gamma^i$ || 450b14. τούτου] ρ : τοῦτο $\alpha\theta P$: τούτ{ou/o} m || 450b14-15. μνημονεύομεν] $\alpha\mu NvmP$:**

μνημονεύοιμεν Z^a || 450b15. οὗ] **αρμνΖ^amPΓ^lΓ²** : οὐ N || αἰσθανόμεθα] *scholium in marg. v* || τὸ ἄπον] **αβΓ²** Mich^p : τὸ ἄπον P : *presens Γ^l* || 450b16. τύπος ἡ γραφὴ] figura aut pictura $\Gamma^l\Gamma^2$ || ἐν ἡμῖν] **αβPΓ²** : *om. Γ^l* || ἡ τούτου [αὐτοῦ] αἰσθησις] *Ross duce Freudenthal* : ἡ τούτου αὐτοῦ αἰσθησις *C^cMiXU* : τούτου αὐτοῦ ἡ αἰσθησις *EYbV* : εἰ τούτου αὐτοῦ αἰσθησις *LH^aO^dSvm* : εἰ δὲ τούτου αὐτοῦ αἰσθησις *NZ^a*(τούτου *ε* τοῦτο *corr.*; *reliqua linea vacua*) : ἡ τούτου αὐτοῦ αἰσθησις P : *huius eiusdem sensus Γ^l* : *huius ipsius sensus Γ²* || 450b17. εἴη μνήμη ἔτερου] **αρμNvnmPΓ^lΓ²** : μνήμη ἔτερον Z^a || αὐτοῦ τούτου] **αβP** : *huius eiusdem Γ^l* : *huius ipsius Γ²* || 450b17-18. ὁ (l. 17)-τούτου (l. 18)] **αθm(in marg.)PΓ^lΓ²** : *om. ρ* || 450b18. τὸ πάθος τούτου] **α θm(in marg.)P** : *om. ρ* : *hanc passionem Γ^lΓ²* || 450b19. παρὸν] -ο- *in ras. E* || μνημονεύει] **ρμEYbVCivZ^aP** : μνημονεύει *MN* : μνημονεύει {σει/ει} m : *memoratur Γ²* || 450b20. ἡ] **αρμNvnmPΓ^lΓ²** Alexⁱ : εἰ Z^a || ὡς ἐνδέχεται καὶ συμβαίνει] **αρ**(τὸ αἰσθάνεσθαι δὲ οὐκ αἰσθάνεται *in marg. X*)**μNvnmPΓ^lΓ²** Mich¹ : καὶ συμβαίνει ὡς ἐνδέχεται Z^a : ὡς ἐνδέχεται καὶ συμβαίνει *Ross* || 450b21. τῷ] **ρEYbVNvnmP** : *om. μC^cMi* : τῇ Z^a || γεγραμμένον *ζῶον*] **αβPΓ^lΓ²** : γεγραμμένον *Bekker (an error?)* || ἐστι καὶ] **αβPΓ²** : καὶ Mich^c : *est Γ^l* || 450b22. καὶ₁] **βCMiPΓ^lΓ²** : *om. EYbV* || τὸ αὐτὸν] **αUvZ^am** : αὐτὸν S : ταῦτὸν **ρO^dNP** : *idem Γ^lΓ²* || καὶ ἐν] **αρμNvnmΓ^lΓ²** : ἐν καὶ δὲν P : καὶ ἐν Z^a || τοῦτ' ἐστὶν ἄμφω] *EYbV^l* : ἄμφω ταῦτ' ἐστὶν *C^cMi* : αὐτὸν ἐστὶν ἄμφω **ρV^dO^dSNvnmP** : ταῦτ' ἐστὶν ἄμφω U : αὐτῷ ἐστὶν ἄμφω Z^a : *hec utraque sunt Γ^l* : *ipsum est ambo Γ²* || 450b23. ταῦτὸν] **ρμNvnmPΓ^lΓ²** : ταῦτόν ἐστιν *ανZ^a* || ἄμφοιν] **αρμNvnmP** : ἄμφι {ω/οῖν} Z^a : *est utrisque Γ^l* : *amborum Γ²* || 450b23-24. ὡς *ζῶον* καὶ ὡς εἰκόνα] **ρμEYbVC^cMiNvnmPΓ^lΓ²** : ὡς *ζῶον* ἐστι καὶ ὡς εἰκόνα τὸ αὐτό *b*(*ως ins. b²*) : ὡς εἰκόνα καὶ *ζῶον Z^a(comp.)* || 450b24. φάντασμα] -αντ- s.l. *Y* || 450b25. τι καδ' αὐτὸν εἶναι] **ριO^dSmPΓ²** : καδ' ἐαυτὸν εἶναι *EYbV* : εἶναι τι καδ' αὐτὸν *C^cMiUT^l* || καὶ] **βΓ²** : θεώρημα καὶ **α(incertum V^l)Γ²** : τι καὶ *V^lP* || φάντασμα] *del. Freudenthal* || ἡ] **αρμNZ^amPΓ^lΓ²** : εἰ ν || 450b26. μὲν οὖν] **αβPΓ²** : *quidem Γ²* || αὐτὸν] **βP** : ἐαυτὸν **α** : *se ipsum Γ^lΓ²* || ἡ] *in ras. E³* || ἐστιν] **ρμEYbVNZ^amPΓ²** : *om. C^cMivlΓ^l* || ἄλλου] **αρμNvnmPΓ^lΓ²** : ἄλλο Z^a || 450b27. καὶ₁] ἐκεὶ *Freudenthal* || ὥστε] ὥστε καὶ δῖταν ἐνεργῆτις *ante* ὥστε *eras. Z^a* || ἐνεργῆτι] **αρUO^dNvnmP** Mich¹ : ἐνεργεῖ S : ἐνεργεῖ Z^a : *agat Γ^lΓ²* || κίνησις] φάντασμα s.l. ν || 450b28. μὲν] **αβI^lΓ²** : *om. P* || ἡ] **μViLH^aNvnmPΓ²** : ἡ *EYbC^cMX* : *om. Z^a* : *id quod Γ^l* || αὐτό] **βEYbC^cMiP** : αὐτόν *V* : *se Γ²* || ἐστι] **αβP** : *om. Γ²* || αἰσθάνηται] **βC^cMiP** : αἰσθηται *EYbV* : *senserit Γ²* || 450b29. νόημά τι ἡ φάντασμα] **αρμNvnmPΓ²** Mich^c : νόημα ἡ φάντασμα τι *vZ^a* : *intellectus quidam aut fantasias Γ^l* || ἐπελθεῖν] **αθ(comp. Z^a)XmPΓ²(adesse)** : ἐπελθὸν *LH^a, fort. recte : incertum Γ^l* || 450b29-30. δ ἡ] **ρμVC^cMivmPΓ^lΓ²** Mich¹ : δ ἡ *EYb* : δ' *N* : δ' Z^a || 450b30. καὶ ὥσπερ] **βPΓ²** : ὥσπερ **αΓ^l** || ὡς εἰκόνα] **αμ(incertum O^d)LH^aNZ^amPΓ^lΓ²** : ὡς εἰκός *Xn* || θεωρεῖ] **μ(incertum O^d)EYbVvZ^a** : θεωρῇ *ρC^c(p.c., ut v.)Mi(p.c., ut v.)mP* Mich¹ : θεωρεῖν *N* : considerat $\Gamma^l\Gamma^2$ || 450b31. ὡς Κορίσκον] **αρμ(incertum O^d)** : ὡς Κορίσκον *U(ex -ou corr.)NvnmP* : ὡς Κορίσκον δρᾶ Z^a : *aut tonsoris ymaginem Γ^l(an error librarii?)* : *ut Corisci ymaginem Γ², cf. Mich^p 16.4-12* || ἐνταῦθα (l. 450b31)-μνημόνευμα (l. 451a2)] *susp. Freudenthal* || τε] **β(incertum O^d)EYbVP** Mich^c : *om. C^cMi* || ἄλλο] **αβP** : ἔτερον Mich^c || 450b32. πάθος] *fort. o ex ω corr. E* || τῆς θεωρίας ταῦτης] *speculationis huius est Γ^l* : *huius speculationis Γ²* || καὶ] **αβPΓ²** Mich¹ : *et alia Γ^l* || 451a1. ἐν τε] **θLH^am** Mich¹ : τὸ ἐν **α, prob. Beare** : ἐν γε *X* : τῶν δὲ ἐν P : *in Γ^lΓ²* || ὥσπερ] **αβP** Mich¹ : *sicut est Γ^l* : *om. Γ²* || μόνον] **αβPΓ^lΓ²** Mich^p(*ut v. ex 16.21*) : *om. Mich¹* || 451a2. εἰκών] *α*

$\rho\mu E^1 C^c MivmP\Gamma^1\Gamma^2$ Mich¹ : εἰκὼν καὶ E^3 (καὶ s.l.) $YbVN$: εἰκὼν καὶ ὡς Z^a || μνημόνευμα] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Mich¹ : memoria est Γ^1 || 451a3. ἔγγιγνομένων] αUvZ^aP : γιγνομένων $\rho O^d SNm$ Mich^{v_p} : factis $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἡμῖν ἐν τῇ ψυχῇ] αβ(ἡμῖν in marg. N) Γ^2 Mich^{v_p}(ut v. ex 16.26) : ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῖν P : ἐν τῇ ψυχῇ Mich¹(varia codd.) : in anima nostra Γ^1 || τοιούτων] αβP Mich^c : huiusmodi $\Gamma^1\Gamma^2$ || 451a4. ἀπὸ] $\beta EYbV\Gamma^2$ Mich^c : εἰ ἀπὸ $C^c Mi\Gamma^1$ || αἰσθάνεσθαι] $\alpha\rho vZ^a mP$: αἴσθεσθαι μN || εἰ] $\beta V^2 P\Gamma^2$: ή E : ή $YV^1 C^c Mi\Gamma^1$: ή b || ἡσθήσθαι] α(ἥι ante ἡσθῆσθαι eras. E) $\mu H^d XvZ^a mP$: ἡσθῆσθαι L : αἴσθεσθαι N : sentimus Γ^1 : sensisse Γ^2 || 451a5. εἰ] β(ins. U) $E^3 YbV\Gamma^2$: om. $E^1 C^c Mi\Gamma^1$ || μνήμη] $\alpha\rho vP\Gamma^1\Gamma^2$: ή μνήμη μ || ή] $\beta E^3 YbVC^c Mi\Gamma^1\Gamma^2$: om. E^1 || διστάζομεν ἐνίστε· ὅτε δὲ συμβαίνει] $\rho O^d Nvmp$: διστάζομεν ὅτε δὲ συμβαίνει EYV : ἐνίστε δὲ συμβαίνει $C^c Mi$: διστάζομεν ὅτε δὲ ἐνίστε συμβαίνει S : ἐνίστε διστάζομεν ὅτε δὲ συμβαίνει U (κείμενον: διστάζομεν in marg.) : διστάζομεν ἐνίστε· ὅτε δὴ συμβαίνει b^2 (οὐ ante διστάζομεν eras., fort. ἐνίστε ins.) : διστάζομεν ἐνίστε δὲ συμβαίνει Z^a : dubitamus quandoque. aliquando autem accidit $\Gamma^1\Gamma^2$ || 451a6. ἐννοησαι] ἐν- ins. Z^a || ὅτι] $\beta YbVC^c MiP$: ὅτη E : quoniam $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἡκούσαμέν τι πρότερον] αβP Γ^1 : aliquid audiuius prius Γ^2 || 451a7. εἴδομεν] $\beta V^2 C^c MiP$: ἴδομεν $EYbV^1$: uidimus $\Gamma^1\Gamma^2$ || ὅταν θεωρῶν ὡς αὐτὸν] in ras. S^2 || ὡς] αβ Mich^c : om. P : tanquam $\Gamma^1\Gamma^2$ || 451a7-8. μεταβάλλῃ] $\rho iEbV O^d SmP$: μεταβάλλῃ Y : μεταβάλῃ $C^c Mi$: μεταβάλλει U : committit Γ^1 : permuteatur Γ^2 || 451a8. θεωρῇ] $\rho iV(p.c.$, ut v.) $C^c MiO^d SmP$: θεωρεῖ $EYbU$: considerat Γ^1 : consideret Γ^2 || ὡς ἄλλου] $\alpha\rho vNvmp\Gamma^2$: ὡς ἄλλο Z^a (ώς ins., ut v.) : ὡς εἰκόνα ἄλλου P : sicut alius esse Γ^1 || δ' ἐνίστε καὶ τούναντίον] μV^2 (in marg.) $C^c Mi$: δὲ καὶ τούναντίον $EYbV^1$: δὲ καὶ τούναντίον ἐνίστε ρvmp Mich^{v_c} : autem aliquando et incontrarium Γ^1 : autem aliquando et contrarium Γ^2 || 451a9. συνέβῃ] αθLH^amP Mich¹ : συμβαίνει X : accidit $\Gamma^1\Gamma^2$ || Ἀντιφέροντι] $\alpha\rho vNvmp$ Mich¹ : Ἀντιφέροντι {α/ι} ν : Antiferonti Γ^2 : incerta lectio Γ^1 || Ὁρείτῃ] $\rho\mu V^2 NP$: Ὁρείτῃ α(for. -η p.c. b)vm : Ὁρείτῃ Z^a : Oreite Γ^2 : incerta lectio Γ^1 || ἄλλοις ἔξισταμένοις] α(for. eras. Y) $\rho vNvmp$ Mich^c : ἄλλοις ἔξισταμενα ν : aliis extasim passis Γ^2 : incerta lectio Γ^1 || 451a10. φαντάσματα] $\beta EYbV\Gamma^2$: φανέντα αὐτοῖς $C^c Mi\Gamma^1$ (ipsis apparebant) || γενόμενα] $\rho\mu EYbVvZ^a mP$: γιγνόμενα $C^c Mi$: γ{ι/ε} νόμενα N : facta Γ^2 || 451a11. ὅταν] fere ὅτ' ἄν Z^a || τις τὴν μῆ] $\alpha Lxmp$ Mich^c : τὸ παρ' αὐτὴν EYb : τις τὴν $C^c MiH^a$: τὴν παρ' αὐτὴν V^1 : τις τὴν παρ' αὐτὴν V^2 : aliquis Γ^1 : aliquis non Γ^2 || 451a11-12. ὡς εἰκόνα] $\alpha LxNz^a mP\Gamma^2$ Mich^c : ὡς μὴ εἰκόνα H^a : ὡς εἰκός ν : tamquam ymaginet Γ^1 || 451a12. θεωρῇ] fort. -η corr. V || 451a12-14. αἱ δε (l. 12)-καδ' αὐτό (l. 14)] an verba in l. 8 (post ὡς ἄλλου) transponenda? || 451a12-13. τῷ ἐπαναμιμήσκειν] $\alpha\rho O^d SvZ^a$ (ins.) mP : ἐν τῷ ἐπαναμιμήσκειν U : τὸ ἐπαναμιμήσκειν N || 451a13. οὐδὲν ἔτερον] $\alpha\rho vmp\Gamma^1\Gamma^2$: οὐδὲν ἔτερον N : οὐδέτερον Z^a || 451a14. ὡς εἰκόνα] $\alpha\rho vNvmp\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^p : ὡς εἰκός ν || 451a14-15. τί (l. 14)-εἴρηται (l. 15)] ins. Z^a || 451a14. μνήμη] α(l litt. ante μνήμη eras. E) ρvmp : ή μνήμη μ : memoria $\Gamma^1\Gamma^2$ || 451a15. εἴρηται] $\alpha\theta P\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : om. m || φαντάσματος] $\alpha Uvmp$ Mich^c : φαντάσματα $O^d Sz^a$: φάσματος ρ : fantasmatis est Γ^1 : fantasmatis Γ^2 || ὡς εἰκόνος] $\alpha LxNvmp\Gamma^2$ Mich^c : ὡς εἰκός Xv : ὡς εἰκόνα (vel -at) Z^a : sicut ymaginis et Γ^1 : ut ymaginis Γ^2 || 451a16. οὗ φάντασμα] $\alpha\rho vNvmp\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : ὃν φαντασμάτων Z^a : an φάντασμα delendum? || ἔξις] αβP Γ^2 Mich^c : ambitus est Γ^1 || τίνος μορίου] $\alpha\rho vNvmp\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : τίνος μορίου N : cuius partium Γ^1 || ὅτι] $\alpha\rho vNvmp\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : om. Z^a || 451a17. πρώτου] $\alpha\rho vmp\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : om. NZ^a || καὶ ὡς] $\beta V(p.c.$, ut v.) P : καὶ οὐ EYb : καὶ οὐ $C^c Mi$: quod Γ^1 : et quo Γ^2

|| χρόνου] $\rho\mu EYbVC^c iNvmP$: χρόνῳ MZ^a : tempore Γ' : tempus Γ^2 || 451a18. εἰπεῖν] $\alpha\rho\mu Z^a mP \Gamma^2$ Mich^{vc} : om. N : dicere est Γ' || 451a19. οὖν] $\alpha\rho\mu NZ^a mP$ Mich¹ : om. $v\Gamma' \Gamma^2$: || ἐστὶν ἀληθῆ] $\alpha\rho\mu UmP$ Mich^{vc} : εἰσὶν ἀληθῆ $O^d S$: vera sunt $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a19-20. τιθέναι] $\rho\mu E^3$ (γράφεται *in marg.*) NmP Mich^{vc} : τίθεσθαι αvZ^a : ponere $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a20. ώς ὑπάρχοντα] $\alpha\rho(\text{ώς} \deltaῆλα μορίου s.l. X) \mu vZ^a mP$ Mich¹ : ώς μορίου ὑπάρχοντα N : sicut sunt Γ' : ut existencia Γ^2 || οὕτε] $\rho\mu Nvmp$: οὐδὲ α : οὕτω $Z^a(ut v.)$: non $\Gamma' \Gamma^2$ || μνήμης ἐστὶν] $\alpha\beta P\Gamma'$: est memoria Γ^2 || ἦ] $\beta EV^a C^c MiP$: ἢ $YV^a(a.c., ut v.)b$: que est Γ' || 451a21. γὰρ] αn μὲν γὰρ scribendum? || πρῶτον] β (*incertum O^d*) $YbVC^c MiP \Gamma' \Gamma^2$ Mich^c : πρώτων E || ἦ] β (*incertum O^d*) P : om. $\alpha\Gamma' \Gamma^2$ Mich^c || 451a21-22. μάθῃ ἢ πάθῃ] $\alpha\rho\mu$ (*incertum O^d*) $Nvmp \Gamma' \Gamma^2$: πάθῃ ἢ μάθῃ Z^a Mich^c || 451a22. ἀναλαμβάνει] ἀντὶ τοῦ ἀναμιμνήσκεται s.l. X || οὐδεμίαν] $\alpha\rho\mu Nvmp$ Mich^c : οὔτε μίαν Z^a : neque unam $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a22-23. προγέγονεν] $\alpha\rho\mu NZ^a$ (*aliquid post προ-eras, ut v.*) mP : προσγέγονεν v : ante facta est $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a23. δὲ] N Bekker : γὰρ $\alpha\rho\mu Z^a mP \Gamma' \Gamma^2$: om. Mich^c(21.14) || ἐγγένηται] αv : γένηται $\rho\mu Nvmp$ Mich^c : ἐγγίγνηται Z^a : factus est Γ' : factus fuerit Γ^2 || 451a24. ἦ] $\rho\mu Nvmp \Gamma^2$ Mich^c : καὶ $\alpha vZ^a \Gamma'$ || μνήμη] β Mich^c : ἢ μνήμη αP : memoria $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a25. τι ante τὸ vel ante τῷ inseri vult Freudenthal || ἐγγίγνεται] $\alpha(p.c. V, ut v.) \vartheta L^a mP$ Mich^c : ἐγγίγνεσθαι X : fit Γ' : infit Γ^2 || ἔτι] $\beta C^c MiP \Gamma' \Gamma^2$ Mich^{vc} : ὅτι $EYbV$ (*incerta quaedam in marg.*) || οὔτε τὸ πρῶτον] $\alpha\rho\mu Nvmp$ (-τε s.l., τὸ ε τε corr.) P Mich^{vc} : οὔτε τῷ πρώτῳ Z^a (τῷ ε τὸ corr.) || ἐγγέγονε τῷ] α (*incertum b¹*) : γέγονε τῷ Y : ἐγεγόνει ἐν τῷ $bb^2(p.c.)P$ Mich^{vc} : facta est in $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a26. ἀτόμῳ καὶ ἐσχάτῳ] $\alpha\vartheta X^a mP \Gamma^2$ Mich^{vc} : ἐσχάτῳ καὶ ἀτόμῳ $L^a \Gamma^2$ (indiuiduo et ultimo) || 451a26-27. ἥδη τῷ παθόντι] $\alpha\rho\mu Z^a mP \Gamma' \Gamma^2$ Mich^c : τῷ παθόντι ἥδη N || 451a27-28. τὸν ἔξιν ἢ τὸ πάθος] $\alpha\beta \Gamma' \Gamma^2$ Mich^c : τὸ πάθος ἢ τὸν ἔξιν P || 451a28. οὐδὲν] $EYbVC^c MO^d SP$: οὐδὲν $\rho\mu Um$: nichil $\Gamma' \Gamma^2$ || καὶ] $\alpha\beta P\Gamma'$: om. Γ^2 Mich^c || 451a29. ἔνια-μνημονεύειν] $ins. Z^a^2$ || ὧν] $\alpha(-v s.l. E^3) \beta(Z^2) P \Gamma^2$: ὡς E' : om. Γ' || οὐχ οὐχ sed primum eras. E || 451a29-30. ὑπάρχει] $\beta E^3 YbVP$ Mich^c : ὑπάρχει $E' C^c Mi$: est $\Gamma' \Gamma^2$ || 451a30. πρὸν] $\alpha\beta \Gamma' \Gamma^2$: πλὴν P || χρονισθῆναι] $\beta EYVC^c MiP \Gamma' \Gamma^2$ Mich^c : χωρισθῆναι b || νῦν] $\alpha\rho\mu Nvmp \Gamma' \Gamma^2$: om. Z^a || δεῖδεν] $\beta YbVC^c MiP$: δεῖδεν E : quod uideit Γ' : que audivit aut vidit Γ^2 || ἐπαθε] $\alpha\vartheta X^a mP \Gamma' \Gamma^2$: δεῖπαθε H^a || 451a31. νῦν μνημονεύει] $\alpha\beta P\Gamma'$ (*correxi* : non memoratur Avranches, Bibl. Municipale, 221) : memoratur nunc Γ^2 || δὲ] $\rho\mu b^2$ (*ins.*) $UNvZ^a mP$ Mich¹ : om. α (*incertum b¹*) $O^d S \Gamma' \Gamma^2$ || φανερὸν] $\alpha\rho\mu Nvmp \Gamma^2$ Mich^{vc} : φανερὸν ἐστὶ $Z^a \Gamma'$ || 451b1. ὅτι] ἀντὶ τοῦ τί ἐστι s.l. X , cf. Mich^p 22.25 τὸ μὲν ὅτι ἀντὶ τοῦ τί ἐστι || μνημονεύειν] ἀντὶ τοῦ ἀναμιμνήσκεσθαι s.l. X , vide etiam m et Mich^p 22.25-26: τὸ δὲ μνημονεύειν ἀντὶ τοῦ ἀναμιμνήσκειν || ἐστὶ] $ins. Z^a$ || ἀλλ᾽] $\alpha\Gamma' \Gamma^2$: om. βP Mich¹ || 451b2. αἰσθόμενον] $\vartheta L^a m$ Mich^{vc} : αἰσθανόμενον $\alpha H^a P$: sencientem $\Gamma' \Gamma^2$ || ἦ] βV^2 (γράφεται *in marg.*) $C^c MiP \Gamma' \Gamma^2$ Mich^{vc} : μὴ $EYbV^l$ || παθόντα] $\rho\mu EYbV^l UmP \Gamma^2$ Mich^{vc} : μαθόντα V^l (γράφεται *in marg.*) $O^d S$: μαθόντα τι $C^c MiP \Gamma'$: post παθόντα lacunam esse cens. Freudenthal || ἀναλαμβάνῃ] $\beta EYbV$ Mich^c : ἀναλάβῃ $C^c Mi$: ἀναλαμβάνει P : recipiat Γ' : resumat Γ^2 || 451b3. ἦ] $\alpha\beta P\Gamma^2$: om. Γ' || 451b3-4. ἐλέγομεν μνήμην] diximus esse memoriam Γ' : memoriam diximus Γ^2 || 451b4. μνήμην, τοῦτ' ἐστὶ] $\rho\mu b^2(p.c.) vZ^a mP$ Mich^c(*ut v. ex 23.12-13*) : μνήμην τούτων μὲν EY : εἶναι μνήμην, τοῦτ' ἐστὶ $C^c MiP \Gamma'$: μνήμην τούτην... V (*incertum, p.c.*) : μνήμη τοῦτ' ἐστὶ N : memoriam (diximus), hoc est Γ^2 || τότε τὸ] $EYbV$: τοῦτο S : τότε $\rho\mu C^c MiNvmp$: τό τι $Z^a(ut v.)$: tunc $\Gamma' \Gamma^2$ || ἀναμιμνήσκεσθαι] βP Mich^c : ἀναμιμνήσκεσθαι ἐστὶ $\alpha\Gamma' \Gamma^2$ ||

451b4-5. τῶν εἰρημένων] **αβΡ** Mich^{c/p} : non eorum que dicta sunt $\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b5.** τι. τὸ δὲ] **αρμΖΡ** : τὸ δὲ N : τι. τῷ δὲ m , *fort. etiam Mich.*, *sed varia codd.*, *prob. Ross* : τὶ δὲ τὸ v : alius. sed Γ' : aliquid (memorari) autem Γ^2 || **451b5-6.** καὶ μνήμη ἀκολουθεῖ] μ : καὶ ἡ μνήμη ἀκολουθεῖ α : καὶ μνήμην ἀκολουθεῖν $LH^a m$: καὶ μνήμη ἀκολουθεῖν XN : καὶ μνήμην ἀκολουθεῖ v : καὶ ἡ μνήμη ἀκολουθεῖν Z^a (comp.) P : et memoria sequitur $\Gamma^1\Gamma^2$: *an delendum?* || **451b6.** οὐδὲ] **αρμNmP** $\Gamma^1\Gamma^2$ Mich¹ : οὐδὲν Z^a || ἐάν] **αρμNmP** Mich¹ : ἐάν τις v : ἐάν τε Z^a : si $\Gamma^1\Gamma^2$ || ὑπάρχαντα] **ριMv²C MiNmP** Mich^{1b} : ὑπάρξασα $EYbV'$ (ut v) : ὑπεράρξαντας Z^a (ὑπάρξαι τε *ante* ὑπάρξαντα *eras.*) : cum (ante) essent $\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b7.** ἐγγίγνηται] **ριUO⁴m** Mich¹ : ἐγγίγνηται α : ἐγγίγνηται S : ἐγγίγνεται P : fiant $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀλλ' ἔστιν ὡς, ἔστι δ' ὡς οὖ. διს] **αρμNmP** $\Gamma^1\Gamma^2$: ἀλλ' ἔστιν ὡς ἔστιν. ὡς οὐδεὶς Z^a || **451b8.** καὶ εὑρεῖν ἐνδέχεται] **αμΓ¹** : ἐνδέχεται καὶ εὑρεῖν **ριmP** || τὸν αὐτὸν τὸ αὐτό] **ριEYbVmP** Γ^2 : τὸ αὐτὸν τὸν αὐτόν $\mu C Mi\Gamma^1$ || οὖν] **αβΡΓ¹**(igitur) Γ^2 (igitur) : γὰρ Mich^c(paraphrasis?) || **451b9.** τὸ ἀναμιμνήσκεοδαι] **αβΡΓ¹\Gamma²** : τὴν ἀνάμνησιν Mich^c(paraphrasis?) || ἦ] **α(E³)βΡΓ²** Mich^c : καὶ E^1 || **451b10.** μανθάνουσιν] **αμνP** Γ^2 Mich^c : μανθάνει $\rho Z^a m$: μαδόντα N || ἀναμιμνήσκεοδαι] συμβαίνουσι δ' αἱ ἀναμιμνήσκεοδαι post ἀναμιμνήσκεοδαι *eras.* m : ipsum reminisci Γ^1 || **451b11.** ἐπειδὴ πέφυκεν ἡ κίνησις ἥδε γενέσθαι] Z^a Bekker : γενέσθαι $EYbV'$: ἐπειδὴ πέφυκεν ἥδε ἡ κίνησις $\mu C Mi$: ἥδε ἐπειδὴ πέφυκεν ἡ κίνησις ἥδε ρm : ἐπειδὴ πέφυκεν ἥδε ἡ κίνησις γενέσθαι V^2 (in marg.) : ἐπειδὴ πέφυκεν ἡ κίνησις ἥδε γίγνεσθαι *vm, fort. recte* : ἐπειδὴ πέφυκεν ἡ κίνησις ἥδη P : quoniam aptus natus est hic motus Γ^1 : quoniam aptus natus est hic motus iam Γ^2 || **451b12.** μὲν] **αρμN** Γ^1 : μὲν γὰρ $\nu Z^a mP$ Γ^2 || δταν] **αρμvZ^amP** : δτε N : cum Γ^2 || ἐκείνην κινηθῆ] **κXvZ^amP** : ἐκείνη κινηθῆ αN : ἐκείνη βοηθῆ L : κινηθῆ ἐκείνη H^a : moveatur illo $\Gamma^1\Gamma^2$ || τήνδε] **βΡΓ²** Mich^c : τήνδε τὴν κίνησιν $\alpha\Gamma^1$ || **451b12-13.** κινηθῆσται] **αβ** Mich^c(ut v , cf. κινηθῆσται, τουτέστι δηλονότι ἀναμνησθῆσται) : κινηθῆσται P : movebitur $\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b13-14.** εἰ (l. 13)-κινηθῆσται (l. 14)] **αβ**(ins. X^2) : *lectio incerta O⁴P*(sed om. ἀλλ' ἔθει) $\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^{c/p} : *om. X¹* || **451b13.** εἰ δὲ] sed ideo Γ^1 || ἀλλ' ἔθει] **αβ**(incertum O^4) $\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : *om. P, fort. recte* || τὸ πολὺ] **αρι**(ins. X^3)**μ**(incertum O^4)*NmP* : πολὺ Z^a || **451b14.** κινηθῆσται] -θῆ- s.l. b || συμβαίνει] γράφεται: συμβαίνει δ' ἔνια ἄπαξ ἐθισθῆναι μᾶλλον ἢ ἔτερα πολλάκις κινουμένους *in marg.* U || δὲ] **αβ**(incertum O^4) $P^a\Gamma^1\Gamma^2$: *om. Mich^c* || ἐνίας ἄπαξ] *Freudenthal* : ἐνίους ἄπαξ **αρμ**(incertum O^4)*NmP* $\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : ἄπαξ ἔνια U^l (γράφεται *in marg.*) : ἄπαξ ἐνίους Z^a || μᾶλλον] **β**(p.c. U , ut v) E^3YbV^2P Mich^c : δάπτον $E^l V^l$ (ut v) $C Mi\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b15.** ἔτερας] *Freudenthal* : ὅλους α : ἔτερους **βΡ** Mich^c : ἔτερα U^l (γράφεται *in marg.*) : *alios* $\Gamma^1\Gamma^2$ || πολλάκις κινουμένους] **αβΡΓ¹\Gamma²** : κινουμένους πολλάκις Mich^c : πολλάκις κινουμένας *Freudenthal* || ἔνια] **αρμNmP** $\Gamma^1\Gamma^2$: ἔνιοι Z^a || ἄπαξ ἰδόντες] **αUSP** : ἰδόντες ἄπαξ ρm : ἄπαξ ἰδό... O^4 : ἰδεῖν τίς ἄπαξ N (ἐ- *infra i-* *eras.*) : δόντες ἄπαξ Z^a : *semel* videntes $\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b16.** ἔτερον] **ριC MiU**(*fort. ἔτερον; fort. ex ἔτερου corr.*)*mP* : ἔτεροι $EYbV$: ἔτερον O^4S : altera $\Gamma^1\Gamma^2$ || **451b16-17.** ἀναμιμνησκώμεθα] **αρμNm**(ex ἀναμιμνησκόμεθα *corr. s.l.*)*mP* : ἀναμιμνησκόμεθα Z^a || **451b17.** τῶν προτέρων τινὰ κινήσεων] **ρ**(τῶν *post* τινὰ *eras.* H^a) $C MiUSNmP$ $\Gamma^1\Gamma^2$ Mich¹ : τῶν πρότερον τινὰ κινήσεων $EYbVO^4$: τινα τῶν προτέρων κινήσεων Z^a : τῶν προτέρων τινας κινήσεων *Freudenthal* || κινηθῶμεν] **βEYbVP** Γ^1 (moueamur) : κινηθῆ $C Mi\Gamma^1$ (moueatur) || **451b18.** μεθ' ἦν] **αρμNmP** $\Gamma^1\Gamma^2$: μεθ' ὃν Z^a || εἴωθεν] **βEYbVP** : εἰώθει $C Mi$: consuevit $\Gamma^1\Gamma^2$ || διὸ καὶ] **αρμNmP** $\Gamma^1\Gamma^2$: διὸ Z^a || τὸ] **αβ** : τῷ P || ἐφεξῆς] ἐφ- *ins. v* ||

451b18-19. νοήσαντες] $\alpha\vartheta X^2$ (ins.) $mP\Gamma^l\Gamma^2$: om. LH^aX^l || **451b19.** ἀπὸ τοῦ νῦν] $\alpha\beta P\Gamma^2$: om. Γ^l || ἡ ἐναντίου ἦ] $\beta P\Gamma^2$ Mich^c(ut v. ex 26.16, 21) : καὶ ἐναντίου καὶ $\alpha\Gamma^l$ || **451b20.** διὰ τοῦτο γίγνεται ἡ ἀνάμνησις] *an delendum?* || **451b21.** αἱ αὐταῖ] α(αὶ ins. E^3) $\rho iUO^d mP$: αὐταὶ E^l : ἔαυταὶ S : iidem $\Gamma^l\Gamma^2$ || ἄμα] *similes sunt Γ^l : an vox corrupta?* || **451b22.** ἔχουσιν] $\alpha\mu L^aVZ^a mP$ Mich^c : ἔχει XN : habent $\Gamma^l\Gamma^2$ || δ] $\rho\mu b^2 V^2$ (ut v.) $C MiNymP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^c : om. EYV^lZ^a || **451b22-23.** ζητοῦσι μὲν οὖν οὔτω] *quare sic Γ^l* || **451b23.** μὲν οὖν] $\rho iEYbVUmP\Gamma^2$: μὲν $C MiO^d S$ || ζητοῦντες] $\rho\mu b^l$ (*fort. in ras.*) $C MiVZ^a$ (*e* ζητοῦσι *corr.*) $mP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^b(ut v.) : ζητοῦσι $E^3 YbVN$ || οὔτως] $\alpha\beta P$: δύμας *G. A. Becker* || ἀναμνησκονται] $\alpha\mu\mu m$: ἀναμνησκεθαι $X^2 N$: om. Z^a : ἀναμνησκόμεθα P : reminiscantur Γ^l : reminiscuntur Γ^l || ὅταν] $\alpha\mu\mu Z^a mP\Gamma^l\Gamma^2$: ὅτι N || **451b24.** γίγνηται] β (*fort. γέ- pro γί(γ)-S*) P : γένηται α : fiat $\Gamma^l\Gamma^2$ || **451b24-25.** ὡς (l. 24)-ἐκείνη (l. 25)] $\alpha\beta P\Gamma^2$: om. Γ^l || **451b25.** γενομένων] $\mu L X N m$: γενομένων $\alpha H^a V Z^a P$: factis Γ^2 || οἵων] $\alpha\beta P$: δόπιον Mich^c || οὐδὲν] $\alpha\mu iUmP$: οὐδὲν $O^d S$: nichil $\Gamma^l\Gamma^2$ || δὲ δεῖ] $\alpha\mu NymP\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^{b,c} : δὲ δὴ Z^a (ut v.) || **451b26.** τὰ πόρρω] τὰ παλαιότερα s.l. X , cf. Mich 27.20: πόρρω λέγει τὰ παλαιότερα καὶ χρονιώτερα : que procul sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὰ πόρρω, πῶς μεμνήμεθα] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Mich^b(27.18) : πῶς τὰ πόρρω μεμνήμεθα Mich^c(27.29) || τὰ σύνεγγυς] $\alpha\mu$ (τὰ πρὸ ὀλίγου s.l. X , cf. Mich 27.21) $\mu NymP\Gamma^2$ Mich^b : τὰς σύνεγγυς Z^a : que sunt prope Γ^l : que prope Γ^2 || **451b27.** ὡς] $\beta b^2 P$ Mich^c : δτι α : quod $\Gamma^l\Gamma^2$ || δ] $\alpha\mu L X v m P$ Mich^c : om. $H^a N Z^a$ || ἐστι] $\alpha\beta(bis N)P$ Mich^c : om. Γ^2 || τρόπος πῶς] $\beta b^2 C MiP\Gamma^2$: τρόπος EYV : quadam modo Γ^l || **451b27-28.** λέγει (l. 27)-ἀναμνησθείστ (l. 28) *del. Freudenthal* || **451b27.** λέγει] $\rho\mu Nym$: λέγω δὲ EYV (ut v.) $C MiP\Gamma^l\Gamma^2$: λέγω b (*fort. λέγει δὲ eras. b³*) $X^2(-\omega s.l.)$: δὲ λέγει Z^a (*comp.*) : autem (quomodo) dicit Γ^2 || τὸ ἐφεξῆς] $\alpha\mu NymP\Gamma^2$ Mich^b : τὸ ὑφεξῆς Z^a : consequenter est Γ^l || **451b28.** προζητίσας] $\alpha(E^3)\beta P\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^b : προζητίσας E^l || ἀναμνησθείσ] *fere* ἀναμνησκείς H^a || τῷ] $\alpha\mu iUO^d mP$: τῶν S || ἔθει] $\alpha(E^3)\beta P$: ἔθη E^l : consuetudine $\Gamma^l\Gamma^2$ || ἀκολουθοῦσιν αἰ] $\alpha\mu NymP\Gamma^2$: ἀκολούθωσι καὶ αἱ Z^a : consequuntur se Γ^l || **451b29.** κινήσεις] $\alpha\mu NymP\Gamma^l\Gamma^2$: κινήσεις ἀκολοθοῦσι Z^a (ut v.) || ἀλλήλαις] $\alpha P\Gamma^l$: om. $\rho\mu V^2$ (ἀλλήλαις *expunctum*) $Ny(sed spatio relicto, p.c., ut v.)mP^2$: ἀλλῇ Z^a (ut v.) || ἥδε] $\alpha\beta P\Gamma^2$: hec quidem Γ^l || **451b29-30.** ἀναμνησκεσθαι] $\alpha\mu UO^d NmP$: ἀναμνησθαι SZ^a (*sed -κε-*s.l.) : ἀναμνησκεσθαι δεῖ προσυπακούειν τοῦ τὸ πόρρω v : reminisci $\Gamma^l\Gamma^2$ || **451b30.** βούληται] δεῖ προσυπακούειν τοῦ τὸ πόρρω *in marg. U, et signis additis voces ante* ἀναμνησκεσθαι *transponendas esse indicavit scriba* : δεῖ προσυπακούειν τοῦ τὸ πόρρω v || ποιήσει] $\beta E^3 YbVP$ Mich^c : ποιήσας $E^l C Mi$: faciens Γ^l (ut v.) : uoluerit Γ^2 || ζητήσει] $\beta E VP$ Mich^c : ζητεῖ $C Mi$: καὶ ζητήσει Yb : querit Γ^l : queret Γ^2 || **451b30-31.** λαβεῖν ἀρχὴν κινήσεως] $\alpha\mu L X N \Gamma^l\Gamma^2$ Mich^c : ἀρχὴν κινήσεως H^a : ἀρχὴν κ{ι/οι} νήν λαβεῖν v : ἀρχὴν κοινὴν λαβεῖν m : ἀρχὴν κινήσεως λαβεῖν Z^a (*comp.*) P || **451b31.** τάχιστα καὶ κάλλιστα] $\rho i(\lambda_2 ins. v.)EYbVO^d SmP$: τάχιστα καὶ μάλιστα $C iUT^l$: καὶ τάχιστα μάλιστα M : citissime et optime Γ^2 : κάλλιστα καὶ τάχιστα Mich^b(*varia codd.*) || **451b31-452a1.** γίγνονται ἀπ' ἀρχῆς αἱ ἀναμνήσεις] αE (in -εις *corr. E*) $\beta P\Gamma^l\Gamma^2$ Mich^b : αἱ ἀναμνήσεις γίγνονται ἀπ' ἀρχῆς P || **452a1.** ἔχουσι] $\alpha\mu$: ἔχει $\rho\mu nP$: se habent $\Gamma^l\Gamma^2$ || **452a2.** τῷ] $\alpha\mu n(p.c., ut v.)Z^a mP$: τῶν N || ἐφεξῆς] *fere* ἐφεξῆς E || οὕτω καὶ αἱ κινήσεις] ρ (αἱ ἀναμνήσεις s.l. X) $iEYbVUmP\Gamma^2$: οὕτω καὶ αἱ κινήσεις πρὸς αὐτὰς τῷ ἐφεξῆς $O^d S$: om. $C Mi\Gamma^l$ || **452a3.** εὐμνημόνευτα] $\mu EYbVH^a X N v(fort. ἀ-)mP$ Mich^b(*citatio?*) : εὐμνημόνευτα LZ^a : magis reminiscibiliora

Γ^1 (*corrigendum est, ut v.*) : magis reminiscibilia Γ^2 || τινὰ ἔχει] $\alpha\mu\bar{N}mP$: τινὰ ἔχειν v : ἔχει Z^a : habent aliquam Γ^2 || 452a4. φαυλῶς καὶ] β (*incertum O^d*) P : φαυλῶς E^x (*in ras.*) : φαῦλα αΓ¹ : prave Γ^2 || καὶ χαλεπῶς] $\alpha\beta$ (*incertum O^d*) $P\Gamma^2$: om. Γ^1 || τούτῳ] μ (*incertum O^d*) YbV (*e -tou corr., ut v.*) $C^cMiLXvmP$: τούτου E : τοῦτο H^aNZ^a : in hoc $\Gamma^1\Gamma^2$: || 452a4-5. διαφέρει τὸ ἀναμιμήσκεοθα] reminisci differt Γ^2 || 452a5. πάλιν] α(-άλιν *in ras.* E) $\rho\mu$ (*incertum O^d*) $NvmP\Gamma^1\Gamma^2$: πάλι {ιν/αι} Z^a || 452a5-6. πως δι' αὐτοῦ] LH^aUvP : πως δι' αὐτοῦ $EYbC^cMiXS NZ^a$ (*ut v.*) m : δι' αὐτοῦ πως V : quodam modo per ipsum Γ^1 : quodam modo Γ^2 : *incertum O^d* || 452a6. τὸ] $\alpha\mu$ (*incertum O^d*) $LH^aNZ^a mP$: τοῦ X : τὰ ν(*ut v.*) || ὅταν] *fere* ὅτ' ἀν U : *incertum O^d* || δὲ] $\alpha\beta$ (*incertum O^d*) $P\Gamma^1\Gamma^2$: δὲ δὲ E^3 || ἀλλὰ] $\alpha\mu$ (*fere* ἀλλὰ ν) $mP\Gamma^1\Gamma^2$: ἀλλα μ (*incertum O^d*) || 452a7. οὐκέτι] οὐκ ἔτι LvP : non adhuc Γ^2 || μέμνηται] $\rho\mu EYVC^cMiNZ^a m$: μέμνηται bvP : memoratur $\Gamma^1\Gamma^2$ || μὲν] $\beta EYbC^cMiP\Gamma^1\Gamma^2$: om. V || 452a8. ἀναμησθῆναι] $\alpha\mu\nu Z^a mP\Gamma^1\Gamma^2$: μνησθῆναι N || ζητεῖν] $\beta V^2 P$: ζητῶν αΓ¹ Γ^2 , *fort. recte* || εὐρίσκει] $\alpha\mu$ (-ν *eras.* L) δ (-ν *eras.* L) $P\Gamma^1\Gamma^2$: εὐρίσκειν S^1 : εὐρίσκ {ει/ειν} m || 452a9. κινοῦντι πολλά] $\alpha\mu\bar{N}mP$: κινοῦντι πολλάκις Z^d (-τι *ins.*) : multa moventi $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἔως ἀν] $\rho\mu bVUO^d mP$: ἐὰν $EYVC^cMiS$: si Γ^2 || τοιαύτην κινήσῃ κίνησιν] moueat huiusmodi motum Γ^1 : moueat huiusmodi motu Γ^2 || τοιαύτην] $\beta E bVC^cMiP$: τοιαύτη Y || κινήσῃ κίνησιν] $\rho\mu EYbC^cMiNmP$: κινήσῃ κιν[']σῃ κίνησιν V : κινήσιν κινήσῃ v : κίνησιν Z^a || 452a9-10. ἦ ἀκολουθήσει] $\rho\mu EY$ (*in ἀκολουθήσει corr., ut v.*) $bVNvm$: ἦ ἀκολουθήσει C^cMi : ἦ ἀκολουθήσει Z^d : ἦ ἀκολουθῇ P : consequitur Γ^1 : quem consequatur Γ^2 || 452a10. μεμνήσθα] $\alpha\beta$ (άντε τοῦ ἀναμιμήσκεοθα] *in marg.* X : *vel* μιμ- S) P , cf. Mich^p 28.32-29.1: ἔστιν οὖν τὸ ἀναμιμήσκεοθα] τὸ ἐνεῖναι δύναμιν τὴν κινοῦσαν || τὸ ἐνεῖναι] $\alpha\mu\bar{N}mP\Gamma^1\Gamma^2$ Mich^c : τὴν εἰναι ἀρχὴν vZ^a : τῷ ἐνεῖναι *Hayduck* || 452a10-11. δύναμιν] $\rho\mu V^2 NvmP$ Mich^c : δυνάμει αΓ¹ Γ^2 : δυνάμεως Z^a || 452a11. τοῦτο] τὸ ἀναμιμήσκεοθα] *in marg.* X || δέ] $\alpha\beta P$: autem est $\Gamma^1\Gamma^2$ || ὥστ['] $\alpha\mu\bar{N}mP$: ως Z^a : sicuti Γ^1 : ut et Γ^2 || αὐτοῦ] V (*ut v.*) LH^aP : αὐτοῦ $\mu EYbC^cMiXNvm$: αὐτῆς Z^d : ipso $\Gamma^1\Gamma^2$ || ὕν] *corr.* (*e τῶν, ut v.*) v || 452a12. λαβέοθαι ἀρχῆς] $\alpha\mu L H^a NvmP$ Mich^l : λαβέοθαι ἔξ ἀρχῆς X : λαβέοθαι ἀρχὴν Z^d : accipere principium Γ^1 : acceptum esse principium Γ^2 || 452a13. ἀπὸ τόπων] $\alpha\beta P\Gamma^2$ Mich^p(29.6) : ἀπὸ τόπων Mich^l(29.4) : et a locis Γ^1 : ἀπ' ἀτόπων *Hamilton* (in Reid's Works, p. 905n) || δοκοῦσιν] *fere* δουκοῦσιν v || ἀναμιμήσκεοθα] α(-κεσ- s.l. E^3) βP Mich^l : ἀναμιμήσθαι E^3 : reminisci $\Gamma^1\Gamma^2$ || τὸ δ' αἵτιον] causa autem est Γ^1 || 452a14. ταχὺ] $\alpha\mu\nu Z^a mP\Gamma^2$: om. N || ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλο] Y (ἀπ' ἄλλου s.l.) C^cMiU (*aliquid post ἄλλο eras., ut v.*) $SvmP$: ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλον $\rho O^d N$: ἀπ' ἄλλο E : ἀπ' ἄλλου V : ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλω b : ἀπ' ἄλλου ἐπ' ἄλλου Z^a : ab aliis in aliud Γ^1 : ab alio in aliud Γ^2 || ἔρχονται] $\rho\mu EYV^2 C^cMivZ^a mP$: ἔρχονται ἐπ' ἄλλο V^2 (ἐπ' ἄλλο *in marg.*) : ἔρχεται bN : ueniunt $\Gamma^1\Gamma^2$ || 452a15. λευκόν] α(ε λευκῷ *corr.* b , *ut v.*) $\rho\mu\bar{N}mP$: τὸ λευκόν Z^a || 452a15-16. ἐφ' ὑγρόν] $\alpha O^d SvmP\Gamma^1\Gamma^2$: ὑγρόν ρUN : ἐφ' ὑγροῦ Z^a || 452a16. ἀφ'] $\rho\mu EYbVC^c iNvmP\Gamma^1\Gamma^2$: ἐφ' MZ^a || μετοπώρου] α(E^3) βP : μεδ' διπώρου E^3 : autumni Γ^1 : autumni Γ^2 || ταύτην] $\beta YbVC^cMiP$: ταύτη E || ἐπιζητῶν] $\rho\mu EYbVUO^d mP\Gamma^2$: δὲ ζητεῖ C^cMi : εἰ ζητῶν S : autem Γ^1 || τὴν ὥραν] $\alpha\mu\bar{N}mP\Gamma^1\Gamma^2$: τὴν ἀρχὴν ὥραν Z^a || 452a17. δῆ] $\rho\mu EYbVvZ^a P$: δ' ή C^cMi : δὲ Nm : autem $\Gamma^1\Gamma^2$ || καθόλου] α : τὸ καθόλου β(*comp.* Z^d) $V^2 P$ Mich^l : universale $\Gamma^1\Gamma^2$ || ἀρχῇ] $VC^cMiLSNvP$: ή ἀρχὴ EYb : ἀρχῇ $H^aXUO^d m$: ἀρχὴν Z^a : principium $\Gamma^1\Gamma^2$ || καὶ] om. *codd.*, *sed desid.* Mich 29.17-22 || τὸ μέσον] τὸ s.l. m || 452a18. ὅταν] *fere* ὅτ' ἀν U || τοῦτο] $\alpha\mu$ (τὸ μέσον s.l. X) $\mu Z^a mP$: τούτου Nv (*ut v.*) || ή] $\beta EYbV\Gamma^2$: ή οὐδὲν ή C^cMi || οὐκέτι] οὐκ ἔτι $vZ^a P$:

non etiam Γ' : no η iam Γ^2 || o $\ddot{\eta}$ δε] 9b(*corr.*) V^2 (γράφεται *in marg.*) $LH^a mP \Gamma^2$: ο $\ddot{\eta}$ δεν $EYV^l C Mi \Gamma' : om. X || 452a19.$ ἔλλοθεν] $\alpha\beta$: ἄλλοθι P : aliunde $\Gamma' \Gamma^2$ || νο η σειν] $\alpha\mu N Z^a mP$ Mich^c : νο η σει v : intelliget Γ' : intellexerit Γ^2 || ἐφ' ὃν] $\alpha\mu U O^d mP$ Mich^c : ἐφ' ὃ S : in quibus est Γ' || ΑΒΓΔΕΖΗΘ] $\alpha\beta P$ Mich^c : ABGDEZIT Γ^2 : *incerta lectio* Γ' : ΑΒΓΔΕΖΗΘ<1> Ross || 452a20. μὴ] $\alpha\mu N v mP \Gamma^2 : om. Z^a$ || ἐπὶ τοῦ Θ μέμνηται] *scripsi* : ἐπὶ τοῦ Ε μέμνηται $9LmP \Gamma^2$ Mich^p : *om. α* : ἐπὶ τοῦ ΕΘ μέμνηται $H^a(\Theta s.l.)X(\Theta s.l.)$: ἐπὶ τοῦ Η μέμνηται V^2 : ἐπὶ τὸ ΕΘ μέμνηται $b^2(\Theta s.l.)$: *reminiscitur* Γ' : ἐπὶ τοῦ I μέμνηται Ross || ἐπὶ τοῦ Z] *scripsi* : ἐπὶ τὸ ΗΘ $EYb^l(ut v.)V^l(ut v.)i$: ἐπὶ τοῦ ΘΕ $H^a(E s.l.)X(E s.l.)b^2$: ἐπὶ ΤΗΘ $C^l M$: ἐπὶ τοῦ Θ $i V^2 L U O^d mP$ Mich^p : ἐπὶ τοῦ ΕΘ S(E ins.) : in T $\Gamma' \Gamma^2$: ἐπὶ τοῦ E Ross || μηδίσθεται] Ross : ἐμνήσθη $\alpha\mu U O^d mP$: ἐμνήσθην S : meminit $\Gamma' \Gamma^2$ || 452a21. γὰρ] $\alpha\mu N v mP \Gamma^l \Gamma^2$ Mich^c : *om. Z^a || ἄμφω] -μ- ins. E || κινηθῆναι] $\rho i E b^c M i O^d S m P$ Mich^c : κινηθῆναι Y : κινηθῆ U : motum esse $\Gamma' \Gamma^2$ || τὸ H] *scripsi* : τὸ Δ BbV^2P Mich^p : τὸ A $EYV^l(ut v.)C^l Mi$: A Γ^l : D Γ^2 || ἐπὶ₂] $\alpha\beta \Gamma^l \Gamma^2$: *om. P* || 452a22. τὸ E] $\alpha\mu L H^a N Z^a$ Mich^p : τὸ Θ X : τοῦ E $v m(p.c., ut v.)$: E $\Gamma' \Gamma^2$: Δ Mich^p (*ut v.*) : τὸ Z *Ziaja, prob. Ross* : Γ *Smyly* || ἐπιζητεῖ] $\rho b^2 O^d S m P$: ἔζητει *EYC^l Mi U* : ἔζητει $V(ut v.)$: querit $\Gamma' \Gamma^2$ || ἐλθῶν] $\alpha(E^3)\beta(comp. Z^c)P$: ἐλθῶ E : *veniens* Γ (in C *veniens correxi* : *inconveniens* *Avranches, Bibl. Municipale, 221) Γ^2 || 452a23. εἰ₁] $Bb^2 V^2 P \Gamma^2$: ἐπὶ $EYV^l(ut v.)$: ἡ $C^l Mi \Gamma^l$ || τὸ Δ] X : τὸ H α (*incertum i*) $9LH^a mP$ Mich^p : I Γ^l (*lectio non indubitabilis*) Γ^2 : A Ross || τὸ B] X : τὸ Z $\mu b^2 V^2 C^l M L H^a v Z^a m P$ Mich^p : τὸ Θ EY : τὸ H i : τὸ E N : Z Γ^2 || ἐπιζητεῖ] $\mu E Y N v P$: ἐπεζητεῖ $\rho b^2 m$: *om. C^l Mi* : ἐπιζητεῖν Z^a : *lectio incerta* Γ^l : inquirit Γ^2 || εἰ₂ δὲ] $\alpha\mu U O^d m P \Gamma^l \Gamma^2$: *om. S* || ἐπὶ γε τὸ A] $\rho \mu b^2(p.c.)v m$: ἐπὶ τὸ A α (*incertum b'* : p.c., *ut v.*, *V*)P : ἐπὶ τε τὸ A N : γε ἐπὶ τὸ A Z^a : in A $\Gamma' \Gamma^2$: ἐπὶ τὸ H Ross || 452a24. τοῦ δ'] $\beta V^2 P$ Mich^c : τὸ δ' α || μὲν] $\alpha\mu$ (*incertum O'*) $N v m P \Gamma^l \Gamma^2$ Mich^{vp} : *om. Z^a* || 452a25. αἴτιον] α (ex αἴτιον corr. E) β (*incertum O'*) $P \Gamma^l \Gamma^2$ Mich^{vp} : causa est Γ^2 || δτι ἐπὶ πλείω ἐνδέχεται] μ (*incertum O'*) $L X N m$: τὸ ἐπὶ πλείον ἐνδέχεσθαι $EYbV$: ἐπὶ πλείω ἐστὶ $C^l M \Gamma^l$: ἐπεὶ πλείω ἐστὶ i : τὸ ἐπὶ πλείον ἐνδέχεται H^a : δτι πλείον ἐνδέχεται ν (πλείον ε πλείων corr., *ut v.*) Z^a : δτι πλείω ἐνδέχεται P Mich^c (30.26) : quia contingit ad plus Γ^2 : δτι ἐνδέχεται ἐπὶ πλείω Mich^c (30.19) || 452a26. ἀπὸ τοῦ Γ] $\alpha\beta \Gamma^l \Gamma^2$: ab ipso C quidem Γ^l || τὸ Z] $\alpha\mu$ (*incertum O'*) $v Z^a m P$ Mich^p : τὸ E N : I Γ^l : E Γ^2 || τὸ Δ] $\alpha\mu$ (*incertum O'*) $v Z^a m P$: ἐπὶ τὸ Δ N : in D $\Gamma' \Gamma^2$ || οὖν] α (*incertum b'*) Γ^l : οὖν μὴ β (μὴ ins. U : *incertum O'* : οὖν s.l. S) $b^2 V^2 P \Gamma^2$ Mich^c || 452a27. διὰ παλαιοῦ] β (*incertum O'*) $b^2 V^2 C^l M i P \Gamma^l \Gamma^2$ Mich^c : δι' ἄ πάλαι οὐ EYV^l : διὰ πολλοῦ Ross : διὰ <τὸ> παλαιοῦ Beare : διὰ πλαγίου *Förster* || κινηθῆ] $\rho \mu$ (*incertum O'*) $b^2(p.c.)P$ Mich^c : κινηθῆ α (*incertum b'*) : κινεῖται Z^a : moueatur Γ^l : movetur Γ^2 || ἐπὶ] β (*incertum O'*) $b^2 V^2 C^l M i P \Gamma^l \Gamma^2$: ἐπεὶ $EYV^l b^l$ || τὸ] β (*incertum O'*) $b^2 V^2 C^l M i P$: *om. EYV^l* || συνηθέστερον] $\alpha\beta P$: ἀσυνηθέστερον *Rolfes* || 452a28. τὸ ἔθος] consuetudo est $\Gamma' \Gamma^2$ || ἀ πολλάκις ἐννοοῦμεν] *edd.* : ἀ πολλάκις ἐννοούμεθα β (ἐθίζοντι s.l. X) $b^2 P$ Mich^p : πολλάκις ἀ ἐννοοῦμεν *EVC^l Mi* : πολλάκις ἐννοοῦμεν Y : multociens que intellegimus Γ^l : que multociens intelleximus Γ^2 || 452a28-29. ἀναμιμησκόμεθα] διὰ τὸ ἔθος s.l. X || 452a29. ἑστίν] $\beta E Y b V P \Gamma^2$: ἡ δυνάμει $C^l Mi$: est potentia Γ^l || 452a30. συνηθεῖσ] *Cook Wilson* : ἐνεργείᾳ $\alpha\beta P$: ἔθει *Sophonias (ut v.)* || τὸ δὲ] $\alpha\beta P$: hoc $\Gamma' \Gamma^2$ || πολλάκις] $\beta Y b V C^l M i P$: πολλάκις E : multociens $\Gamma' \Gamma^2$ || ὥσπερ] $\beta b^2 C^l M i \Gamma^l \Gamma^2$: *om. EYVP* || 452b1. ἐν τοῖς φύσει γίγνεται] $\mu C^l M i v(spatio post φύ- relictō)Z^a$: ἐν τῇ φύσει γίγνεται *EYVP* : γίγνεται ἐν τοῖς φύσει $\rho N m$: τῇ φύσει γίγνεται b^2 : in hiis que sunt natura $\Gamma' \Gamma^2$ || 452b2.**

ἔτι μᾶλλον] $\alpha\beta\Gamma\Gamma'$: adhuc autem magis Γ' || τοῖς δι' ἔθος] $\beta EYVP$ Mich^p : τοῖσδε ἔθος $C^c Mi$: in hiis que per consuetudinem sunt $\Gamma'\Gamma^2$ || γε] α (incertum b') U : om. $\rho b^2 O^d SmP$ || μὴ] $\rho b^2 O^d SmP\Gamma^2$: om. α (incertum b') Γ' : μὴ U || 452b2-3. ὁμοίως ὑπάρχει] $\alpha\mu Nm\Gamma'\Gamma^2$: ὑπάρχει ὁμοίως vZ^p || 452b3. κάκει] ibi est Γ' || καὶ ἄλλως] β (καὶ μᾶλλον s.l. X) b^2 (in marg.) $V^2\Gamma\Gamma^2$ Mich^p(ut v. ex 31.29-31) : om. $\alpha\Gamma'$ || 452b4. in marg. U : γράφεται ὅταν ἀφέλκη ἐκεῖθεν αὐτός. διὰ τοῦτο γὰρ ἐπειδάν δέῃ || καὶ ὅτανι] β (fere ὅτ' ἂν U) $b^2 C^c Mi\Gamma\Gamma^2$ Mich^c : καν EYV (p.c., ut v.) || ἀφέλκη <τι> Beare : ἀφέλκηται *Christ* : ἀφέλκη $\alpha\beta P$ || αὐτόσε πῃ] $\rho V^2 N$ Mich^c : αὐτός $EYbVU'$ (γράφεται in marg.) : αὐτὸς ἐπεὶ $C^c Mi$: αὐτὸς σὲ τη S : αὐτόσε πη $U^l O^d P$: αὐτόσε ποι m : αὐτὸς ἐπη vZ^p : ipse Γ' : ipse casu quoquā Γ^2 || διὰ τοῦτο] $\alpha\beta P$: om. Γ' : et propter hoc Γ^2 || καὶ ὅταν₂] $\beta b^2 C^c MiP$: γὰρ ἐπεὶ δ' ἂν E : γὰρ ἐπειδάν YVU' (γράφεται in marg.) : et cum Γ' : cum Γ^2 || 452b5. δέῃ ὄνομα] $\beta b^2 C^c Mi\Gamma\Gamma^2$: ἐπείτη μόνον EY : ἐπεί ... V' (aliquid eras.) : ἐπείτη ὄνομα V^2 : δέῃ ὄνόματος Mich^p : ἐπεὶ ὄνομα *Christ* || 452b5-6. μνημονεύσαι, παρόμοιον μέν, εἰς δ' ἐκεῖνο σολοκίζομεν] reminisci dissimile, sicut quidem illud soloecismum facimus Γ' || 452b5. παρόμοιον] dissimile $\Gamma'\Gamma^2$ || μέν, εἰς δ'] βV^2 (in marg.) : ώς μέν, εἰς α : ἵσμεν εἰς P : sicut quidem Γ' : quo scimus in Γ' : εἰ ἴσμεν, εἰς *Förster* || ἐκεῖνο] α (ex ἐκείνον corr. b^2) βP : ἐκεῖνον V^2 (in marg.) || 452b5-6. σολοκίζομεν] α (fort. e σολοκίζομεν corr. $E^c \rho \mu Nv m P$: soloecismum facimus Γ' : σολοκίζομεν Z^p || 452b7. οὖν] $\alpha\mu Nv m P\Gamma'\Gamma^2$: om. Z^p || τοῦτο] $\beta EYbV M i P$: τοῦτ{o/ov} C^c || 452b7. γνωρίζειν δεῖ τὸν χρόνον] oportet cognoscere tempus Γ^2 || γνωρίζειν] $\beta EYbV P\Gamma'\Gamma^2$ Mich^{vc} : γνωρίζει μὲν $C^c M$: γνωρίζειν μὲν i || μέτρῳ] $\beta EYVC^c MiP$ Mich^{vc} : μέτρον b : mensura $\Gamma'\Gamma^2$ || 452b8. ἀδρίστως] α (incertum b : ἀδρίστ...) $\vartheta H^a X m P$ Mich^{vc} : ἀδρίστοις L : indefinite Γ' : infinite Γ^2 || ἔστω] $\alpha(\omega, p.c., ut v., E)\rho(\text{ή κοινή αἰσθησίς s.l. } X)$ ϑ Mich^c : ἔστι m (ex ἔστω corr.) Γ^2 : ἔτι P : sic Γ' || τι $\tilde{\omega}$] $\rho E V U O^d N v m P$ Mich^c(32.23) : $\tilde{\omega}$ Yb : δτω ποτὲ $C^c M$: δτε ποτὲ i : τι S : ἔτι $\tilde{\omega}$ Z^p : quod sic Γ' : aliquid quo Γ^2 : δ Mich^c(32.26) || κρίνει] $\beta V^2 C^c Mi\Gamma\Gamma^2$ Mich^c : κινεῖ $EYbV'$ || πλείω] fere πλει b || ἐλάττω] $\alpha\mu P$: ἐλάσσω $\rho v Z^p m$ Mich^c : τὸν ἐλάσσω N : minora Γ' : minus Γ^2 || 452b9. ὕστερ] $\alpha\beta P$: est sicut et Γ' : sicut et Γ^2 : ὕπερ Beare || νοεῖ] $\alpha\mu U m P$: νοῇ S : νοεῖν O^d : et intelligit Γ' : intelligit Γ^2 || 452b10. τῷ] $\rho \mu E Y V C^c M i N v m P$: τὸ bZ^p || τὴν ὄψιν] $\alpha\mu Nv m P\Gamma'\Gamma^2$: om. Z^p || 452b11. ὄντων] -ν₂ ins. L || ὁμοίως] $\alpha\vartheta\Gamma'\Gamma^2$: ὅμως ρ : {ὅμως/ὁμοίως} m || 452b11-12. ἀλλὰ τῇ ἀνάλογον] $\alpha\vartheta\Gamma^2$: ἀλλά τινα λόγον βV^2 : sed secundum analogiam Γ' || 452b12. αὐτῇ] $\rho \mu N m$: αὐτοῖς α (incertum V) : αὐτῷ vZ^p : ipsis Γ' : ipsa Γ^2 || 452b13. Mich 34.15-16: φέρεται δὲ καὶ ἄλλη γραφὴ ἔχουσα οὕτως ἡ ὅτι ἐκεὶ ἀνανοεῖν τὰ ἐλάσσω || κινήσεις] $\alpha\mu\mu$: αἱ κινήσεις m (ai ins.) P : motus $\Gamma'\Gamma^2$ || οὖν] $\alpha\beta P$ Mich^{vc} : enim $\Gamma'\Gamma^2$ || διοίσει] $\alpha\mu v Z^p m P\Gamma'\Gamma^2$ Mich^{vc} : κινήσει N || ὅταν] $\beta EYbV P\Gamma'$ Mich¹ : ἡ ὅταν $C^c Mi\Gamma'$ || τῇ] $\alpha L m$ Mich^c : om. $\vartheta H^a X P$ || νοῇ] $\alpha\Gamma'$: νοῇ ἡ $\beta V^2 P\Gamma^2$ Mich¹ || ὅτι] $\alpha\beta P$: ὅταν *Freudenthal* || ἐκεῖνα] $\alpha\mu Nv m P\Gamma'\Gamma^2$ Mich^{vc} : κοινὰ Z^p : ἐκεὶ Mich^v || 452b13-14. νοεῖ ἡ] $EYbV' C^c i$: νοεῖν ρ (sed -εῖ s.l. X') $\mu V^2 N v m$ Mich^{vc} : νοῇ ἡ M : καὶ ἀνανοεῖν U (γράφεται ... in marg.) m (γράφεται ... in marg.) v (γράφεται ... in marg.), cf. Mich 34.15-19 : νοεῖ Z^p : intelligit aut Γ' : intelligit Γ^2 || 452b14. ἐλάττω₁] $\alpha O^d S$: ἐλάσσω $\rho U m P$ Mich^{vc} : minora $\Gamma'\Gamma^2$ || πάντα-ἐλάττω₂] $\alpha\mu Nv m P\Gamma'\Gamma^2$: om. Z^p || γὰρ] $\alpha\mu Nv m P$: οὖν Mich^c || ἐλάττω₂] $\alpha O^d S$: ἐλάσσω $\rho U N v m P$ Mich^c : minora $\Gamma'\Gamma^2$ || καὶ] $\beta C^c Mi\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : ὕστερ $EYbV$ || 452b15. καὶ τὰ ἐκτός] del. Ross || καὶ₁] ins. i || δ'] $\alpha\mu\vartheta\Gamma^2$: δὴ $\rho\mu$: enim Γ' || ὕστερ καὶ] $\rho \mu C^c Mi N v m P\Gamma'\Gamma^2$ Mich^c : ὕστερ $EYbV$: καὶ Z^p || τοῖς] $\rho \mu E Y b V N$ Mich^c : ἐν τοῖς

C^rMivZ^amP || 452b16. ἄλλο] *αS* : ἀλλ' *ριUO^dmPΓ²* : aliam Γ' || αὐτῷ] *LH^aUO^d* : αὐτῷ *αιXSmP* : ipsa Γ' : ipso Γ^2 || τοῖς] *ρμEYbVNvmP* : ἐν τοῖς *C^rMiZ^a* || 452b17. AB BE] *αρμNmPΓ¹Γ² Mich^{vc}* : ABE νΖ^a || κινεῖται] *β(νοεῖ s.l. X)EYbVCiPΓ¹Γ² Mich^{vc}* : κινεῖ...αι *M* (3-5 litt. om.) || τὴν ΓΔ] *C^rMiXZ^a* (corr. ex ΑΓ καὶ Δ, ut v.)*PΓ¹(CD)Γ²* : τὴν ΑΔ *μEYbVLH^aNvm Mich^{vc}* || 452b18. γὰρ] *αβP Mich^c* : enim est $\Gamma'\Gamma^2$ || καὶ] *ρμC^rMivZ^amP Mich^c* : καὶ ἡ *EYbVN* || τὴν] *αρμNmP Mich^c* : τῶν Ζ^a || ΓΔ] *fort.* A *supra* Γ in *X* : *fort.* A *supra* Δ in *v.*, cf. Mich 35.10-12 || 452b18-19. ἡ τὴν] *β(incertum O^d)V²(in marg.)P Mich^c* : *om.* *α* : quam $\Gamma'\Gamma^2$ || 452b19. ἥ] *αρ(άντι τοῦ καὶ s.l. X)μ(incertum O^d)NvPΓ¹Γ² Mich¹* : καὶ ἥ Ζ^a : {καὶ/ἥ} *m*, cf. Mich 35.26-27: εἴληπται δὲ ὁ ἥ σύνδεσμος ἀντὶ τοῦ καὶ : ἥ <στι> *Beare* || πρὸς τὴν AB] *αUN* : πρὸς AB *ρSvZ^amP Mich¹* : πρὸς ... *O^d (incertum)* : πρὸς τὴν AZ *Freudenthal* || 452b19-20. ἡ Θ] *C^rMi* : ἡ τὸ Θ *β(incertum O^d)fort.* ἡ *eras.* *m*) b^2V^2 (γράφεται *in marg.*)*P Mich^c* : ἡ ΗΘ *E^l(vel ἡ ΝΘ)* : ἡ ΚΘ *E³YY^l*, cf. Mich 35.24: Θ λέγει τὴν ΚΘ : T $\Gamma'(ut v.)$: KT Γ^2 || 452b20. τὴν I] *EYV^lC^rMi* : τὸ M *β(incertum O^d)V²* (γράφεται *in marg.*)*P Mich^c* : τὴν M *b, prob. Freudenthal et Bekker* : I Γ' : TM Γ^2 : (Mich: M δὲ τὴν ΘΜ (sc. λέγει) || ταύτας] τὰς κινήσεις καὶ τούς χρόνους s.l. *X* : ταῦτα, sed s.l. corr. *v* : *incertum O^d* || οὖν] *αρμ(incertum O^d)NZ^amPΓ¹Γ² Mich^c* : γοῦν *v* || ἄμα καὶ] *β(incertum O^d)P Mich^c* : ἄμα *αΓ' Γ^2* || κινεῖται] *νοεῖ s.l. X* : *incertum O^d* || τὴν] *αρμNmP Mich^{vp}* : τ{ην/ῶν} Ζ^a (*fort. e τῶν corr.*) || 452b21. ZH] *αβP Mich¹* : ZI Γ' : AZ *ZI Γ²* || νοῆσαι] *αβP* : ποῆσαι *Beare* || μὲν] *ρμb²C^rMiNmPΓ¹Γ²* : *om.* *EYV* : μὲν οὖν Ζ^a || BE] *βEYbVPΓ¹ Mich^p* : ΘΕ *C^rMi* : GB BE Γ^2 || νοεῖ] *αρμNmP* : νοῇ Ζ^a || δὲ] *ins. V^l* : set Γ^2 || 452b21-22. τῶν ΘΙ] *αρUO^dνΖ^amP Mich^p* : τῶν ΓΘΙ S : τῆς ΘΙ N : TC Γ^2 || 452b22. τὰς ΚΛ] *BV²C^rMiPΓ¹ Mich^p* : τὰς ΚΑ *EYbV^l* : KLM Γ^2 || ZA πρὸς BA] *β(p.c. v)EYbVPΓ² Mich^c* : ZAZBA *C^rMi* : ZA et BA Γ' || 452b23. οὖν] *αρμNm Mich¹* : μὲν *P* : μὲν οὖν Ζ^a : igitur $\Gamma'\Gamma^2$ || ἄμα ἡ τε τοῦ πράγματος] reique simul Γ^2 || γίγνηται κίνησις] *αρμZ^amΓ¹Γ²* : γένηται κίνησις *N* : κίνησις γίγνεται *P* || 452b24. ἐνεργεῖ] *ρμEYbVNvmP Mich¹* : ἐνεργῇ *C^rMi* : ἐνεργ^v Ζ^a : agit $\Gamma'\Gamma^2$ || οἴηται] *αμLH^avmP Mich^{vp}* : εἴ τε *XN* : οὕτη Ζ^a : opinetur Γ' : putet Γ^2 || ποιῶν] *αρμVmPΓ¹Γ² Mich^{vp}* : ποι *N* : ποιεῖν Ζ^a || 452b24-25. οἴεται] *αLH^aN* : *om.* *ρvZ^amΓ² Mich^{vp}* : οἴηται *XP* : opinetur Γ' || 452b25. μνημονεύειν] *αρμNmPΓ¹Γ² Mich^{vp}* : μνημονεύων Ζ^a || οὐδὲν] *ριE^lYbUm* : οὐδὲν *E^l(ex οὐδὲν corr.)C^rMiO^dS* : οὐ *V* : οὐκ ἔστι μνήμῃ οὐδὲν *P* : nichil $\Gamma'\Gamma^2$ || γὰρ] *αρμZ^aPΓ¹Γ² Mich^p* : *om.* *Nvm* || διαψευσθῆναι] -αι *geminavit E* || 452b26. μὴ] *BEYVC^lMiPΓ¹Γ² Mich^{vp}* : *om.* *b* || ἐνεργοῦντα] agente Γ' || τῇ μνήμῃ] *αρμNmP Mich^c* : τὸ μνημονεύειν Ζ^a : memoria $\Gamma'\Gamma^2$ || 452b27. μὴ] *ρmb²NvmPΓ² Mich^p* : *om.* *α(incertum b')Ζ^aΓ¹* || ἀλλὰ] *βPΓ² Mich^{vp}* : *om.* *EYb^l* : ἄμα *C^rMiΓ¹* || μεμνημένον] *αθLH^amP Mich^{vp}* : μεμνημονεύμενον *X* : memorantem Γ' : memoratum Γ^2 || οὐκ ἔστιν] *αθLH^amPΓ¹Γ²* : οὐκέτι *X* || 452b28. τὸ] *αρμNmP* : *om.* *Z^a* || ἥ] *αρUO^dνΖ^am* : ὁ *S* : ἥ *NP* || γένηται] *αρUO^dN* : γίγνεται *SvZ^amP* : fiat $\Gamma'\Gamma^2$ || 452b29. χωρὶς] *αβP* : sine $\Gamma'\Gamma^2$ || τῆς] *ρμEYbVN* : *om.* *C^rMivZ^amP* || ἥ αὔτη] *ρE³NZ^a* : ἡ αὔτη *μE^lYY^l* : ἡ αὔτη *bC^rMi* : ἡ αὔτης *vm(ut v., fort. in αὐτῇ corr.)P* : ipse Γ' : aut ipse sine Γ^2 || ἥ δὲ] μνήμῃ s.l. *X* || 452b29-30. τοῦ χρόνου] est temporis $\Gamma'\Gamma^2$ || 452b30. διττή] *EYbVN* : δισσή] *ρμC^rMivZ^amP* : dupliciter Γ' : duplex Γ^2 || δτε] *αρμNmP* : ὅτι Ζ^a || μὲν] *ins. Z^a* || αὐτὸν] *μX* : αὐτὸ *EYbV* : αὐτῶν *iC^rMiLH^amP* : tempora Γ' : ipsum Γ^2 || 453a1. οἷον] *ρmb²C^rMiNmPΓ²* : *om.* *EYb^lVZ^aPΓ¹* || τρίτην ήμέραν] *βb²P* : τρίτη ήμέρα *EYb^lV* : τρίτης ήμέρας *C^rMi* : τρίτη ήμέρα *Biehl* : tertia dies est Γ' : tertia die Γ^2 || ὁδήποτε ἐποίησεν] *C^rMi* : δτι μέντοι ποτὲ ἐποίησεν *ρμNm* : ὁδήποτε ποιησαὶ

EYV^l : ὅτι μέντοι ποτὲ ποιῆσαι b^2 : ὅτι μέντοι ἐποίησε ποτὲ V^2 (*in marg.*) : ὅτε μέντοι ποτὲ ἐποίησεν vZ^a : ὅτοι μέντοι ποτὲ ἐποίησεν P : quod fecit aliquando Γ' : quod tamen aliquando fecit Γ^2 || 453a1-2. ὅτε δὲ καὶ μέτρω] et mensura Γ' || 453a2. καὶ ἔαν] $\beta EYbVP$: καῦ C^cMi : quamvis $\Gamma'\Gamma^2$ || μὴ] $\beta V C^c Mi P \Gamma' \Gamma^2$: μὴ καὶ EYb || εἰώθασι] αμ H^p (γράφεται *in marg.*) $PI^l\Gamma^2$: εἴλθε ρυμ || δὲ] αρμ $NvmP\Gamma^l$: om. Z^a : enim Γ^2 : *an γὰρ scribendum?* || 453a3. μέμνηνται] $YVC^cMiO^dSP(v_2 ins.)$: μεμνηντες E : μέμνηται ρbUm : memorantur $\Gamma'\Gamma^2$ || <τὸ> πότε μέντοι] *scripsi* : πότε μέντοι αι UO^dP : πότε δὲ ρ : πότε δὲ μέντοι S : πότε {μέντοι/δὲ} m : quando tamen $\Gamma'\Gamma^2$ || σταν] αβ : ὅτε P : cum $\Gamma'\Gamma^2$ || 453a4. μὴ γνωρίζωσι τοῦτο [πότε] τὸ ποσὸν] *scripsi* : τοῦ πότε μὴ γνωρίζωσι τὸ ποσὸν $C^cMi\Gamma'\Gamma^2$: μὴ γνωρίζωσι τοῦτο πότε ποσὸν EYb^l (*ut v.*) V^l (*ut v.*) : μὴ γνωρίζωσι τοῦτο πότε τῷ ποσῷ ρ(ώρισμένων) *supra* ποσῷ X) $ib^2UO^d m$ Mich^c (*tantum* πότε τῷ ποσῷ) : μὴ γνωρίζωσι τοῦτο τῷ ποσῷ S : μὴ γνωρίζωσι τοῦτο πότε ποσῷ V^2 : μὴ γνωρίζουσι τοῦτο πότε τῷ ποσῷ P || μὲν οὖν] αρι $UO^d m P \Gamma' \Gamma^2$: μὲν S || 453a4-5. οἱ αὐτοὶ] αβ P : iidem sunt $\Gamma'\Gamma^2$ || 453a5. ἐν τοῖς πρότερον] α $UvZ^a m$ (*ins.*) P : πρότερον ρO^dSN : in prioribus $\Gamma'\Gamma^2$ || 453a6-7. τὸ (l. 6)-μνημονεύειν (l. 7)] αβ $\Gamma' \Gamma^2$ Mich^{c/p} : om. P || 453a6. τὸ μνημονεύειν τοῦ ἀναμιμήσκεοθαι] ρμ $Nm\Gamma^2$ Mich^l : τοῦ μνημονεύειν τὸ ἀναμιμήσκεοθαι αν Z^a (*ins.* -κε-) Γ' || μόνον] *delevi* || 453a7. τὸν] *ins.* M || 453a9. γνωρίζομένων] αν Z^aP : γνωρίμων ρμ Nm : que cognoscuntur $\Gamma'\Gamma^2$ || αἵτιον δ] $] causa autem est Γ' || 453a10. τὸ] αρμ Nm : om. vZ^aP || συλλογισμός] συλλ^o H^aX || ὅτι γάρ] αβ(γὰρ *ins.* N : ex ὅτε corr. m) PI^2 : quod aliquid Γ' || 453a11. πρότερον εἶδεν ἢ ἤκουσεν] αρμ v : πρότερον ἤκουσεν ἢ εἶδεν LH^aN : πρότερον ἢ ἤκουσεν ἢ εἶδεν X : πρότερον εἶδεν ἢ εἶδεν ἢ ἤκουσεν Z^a : εἶδε πρότερον ἢ ἤκουσεν P : prius uidit aut audiebat Γ' : prius aut uidit aut audiebat Γ^2 || τι τοιοῦτον ἔπαθε] αμ $LH^a N v m \Gamma' \Gamma^2$: τοιοῦτον ἔπαθε X : τίοῦτον ἔπαθε Z^a : τι ἔπαθε τοιοῦτον P || 453a12. ἔστιν] αρμ $NvmP\Gamma' \Gamma^2$: om. Z^a || ζήτησίς] questio vel inquisitio Γ^2 || τις] β (*incertum O^d*) $YbV C^c Mi P$: της E || τοῦτο] -το *ins.* H^a : *incertum O^d* || 453a13. ὑπάρχει] αβ(*incertum O^d*) PI^2 : meminere accidit Γ' || φύσει μόνοις συμβέβηκεν] αρ(*incertum O^d*) vZ^a (*comp.*) : μόνοις συμβέβηκεν ρμ : μόνοις συμβέβηκεν φύσει P : om. Γ' : natura solis accidit Γ' || 453a13-15. καὶ (l. 13)-πάθος (l. 15)] *ins.* N || 453a14. τὸ βουλεύεσθαι] $\beta YbV C^c Mi P$: τὸ βουλεύεσθε E : deliberare $\Gamma'\Gamma^2$ || δὲ] ρμ(*incertum O^d*) E^3 (*ἐστὶ post δὲ eras.*) $Vm\Gamma' \Gamma^2$: δ' ἔστι $E^l YbC^c$ (*ἐστὶ s.l.*) MI (*ἐστὶ p.c., ut v.*) vZ^aP || 453a14-15. τὸ τὸ πάθος] LH^aUm Mich^l : τὸ πάθος α(ε τι corr. M) O^dSZ^aP : τὶ πάθος X : passio Γ' : quaedam passio Γ^2 || 453a15. καὶ] αβ $P\Gamma'$ Mich^l : om. Γ^2 || ζήτησις] αβ $P\Gamma^2$: om. Γ' || 453a15-16. φαντάσματος] αμ $XNvm$ Mich^{v/p} : φαντάσματι LZ^aP : φαντάσματις $\Gamma'\Gamma^2$ || 453a16. σημεῖον] signum est Γ' || ἐνίους] αρι O^dSmP Mich^c : ἐνίοις U : quosdam $\Gamma'\Gamma^2$ || ἐπειδάν] ex ἐπειδὸν corr. E , *ut v.* : ἐπειδὸν UO^dSZ^aP : corr. b , *ut v.* : quoniam autem Γ' || δύνωνται] αρμ $NvmP\Gamma' \Gamma^2$: δυνάντων Z^a || 453a17. καὶ₁] αρμ $Nvm\Gamma' \Gamma^2$: καίτοι Z^aP || πάνυ ἐπέχοντες] N , coni. etiam Christ : πάνυ ἐπέχοντας ρμ^b $C^c m$, def. Hammond : ἐπέχοντες E (*fort. -τας p.c.*) : ἐπέχοντας YY : πάνυ ἀπέχοντας MiS^2 : ἐπέχοντας πάνυ vP : πάνυ ἐπέχοντες Z^a : deficientes Γ' : valde adhibentes Γ^2 || τὴν] *ins.* Z^a || καὶ₂] αρμ $Z^a m P \Gamma' \Gamma^2$: om. N || οὐκέτι] β (*fere οὐκ ἔτι Z^a*) $EYbVP$ (*fere οὐκ ἔτι*) : om. $C^c Mi\Gamma'$: non adhuc Γ^2 || 453a18. ἐπιχειροῦντας] αρμ $Z^a m P$: ἐπιχειροῦντες N : argumentantes Γ' : conantes Γ^2 || οὐδὲν ἦτον] ἐνοχλοῦνται *s.l.* X : nichil minus est Γ' || 453a19. μελαγχολικούς] αρ(ένοχλοιν *s.l.* X)μ(-γ- *ins.* S^3) $NZ^a m P$ Mich^p : μελαγχολικούς S^l (*ut v.*) : melancolicos $\Gamma'\Gamma^2$ || τούτους]$

αρμNmP : τούτου ν : τούτ{ων/ου} Z^a (fort. in -ou corr.) || φαντάσματα] **αρO^dSNm** : τὰ φαντάσματα U (-τὰ ins.) vZ^aP : fantasmata $\Gamma^l\Gamma^2$ || μάλιστα] **αβΓ^lΓ²** : om. P || 453a20. αἴτιον δὲ] causa autem est Γ^l || τοῦ μὴ ἐπ' αὐτοῖς εἶναι] ipsius esse non a se ipsis Γ^l || τοῦ] **BEVC^cMiP** Mich¹ : τὸ Yb || ἐπ' αὐτοῖς] **ρμE^jYbVN(p.c.)** Mich¹ : ἐφ' ἑαυτοῖς $E^lC^cMivZ^amP$: in se ipsis $\Gamma^l\Gamma^2$ || τὸ ἀναμιμνήσκεοθαι] **ρμb²V²(in marg.)C^cMiNmΓ^lΓ²** Mich¹ : om. EYV^lvZ^aP , fort. recte || ὅτι] **βE(p.c., ut v.)Y(ins. s.l.)bVPΓ²** Mich¹ : om. $C^cMiΓ^l$ || 453a21. οὐκέτι] οὐκ ἔτι vZ^aP : non amplius est Γ^l : non amplius Γ^2 || ἐπ' αὐτοῖς] **αρμNmPΓ^lΓ²** : ἐπ' αὐτοῦ Z^a || 453a22. θηρεύων] **αρμN** : ὁ θηρεύων vZ^amP : om. Γ^l : investigans Γ^2 || σωματικόν τι] **ρμb²C^cMiNmPΓ^lΓ²** : σωματικὸν EV : σωματικὸν γὰρ Y : σωματικῶς τι Z^a || ἐν ᾧ] **βV²C^cMiPΓ^lΓ²** : om. $EYbV^l$ || 453a23. τὸ πάθος] **ριC^cMiUm** : πάθος $EYbVO^dSP$: passio est $\Gamma^l\Gamma^2$ || μάλιστα] N , sed fort. corr. || ἐνοχλοῦνται] **βP** : ἐνυπάρχει $EYbV$: ἐνοχλεῖ C^cMi : lectio incerta Γ^l : turbantur Γ^2 || ἀν] **αβPΓ^l** : om. Γ^2 || ὑγρότης] Z^a : humiditas quelibet Γ^l || 453a23-24. τύχη ὑπάρχουσα] inest Γ^l || 453a23. τύχη] **α(a.c. i)ρμNZ^aP** : τύχοι i (p.c.) m (e -τύχη corr.) : ἀν τύχοι ν(-v s.l.) : fuerit Γ^l || 453a23-24. ὑπάρχουσα] **αρμvZ^amPΓ²** : ὑπάρχειν N || 453a25. ἀν ἐπέλθῃ] **ρμN** : ἀν ἐπανέλθῃ $EYbVvZ^a$ (comp.) mP : ἀν ἐπανέλθῃ ἐπὶ C^cM : ἀν ἐπανέλθοι ἐπὶ i : ueniat Γ^l : superveniat Γ^2 || εὐθυπορήσῃ] **ρμV^cMiNm** : εὐθυπορήσει EP : εὐθυπορήσοι Yb : εὐθυπορ^ῷ ν : εὐθυπορ{ί/η}ση] Z^a : recte procedat $\Gamma^l\Gamma^2$ || 453a26. διὸ] **αβ(ins. Z^a)PΓ^lΓ²** : δι' ὁ Mich^c. || ὅταν τι κινήσωσιν] **aLH^avm** : ὅταν κινηθῶσιν V^2O^dS Mich¹ : ὅταν τι κινηθῶσιν XUN : om. Z^a : ὅταν κινήσωσιν P || 453a27. πάλιν τούτων] **αμ**(τούτων πάλιν, sed signis additis voces transponendas esse indicavit scriba U) LH^aNmP Mich¹ : τούτων πάλιν X : πάλιν ὅταν τι κινήσωσι Z^a : iterum hiis $\Gamma^l\Gamma^2$ || οὐ καθίστανται] **αριUSmP** : οὐκ ἀνθίστανται O^d : non stabit Γ^l : non sedantur Γ^2 || 453a27-28. τὸ αὐτὸ ἀντικινοῦσι] **αU²(ἀν- ins.)Z^a(p.c., ut v.)P** : ταυτὰ ἀντικινοῦσι LH^a : ταυτά τι κινοῦσι X (ἐπὶ τὰ δύοια καὶ αὐτά s.l.) N : τὸ αὐτό τι κινοῦσι U^l : ταῦτα τί κινοῦσι O^dS : τὸ αὐτὸ ἄν τι κινοῦ ν : ταῦτα ἀντικινοῦσι m : in idem contramouent Γ^l : eadem contra movent Γ^2 || 453a28. τὸ πάθος] **αβP** : hec passio $\Gamma^l\Gamma^2$ || καὶ μέλεσι] **αρμvZ^amP** : μέλεσι N : om. Γ^l || 453a29. τι αὐτῶν γένηται σφόδρα] **ρb²O^dSmP** : γένηται τι αὐτῶν σφόδρα $C^cMiΓ^lΓ²$ (fiat aliquod ipsorum valde) : γένηται τις φόρα EYV : τι γένηται αὐτῶν σφόδρα U : αὐτῶν τι γένηται σφόδρα N : αὐτῶν γένηται τι σφόδρα ν : γένηται τις σφόδρα Z^a || 453a30. ἐπέρχεται] accidere Γ^l || 453a31. μείζω ἔχοντες] **αθLH^amPΓ^lΓ²** : ἔχοντες μείζω X || 453a31-b1. οἱ νανώδεις] **EYVC^cM**(μανώδεις Förster, Ross et Siwek, sed non recte) iUO^dP : οἱ νανώσεις b : οἱ ἀνανώδεις S : νανώδεις $L(v_2 ins.)X$: νανώδεις $H^a(spatio inter va- et -νώ relicto)m$: ἀνώδεις N : οἱ νανώδης ν(ut v.) : νανὼ^δ Z^a : οἱ οἰνώδεις Mich^p : compressi Γ^l : nani Γ^2 || 453b1. ἀμνημονέστεροι] **ρEYbC^cMiUSNZ^amP** : ἀμνημονέστεροι V : ἀμνημονέστερον ν : ἀμνημονέστεροι O^d : reminiscibiliores Γ^l : peius memorativi Γ^2 || πολὺ βάρος] **αβPΓ^l** : gravitatem multam Γ^2 || 453b2-3. δύνασθαι] -αι corr. E, ut v. || 453b4. εὐθυπορεῖν] **βEYbVP** : εὐπορεῖν C^cMi : om. Γ^l : recte procedunt Γ^2 || <οἱ> λίαν] **scripsi duce Z^a** : λίαν **αρμNmP** || 453b5. ἀμνήμονες] **αβP** : inmemores sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || οἱ μὲν γὰρ ἐν φθίσει] **βEYbVC^ciPΓ^lΓ²** : om. M || 453b6. ἐν αὐξήσει] **αθLH^aP** : ἐν αὐξῇ Xm : in augmento $\Gamma^l\Gamma^2$ || πολλῇ] **ρμ(incertum O^d)Nm** : πολλῇ εἰσίν **ανPΓ^lΓ²** : πολλῆς Z^a || δέ] **ρμ(incertum O^d)C^cMiNmΓ^lΓ²** Mich^c : om. $EYbVvZ^aP$ || γε] **αβ(incertum O^d)P** : om. Mich^c || παιδία] παι^δ Z^a || νανώδη] **αμH^avm** Mich^c : νανώδη LX : ἀνώδη N : ἄνω^δ Z^a : νανώδη^{η/εις} P : compressi Γ^l : nanosi Γ^2 ||

453b7. ἐστὶ] **αμ** : εἰσὶ **ρυηP** : sunt $\Gamma^l\Gamma^2$ || μέχρι πόρρω τῆς ἡλικίας] **αθLH^amP** Mich^c : μέχρι πολλῶ τῆς ἡλικίας **X** : sunt usque longam etatem Γ^l : usque ad longam etatem Γ^2 || **453b8.** μὲν οὖν] **αβΡΓ²** : quidem Γ^l || μνήμης καὶ] **αρμNvηmPΓ^l** : om. **Z^a** || τίς] **αβ** : καὶ τίς **P** : que sit $\Gamma^l\Gamma^2$ || **453b9.** τίνι] **βV²C^cMiPΓ²** : τί **EYbV'** : que Γ^l || τῶν τῆς] **βEYbC^cMiP** : τῆς τῆς **V** || **453b10.** ἀναμιμνήσκεοδαι] -μι- *et* -κε- *s.l.* **Z^a** || **453b11.** τίν' αἰτίαν] **ρηηNmΓ²** : τίνας αἰτίας **ανZ^aPΓ^l**.

